ΜΠΟΥΚΕΤΟ

Ετος 9ον

Αρ. 443

1932

ΕΘΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΥΠΡΟΥ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΥΠΡΟΥ

ΣΩΣΑΤΕ ΤΑ ΜΑΛΛΙΑ ΣΑΣ

Μὲ τὰ ἠλεκτρικὰ κτένια

WHITE 'S & ELECTRA

Ἐντὸς 15 ἡμερῶν φυτρώνουν νέα, σταματοῦν τὴν πιτυρίθρα καὶ πτῶσιν, τὰ ὀντουλάρουν καὶ τὰ ἀναζωογονοῦν.

Ἀπολύτως ἀκίνδυνα καὶ μὲ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΗΓΓΥΗΜΕΝΑ. Λειτουργοῦν δι' ἠλεκτρικῶν στηλῶν, αἱ ὁποῖαι τροφοδοτοῦν τὸ κτένι μὲ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα διαρκείας 3—4 μηνῶν. Ὅλαι αἱ ἀσθένειαι τῶν μαλλιῶν ἐξαφανίζονται ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν.

Τὸ μικρὸ κτένι ἄνευ λαβῆς μετὰ τῆς στήλης .... Δραχ. 170.—
Τὸ μεγάλο κτένι μετὰ λαβῆς καὶ μὲ δύο στήλας ... . » 250.—

Πωλοῦνται παρὰ τοῦ Οἴκου Δ. Λ. ΣΚΑΛΙΑΡΗ

ΑΘΗΝΑΙ—Φιλελλήνων 3, Στοὰ Δρακοπούλου.

Ἐντὸς 15 ἡμερῶν, ἐὰν δὲν ἔχετε ἱκανοποιητικὰ ἀποτελέσματα, τὰ χρήματα ἐπιστρέφονται.

FLY-TRAP

ΘΑΝΑΤΟΣ ΕΙΣ ΤΟΝ ΘΑΝΑΤΟΝ

Ἀρωματικὸν ἐντομοκτόνον
Ἐξολοθρεύει: Μυῖγες, κουνούπια
κορέους ψύλλους, κατσαρίδες κτλ.

ΤΖΟΥΡΟΣ - ΚΑΡΡΑΣ & ΣΙΑ ΠΛΑΤ. ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9

ΤΟ ΦΑΡΜΑΚΟΝ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΝ

ILON

ΙΛΟΝ ΑΛΟΙΦΗ ΑΠΟΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΘΕΡΑΠΕΥΕΙ
Ἀνωδύνως, ταχέως, οἰκονομικά. Ἄνευ τομῆς: Ἐμπυήσεις πάσης φύσεως, Ἀποστήματα ἁπλᾶ μεχρὶ τῶν πλέον σοβαρῶν τοιούτων σηψαιμίας, Δοβῆνας, Ἀνθρακας, Κιρσοὺς ἕλκη, Μεμολυσμένα τραύματα, Περιοστίτιδας, Ἐκζέματα, Σταφυλοκοκκιάσεις (συρίγγια ἐνίοτε) καὶ μὲ δυὸ λόγια κάθε πληγὴν ἐξωτερικήν.
Χλιάδες ἰατρικαὶ γνωματεύσεις ἐκφράζουν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐκπλήξεων, ὡς ἀγροτεύουν πλέον τὸ νηστέρι (ἐκεῖ ἄνω παθήσεων) καὶ τὸς παλιὰς βασανισμὸς μεβόδους.
Ζητήσατε βιβλιογραφίαν, φυλάξατε τὸ πιπόν, οὗ γάρ ἔποχη ὀρεκλάμας.

Θεραπεία ἀνώδυνος
Οἰκονομικὴ
ὀριζιμὴ
ἠγγυημένη

Δοκιμάσατε θὰ πειοδῆτε
θὰ εὐγνωμονεῖτε
Δὲν κάμνομεν ὀρεκλάμαν

ILON ONGUENT-ABCÈS
Nouvelle methode pour le traitement de toute suppuration

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ.-ΒΑΧΛΑΣ - ΑΘΗΝΑΙ-ΡΟΜΒΗΣΙΒ

ΧΡΥΣΑ ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ ΦΛΩΡΙΑ

ΑΡΧΑΙΑ ΝΟΜΙΣΜΑΤΑ, παντὸς εἴδους ὡρολόγια (καὶ ἄχρηστα ὡρολόγια διὰ ἐξαρτήματα), κατηργημένα ἑλληνικὰ χαρτονομίσματα, γραμματόσημα ἑλληνικὰ καὶ ξένα, ἀγοράζω εἰς τὰς καλυτέρας τιμάς. Ἐπισκευάζομεν ὡρολόγια καὶ κοσμήματα ἠγγυημένως.

Προσοχὴ εἰς τὴν διεύθυνσιν:
ΧΡ. Γ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ
Ὡρολογοποιὸς - Χρυσοχόος.
Εὐπόλιδος καὶ Ἀθηνᾶς 56.
Ἔναντι Δημοτικοῦ Θεάτρου.
Τηλέφ. 23-680.

Δεχόμεθα παραγγελίας καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας.

ΘΕΛΕΤΕ ΝΑ ΚΑΝΕΤΕ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΝ;

Νὰ βάφετε μόνη Σας τὰ περσινά Σας φορέματα μὲ Γερμανικὰς βαφὰς μάρκας

ARTI

καὶ θὰ γίνουν ἐντελῶς καινούργια.

Αἱ βαφαὶ ARTI πωλοῦνται εἰς τὰ Φαρμακεῖα καὶ τὰ Ἐμπορικὰ τῆς συνοικίας σας εἰς 61 μοδέρνους χρωματισμούς.

Γεν. Ἀντιπρόσωπος:
Π. ΤΣΑΓΚΑΡΗΣ, Ἀθῆναι, Λέκκα 21α — Θεσσαλονίκη, Ἑρμοῦ 16.

ΑΝΑΝΕΩΣΙΣ ΤΩΝ ΓΕΡΟΝΤΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΤΗΡΙΟΣΚΛΗΡΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΡΘΡΙΤΙΔΟΣ

Τὸ καλύτερον φάρμακον διὰ τὴν θεραπείαν τῆς ἀρτηριοσκληρώσεως καὶ ἀρθρίτιδος ἀπεδείχθη ὅτι εἶνε ἡ Arteriovaccine Dr Cilimbaris. Ἡ ἀρτηριοσκλήρωσις θεραπεύεται ταχέως διὰ τῆς ἀρτηριοβαξίνης Τσιλιμπάρη, ἄνευ διαίτης καὶ ἀφαιμάξεων, ἐπίσης καὶ ἡ ἀρθρῖτις ἄνευ λουτρῶν.

Τὴν συνιστοῦν οἱ διαπρεπέστεροι ἰατροὶ τῆς Εὐρώπης.

Εἶνε ἐγκεκριμένη ὑπὸ τοῦ Ἰατροσυνεδρίου τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τῆς Γερμανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ὑπὸ τοῦ Διεθνοῦς Ἰατροσυνεδρίου τῆς Βέρνης. Εὑρίσκεται εἰς τὰ φαρμακεῖα.

Ἀντιπρόσωπος
Σ. ΒΟΣΥΝΙΩΤΗΣ
Φαρμακοποιός, Ἁγίου Κωνσταντίνου 15, Ἀθῆναι.

ΘΕΡΜΑ ΘΑΛΑΣΣΙΑ ΛΟΥΤΡΑ

Ο "ΦΟΙΝΙΞ"

Ἀποφεύγετε τὰ πολυδάπανα ταξείδια εἰς τὰ ἰαματικὰς πηγάς, προτιμῶντες νὰ λαμβάνετε τὰ ἐν Ἀθήναις Ὑδροθεραπευτήριον «ΦΟΙΝΙΞ», παραπλεύρως θεάτρου Κοτοπούλη. Τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν διαφόρων Λουτροπόλεων ΑΙΔΗΨΟΥΝΩΝ—ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ—ΥΠΑΤΗΣ, ἀναπληροῦν τὰ ἰαματικὰ λουτρὰ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐξωτερικῶν. Ἰατρικαὶ συμβουλαὶ δωρεάν. Τελεία ἀνάπαυσις.

Ὧραι ΕΡΓΑΣΙΑΣ 7 π. μ.—8 μ. μ.

Ἡ θεὰ τοῦ Ἔρωτος Ἀφροδίτη ὁδηγεῖ τὴν ὡραία Ἑλένη στὸ δωμάτιο τοῦ Πάριδος. (Ἔργον τοῦ Φλάξμαν).

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ — ΤΟΥ κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Τ' ΑΝΕΛΠΙΣΤΑ ΚΑΛΑ ΕΝΟΣ ΚΑΚΟΥ

Ὁ Παναγῆς, συνάδελφός μου στὸ γραφεῖο —καὶ ποὺ θὰ ἦταν ὁ καλύτερός μου φίλος, ἂν δὲν εἶχε τὸ φριχτὸ αὐτὸ ἐλάττωμα— εἶχε τὴν ἀθεράπευτη μανία τῶν ἀπεραντολόγων συζητήσεων. Τὸ συγχωρητό, σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία, ἦταν ὅτι ὁ Παναγῆς, κάνοντας αὐτὲς τὶς συζητήσεις, δὲν προσπαθοῦσε, καὶ δὲ φιλοδοξοῦσε, ν' ἀλλάξει τὶς ἰδέες κανενός, οὔτε, κι' ὁ ἴδιος, νὰ μεταπεισθεῖ. Τ' ἔκανε, ἁπλῶς, γιὰ τὴ συζήτησι. Ὑποστήριζε ὅτι, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος εἶχε τὸ θεῖο χάρισμα τοῦ λόγου, ἔπρεπε νὰ τὸ χαίρεται, χωρὶς διακοπή! "Αν καὶ δὲ συμφωνῶ μ' αὐτὴ τὴν ἄποψη —κι' οὔτε κανένας ἄλλος συμφωνοῦσε— ἤμαστε ὅλοι ὑποχρεωμένοι, στὸ γραφεῖο, στὸ δρόμο ἢ στὸ τράμ, ὅταν ὁ διάβολος μᾶς ἔρριχνε κοντά του, νὰ ὑποτασσώμεθα, γογγύζοντας ἢ ὄχι, στὴν ἐγωϊστικὴ αὐτὴ μανία του...

Ὁ Παναγῆς, δὲ μᾶς χρωστοῦσε χάρη, γι' αὐτὴ τὴν ἀνεκτίμητη θυσία: ὅπως ὅλοι οἱ μεγάλοι φιλάροι, ποὺ καλλιεργοῦν αὐτὸ τὸ πάθος, δὲν ἔβλεπε, στὴ ρύμη τῆς κουβέντας του, τὴν καταδίωξη μας κὰ τὴν ἀπόγνωσή μας! Ἐξακολουθοῦσε νὰ πιστεύει πὼς ἐκεῖνο τὸ μαρτυρικὸ χαμόγελο, ποὺ ἀκινητοῦσε στὴ μορφή μας, ὅταν τύχαινε κὰ πέφταμε στὰ νύχια του, ἦταν ἕνα χαμόγελο χαρᾶς κ' εὐδαιμονίας, γιὰ τὴν τύχη ποὺ μᾶς ἔφερνε κοντά του! Ἡ αὐταπάρνησή μας δὲν τὸν ἔθιγε, κι' οὔτε μποροῦσε νὰ τὴ φανταστεῖ...

«Ν' ἀγαπᾶς τοὺς φίλους σου, μὲ τὶς ἀδυναμίες τους» —ἔτσι λέει κάποια παροιμία. Καὶ σύμφωνα μ' αὐτὴ τὴν παροιμία, ἀγαπούσαμε κ' ἐμεῖς τὸν Παναγῆ. Ἀλλὰ πὸ πολὺ τὸν ἀγαπούσαμε τὴν ὥρα ποὺ μᾶς ἔδινε τὸ χέρι....

Ἤμαστε δέκα, στὸ ἴδιο γραφεῖο, κ' ἡ δουλιά μας ἦταν πληχτική. Μέσ' στὴ μεγάλη σάλα ποὺ δουλεύαμε, δὲν ἀκουγόταν, μέρα—νύχτα, τίποτ' ἄλλο, παρὰ ὁ κρότος τῆς γραφομηχανῆς. Κι' αὐτὸς ὁ κρότος, ποὺ δὲ σταματοῦσε, ἔμοιαζε, κάπως, σὲ πολλὰ σημεῖα, μὲ τὴ λίμα τοῦ καλοῦ μας φίλου! Ἦταν ἡ ἴδια ἀτμηνὴς σκοτούρα, ὁ ἴδιος φοβερὸς ἐκνευρισμός... Ὅλοι διψούσαμε γιὰ λίγη σιωπή!

Καὶ τὴ χαιρόμαστε αὐτὴ τὴ σιωπή, κάθε Κυριακή, καὶ κάθε ὁλόλη. Μάς φαινόταν πὼς μᾶς χωρίζαν τὸν κόσμο. Πηγαίναμε στοὺς κινηματογράφους (ἤτανε βουβοί, τὴν ἐποχὴ ἐκείνη —ἀπὸ τότε μίλησαν κ' αὐτοί!), κάναμε τὸ ξιδάκια κ' ἐκδρομὲς —πάντα σὲ μέρη ἥσυχα, καὶ ὀλίγες φασαρίες— περνούσαμε σχεδὸν χαριτωμένα. Τὸν Παναγῆ, ἂν καὶ τὸν ἀγαπούσαμε, γιατὶ ὡς ἄνθρωπος εἶχε χρυσὴ καρδιά δὲν τὸν παίρναμε πιὰ στὶς ἐκδρομές μας: τὸν ἀποφεύγαμε σχεδόν, καὶ τὸν φοβόμαστε, ὅπως ὁ διάβολος φοβᾶται τὸ λιβάνι. Κάποτε, στὶς ἀρχὲς τῆς συγκοινωνίας μας μόλις εἶχε προσληφθεῖ στὴν ἐταιρία— εἶχαμε νὰ λαστεῖ, δυὸ—τρεῖς μῆνες, καὶ τὸν εἴχαμε καλέσει στὴν ταβέρνα· ἀλλὰ μόλις καταλάβαμε τὸ πάθος του, δὲν τὸν ξαναφέλεσε κανένας. Τὸ φέρσιμό μας αὐτὸ δὲν τὸν σωφρόνισε. Ἐξακολουθοῦσε τὸ χαβά του —ὡς ὅτου μᾶς ἀναγκάσαν κ' ἐμᾶς, νὰ συσσωματωθοῦμε ἐναντίον του, σ' ἕνα εἶδος κοινωνίας ἀγάπης, γιὰ τὴν ἄμυνα καὶ γιὰ τὴν περιφρούρηση τῆς κανονικοποιούσης ἡσυχίας μας... "Ὅταν μᾶς εὕρισκε μαζί, συγκεντρωμένους, γλυκύναμε προσωρινὰ τὸν κίνδυνο: ὅταν, ὅμως, μᾶς πετύχαινε μονάχους —θύματα φτωχὰ κι' ἀνυπεράσπιστα— ἐπωφελεῖτο, καὶ μᾶς ἄλλαζε τὴν ἀστεία!

Ἦταν σὰ μιὰ ὑποσυνείδητη ἐξδίκηση, γιὰ τὴ μικρή μας τὴ συνωμοσία...

Κι' ὅπως, σ' αὐτὴ τὴ φοβερὴ γιὰ ἐμᾶς σχετή του λίμα, χρωστάω —πρέπει νὰ τ' ὁμολογήσω— τὸ ὄμ, εἶμαι ζωντανός, ἐτοῦτη τὴ στιγμή.

Εἴχαμε πάρει ἄδεια, ἐγὼ κ' ὁ Παναγῆς, τὸ προπερασμένο καλοκαίρι —ἄδεια γιὰ δεκαπέντε μέρες— μὲ τὸ σκοπὸ νὰ πᾶμε, κ' ἐμεῖς, κάπου, σ' ἕνα νησάκι ἢ σὲ μιὰν ἀκρογιαλιά, γιὰ νὰ ξεκουρασθοῦμε, κὰ νὰ ξεκουρασθοῦμε, σὰν ἀναπαυσιμένοι χριστιανοί. Ὁ Παναγῆς θὰ τραβοῦσε γιὰ τὴν Τῆνο. Δὲν ἐνιωθοῦσε, μὲ κανένα τρόπο, νὰ τὸν ἀκολουθήσω στὸ ταξίδι, γιὰ νὰ βρεθῶ, μαζί του, στὸ ἴδιο τὸ νησί! Μοῦ τάνε ἡ σκοτούρα τοῦ γραφείου, ὁ θόρυβος τῆς γραφομηχανῆς, γιὰ νὰ μὴν ὑποστῶ καὶ τὴ συντροφιά του... Τὶς λίγες αὐτὲς μέρες τῆς ἀδείας, ἤθελα νὰ πάρω τὸν ἀέρα

μου, καὶ νὰ χορτάσω τὴν ἐλευθερία μου. Ἂν ἦταν νἄπαιρνα αὐτὴ τὴν ἄδεια, γιὰ νὰ ξαναπέσω στὴν παγίδα, καλύτερα νὰ μὴν τὴν εἶχα πάρει! Θὰ προτιμοῦσα νἄμενα κλεισμένος στὸ γραφεῖο, στὴ δροσιὰ τῶν μικρῶν ἀνεμιστήρων, σκυμμένος μέσ' στοὺς ἀριθμοὺς καὶ τὰ κατάστιχά μου, νὰ κατεβαίνω ταχτιὰ στὸ Φάληρο, νὰ παίρνω τὴν ἀνάσα μου, χοντὰ στὴν ἀμμουδιὰ —παρὰ νὰ κάνω τὴ μεγάλη φασαρία καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ παραθερισμοῦ, μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ πέσω, σὰν τὸ μπούτσο, στὸν ξεθεωμὸ τοῦ Παναγῆ! Ἄ! ὄχι, ὄχι! πὸ καλὰ μέσ' στὸ γραφεῖο...

Εἶχα τὴν ἀπόφαση νὰ μὴ βρεθῶ μαζί του, οὔτε στὸ τραῖνο, οὔτε στὸ βαπόρι! Ἐγὼ θὰ τραβοῦσα γιὰ τὴν Πάρο —κι' ἂν ἐκεῖνος μοῦλεγε πὼς θὰ πήγαινε στὴν Πάρο, θὰ τραβοῦσα κ' ἐγὼ δὲν ξαίρω ποῦ —θὰ πήγαινα στὴ Σύρα ἢ στὴν Νάξο... Δόξα νἄχει ὁ μεγαλοδύναμος, τὰ νησιὰ δὲν ἀνωλειτουν στὸ Αἰγαῖο...

Εἶχα φροντίσει νὰ τὸν ἀποφύγω, ὧς τὴ στιγμὴ ποὺ, φορτωμένος τὴ βαλίτζα μου, πῆγα νὰ πάρω τὸν ἠλεκτρικό. Ἤμαστε δυό, μονάχα, ἀδεοῦχοι —κανένας ἄλλος δὲν τὸν ἔκανε παρέα— κ' ἔψαχνε, σὰ λαγωνικό, γιὰ νὰ μὲ βρεῖ. Εἶχε πάρει σβάρνα ὅλα τὰ καφενεῖα, ὅλα τὰ μέρη τὰ γνωστά, ποὺ νόμιζε πὼς σύγναβα, κι' ὅλα τὰ κέντρα, γιὰ νὰ μὲ πετύχει. Δὲν εἶχε μάθει τὸ καινούριο μου τὸ σπίτι—ἤξαρε, μόνο, τὸ παλιὸ ποὺ κατοικοῦσα—ἀλλιώς δὲ θὰ μποροῦσα νὰ ξεφύγω...

Πῆρα, λοιπόν, τὸ τραῖνο, μιὰ Κυριακὴ ἀπόγεμα, καὶ κατέβηκα, γραμμή, στὸν Πειραιᾶ. Ἔβγαλα τὸ εἰσιτήριό μου —κ' ἐπειδὴ εἶχα καιρὸ ἀκόμα, ἔκανα μιὰ βόλτα στὸ λιμάνι. Χάζευα μὲ τὸ συνωστισμό, μὲ τὶς σφυριξιὲς τῶν βαποριῶν, μὲ τὶς φωνές, μὲ τὸν κόσμο ποὺ περνοῦσε. Ἔνιωθα, ὧς τὸ πὸ βαθύ μου εἶναι, τὸν πυρετὸ καὶ τὴ χαρὰ τοῦ ταξιδιοῦ! Ἀδημονοῦσα, καὶ κοιτοῦσα τὸ ρολόϊ, πότε θἄρτανε ἡ ὥρα τῆς φευγάλας...

Καθὼς περιδιάβαζα στὸ πλῆθος, ἔνιωσα κάποιο χέρι στὸ μπράτσο μου ἀπάνω: ἦταν ὁ μοιραῖος Παναγῆς, πὸ ζωηρὸς καὶ φλύαρος ἀπ' ὅλες τὰς φορές! Μ' ἀγκάλιασε, μὲ φίλησε, μὲ γιόμισε φιλιά! Τὸ πρόσωπό του ἔλαμπε, γελοῦσε, τραγουδοῦσε! Ἦταν γιομάτος κέφι ποὺ μὲ βρῆκε... Κατάλαβα πὼς θὰ λιποθυμοῦσα! Τὰ γόνατά μου κόπηκαν μὲ μιᾶς, δὲν εἶχα τὸ κουράγιο νὰ μιλήσω... Μ' ἄρπαξε καὶ μ' ἔσερνε στὸ πλῆθος, σὰ μιὰ λεία ποὺ τὴν κυνηγοῦσε χρόνια! Μὲ πεσμένον ἐνθουσιασμό, σκυφτός, ἀξιολύπητος, μασσούντας τὰς κουβέντες, ἄρπασα νὰ μὲ πάει ὅπου θέλει...

Καθήσαμε σ' ἕνα καφενεδάκα. Μοῦ εἶχε σβήσει ἡ χαρὰ τοῦ ταξιδιοῦ, μὲ δυσκολία ἄρθρωνα τὰς λέξεις. Δὲν εἶχα κἀν τὴ δύναμη, σὰν ἄλλοτε, νὰ δοκιμάσω νὰ τοῦ ξεγλιστρήσω... Ἔφευγε, κ' αὐτός, τὸ ἴδιο βράδι, ἀλλὰ μὲ τὸ ἑπόμενο βαπόρι. Εἶχε μιὰ ὥρα στὴ διάθεσή του. Κ' ἄρχισε νὰ μοῦ λέει, νὰ μοῦ λέει —νὰ μοῦ πάρνει τὸ μυαλὸ μὲ τὴ σιζήτησή. Κ' ἐγὼ τὸν κοιτοῦσα σιωπισμένα, κ' ἀπαντοῦσα, βλακωδῶς, μὲ μονοσύλλαβα...

Δὲ συνήλθα παρὰ τὴ στιγμὴ ποὺ εἶδα τὸ βαπόρι μου νὰ φεύγει! Τινάχτηκα μ' ἀπόγνωση, βλαστήμησα! Τὸ βαπόρι εἶχε ξεκινήσει...

Ἔμεινα σὰν ἀποβλακωμένος! Κ' ἐκεῖνος γελοῦσε, πῶς γελοῦσε... Ἀπ' τὸ κακό μου, ὅλο μου τὸ αἷμα ἦταν ἀνεβασμένο στὸ κεφάλι! Ἔπρεπε τώρα, νὰ ξαναπερμένω, νὰ χάσω κ' ἄλλες μέρες, περμένοντας —γιὰ νὰ πετύχω τὸ ἐρχόμενο βαπόρι! Κύντεινα νὰ σκάσω ἀπ' τὴ φούρκα μου... Πῶς τὸν μισοῦσα, τὴ στιγμὴ ἐκείνη! Κ' ἔμοιος ἡ συνέχεια θὰ δείξει πὼς εἶχα ἄδικο, γιὰ κείνη τὴ φορά...

Προσταθώντας νὰ μὲ παρηγορήσει, πάντα μὲ τὴν ἴδια φλυαρία, κόντεψε νὰ χάσει, κ' ὁ ἴδιος, τὸ βαπόρι του! Τελοσπάντων, τὸν ἀποχαιρέτησα, κ' ἀνέβηκα, καὶ πάλι, στὴν Ἀθήνα. Ἤμουν ἀκόμα καταφουρκωμένος —ἀλλὰ κρατοῦσα τὴν παρηγοριά, πώς, ἐπιτέλους, εἶχα λυτρωθεῖ, καὶ πὼς τὴν ἐρχόμενη φορά, χωρὶς νὰ τρέμω πὰ τὴν παρουσία του, θἄφευγα ὁρισμένος γιὰ τὴν Πάρο...

Τὴν ἄλλη μέρα, στὸ κρεββάτι μου ἀκόμα, μόλις πῆρα τὴν ἐφημερίδα, διάβαζα, μὲ κεφαλαία γράμματα, στὴ στήλη τῆς «πετάρτης προϊσῆς»:

ΤΡΑΓΙΚΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΙΣ ΑΤΜΟΠΛΟΙΩΝ

Ἐπακολουθοῦσαν λεπτομέρειες. Τὸ βαπόρι ποὺ θὰ τήγαινα στὴν Πάρο, εἶχε τρακάρει μ' ἕνα φορτηγό! Τὸ δράμα ἔγινε στὶς Φλέβες, ἀκριβῶς, τὸ ἴδιο βράδι τῆς φευγάλας ἀπὸ δῶ! Ἀπ' τοὺς σαράντα—τόσους ἐπιβάτες —μαζί κ' ὁ καπετάνιος καὶ τὸ πλήρωμα—εἶχαν σωθεῖ μονάχα δεκατρεῖς, ἴσα—ἴσα ὅσοι ἤξαραν κολύμπια!...

Διάβασα μ' ἀγωνία τὰ καθέκαστα: τὸ βάρος τῆς εὐθύνης αὐτῆς τῆς τραγωδίας, ἔπεφτε στὸ ξένο φορτηγό. Ὁ καπετάνιος, ἂν καὶ ἤξαιρε κολύμπια —καὶ μάλιστα περίφημο κολύμπια, ἀφοῦ εἶχε παρμένα καὶ βραβεῖα!— εἶχε χαθεῖ, κ' ἐκεῖνος, μὲ τοὺς ἄλλους, γιὰ νὰ γλυτώσει κάποιο ἀνηρέκι

του! Ἡ καταβύθιση τοῦ ἐπιβατικοῦ ἔγινε σὲ δώδεκα λεπτά, ποτὸ προφτάσουν νὰ παρασχεθοῦν βοήθειες. Γιὰ περιγραφὲς λεπτομερέστερες, ὅπως σιρήθως, ἡ ἐφημερίδα παρέπεμπε στὴ βραδυνή της ἔκδοση...

Ἕνα ρίγος πέρασε στὴν πλάτη μου! Ἔκανα τὸ σταυρό μου, καὶ μὲ τὰ δυό μου χέρια!... Χάρις στὸ κέφι τοῦ καλοῦ μου Παναγῆ —τοῦ χρυσοῦ κ' εὐλογημένου φίλου— εἶχα γλυτώσει, δίχως ἄλλο, τὴ ζωή μου... Ἂν δὲ βρισκόταν ὁ χρυσὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, μὲ τὴ γοητεία τῆς κουβέντας του, καὶ μὲ τὴν ἀνεξάντλητη σοφία του—ποὺ τὴν ἀξία καὶ τὴ σημασία της, ἐγώ, ὁ τυφλωμένος μέχρι τώρα, δὲν ἤμουν ἱκανὸς νὰ καταλάβω— ἂν δὲ βρισκόταν, λέω, ξαφνικά, ὁ χρυσὸς ἐκεῖνος ἄνθρωπος, μπροστά μου, νὰ μὲ κάνει νὰ γάσω τὸ βαπόρι —θἄμουν, κ' ἐγώ, μέσ' στὴν ἐφημερίδα, στὸν κατάλογο τῶν «ἀτυχῶν θυμάτων», ἐκείνων ποὺ δὲν ἤξαραν κολύμπια... Τὸ φταρμ μου κ' ἄδοξο κορμὶ —φτωχὸ κορμὶ ἑνὸς ἀθλίου ὑπαλλήλου, σκυμμένου, ὅλη μέρα, στὰ χαρτιά του— θὰ χρησίμευε, κ' αὐτό, χωρὶς ἀμφιβολία, γιὰ νὰ χορτάσουν τὰ θαλασσινὰ τοῦ Σαρωνικοῦ ἢ τοῦ Αἰγαίου...

Κι' ἀπὸ τότε ἄλλαξα ὁριστικὰ ἰδέες, γιὰ τὸ πάθος τοῦ καλοῦ μου Παναγῆ! Ἔκανα ὅρκο νὰ μὴν τὸν ἀποφύγω! Κάθομαι, τώρα, μπροστά του, σὰν ἀρνάκι, καὶ τὸν ἀκούω μὲ ταπεινὴ ὑπομονή: ἔτσι τοῦ δείχνω τὴν εὐγνωσύνη μου, γιὰ τὸ καλὸ ποὺ μοῦκανε σ' ἐκείνη τὴν περίστασιν... Κι' ἂς καταχράται, κάποτε, αὐτῆς τῆς καλοσύνης —κι' ἂς μὲ κάνει, κάποτε, μὲ τὴ μελιλογία του, ν' ἀδημονῶ, νὰ πονοκεφαλιάζω, καὶ νὰ μὴν ξαίρω τί μοῦ γίνεται τριγύρω...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΛΑΩΝ

ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΓΑΠΗ

Τῶν παιδιῶν οἱ ἔρωτες μοιάζουν μὲ νερὸ ποὺ βρίσκεται σὲ κόσκινο.

Ἰ σ π α ν ι κ ή

Τὸ ἐμπόδιο κάνει τὸν ἔρωτα πὸ γλυκό.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

Ὁ ἄνθρωπος ἔχει τὴν ἐλευθερία νὰ διαλέξη τὴν ὥρα ποὺ θ' ἀρχίση τὸν ἔρωτά του, μὰ ὄχι καὶ τὴν ὥρα ποὺ θὰ τελειώση.

Ἀ γ γ λ ι κ ή

Ἂν θὲς νὰ εἶσαι πάντα ἐρωτευμένος, μὴ παντρεύεσαι ποτέ.

Γ α λ λ ι κ ή

Στὸν ἔρωτα καὶ στὸν πόλεμο ὅλα εἶνε ὡραῖα.

Ο ὑ γ γ ρ ι κ ή

Ὅπως τὸ καλύτερο κρασὶ γίνεται τὸ πὸ δυνατὸ ξύδι, ἔτσι κ' ὁ πὸ βαθὺς ἔρωτας μεταβάλλεται στὸ πιὸ θανάσιμο μῖσος.

Ἀ γ γ λ ι κ ή

—ΓΙΑ ΤΗΝ ΦΡΟΝΙΜΑΔΑ

Ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος δὲν βάζει τὴν κατσίκα του νὰ τοῦ φυλάξη τ' ἀμπέλι.

Ο ὑ γ γ ρ ι κ ή

Ἕνας κόκος φρονιμάδας, ἀξίζει πὸ πολὺ ἀπὸ ἕνα βαρέλι δύναμι.

Ἀ γ γ λ ι κ ή

Τῶν φρονίμων τὰ παιδιά, δὲν πετάνε τὰ παλιά τους ροῦχα προτοῦ πάρουν τὰ καινούργια.

Ὁ λ λ α ν δ ι κ ή

Νὰ εἶσαι φρόνιμος μὲ θάρρος καὶ θαρραλέος χωρὶς τρέλλες.

Π λ ί ν ι ο ς

Ὁ φρόνιμος ἄνθρωπος ταξειδεύει μ' ἔλκυθρο τὸ χειμῶνα καὶ μ' ἀμάξι τὸ καλοκαίρι.

Ρ ο υ μ α ν ι κ ή

Οἱ φρόνιμοι ἄνθρωποι ἔχουν πάντα τὴν τύχη μὲ τὸ μέρος τους.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

Ἡ φρονιμάδα εἶνε ξαδέλφη τῆς ἐπιτυχίας.

Ἀ γ γ λ ι κ ή

—ΓΙΑ ΤΟ ΠΟΡΤΟΦΟΛΙ

Κάλλιο πορτοφόλι ἀδειανό, παρὰ ἀδειανὸ κεφάλι.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

Τὸ ἀδειανὸ πορτοφόλι εἶνε πολὺ βαρύ, μὰ ἡ ἀρρώστεια εἶνε ἀκόμα πιὸ βαρειά.

Ρ ο υ μ α ν ι κ ή

Τὸ γεμάτο πορτοφόλι ἔχει πολλοὺς φίλους.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

Ἡ γεμάτη τσέπη ἀξίζει πιὸ πολὺ ἀπὸ δέκα φίλους.

Γ ε ρ μ α ν ι κ ή

ΣΙΛΟΥΕΤΤΕΣ ΑΠΟ ΤΑ ΣΑΛΟΝΙΑ

Ε. Π.

Ἡ εὐμορφιὰ τῆς νεωρωτάτης καὶ ὑπὲρ ἐκλεκτῆς Ἀτθίδος μποροῦσε νὰ ἐμπνεύσῃ καὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς θέμα πρὸς ἀπεικόνισιν ἀναπαραστάσεως τῆς Ἀναλήξεως. Δροσερὴ φυσιογνωμία ὡς ἕνα σπάνιο πρώϊμο λουλοῦδι. Γλυκειά, συμπαθεστάτη. Ἡ ὁμιλία της θελκτική καὶ εὐχάριστη. Τὸ ἤθος της, ἡ συμπεριφορά της, ἀξιοθαύμαστα δείγματα εὐγενικῆς οἰκογενείας. Αἱ ἐμφανίσεις της στὸν κόσμο ὅσο σπάνια τόσο καὶ θελκτικά, ὄχι μόνον ἀπὸ ἀπόψεως εὐμορφιᾶς καὶ κομψότητος, ἀλλὰ καὶ σπανίας φινέτσας, ὥστε νὰ θαυμάζεται τὸ σπάνιο λουλοῦδι τῆς σέρρας ὑπὸ ἔποψιν μορφώσεως καὶ ἀνατροφῆς ἐκλεκτικότητος.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

—Διὰ τὴν 24ην τρέχοντος ὡρίσθη τὸ χορευτικὸν γεῦμα τοῦ Γκόλφ.

—Τὴν ὥρα τῆς μαστίχας καὶ τοῦ γεύματος εἶνε πολὺ εὐχάριστα.

—Εἰς τὸ ἀνωτέρω «κλόμπ» παρευρίσκονται αἱ πλέον «Σμάρτ» Ἀθηναῖαι, ἡ κ. Καρατάνου, ἡ κ. Σταθάτου, ἡ κ. Ἠλιάσκου, ἡ κ. Ε. Μπαλτατζῆ —σπανθηρίζουσα φυσιογνωμία.

—Τὸ παρελθὸν Σάββατον μιὰ εὐχάριστη δεξίωσις μὲ διασκεδάσεις ἀτραξὶὸν παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀλ. Δημητριάδη στὴν ὥραια ἐπαυλή των.

—Τὸ παρελθὸν Σάββατον μιὰ εὐχάριστη δεξίωσις μὲ διασκεδάσεις ἀτραξὶὸν παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ἀλ. Δημητριάδη στὴν ὥραια ἐπαυλή των.

—Διὸ ἔμψυχα Παριζιάνικα φιγουρίνα αἱ δες Λίλη καὶ Ἄλεξ Δημητριάδη, ἡ μία ἰδιότυπη καὶ πολὺ «σίκ» τουαλέττα μπλὲ—μαρίν, συνδυασμένη μὲ κόκκινα κρὶ ἡ ἄλλη μὲ «γκρὰζ» τουαλέττα σὲ θαυμασία γραμμή.

—Ἕνα περίστερο, περιτριγυρισμένο ἀπὸ κίτρινα τριαντάφυλλα, ἦτο τὸ κυλικεῖον μὲ σπάνιες φινέτσες.

—Στὸ χορευτικὸν Τερραὶν ἕνα σμῆνος ἀπὸ πεταλουδένιες δες μὲ λεπτὰ ὡραιόχρωμα φορέματα. Ὑπὸ τοὺς ἤχους τοῦ ἠλεκτρικοῦ γραμμοφώνου χορὸς ζωηρότατος.

—Ἐντυπωσιαστὴ μιὰ κωδωνοκορυσσία ἰδιαιτέρτιες τὸν χορὸν καὶ παρουσιάζεται στὸ χορευτικὸν Τερραὶν ἕνα ὑπέροκομο ζεῦγος, ἡ ντάμα μὲ βραδυνὴ τουαλέττα θαυμασία ἀπὸ κρὲπ σὲ χρῶμα βιολὲ καὶ ζώνη ἀπὸ βελοῦδο σὲ τόνους φούξιας «ντεγκραντέ», ὁ καβαλλιέρος μὲ φράκο. Μιὰ λεπτομέρεια ποὺ προσείλκυσε τὸ ἐνδιαφέρον, ἦτο ὅτι ἡ ὑπέροκομη ντάμα φοροῦσε μισὴ μάσκα.

—Στὸ τέλος τοῦ χοροῦ «φανταζὶ» ποὺ ἐχόρευε μὲ θαυμαστὴ ἐντέλεια τὸ ἀνωτέρω ζεῦγος, ἀτηλλάχθη τῆς μάσκας καὶ παρουσιάσθημε ὀνειρώδοῦς ὡραία ἡ δὶς "Ἄλεξ Δημητριάδη καὶ ὁ κ. Δ. Φωτάστης.

—Στὰ τραπέζια κομψὲς μπριτζίστριες, μεταξὺ τῶν ἄλλων αἱ κυρίαι Χαρισιάδη, Τσιτακοτσούλου, Ἀλ. Σκανδῆ μὲ τουαλέττα ἔξτρα—σὶκ βιολὲ καὶ μπενελὲ ὁμοχρωμο, ἡ δὶς Λένα Φορέστη μὲ τοιαλέττα μπλὲ κοτεναγκ, ἡ κ. Σαρηγιάννη τουαλέττα ἠλεκτρικὴ κόκκινη καὶ μπλὲ—μαρὲν καστόρινο μιὰ μικρὸ κασέλλα, ποὺ διεκρίθη γιὰ τὸ Παριζιάνικο κασκόλ.

—Τὸ τεχνικὸ τραγοῦδι τῆς δὸς Λένας Φορέστη ἐθαυμάσθησαν τοὺς παρευρισκομένους.

—Τὴν παρελθοῦσαν Πέμπτην χορευτικὴ βραδιὰ εἰς τὸ ξενοδοχεῖον «Σφίγξ».

—Αἱ παρακμάζουσαι ἐκεῖ Ἀθηναῖαι καὶ Ἀλεξανδρινὲς ἐξεπλάγησαν μὲ τὶς κοκέττιψες τουαλέττες των, ἡ κ. Γ. Δροσοπούλου ἀπὸ τὶς πλέον ὡραῖες ἐμφανίσεις μὲ τουαλέττα χαρακτηριστικῆς κομψότητος, ἡ κ. Γουναρόκη γοητευτικὴ εἰμορφιά, ἡ κ. Σεφέρου ἐξ Ἀλεξανδρείας κομψοτάτη, ἡ κ. Ἀλλόνη ἐμφάνισις ποὺ τὴν διακρίνει «ντιστενξιόν».

—Στὶς Κηρισσιώτικες ἐπαυλεις δεξιώσεις, γεύματα, μπριτζ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Κ. Σταθάτου, πάρτι τῷ κ. καὶ τῇ κ. Στ. Παταρηγοπούλου, παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Μελᾶ.

—Ἀναγγέλονται δεξιώσεις, μπρίτζ παρὰ τῷ κ. καὶ τῇ κ. Ν. Νικολαΐδη διὰ τὴν 25ην τρ.

Η ΜΟΝΤΑΙΝ

ΑΠΟ ΔΩ ΚΙ' ΑΠΟ ΚΕΙ

ΤΑ ΠΑΡΑΞΕΝΑ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μπαμποῦ, Ἔκτὸς ἀπ' τοὺς ὡραίους καιροὺς ποὺ δίνει τὸ δέντρο αὐτό, ἱκανοποιεῖ συγχρόνως πολυποικιλότατες ἀνάγκες τῶν Κινέζων καὶ τῶν Ἰαπώνων. Στὴν οἰκοδομικὴ μεταχειρίζονται τὸ ξύλο του γιὰ σκαλωσιές, γιὰ κουφώματα, γιὰ στέγες, κτλ. κτλ.

Ἐπίσης, ἐπειδὴ οἱ κλάδοι τοῦ μπαμποῦ εἶνε κυλινδρικοὶ καὶ κοῦφοι ἐσωτερικῶς, χρησιμοποιοῦνται κάλλιστα καὶ ὡς σωλῆνες ὑδραγωγείων. Ἀκόμα κόβουν τὰ χοντρὰ κλαδιά του κατὰ μῆκος καὶ τὰ μεταχειρίζονται γιὰ κεραμίδια.

Μὲ τὸ ξύλο τοῦ μπαμποῦ τέλος φτιάνουν καρέκλες, ἐταζέρες, πολυθρόνες, τραπέζια, κρεββάτια. Ὡσαύτως μὲ τὰ προϊόντα του κατασκευάζουν χαρτί, καλυτέρας ὅμως ποιότητος.

Στὴν Ἀσία φτιάνουν μὲ τὸ μπαμποῦ σκοῦπες, βεντάγιες, καπέλλα, καλάθια, στόρ, κοφίνια καὶ πλῆθος ἄλλα χρήσιμα ἀντικείμενα.

Ἀπ' τοὺς λεπτοὺς κλάδους του κατασκευάζονται ἀκόμα ὡραιότατα κλουβιά, πίπες, μπαλένες, μέτρα, φλάουτα, σφυρίχτρες κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα μικροστράγματα.

Τὰ μυτερὰ ἐκεῖνα ξυλαράκια, μὲ τὰ ὁποῖα μιὰ θελκτικὴ μουσμὲ στολίζει καὶ συγκρατεῖ τόσο ὡραία τὰ μαλλιά της, δὲν εἶνε ἐπίσης παρὰ κλαδάκια μπαμποῦ ἐπεξεργασμένα μὲ πολλὴ τέχνη.

* * *

Στὸ Σίδνεϋ τῆς Αὐστραλίας πέθανε τελευταῖα κάποιος Ἄγγλος ἀλοικος, ὁ Μ. Τ. Ράϊαν, ὁ ὁποῖος κατέρριψε τὸ ρεκόρ... νοσηλείας σὲ νοσοκομεῖα! Ἀφοῦ νὰ σημειωθῆ, ὅτι πέρασε δεκαπέντε συνεχῆ χρόνια τῆς ζωῆς του ξαπλωμένος στὰ κρεββάτια τῶν διαφόρων νοσοκομείων καὶ ὅτι στὸ διάστημα αὐτὸ ὑπέστη πενήντα ἐγχειρήσεις.

Τὸν καιρὸ τοῦ πολέμου, ὁ Μ. Ράϊαν ὑπηρετοῦσε στὸν Αὐστραλιακὸ στρατὸ ποὺ πολεμοῦσε στὸ Δυτικὸ Μέτωπο, ὡς ὅτου τὸ 1917, σὲ κάποια μάχη, ἕνα θραῦσμα ὀβίδας τὸν τραυμάτισε βαρειά.

Ἀπὸ τότε ἔμεινε κατάκοιτος κι' οὔτε σηκώθηκε πειὰ ἀπ' τὸ κρεββάτι. Μεταφέρθηκε στὴν ἀρχὴ σ' ἕνα νοσοκομεῖο τῶν μετοπισθεν, ἔπειτα σ' ἕνα ἄλλο τοῦ Λονδίνου καὶ μετὰ τὸν πόλεμο, ὅταν ἡ κατάστασίς του καλυτέρευε κάπως, στὸ Δημοτικὸ νοσοκομεῖο τῆς πατρίδος του Σίδνεϋ. Ἔμεινε ὁριστικὸς πειά, ὑποβαστάζοντας κάθε τόσο σὲ βάστορες ἐγχειρήσεις, λόγω τῶν ἐπιπλοκῶν ποὺ εἶχε προκαλέσει τὸ τραῦμα του.

Τὸ περίεργο εἶνε, ὅτι σὲ γραμμὰ ἀπ' τὶς ἐγχειρήσεις του δὲν δεχόταν νὰ τὸν ναρκωσουνε. Ἤπαν θαραλέος, ὑπομονητικὸς καὶ ἀντάριζε πάντοτε γελαστὸς πὸ ἐργαλεῖα τῶν χειρουργῶν ποὺ τοῦ σχίζανε τὶς σάρκες.

Ἕνα ἄλλο ἐπίσης περίεργο γεκὸ σημειώσε κάποιος Ἄγγλος λωτοδύτης, ὁ Λεονάρδος Φάουλγκερ, ὁ ὁποῖος τελευταῖα κατοικοῦσε σὲ τομὲς μπτῶν φιλίας. Ἐπειδὴ ἔκλεψε ἕνα πωδίλιατο. Ὁ Φάουλγκερ, ὁ ὁποῖος εἶνε σήμερα 45 ἐτῶν, ἀπ' τὸ 1902 ποὺ διέπραξε τὴν πρώτη του κλοπή, ἔχει περάσει 26 χρόνια μέσα στὶς φυλακὲς καὶ 4 ἐλεύθερος!

Τέλος, ὁ Λολλανδὸς ἐγκάμιας Γκιὶν Πάλου, ὁ ὁποῖος γιορτάστε πὼς ἡμερῶν τὴν 100ὴν ἐπέτειο τῆς γεννήσεώς του, μπορεῖ νὰ καυχηθῆ ὅτι ἐπέρασε ἑκατὸ χρόνια στὸ ἴδιο σπίτι. Ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ γεννήθηκε μέχρι σήμερα ὄχι μόνο δὲν μετακόμισε ποτέ, ἀλλὰ καὶ δὲν κοιμήθηκε ποτὲ ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι του.

ΑΓΟΡΑΖΟΥΜΕ σὲ ἀπολύτως ἱκανοποιητικὰς τιμὰς παλαιὰ διάφορα βιβλία, παντὸς εἴδους καὶ πάσης γλώσσης, καθὼς καὶ ὁλόκληρες βιβλιοθήκες. Γράψατε: «Μπουκέτο», Λέκα 7, Ἀθήνας.

ΕΥΘΥΜΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ GEORGE AUR...

Ο ΑΝΔΡΙΑΣ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΟΥ ΡΑΤΑΠΛΑ

Ὁ καλλιτέχνης κ. Βομβαρδιέ.

Ἀπελπισία εἶχε πιάσει τὸν δήμαρχο καὶ τοὺς δημοτικοὺς συμβούλους τῆς ἐπαρχιακῆς πόλεως Μπεσερέλ...

Ἕνα ζήτημα σοβαρὸ ἀπασχολοῦσε τὰ μυαλά τους, κάμποσες βδομάδες τώρα... Συμβούλια καὶ κόντρα συμβούλια... Ζωηρὸ κουβεντολόϊ, τρικούβερτο βρισίδι καὶ μπαστουνιὲς συχνὰ-πυκνά...

Κι' ὅμως τὸ ζήτημα ἔμενε ἄλυτο!...

Τί ἔτρεχε, λοιπόν;... Τί τοὺς ἀπασχολοῦσε τόσο;... Εἶχαν μαυρίσει τὰ κορμά τους ἀπ' τὸ ἀλύτητο τὸ ξύλο. Εἶχε μαλλιάσει ἡ γλῶσσα τους ἀπ' τὴν ἀκούραστη φλυαρία κι' ἀπ' τὶς ἀτελείωτές τους πάρλες... Βαρέθηκαν πειὰ τὴ ζωή τους καὶ βρισκόντουσαν στὰ πρόθυρα τῆς τρέλλας...

Μὰ τί ἔτρεχε, ἐπὶ τέλους;

Ἰδού, κύριοι, τί ἔτρεχε:

Στὸ προαύλιο τοῦ δημαρχείου, ἐπάνω σ' ἕνα ὡραῖο βάθρο, βρισκόταν τοποθετημένος προσωρινὰ ὁ ὁλόσωμος μαρμάρινος ἀνδριὰς τοῦ ἐνδόξου συγγραφέως Φρειδεβούργου Ραταπλάν... Καὶ μάλωναν ἀναμεταξύ τους, τόσες μέρες, οἱ σύμβουλοι γιατὶ δὲν συμφωνοῦσαν ποῦ ἔπρεπε νὰ τὸν στήσουν: Στὴν κεντρικὴ πλατεῖα ἢ στὰ πρόθυρα τῆς πόλεως, πρὸς τὸν σιδηροδρομικὸ σταθμό;...

Αὐτὴ ἦταν ἡ ἄλυτη ἀπορία τους!...

Μιὰ μέρα, πρωΐ-πρωΐ, μαζεύτηκε στὴν αἴθουσα τῶν συνεδριάσεων τοῦ δημαρχείου ὁλόκληρο τὸ δημοτικὸ συμβούλιο... Τοὺς προσκάλεσε ἀπ' τὴν προηγουμένη μέρα ὁ δήμαρχος, κατεπειγόντως, γιὰ μιὰ ἔκατοστὴ — καὶ τελευταία πειὰ — συνεδρίασι.

Θὰ λάβαιναν ὁριστικὴ ἀπόφασι, μιὰ ὁποιαδήποτε, ἐπὶ τέλους, ἀπόφασι γιὰ τὸ στήσιμο τοῦ ἀνδριάντα.

Ἄυπνοι οἱ σύμβουλοι ὅλη νύχτα, ἀπ' τὴ συγκίνησι καὶ τὴν προσδοκία, ὥπλιζαν τὸ μυαλό τους μὲ ἀτράντα χτα ἐπιχειρήματα, ὁ καθένας γιὰ τὴν ἄποψί του... Μὰ τὸ πρωΐ, σὰν πήδησαν ἀπ' τὸ κρεββάτι καὶ ντύθηκαν νευριασμένοι, σκέφτηκαν ψυχραιμότερα καὶ ὥπλισαν καὶ τὰ χέρια τους μὲ τεράστιες μαγκοῦρες...

Μαζεμένοι τώρα στὸ δημαρχεῖο, περίμεναν τὸν δήμαρχο νὰ κάνη τὴν ἐμφάνισί του...

Φάνηκε κάποτε κι' αὐτός, μαζὺ μὲ κάποιο πρόσωπο παράξενα ντυμένο. Τὸ κεφάλι του ἔμοιαζε μὲ νεκροκεφαλή, βιδωμένη στὸν ψηλόλιγνο σὰν χήνας λαιμό του...

Ὅλοι γύρισαν μὲ ἔκπληξι τὰ βλέμματά τους καὶ κύτταξαν τὸν δήμαρχό τους καὶ τὸν περίεργο, ἄγνωστο συνοδό του...

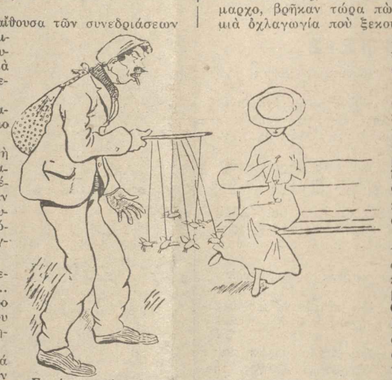

Σταύρωνε τὶς κοπέλλες γ' ἀγοράσουν ζουζούνια!..

Τοὺς πλησίασε ὁ δήμαρχος, ἔρριξε στὶς μαγκοῦρες τους ματιὲς ἀγριεμμένες καὶ τοὺς εἶπε μὲ φωνὴ ἀπότομη:

—Κύριοι... Ἀφῆστε σὲ μιὰ γωνία τοῦ δωματίου τὰ χοντροξύλινα ἐπιχειρήματά σας κι' ἔλατε πάλι στὸ τραπέζι, γιὰ νὰ τὰ ποῦμε ψύχραιμα ἕνα χεράκι... Δίχως αὐτὸ τὸ μέτρον ἀσφαλείας, συζήτησι δὲν ἔχει... Λύω τὴ συνεδρίασι ἀμέσως, ἂν ἐξακολουθεῖτε νἄχετε στὰ χέρια σας αὐτὰ τὰ ροζιασμένα ρόπαλα...

Ἔσκυψαν τὸ κεφάλι οἱ σύμβουλοι, παράτησαν σὲ μιὰ γωνία τὶς μαγκοῦρες ποὺ βαστοῦσαν, τριγύρισαν τὸν δήμαρχό τους καὶ ἄρχισε ἡ συνεδρίασις!...

Πρῶτος ἔλαβε τὸν λόγο ὁ αἰνιγματικὸς ἐκεῖνος ξένος... Ὅλοι κρεμάστηκαν ἀπ' τὰ χεῖλη του, καθὼς μιλοῦσε, καὶ κρατοῦσαν τὴν ἀνάσα τους... Κι' αὐτός, ἀργοκουνῶντας τὶς μουστάκες του, τοὺς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια:

—Κύριοι... Τόσες μέρες συζητεῖτε γιὰ τὸν τόπο, τὸν πιὸ κατάλληλο ἀπ' ὅλους, ποὺ θὰ στηθῆ ὁ ἀνδριὰς τοῦ ἐνδόξου συμπολίτου σας Φρειδεβούργου Ραταπλάν...

... Οἱ μισοὶ γκαρίζετε ὑπὲρ τῆς πλατείας... Οἱ ἄλλοι μισοὶ γαυγίζετε ὑπὲρ τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ... Κι' ἔχετε δίκηο ὅλοι σας!... Ἐγὼ θὰ βρῶ μιὰ μέση λύσι... Θὰ τὸν στήσετε ἀνάμεσα στὴ λεωφόρο ποὺ πάει ἀπ' τὴν πόλι στὸ σταθμό!...

Στὴν ἀρχὴ δὲν μίλησε κανένος... Μὰ πετάχτηκε ὁ δήμαρχος καὶ εἶπε στὸν ἄγνωστο ρήτορα:

—Ἴσα-ἴσα ἐδῶ τὰ μπλέξαμε ξανά, σεβαστέ μου μαίτρ. Ἄ, ναί... Ξέχασα... Παρντόν!... Ἐπιτρέψτε μου, κύριοι, νὰ σᾶς συστήσω τὸν κ. Ἀννίβα Βομβαρδιέ, τὸν περίφημο διακοσμητὴ καὶ ζωγράφο... Τὸ γοῦστο του μᾶς ἐγγυᾶται γιὰ τὴν καλύτερη λύσι τοῦ ζητήματος ποὺ μᾶς ἀπασχολεῖ. Λοιπόν, μαίτρ: Ἂν τὸν στήσουμε καταμεσῆς στὴ λεωφόρο, κατὰ ποῦθε θὰ κυττάη ὁ ἀνδριάντας;... Κατὰ τὴν πόλι ἢ κατὰ τὸν σταθμό;...

—Μά... κατὰ τὸν σταθμό, μουρμούρισε ὁ μαίτρ.

—Κατὰ τὸν σταθμό; ξεφώνισε ὁ δήμαρχος. Καὶ θἄχη τὴ πλάτη του γυρισμένα, περιφρονητικὰ καὶ ἀναιδέστατα, στὴν πόλι, στὴ γενειρά του;... Στὴν πόλι ποὺ τὸν ἀνάδειξε καὶ τὸν σπούδασε;... Ξέρεις τί ἦταν ὁ Ραταπλάν;... Ἕνας τρισάθλιος πλανόδιος ἀλήτης, σταύρωνε τὶς κοπέλλες, στὰ πάρκα καὶ στὸν περίπατο, γ' ἀγοράσουν ζουζούνια τεχνητά, μὲ λάστιχο κρεμασμένα στὴν ἄχρη μᾶς ράβδου. Καὶ ξέρεις τί ἔκανε κατόπιν;... Μάζευε τ' ἀποτσίγαρα, μεταβαίνοντας ἀπὸ τὶς ταβέρνες καὶ θὰ τίναζε τὰ πέταλα ἀλκοολικός. Ἂν δὲν τὸν γνωρίζαμε στὸ Παρίσι νὰ σπουδάσῃ, μὲ χοντρὴ τοῦ δήμου...

... Ναί, δὲν λέω, μᾶς ἔβγαλε ἀσπροπρόσωπους... Ἔγινε ἀξιοθαύμαστος γραφεύς... Μὰ πάλι θὰ ἦταν ἀχαριστία τοῦ νὰ τὸν βγάλω μὲ κάθε πρωΐ, μὲ τὶς πλάτες του γυρισμένες πρὸς τὴν πόλι...

Φωνὲς ἐπιδοκιμασίας καὶ ἀρκετὰ χειροκροτήματα ἀπόδεχτηκαν τὶς τελευταῖες φράσεις τοῦ λόγου τοῦ δημάρχου... Μὰ μόλις κάθισε ἐκεῖνος, σὰν ἰνδιάνος φουκωμένος, πετάχτηκε ὄρθιος ὁ μαίτρ καὶ ἀρχίνισε μὲ νευρικὲς κινήσεις:

—Καὶ εἶνε εὐγενικό, εἶνε σωστὸ νὰ στρέψη τὰ νῶτα του στὸ σταθμό, κυττῶντας πρὸς τὴν πόλι σας;... Καὶ τί θὰ ποῦν οἱ ξένοι; Αὐτὴ εἶνε ἡ πασίγνωστη εὐγένειά σας;... Ἡ ξακουστὴ λεπτότης στοὺς ξένους καὶ περαστικούς;... Ἡ φημισμένη σας φιλοξενία;

Σταμάτησε λιγάκι ἱκανοποιημένος ἀπ' τὴ φητορική του καὶ κατάφερε ἐπίτηδες νὰ ἀστράψη ἡ αὐτήν, στολισμένο μὲ μῦρτα καὶ τριαντάφυλλα καὶ τὴ μετέφεραν ἔτσι θριαμβευτικὰ στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐκεῖ τὴν περίμεναν μαζεμένες ὅλες ἡ ἥρωες κι' ὅλες ἡ ἑταῖρες τῆς Κορίνθου.

Ἡ μεγάλη ἱέρεια τὴν ἔστεψε μ' ἕνα χρυσὸ στεφάνι κι' ἀπήγγειλε μιὰ εὐχαριστήριο προσευχὴ στὴν Ἀφροδίτη, ποὺ εἶχε εὐδοκήσει νὰ ξαναφέρη στὴν Κόρινθο τὴν πανώγκρα προστατευομένη της.

Τρεῖς μερόνυχτα οἱ Κορίνθιοι πανηγύριζαν γιὰ τὸ γυρισμὸ τῆς Λαΐδος μὲ μεγαλοπρεπεῖς γιορτές, ποὺ εἶχαν ὀργανώσει πρὸς τιμήν της.

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ἡ Λαΐς ἦταν τριαντατριῶν χρόνων κι' ἡ ὀμορφιά της δὲν εἶχε χάσει τίποτε ἀπ' τὴ λάμψη της. Ἦταν πάντοτε ὡραία, μὲ χρυσὲς ἀρμονικές, μὲ δροσερὴ ἀνθρωπιὰ ἐπιδερμίδα, ἡ ὡραιότερη, ἡ γοητευτικοτέρη κι' ἡ πιὸ πνευματόδης γυναῖκα τῆς ἐποχῆς της.

Μόλις βρέθηκε στὴν Κόρινθο ἡ Λαΐς, μπῆκε στὸ σπίτι της, στοὺς κοσμοξακουσμένους κήπους της καὶ στὸ περιβάλλον, γιὰ τὸ ὁποῖο ἦταν πλασμένη, ξεκάρφωσε τὴν παθηταὶ ζωή της.

Παρνοῦσε τὰ βράδια της διασκεδάζοντας μὲ τὴν πιὸ διαλεχτὴ συντροφιὰ καὶ δὲν ἔπαυε νὰ κάνη διάφορες ἀγαθοεργίες ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε μὲ φανατισμό.

Ἡ καλωσύνη της, ἡ φιλανθρωπία κι' ἡ ἀπροσωπολημψία της, ἦταν παροιμιῶδεις.

Κάποτε φώναξε ἕναν ἀπ' τοὺς καλύτερους ὑδραυλικοὺς τῆς Κορίνθου, γιὰ νὰ τῆς ἐπισκευάσῃ τὶς βρύσες τῶν κήπων της. Ἡ δουλειὰ αὐτὴ κράτησε πολλὲς ἡμέρες, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ὁ ὑδραυλικὸς ἔβλεπε συχνὰ μέσα στὸν κῆπο μιὰ ἀπ' τὶς ὡραιότερες αὐλητρίδες τῆς Λαΐδος. Τὴν ἐρωτεύθηκε λοιπὸν τρελλὰ καὶ ἐξ αἰτίας τῆς παραμελοῦσε τὴν οἰκογένειά του, τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του. Στὸ τέλος μάλιστα ποίλησε τὸ σπίτι του κι' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του κι' ἀγόρασε ἕνα πανόκριβο περιδέραιο καὶ μερικὰ βραχιόλια, τὰ ὁποῖα χάρισε στὴν ὡραία αὐλητρίδα.

Ἔτσι, ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του βρέθηκαν στὸ δρόμο, χωρὶς στέγη καὶ χωρὶς τροφή.

Λίγες μέρες ἀργότερα, ἐνῶ ἡ Λαΐς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα δρόμο τῆς Κορίνθου, εἶδε σὲ μιὰ γωνία μιὰ γυναῖκα μὲ τρία παιδιὰ γύρω της, νὰ ζητιανεύῃ. Πλησίασε ἀμέσως καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα νόμισμα χρυσό.

Ἡ ζητιάνα ἀναλύθηκε τότε σ' εὐχαριστίες καὶ εὐχές:

— Ποιὰ εἶσαι σύ, ὡραία μου κυρά, γιὰ νὰ εὐλογῶ τ' ὄνομά σου; ρώτησε τέλος τὴ Λαΐδα.

— Εἶνε ἡ κυρία μας, ἡ ξακουσμένη Λαΐς, τῆς ἀπάντησε ἕνας ἀπ' τοὺς ἀκολούθους τῆς ἑταίρας.

Μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα αὐτό, ἡ ζητιάνα πέταξε μακρυὰ τὸ χρυσὸ νόμισμα, γεμάτη θυμό, σηκώθηκε ἐπάνω καὶ ὥρμησε μὲ λύσσα πρὸς τὸ φορεῖο τῆς Λαΐδος. Ὅταν ὅμως ἔφτασε κοντὰ σ' αὐτὸ καὶ εἶδε, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της, τὴν ὡραία καὶ γλυκειὰ μορφὴ τῆς ἑταίρας, στάθηκε σαστισμένη.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, Λαΐς, τῆς εἶπε, ἐσὺ ποῦχεις τόσο γλυκειὰ μορφή, νὰ κρύβης ψυχὴ κακὴ καὶ διεστραμμένη. Τί σοῦ χρειαστοῦσα ὡστόσο, ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά μου, νὰ βρεθοῦμε χωρὶς στέγη στὸ δρόμο καὶ νὰ ζητιανεύουμε τὸ ψωμί μας;

Ἔκπληκτη ἡ Λαΐς, τὴν παρακάλεσε νὰ τῆς ἐξηγήσῃ τί ἐσήμαιναν τὰ λόγια της. Κι' ἡ ζητιάνα, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τῆς διηγήθηκε τὸ θλιβερὸ πάθημά της. Ἦταν ἡ γυναῖκα τοῦ ὑδραυλικοῦ, ποὺ εἶχε ξετρελλαθεῖ μὲ τὴν ὡραία αὐλητρίδα.

Μόλις ἄκουσε τὴν ἱστορία της, ἡ Λαΐς τῆς ἔδωσε τὸ βαλάντιό της λέγοντάς της:

— Καλή μου γυναῖκα, δὲν εἶχα ἰδέα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες. Πάρε τὰ χρήματα αὐτὰ κι' ἔλα αὔριο στὸ σπίτι μου. Νὰ πῆς ὅτι ἐγὼ ἡ ἴδια σὲ ζήτησα νὰ παρουσιασθῆς μπροστά μου. Κι' ἔννοια σου. Θὰ διορθώσω τὸ κακὸ ποὺ ἄθελά μου ἔγινα ἀφορμὴ νὰ πάθης.

Πραγματικῶς, τὴν ἄλλη μέρα, ἡ γυναῖκα τοῦ ὑδραυλικοῦ πῆγε στὸ σπίτι τῆς ὡραίας ἑταίρας, μαζὺ μὲ τὴν μεγαλείτερη κόρη της.

Ἡ Λαΐς φώναξε τότε τὴν αὐλητρίδα καὶ τὴ διέταξε νὰ τῆς παραδώσῃ τὸ περιδέραιο καὶ τὰ βραχιόλια ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ὁ ἐρωτευμένος ὑδραυλικός. Ἔπειτα φώναξε τὴ Βασκίδα νὰ τῆς φέρῃ ἕνα χρηματικὸ ποσόν, τὸ ὁποῖο ἐδώσωσε στὴ φτωχὴ γυναῖκα.

— Ἐντωμέ, τῆς εἶπε, νὰ ἐπανορθώσω τὸ κακὸ ποὺ σοῦ συνέβη καὶ νὰ σοῦ ἐξασφαλίσω ἥσυχη καὶ εὐτυχισμένη ζωή. Πάρε τὰ χρήματα αὐτὰ γιὰ νὰ ξαναγοράσῃς τὸ σπίτι σου καὶ ὅπως ἄλλο ποίλησε ὁ ἄντρας σου. Ἀλλὰ στὸ ἑξῆς ἡ ἀνήρκων ἀ' αὐτὰ σὲ σένα κι' ὄχι στὸν ἄντρα σου. Ὅσο γιὰ τὰ περιδέραιο καὶ τὰ βραχιόλια, τὰ χαρίζω στὴν κόρη σου. Νὰ τῆς τὰ παραδώσῃς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ παντρευτῆ. Θάναι τὸ γαμήλιο δῶρο ποὺ τῆς χάνει ἡ Λαΐς.

* * *

Μιὰ ἄλλη φορὰ πάλι ἡ Λαΐς ἔκανε κάτι περισσότερο γιὰ νὰ σώσῃ ἕναν ἐρωτευμένο νέο.

Ζοῦσε τότε στὴν Κόρινθο μιὰ γυναῖκα ἐλεύθερη, ὡραία, ἀλλὰ καὶ πολὺ ζυβάια, ἡ περήφημη Γοργώ.

Μὲ τὴ Γοργὼ αὐτὴ εἶχε ἐρωτευθεῖ ὁ νέος Νικίας, γυιὸς ἑνὸς πλουσιωτάτου εὐπατρίδη. Ὁ Νικίας ἀντιδιεμονώνας στὸ σπίτι τῆς ἀγαπημένης του καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιῆ τὶς ἰδιοτροπίες της, ἔδειχνε ἀλόγιστα τεράστια ποσὰ δημιουργοῦσε χρέη μεγάλα καὶ ἀπειλοῦσε νὰ καταστρέψῃ οἰκονομικὸς τὴν οἰκογένειά του. Γιὰ ὅλ' αὐτὰ ὁ πατέρας του ἀπορίασε στὸ τέλος γιὰ τὸν ἀποκαρδιώσῃ. Μὰ ἐπενέβη ἡ γυναῖκα του καὶ τὸν ἐμπόδισε.

— Περίμενε λίγες ἡμέρες ἀκόμα, τοῦ εἶπε.

— Τόσον καιρὸ περμένα, ἀπαντήθηκε θυμωμένα ὁ γέρο εὐπατρίδης. Τί ἔχουμε νὰ ἐλπίζουμε πειά;

— Ἐγὼ μιὰ τελευταία ἐλπίδα. Θὰ ζητήσω τὴ βοήθεια τῆς Λαΐδος.

— Ποιάς εἶπες; Τῆς Λαΐδος; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ εὐπατρίδης.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Η ΠΕΡΙΦΗΜΕΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ

Η ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΖΩΗ ΛΑΪΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ

ΚΕ'

Τὰ λόγια τους αὐτά, ἔπεισαν τέλος τὴ Λαΐδα, τὴν ὁποία ἄλλωστε κανένας ἰδιαίτερος δεσμὸς δὲν συνέδεε πλέον μὲ τὴν Ἀμβρακία.

Ἔκανε λοιπὸν γρήγορα—γρήγορα ὅλες τὶς συστικὲς προετοιμασίες, κληροδότησε στὸ Δῆμο τῆς Ἀμβρακίας ὅλη τὴν περιουσία τοῦ Λεοντίδη, ἀποχαιρέτησε τοὺς φίλους καὶ τοὺς γνωστούς της κι' ἔφυγε γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ στὴν πόλι, μὲ τὴν ὁποία ἦταν συνυφασμένο τὸ ὄνομά της.

* * *

Ὁ γυρισμὸς τῆς Λαΐδος στὴν Κόρινθο ἦταν ἕνας θρίαμβος ποὺ δὲν περιγράφεται. Πραγματικὴ ἀποθέωσις.

Ὅλος ὁ λαός, μὲ τοὺς εὐπατρίδας καὶ τοὺς Πριτάνεις ἐπὶ κεφαλῆς, εἶχε μαζευτεῖ στὴν προκυμαία καὶ μόλις φάνηκε τὸ καράβι, ἄρχισε νὰ τὴν χαιρετᾶνε μὲ ζητωκραυγές, ποὺ ἀντηχοῦσαν ὡς τὰ γειτονικὰ χωριά. Κι' ὅταν ἡ Λαΐς βγῆκε ἀπ' τὸ καράβι καὶ πάτησε στὴν προκυμαία, τὴν ἔβαλαν νὰ καθήσῃ σ' ἕνα θρόνο ποὺ εἶχαν στρώσει ἐπίτηδες γι' αὐτήν, στολισμένο μὲ μῦρτα καὶ τριαντάφυλλα καὶ τὴ μετέφεραν ἔτσι θριαμβευτικὰ στὸ ναὸ τῆς Ἀφροδίτης. Ἐκεῖ τὴν περίμεναν μαζεμένες ὅλες ἡ ἥρωες κι' ὅλες ἡ ἑταῖρες τῆς Κορίνθου.

Ὁ λαὸς τῆς Κορίνθου, ἑτοιμαζόμενος νὰ ὑποδεχθῆ τὴ Λαΐδα.

Ἡ μεγάλη ἱέρεια τὴν ἔστεψε μ' ἕνα χρυσὸ στεφάνι κι' ἀπήγγειλε μιὰ εὐχαριστήριο προσευχὴ στὴν Ἀφροδίτη, ποὺ εἶχε εὐδοκήσει νὰ ξαναφέρη στὴν Κόρινθο τὴν πανώγκρα προστατευομένη της.

Τρεῖς μερόνυχτα οἱ Κορίνθιοι πανηγύριζαν γιὰ τὸ γυρισμὸ τῆς Λαΐδος μὲ μεγαλοπρεπεῖς γιορτές, ποὺ εἶχαν ὀργανώσει πρὸς τιμήν της.

Τὴν ἐποχὴ αὐτή, ἡ Λαΐς ἦταν τριαντατριῶν χρόνων κι' ἡ ὀμορφιά της δὲν εἶχε χάσει τίποτε ἀπ' τὴ λάμψη της. Ἦταν πάντοτε ὡραία, μὲ χρυσὲς ἀρμονικές, μὲ δροσερὴ ἀνθρωπιὰ ἐπιδερμίδα, ἡ ὡραιότερη, ἡ γοητευτικοτέρη κι' ἡ πιὸ πνευματόδης γυναῖκα τῆς ἐποχῆς της.

Μόλις βρέθηκε στὴν Κόρινθο ἡ Λαΐς, μπῆκε στὸ σπίτι της, στοὺς κοσμοξακουσμένους κήπους της καὶ στὸ περιβάλλον, γιὰ τὸ ὁποῖο ἦταν πλασμένη, ξεκάρφωσε τὴν παθηταὶ ζωή της.

Παρνοῦσε τὰ βράδια της διασκεδάζοντας μὲ τὴν πιὸ διαλεχτὴ συντροφιὰ καὶ δὲν ἔπαυε νὰ κάνη διάφορες ἀγαθοεργίες ὑπὲρ τοῦ λαοῦ, ποὺ τὴν ἀγαποῦσε μὲ φανατισμό.

Ἡ καλωσύνη της, ἡ φιλανθρωπία κι' ἡ ἀπροσωπολημψία της, ἦταν παροιμιῶδεις.

Κάποτε φώναξε ἕναν ἀπ' τοὺς καλύτερους ὑδραυλικοὺς τῆς Κορίνθου, γιὰ νὰ τῆς ἐπισκευάσῃ τὶς βρύσες τῶν κήπων της. Ἡ δουλειὰ αὐτὴ κράτησε πολλὲς ἡμέρες, στὸ διάστημα τῶν ὁποίων ὁ ὑδραυλικὸς ἔβλεπε συχνὰ μέσα στὸν κῆπο μιὰ ἀπ' τὶς ὡραιότερες αὐλητρίδες τῆς Λαΐδος. Τὴν ἐρωτεύθηκε λοιπὸν τρελλὰ καὶ ἐξ αἰτίας τῆς παραμελοῦσε τὴν οἰκογένειά του, τὴ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του. Στὸ τέλος μάλιστα ποίλησε τὸ σπίτι του κι' ὅλα τὰ ὑπάρχοντά του κι' ἀγόρασε ἕνα πανόκριβο περιδέραιο καὶ μερικὰ βραχιόλια, τὰ ὁποῖα χάρισε στὴν ὡραία αὐλητρίδα.

Ἔτσι, ἡ γυναῖκα του καὶ τὰ παιδιά του βρέθηκαν στὸ δρόμο, χωρὶς στέγη καὶ χωρὶς τροφή.

Λίγες μέρες ἀργότερα, ἐνῶ ἡ Λαΐς περνοῦσε ἀπὸ ἕνα δρόμο τῆς Κορίνθου, εἶδε σὲ μιὰ γωνία μιὰ γυναῖκα μὲ τρία παιδιὰ γύρω της, νὰ ζητιανεύῃ. Πλησίασε ἀμέσως καὶ τῆς ἔδωσε ἕνα νόμισμα χρυσό.

Ἡ ζητιάνα ἀναλύθηκε τότε σ' εὐχαριστίες καὶ εὐχές:

— Ποιὰ εἶσαι σύ, ὡραία μου κυρά, γιὰ νὰ εὐλογῶ τ' ὄνομά σου; ρώτησε τέλος τὴ Λαΐδα.

— Εἶνε ἡ κυρία μας, ἡ ξακουσμένη Λαΐς, τῆς ἀπάντησε ἕνας ἀπ' τοὺς ἀκολούθους τῆς ἑταίρας.

Μόλις ἄκουσε τὸ ὄνομα αὐτό, ἡ ζητιάνα πέταξε μακρυὰ τὸ χρυσὸ νόμισμα, γεμάτη θυμό, σηκώθηκε ἐπάνω καὶ ὥρμησε μὲ λύσσα πρὸς τὸ φορεῖο τῆς Λαΐδος. Ὅταν ὅμως ἔφτασε κοντὰ σ' αὐτὸ καὶ εἶδε, γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή της, τὴν ὡραία καὶ γλυκειὰ μορφὴ τῆς ἑταίρας, στάθηκε σαστισμένη.

— Δὲν εἶνε δυνατόν, Λαΐς, τῆς εἶπε, ἐσὺ ποῦχεις τόσο γλυκειὰ μορφή, νὰ κρύβης ψυχὴ κακὴ καὶ διεστραμμένη. Τί σοῦ χρειαστοῦσα ὡστόσο, ἐγὼ καὶ τὰ παιδιά μου, νὰ βρεθοῦμε χωρὶς στέγη στὸ δρόμο καὶ νὰ ζητιανεύουμε τὸ ψωμί μας;

Ἔκπληκτη ἡ Λαΐς, τὴν παρακάλεσε νὰ τῆς ἐξηγήσῃ τί ἐσήμαιναν τὰ λόγια της. Κι' ἡ ζητιάνα, μὲ δάκρυα στὰ μάτια, τῆς διηγήθηκε τὸ θλιβερὸ πάθημά της. Ἦταν ἡ γυναῖκα τοῦ ὑδραυλικοῦ, ποὺ εἶχε ξετρελλαθεῖ μὲ τὴν ὡραία αὐλητρίδα.

Μόλις ἄκουσε τὴν ἱστορία της, ἡ Λαΐς τῆς ἔδωσε τὸ βαλάντιό της λέγοντάς της:

— Καλή μου γυναῖκα, δὲν εἶχα ἰδέα ἀπ' ὅλα αὐτὰ ποὺ μοῦ εἶπες. Πάρε τὰ χρήματα αὐτὰ κι' ἔλα αὔριο στὸ σπίτι μου. Νὰ πῆς ὅτι ἐγὼ ἡ ἴδια σὲ ζήτησα νὰ παρουσιασθῆς μπροστά μου. Κι' ἔννοια σου. Θὰ διορθώσω τὸ κακὸ ποὺ ἄθελά μου ἔγινα ἀφορμὴ νὰ πάθης.

Πραγματικῶς, τὴν ἄλλη μέρα, ἡ γυναῖκα τοῦ ὑδραυλικοῦ πῆγε στὸ σπίτι τῆς ὡραίας ἑταίρας, μαζὺ μὲ τὴν μεγαλείτερη κόρη της.

Ἡ Λαΐς φώναξε τότε τὴν αὐλητρίδα καὶ τὴ διέταξε νὰ τῆς παραδώσῃ τὸ περιδέραιο καὶ τὰ βραχιόλια ποὺ τῆς εἶχε χαρίσει ὁ ἐρωτευμένος ὑδραυλικός. Ἔπειτα φώναξε τὴ Βασκίδα νὰ τῆς φέρῃ ἕνα χρηματικὸ ποσόν, τὸ ὁποῖο ἐδώσωσε στὴ φτωχὴ γυναῖκα.

— Ἐντωμέ, τῆς εἶπε, νὰ ἐπανορθώσω τὸ κακὸ ποὺ σοῦ συνέβη καὶ νὰ σοῦ ἐξασφαλίσω ἥσυχη καὶ εὐτυχισμένη ζωή. Πάρε τὰ χρήματα αὐτὰ γιὰ νὰ ξαναγοράσῃς τὸ σπίτι σου καὶ ὅπως ἄλλο ποίλησε ὁ ἄντρας σου. Ἀλλὰ στὸ ἑξῆς ἡ ἀνήρκων ἀ' αὐτὰ σὲ σένα κι' ὄχι στὸν ἄντρα σου. Ὅσο γιὰ τὰ περιδέραιο καὶ τὰ βραχιόλια, τὰ χαρίζω στὴν κόρη σου. Νὰ τῆς τὰ παραδώσῃς τὴν ἡμέρα ποὺ θὰ παντρευτῆ. Θάναι τὸ γαμήλιο δῶρο ποὺ τῆς χάνει ἡ Λαΐς.

* * *

Μιὰ ἄλλη φορὰ πάλι ἡ Λαΐς ἔκανε κάτι περισσότερο γιὰ νὰ σώσῃ ἕναν ἐρωτευμένο νέο.

Ζοῦσε τότε στὴν Κόρινθο μιὰ γυναῖκα ἐλεύθερη, ὡραία, ἀλλὰ καὶ πολὺ ζυβάια, ἡ περήφημη Γοργώ.

Μὲ τὴ Γοργὼ αὐτὴ εἶχε ἐρωτευθεῖ ὁ νέος Νικίας, γυιὸς ἑνὸς πλουσιωτάτου εὐπατρίδη. Ὁ Νικίας ἀντιδιεμονώνας στὸ σπίτι τῆς ἀγαπημένης του καὶ γιὰ νὰ ἱκανοποιῆ τὶς ἰδιοτροπίες της, ἔδειχνε ἀλόγιστα τεράστια ποσὰ δημιουργοῦσε χρέη μεγάλα καὶ ἀπειλοῦσε νὰ καταστρέψῃ οἰκονομικὸς τὴν οἰκογένειά του. Γιὰ ὅλ' αὐτὰ ὁ πατέρας του ἀπορίασε στὸ τέλος γιὰ τὸν ἀποκαρδιώσῃ. Μὰ ἐπενέβη ἡ γυναῖκα του καὶ τὸν ἐμπόδισε.

— Περίμενε λίγες ἡμέρες ἀκόμα, τοῦ εἶπε.

— Τόσον καιρὸ περμένα, ἀπαντήθηκε θυμωμένα ὁ γέρο εὐπατρίδης. Τί ἔχουμε νὰ ἐλπίζουμε πειά;

— Ἐγὼ μιὰ τελευταία ἐλπίδα. Θὰ ζητήσω τὴ βοήθεια τῆς Λαΐδος.

— Ποιάς εἶπες; Τῆς Λαΐδος; ρώτησε ξαφνιασμένος ὁ εὐπατρίδης.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΕΣ

ΤΟΥ JOHANNÈS GROS

ΠΟΙΑ ΗΤΑΝ ΑΚΡΙΒΩΣ Η "ΚΥΡΙΑ ΜΕ ΤΑΣ ΚΑΜΕΛΙΑΣ,,

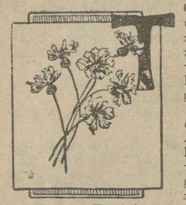

Ο ἀθάνατο ἔργο τοῦ Ἀλεξάνδρου Δουμᾶ υἱοῦ, «Ἡ Κυρία μὲ τὰς Καμελίας», ἔκανε πάρα πολλοὺς καὶ πάρα πολλὲς ὡς τώρα νὰ κλάψουν ἀπ' τὴ συγκίνησι... Ἡ ἄτυχη ἀγάπη καὶ τὸ θλιβερὸ τέλος τῆς Μαργαρίτας Γκωτιὲ γέμισε μὲ δάκρυα τὰ μάτια ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων.

Ποιὰ ἦταν λοιπὸν αὐτὴ ἡ Μαργαρίτα, αὐτὴ ἡ ἄμοιρη «Κυρία μὲ τὰς Καμελίας»;... Αὐτὴ ἡ ἄμοιρη ἡρωὶς τῆς «Τραβιάτας»;... Γιατί, καθὼς ξέρετε, ἡ ὑπόθεσις τοῦ δράματος τοῦ Δουμᾶ υἱοῦ, ἔδωσε τὴν ἔμπνευσι στὸ μεγάλο μουσουργὸ Βέρδη γὰ συνθέση τὸ ἐπίσης περίφημο καὶ πασίγνωστο γλυκύτατο μελόδραμα «Τραβιάτα»...

Αὐτὰ θὰ σᾶς ποῦμε σήμερα, μὲ λίγα λόγια... Λοιπόν:

Ἡ Ἀλφονσίνη Ντυπλεσσίς — αὐτὸ ἦταν τὸ οἰκογενειακό της ὄνομα — γεννήθηκε στὶς 15 Ἰανουαρίου 1824, στὸ χωριὸ Νονὰν τοῦ νομοῦ Ὄρν τῆς Γαλλίας...

Ὁ πατέρας της, γυρολόγος πρίν, Μαρὲν Ντυπλεσσίς, καὶ ἡ μητέρα της Μαρία, ἦσαν πάμπτωχοι... Κρατοῦσαν ἕνα μικρὸ ψιλικατζήδικο στὸ χωριό τους, ποὺ μόλις ἔφταναν ἡ εἰσπράξεις του γιὰ νὰ ζοῦν φτωχικὰ ἡ μητέρα κ' ἡ δυὸ κόρες της Ἀλφονσίνη καὶ Δελφίνη, μικρότερη ἕνα χρόνο ἀπ' τὴν ἀδελφή της... Ὁ πατέρας μάλιστα ἔμπαινε συχνὰ στὴ φυλακὴ γιὰ χρέη.

Ἡ ἔκλυτη ζωὴ τοῦ Ντυπλεσσίς, διαρκῶς μεθυσμένου καὶ διαρκῶς χασομέρη, ἔγινε ἀφορμὴ γὰ χάσουν, τέλος, τὸ μαγαζάκι τους ποὺ ἦταν καταχρεωμένο.

Ἀναγκάστηκε τότε ἡ μητέρα νὰ γίνη πλύστρα... Μὰ τὸ ξύλο κι' ἡ γκρίνιες ἀπ' τὸν κτηνάνθρωπο σύζυγό της, τὴν ἀνάγκασαν ἔπειτα ἀπὸ λίγα χρόνια νὰ πάρη τὰ μάτια της καὶ νὰ καταφύγη στὸ Παρίσι, σὲ μιὰ μακρυνή της συγγενῆ, τὴν κόμησσα ντὺ Χαιὺ!...

Γιατὶ ἡ Ἀλφονσίνη εἶχε αἷμα ἀριστοκρατικὸ στὶς φλέβες της, ἀπὸ τὸ γένος τῆς μητέρας της... Εἶνε περίεργη ἡ σχετικὴ ἱστορία, μὰ εἶνε ἀληθινὴ καὶ πραγματικὴ σὰν τὸ φῶς τοῦ ἡλιου... Ὁ παπποῦς τῆς μητέρας τῆς Ἀλφονσίνης Πέτρος Ντεζαί, ἱππικόμος στοὺς σταύλους τοῦ κόμητος ντὺ Μενίλ. ἔκλεψε ἔστερα ἀπὸ δυὸ χρόνων κρυφὰ εἰδύλλιο, τὴ μοναχοκόρη τοῦ κόμητος, ὑποκόμησσα Ἄννα ντὺ Μενίλ!...

Ὁ πατέρας τῆς νέας δὲν συχώρεσε ποτέ του τὸν ἀνάρμοστο γάμο τῆς κόρης του καὶ πέθανε ἀπὸ τὴ θλίψη του, ἀποκληρώνοντάς την ἐντελῶς... Δισεγγονὴ λοιπὸν τοῦ Πέτρου Ντεζαὶ καὶ τῆς ὑποκομήσσης Ἄνναις ντὺ Μενίλ, ἦταν ἡ ἡρωΐδα μας, ἡ Ἀλφονσίνη...

Ὅταν ἔφτασε στὸ Παρίσι ἡ μητέρα μὲ τὶς δυὸ της κόρες, ζήτησε τὴ συνδρομὴ τῆς μακρυνῆς της συγγενοῦς ντὺ Χαιὺ... Καὶ χάρις στὴ μεσολάβησί της, μπῆκε καμαριέρα τῆς λαίδης Ἄντερσον Γιάρμπορω, ἀφήνοντας τὶς δυὸ τὶς κόρες σὲ μιὰ γνωστή της γυναικοῦλα τοῦ λαοῦ.

Ἀπὸ τότε χάνονται πειὰ τὰ ἴχνη τῆς μητέρας τῆς Ἀλφονσίνης καὶ τῆς ἀδελφῆς της Δελφίνης... Τί ἀπόγιναν; Ὁ Θεὸς τὸ ξέρει...

* * *

Ὕστερα ἀπὸ χρόνια, συναντοῦμε μονάχα τὴν Ἀλφονσίνη... Πότε ὅμως;... Ὅταν πειὰ ἦταν 13 χρόνων κοπέλλα, τὸ 1837... Σὲ τί χάλια δὲ καὶ σὲ τί κατάστασι τὴ βρίσκομε, ἂς ἀφήσουμε τὸν γνωστὸ λόγιο καὶ δημοσιογράφο Νέστορα Ροκεπλὰν νὰ μᾶς τὸ ἀφηγηθῆ:

«Μιὰ βραδειὰ πνιγμένη στὴν ὁμίχλη καὶ ψυχρὴ — ἦταν ἡ 1η Μαρτίου 1837 — ἔβγαινα ἀπ' τὸ θέατρο μαζὺ μὲ κάποιο συνάδελφό μου, συντάκτη στὴν «Παριζίν»... Φτάνοντας κοντὰ στὸ Πὸν-Νέφ, εἴδαμε νὰ στέκεται μπροστὰ σὲ κάποιον ὑπαίθριο πατατοπωλὴ καὶ νὰ κυττάζη μὲ γουρλωμένα μάτια τὸ τηγάνι του, μιὰ κοπέλλα κουρελιάρα...

... Τὰ πόδια της, δίχως κάλτσες καὶ παπούτσια, εἶχαν μελανιάσει ἀπ' τὸ κρύο... Τὰ μαλλιά της, βρώμικα κι' ἀχτένιστα, ἀναδευόντουσαν ἀπ' τὸ νυχτερινὸ ἀγιάζι... Τὰ κουρέλια τοῦ φουστανιοῦ της κρεμόντουσαν καὶ σερνόντουσαν στὸ νοτισμένο χῶμα... Καὶ μόνο τὸ λυγδισαμένο κι' ἄπλυτο μέρες πρόσωπό της φανέρωνε μιὰ καλλονή, ἀπὸ τὶς πιὸ φαρμαρισμένες ποὺ τυχε ποτέ μου ν' ἀντικρύσω...

... Πλησιάσαμε. Ἡ μικροῦλα κύτταζε τσαχπίνικα, πότε ἐμᾶς καὶ πότε τὸ τηγάνι... Μὰ ἡ πείνα τῆς κλόνιζε τὰ πόδια κι' ἄρχισαν νὰ βασιλεύουν κουρασμένα τὰ θεϊκὰ της μάτια... Τῆς προσφέραμε μιὰ σούπα δυναμωτικὴ στὸ ἀντικρυνὸ ρεστωράν καὶ τῆς ἀγοράσαμε ἀρκετὰ χωνάκια γεμάτα μὲ τηγανητὲς πατάτες...

... Ἔφαγε λαίμαργα, ἁρπάζοντας τὰ φαγητὰ μὲ τὰ χέρια, λερώνοντας τὰ μοῦτρα της μὲ τὸ ζουμί τους. Κι' ὅταν χώρεσε πεῖνα της, σηκώθηκε βιαστική, μᾶς εἶπε πὼς τὴ λένε Ἀφρουρὰ Ντυπλεσσίς, μᾶς καληνύχτισε καὶ τὴ χάσαμε ἀπ' τὰ μάτια μας στὸ σκοτάδι τοῦ δρόμου...»

Ἔζησε δυὸ-τρία χρόνια ἀκόμη τὴν ἀλήτικη αὐτὴ ζωὴ ἡ Ἀλφονσίνη, κυλισμένη στὸ βόρβορο τῶν παρισινῶν καταγωγίων... Ἐρωτεύτηκε μὲ τὰ σκουπίδια τῆς κοινωνίας, κοιμόταν στοὺς ἀγκῶνες καὶ γέφυρες τοῦ Σηκουάνα καὶ γνώρισε, ὅσο λίγες, τὴν ἀνθρωπινὴ ἀγρία καὶ τὴν ἐσχάτη ἀθλιότητα...

Μὰ κάποτε ἔφεξε καὶ γι' αὐτὴν ὁ ἥλιος!...

Ἕνας γεροξενοδόχος τῆς στοᾶς Μονπανσιὲ σαγηνεύτηκε καὶ αὐτὸς ἀπ' τὴν ξεχωριστή της ὠμορφιά, ποὺ τὴν ἄρπαγαν περίεργα ἀπὸ χτὲς τὰ θλιβερὰ της χάλια, καὶ τὴν τράβηξε ἀπ' τὸν βοῦρκο...

Τῆς νοίκιασε ἕνα μικρὸ ἀπαρτεμὰν στὴν ὁδὸν Ἀρκάν, τὴ γέμισε μὲ στολίδια καὶ φορέματα, κι' ἔζησε μαζύ της, κοντὰ δυὸ χρόνια μιὰ ζωὴ ὀνειρεμμένη...

Ἀπὸ τότε ἀρχίζει τὸ θριαμβευτικὸ λανσάρισμά της στὴν ἀλάθητη ζωὴ τῆς παραλυμένης παρισινῆς ἀριστοκρατίας... Ἄλλάζει ὄνομά της τώρα ἡ Ἀλφονσίνη Ντυπλεσσὶς κ' ἔγινε πασίγνωστη καὶ ἀλόκληρο τὸ Παρίσι γιὰ τὴν παραμυθένια καλλονή της καὶ γιὰ τὴ γεροῦ κορμοστασιά της...

Λεγόταν τώρα Μαρία Ντυπλεσσίς!...

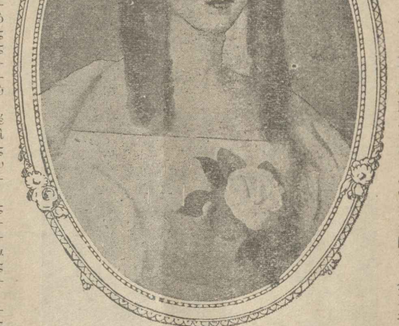

Ἡ Μαρία Ντυπλεσσίς.
(Πορτραῖτο τῆς ἐποχῆς).

Μὰ δὲν ἄργησαν νὰ τὴν ποῦν καὶ αὐτὸν ἀχάριστη!... Γιατί;...

Γιατὶ βαρέθηκε πειὰ τὰ γεράτα καὶ τὸν προστάτου της. Ξέχασε πὼς χρωστοῦσε τὴν σ' ἐκεῖνον... Καί, γοητευμένη ἀπὸ τὸν Ἀπολλώνια ὠμορφιὰ ἑνὸς νέου τῆς ἀριστοκρατίας παρισινῆς ἀριστοκρατίας, ἔφυγε κρυφὰ τὸ πρωὶ μαζύ του, ἀφίνοντας στὴν τὴν ἀπελπισία τὸν ἄμοιρο γηραιὸ φίλο της.

Ὁ νέος ποὺ τὴν ἔκλεψε ἦταν ἕνα ψηλὸ κορμὸ παλληκάρι, δροσερὸ σὰν τριαντάφυλλο. Ξανθὸ καὶ 20 χρόνων ἐπάνω-κάτω...

Λεγόταν Ἀζενόρ, δοὺξ τῆς Γκίζ, ἀρχαιότατης αὐτῆς οἰκογενείας βασιλικῶν πριγκήπων, κι' ἔγινε ἀργότερα ὁ ἔβδομος δοὺξ τοῦ Γκραιμὸν!... Στὴς φλέβες του ἔτρεχε τὸ εὐγενέστερο πριγκηπικὸ αἷμα τῆς Γαλλίας!...

Ξετρελλαμένος κι' αὐτός, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, ἀπ' τὴν ξωτικὴ καλλονὴ τῆς Μαρίας Ντυπλεσσίς, τὴν ἔκλεψε ἕνα πρωὶ, τὴν ἔφερε στὸ σπίτι ποὺ ἔχουν τὴν ἐξοχικὴ κατοικία τους, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ἀπέχει ἕνα μισάωρο περπάτημα, κοντὰ στὸ Βερσαὶ καὶ ἐκεῖ ἔζησαν μαζύ τους ἕνα χρόνο ἀκριβῶς, ἀφίνοντας τὸν κόσμο νὰ μιλᾶ γιὰ τὴν ἀγάπη τους γιὰ μιὰ «ἐταίρα», ἄτος τὴ χαρακτήριζε, ὁ πατέρας του. Μὰ ὅταν γύρισε στὸ Παρίσι ὁ Φεβρουαρίου 1847, ὁ Δουμᾶς ἔτρεξε σὰν τρελλὸς κοντά της γιὰ νὰ τὴ δῆ, λαχταρισμένος ὡς τὰ τρίσβαθα τῆς ψυχῆς του...

Μὰ τὴ βρῆκε νεκροστολισμένη πειά!...

Ἔπλαψε πικρὰ κι' ἀπαρηγόρητα... Ἀποτραβήχτηκε λίγον καιρὸ ἀπ' τὸν κόσμο καὶ ὁλομόναχος, μὲ ματωμένη τὴν καρδιά του, ἐμπιστεύθηκε ἀπ' τὴ θλιβερὴ ἀγάπη του κ' ἔγραψε τὸ ἀριστούργημά του:

Τὴν «Κυρία μὲ τὰς Καμελίας»!...

ΑΠΟ ΤΑ ΔΡΑΜΑΤΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Η ΒΑΡΩΝΗ ΠΟΥ ΠΝΙΓΗΚΕ ΚΑΙ... ΞΑΝΑΖΩΝΤΑΝΕΨΕ!

Ὁ βαρῶνος ποὺχασε τὴ γυναῖκα του. Τὸ μυστηριῶδες μακροβοῦτι. Πένθος καὶ ἀπόγνωσις. Ὅπου ἐμφανίζεται ἡ σκιὰ τῆς πνιγμένης βαρώνης. Ὁ βαρῶνος τὴν βλέπει, τὴν κυνηγάει, ἀλλὰ δὲν τὴν προφτάνει. Ἡ ἐξήγησις τοῦ μυστηρίου. Τὸ μυθιστόρημα τῆς γυναίκας ποὺ δὲν εἶχε πνιγεῖ. Τρεῖς πιστολιὲς μετὰ τὰ μεσάνυχτα, κ.τ.λ. κ.τ.λ.

ΣΥΜΒΑΙΝΟΥΝ πολλὲς φορὲς στὴ ζωή μας μερικὰ παράδοξα περιστατικά, τὰ ὁποῖα ξεπερνοῦν κι' αὐτὴ ἀκόμα τὴ φαντασία τῶν συγγραφέων περιπετειωδῶν μυθιστορημάτων. Ἕνα τέτοιο κομικοτραγικὸ περιστατικό, ποὺ μοιάζει σχεδὸν σὰν παραμῦθι, εἶνε καὶ τὸ ἀκόλουθο:

Τὸ καλοκαῖρι τοῦ 1927, κατὰ τὶς ἀρχὲς Ἰουνίου, ὁ βαρῶνος Ἀρθοῦρος Ζαπάντι, ἀπόγονος πλουσίας καὶ ἀριστοκρατικῆς οἰκογενείας τῆς Φλωρεντίας, παντρεμένος μόλις πρὸ ἑμήνου, ἐπῆρε τὴ γυναῖκα του Μπέρτα, μιὰ νέα χαριτωμένη καὶ γοητευτικὴ ὡς εἰκοσιδύο χρόνων, καὶ πῆγαν νὰ παραθερίσουν στὸ Βιαρρέτζιο. Ἐκεῖ ἐνοίκιασαν ἕνα διαμέρισμα μιᾶς ἀπόμερης παραλιαχῆς ἐπαύλεως, ὅπου κι' ἐγκαταστάθηκαν.

Δὲν ἐπέρασε ὅμως μιὰ ἑβδομάδα ἀπὸ τὴν ἡμέρα τῆς ἀφίξεώς των στὸ Βιαρρέτζιο, καὶ κυκλοφόρησε ἐξαφνα στοὺς ἀριστοκρατικοὺς κύκλους τῆς Φλωρεντίας ἡ φήμη ὅτι ἡ βαρώνη Ζαπάντι ἐπνίγηκε ἕνα πρωὶ, ἐνὸ ἔπαιρνε μαζὺ μὲ τὸν ἄντρα της τὸ λουτρό της!

Πραγματικῶς, ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ βαρῶνος Ζαπάντι ξαναγύρισε στὴ Φλωρεντία συντριμμένος καὶ ἀνεκοίνωσε ὅτι ἡ φήμη τοῦ πνιγμοῦ τῆς πολυαγαπημένης του γυναίκας ἦταν ἀληθινή:

—Καθὼς κολυμπούσαμε μαζύ, διηγήθηκε, ἡ δύστυχη γυναίκα μου ἔκαμε σὲ μιὰ στιγμὴ μιὰ βουτιὰ στὴ θάλασσα καὶ δὲν ξαναφάνηκε πειά! Ὅταν τὴν ἀναζήτησα, δὲν τὴ βρῆκα πουθενά. Μάταια ἀπασχόλησα μιὰ ἡμέρα ὁλόκληρη εἰδικοὺς βαρκάρηδες καὶ ψαράδες νὰ τὴν ἀνεύρουν. Ποιὸς ξέρει ποῦ τὴν παρέσυραν τὰ κύματα, ἢ ἀν δὲν τὴν καταβρόχθισε κανένας καρχαρίας!...

Πέρασε ἐντωμεταξὺ ἀρκετὸς καιρός. Τὸ πτῶμα τῆς βαρώνης δὲν εἶχε βρεθεῖ πουθενά. Κι' ἐπειδὴ κι' αὐτοὶ οἱ αὐτόπται μάρτυρες κατέθεσαν ὅτι ἡ γυναῖκα τοῦ βαρόνου Ἀρθούρου Ζαπάντι ἐξαφανίστηκε ἀκριβῶς κατ' ὃν τρόπον ἰσχυριζόταν ὁ σύζυγός της, δὲν ἔγινε καμμιὰ ποινικὴ δίωξις ἐναντίον του.

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα τοῦ πνιγμοῦ τῆς λατρευτῆς του σιζύγου, ὁ βαρῶνος Ζαπάντι δὲν εἶδε οὔτε μιὰ μέρα χαρά. Βυθισμένος στὸ πένθος του, ἀπόφευγε τὸν κόσμο καὶ ζοῦσε ὁλομόναχος στὴ βίλλα του, ἡ ὁποία βρίσκεται μέσα σ' ἕνα θαυμάσιο πάρκο, λίγο ἔξω ἀπὸ τὴ Φλωρεντία. Ἐκεῖ τὸν ἐπεσκέπτοντο κάθε τόσο οἱ συγγενεῖς του καὶ μερικοὶ ἀπὸ τοὺς στενωτέρους του φίλους. Στὶς συναντήσεις τους αὐτὲς δὲν μιλοῦσαν γιὰ τίποτε ἄλλο, παρὰ γιὰ τὸν πνιγμὸ τῆς ἄτυχης βαρώνης. Μιλοῦσαν γιὰ τὴν ὠμορφιά της, τὴν εὐφυΐα της, τὶς χάρες της καὶ γιὰ τὸν παράξενο χαρακτῆρα της...

* * *

Ἔξαφνα ὁ δυστυχισμένος βαρῶνος ἄρχισε νὰ ἐμπνέη σοβαρὲς ἀνησυχίες στὸ ὑπηρετικὸ προσωπικὸ τῆς βίλλας του. Πολλὲς φορές, τὶς νύχτες, κατέβαινε ἀπὸ τὰ διαμερίσματά του στὸ πάρκο, ζητῶντας νὰ ἐξακριβώση ἂν πραγματικὰ διέκρινε ἐκεῖ ἀνάμεσα στὰ φυλλώματα μιὰ γυναικεία σκιά, ἕνα φάντασμα, ποὺ εἶχε ἀκριβῶς τὴ σιλουέττα τῆς χαμένης γυναίκας του... Ὅταν οἱ δικοί του τοῦλεγαν ὅτι ὄλ' αὐτὰ ἦσαν ἀπατηλὲς ὀπτασίες τῆς ταραγμένης ἀπὸ τὸν πόνο καὶ τὴν ἀγάπη φαντασίας του, ὁ βαρῶνος τοὺς διαβεβαίωνε ὅτι ἔννοιωθε πολὺ καλὰ τὸν ἑαυτό του κι' ὅτι διέκρινε ὁλοφάνερα τὴ μυστηριώδη γυναικεία σιλουέττα! Καὶ πρόσθετε:

—Τρέχω νὰ τὴν προφτάσω, ἀλλὰ χάνεται φεύγοντας πρὸς τὴν ἔξοδο τοῦ πάρκου, πρὶν κατέβω ἀπὸ τὸ σπίτι...

Μολαταῦτα, οἱ συγγενεῖς καὶ οἱ φίλοι τοῦ Ζαπάντι ἐπίστευαν πὼς ὁ δυστυχισμένος βαρῶνος εἶχε τρελλαθεῖ πραγματικά. Ἐκεῖνος ὅμως ἐξακολουθοῦσε νὰ τοὺς λέη, πεισικά:

—Δὲν εἶμαι διόλου τρελλός, φίλοι μου. Αὐτὸ ποὺ βλέπω εἶνε κάτι ζωντανὸ κι' ὄχι φάντασμα! Νά, χθὲς τὸ βράδυ στεκόμουν στὸ παράθυρο τοῦ δευτέρου πατώματος κι' ἐκύτταζα στὸ πάρκο. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὴν εἶδα νὰ στέκη ἀκριβῶς κάτω ἀπὸ τὸ φωτισμένο παράθυρό μου. Τὴν ἀντελήφθην, γιατὶ ὁ κρύος κάποιον ξερόκλαδου ποὺ πάτησε ἀπρόσεχτα, τράβηξε τὴν προσοχή μου. Τὴ διέκρινα καθαρά, μὲ τὸ κεφάλι της γυρισμένο πρὸς τὰ ἐπάνω! Τὴν ἀνεγνώρισα, ἦταν ἡ ἴδια ἡ Μπέρτα, ἡ πολυαγαπημένη μου γυναικοῦλα!...

Καὶ πραγματικά, ἡ γυναῖκα ποὺ ἔβλεπε ὁ βαρῶνος δὲν ἦταν ὀπτασία ἢ φάντασμα, ἀλλὰ ἡ ἴδια ἡ βαρώνη Μπέρτα Ζαπάντι!

Ἀλλὰ πῶς εἶχε ξαναζωντανέψει;

Ἀπλούστατα, γιατὶ ἡ βαρώνη δὲν εἶχε πνιγεῖ! Τὸ πρωὶ ἐκεῖνο ποὺ ὑπετέθη ὅτι πνίγηκε, εἶχε φύγει μὲ κάποιον, τὸν ὁποῖο ἀγαποῦσε τρελλά, πρωτοῦ ἀκόμα παντρευτεῖ μὲ τὸν βαρῶνο. Εἶχε πραγματικὰ κατέβει στὴ θάλασσα, ἐκεῖνο τὸ πρωί, μὲ τὸν ἄντρα της, ἀλλὰ σὲ μιὰ στιγμὴ ποὺ ἦταν ἀπομακρυσμένη ἀπὸ αὐτόν, ἔκαμε μιὰ βουτιὰ καὶ, δεινὴ κολυμβήτρια ὅπως ἦταν, ἔφτασε ὑποβρυχίως στὴν ἀντικρυνὴ ἀκτή. Ἐκεῖ τὴν περίμενε ὁ φίλος της, μπῆκαν στὸ αὐτοκίνητό του κ' ἐξαφανίστηκαν. Ἔκτοτε ἐγκατεστάθησαν στὴ Βιέννη, ὕστερα στὸ Βερολῖνο καὶ τέλος στὸ Παρίσι. Ἐκεῖ ὁ φίλος της, ἀφοῦ ἐξώδεψε πενιὰ καὶ τὶς τελευταῖες του οἰκονομίες, αὐτοκτόνησε. Τότε πειὰ ἡ βαρώνη ἀποφάσισε νὰ ξαναγυρίση στὴ Φλωρεντία, ὅπου κὰ προσελήφθη ὡς καμαριέρα σ' ἕνα ξενοδοχεῖο, μὲ ψευδώνυμο.

* * *

Ὅταν ξαναβρέθηκε ἡ βαρώνη στὴν ἀτμόσφαιρα τῆς παλιᾶς της ζωῆς, ἐνοστάλγησε νὰ ἰδῆ τὸ σπίτι της, τὸν ἄντρα της καὶ νὰ ξαναγυρίση — ἂν ἦταν δυνατὸν — κοντά του. Δὲν εἶχε ὅμως τὸ θάρρος οὔτε νὰ τοῦ γράψη, οὔτε καὶ νὰ παρουσιαστῆ μπροστά του. Κι' ἔτσι πήγαινε μονάχα τὶς νύχτες καὶ τριγύριζε στὸ πάρκο τοῦ μεγάρου τοῦ σιζύγου της.

Μιὰ νύχτα ὅμως τοῦ περασμένου μηνός, ἡ βαρώνη πῆρε τὴν ἀπόφασι κι' ἀνέβηκε στὰ διαμερίσματα τοῦ ἀντρός της. Γονάτισε μπροστά του, τοῦ ὡμολόγησε τὴν περιπέτειά της καὶ τὸν ἱκέτευσε νὰ τὴ συγχωρήσῃ.

Ὁ βαρῶνος δὲν ἐδίστασε νὰ τῆς δώσῃ ἄφεσι ἁμαρτιῶν, τὴν κράτησε μάλιστα τὴ νύχτα ἐκείνη στὴν ἑπαυλί του.

Ἤσαν περασμένα πειὰ μεσάνυχτα, ὅταν ὁ δυστυχισμένος βαρῶνος κατελήφθη ἐξαφνα ἀπὸ ἕναν τρομερὸ παροξυσμὸ ἀλλοφροσύνης. Ἕνα σφοδρὸ πάθος μίσους κι' ἐξοικειώσεως πλημμύρισε τὴν καρδιά του. Σηκώθηκε ἔξαλλος ἀπὸ τὸ κρεββάτι του καὶ παίρνοντας μαζύ του τὸ ἁπλὸ στιλέτο ποὺ διεφύλαττε στὴν κρεββατοκάμαρα τῆς γυναίκας του, ἐπὶ λίγο τρεῖς πιστολιὲς ἀκουστήκαν, ὁ ἕνας κατόπιν τοῦ ἄλλου. Ἡ δυστυχισμένη βαρώνη εἶχε τιμωρηθεῖ σκληρὰ γιὰ τὴν ἀπιστία της.

Τὸ ἄλλο πρωὶ ὁ βαρῶνος πῆγε καὶ παρουσιάστηκε μόνος του στὸ ἀστυνομικὸ τμῆμα. Καὶ σήμερα βρίσκεται φυλακισμένος σ' ἕνα φρενοκομεῖο σὲ ἀξιοδάκρυτη κατάστασι. Κυνηγάει ἀκόμα τὴν ὀπτασία τῆς χαμένης τὴ φορὰ αὐτὴ πραγματικὰ γυναίκας του, φωνάζοντας μὲ συγκινημένη φωνή:

—Νά την!... Νὰ τὴν, ἡ Μπέρτα μου!... Πιάστε την!...

των, ποὺ βρίσκεται στὸ σχετικὸ μυθιστόρημά του καὶ τὴν ὁποία θυμοῦνται ὅσοι ἀπ' τοὺς ἀναγνώστας μας τὸ διάβασαν... Τὸ πρωτότυπο τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς βρισκόταν, μέχρι πρὸ ὀλίγου, στὰ χέρια τῆς μεγάλης τραγωδοῦ Σάρας Μπερνάρ... Ποῦ βρίσκεται τώρα; Οἱ κληρονόμοι της θὰ ξέρουν...

Ὁ χωρισμὸς ἐκεῖνος κόστισε φριχτὰ στὴν ἄμοιρη Μαρία... Ἄρχισε πειὰ νὰ χάνη τὰ λουλούδια τοῦ προσώπου της καὶ νὰ μαραίνεται ἀπ' τὴ θλῖψι... Ἔκλεισε τὸ μέγαρό της προσωρινὰ καὶ ζήτησε στὰ ταξίδια τὴ λησμονιὰ καὶ τὴν παρηγοριά...

Τὸ κάκον ὅμως... Ξαναγύρισε στὸ Παρίσι, καὶ τὰ γνώρισα τῆς ἀγάπης της μέρη τῆς ἄναψαν τὸν καϋμὸ χειρότερα... Ἔπεσε τότε στὰ γλέντια καὶ στὰ ξενύχτια μὲ τὰ μοῦτρα.. Ἡ ἐξάντλησι κι' ὁ πυρετός, μὰ κι' ἡ κριφὴ ἀρρώστεια ποὺσκωβε τὰ στήθη της, τὴν ἔρριξαν, τέλος, στὸ κρεββάτι... Κι' ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες ἀγωνίας, ξεψύχησε φωνάζοντας στὸ παραμιλητό της τὸ ὄνομα τοῦ ἀγαπημένου της... Τοῦ Ἀλεξάντρ...

Πέθανε τὸ βράδυ τῆς 3 Φεβρουαρίου 1847, σὲ ἡλικία 23 ἐτῶν!...

Ὁ σκληρόκαρδος ἐρασιτής της, ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς υἱός, ἔλειπε τότε, ἀπ' τὸν Ὀκτώβριο τοῦ 1846 ἀκόμη, σὲ καλλιτεχνικὴ περιοδεία στὴν Ἱσπανία καὶ στὴν Ἀφρική... Τὸν τραβοῦσε μὲ τὸ ζόρι μαζύ του, γιὰ νὰ τὸν κάνη νὰ ξέχασῃ τὴν ἀγάπη του γιὰ μιὰ «ἐταίρα», ἄτος τὴ χαρακτήριζε, ὁ πατέρας του. Μὰ ὅταν γύρισε στὸ Παρίσι ἡ Φεβρουαρίου 1847, ὁ Δουμᾶς ἔτρεξε σὰν τρελλὸς κοντά της γιὰ νὰ τὴ δῆ, λαχταρισμένος ὡς τὰ τρίσβαθα τῆς ψυχῆς του...

Μὰ τὴ βρῆκε νεκροστολισμένη πειά!...

Ἔπλαψε πικρὰ κι' ἀπαρηγόρητα... Ἀποτραβήχτηκε λίγον καιρὸ ἀπ' τὸν κόσμο καὶ ὁλομόναχος, μὲ ματωμένη τὴν καρδιά του, ἐμπιστεύθηκε ἀπ' τὴ θλιβερὴ ἀγάπη του κ' ἔγραψε τὸ ἀριστούργημά του:

Τὴν «Κυρία μὲ τὰς Καμελίας»!...

ΜΙΑ ΑΓΝΩΣΤΗ ΣΕΛΙΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΡΑΜΑ ΤΟΥ ΣΑΙΝΜΠΡΟΥΝ

ΤΟΥ GEORGES G. TOUDOUZE

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΕΤΙΔΕΩΣ

ΜΙΑ ἀτ' τὶς πιὸ μαρτυρικὲς μορφὲς τῆς 'Ιστορίας κι' ἀτ' τὶς πιὸ συμπαθητικὲς συγχρόνως, εἶνε κι' ὁ τραγικὸς υἱὸς τοῦ Μ. Ναπολέοντος, ὁ ἀτυχὴς 'Αετιδεύς, τοῦ ὁποίου γιορτάστηκε πρὸ μηνὸς ἡ ἑκατονταετηρὶς τοῦ θανάτου του.

Στὶς 22 'Ιουλίου 1832, ἡμέρα Κυριακὴ καὶ ὥρα 5η πρωϊνή, ὁ μαρτυρικὸς γυιὸς τοῦ Ναπολέοντος, ὁ τραγικὸς νεαρὸς βασιλεὺς τῆς Ρώμης καὶ δοὺξ τοῦ Ράϊχσταατ, ξεψύχησε στ' ἀνάκτορα τοῦ Σαίνμπρουν, ἀπὸ φθίσι... 'Επὶ 6 ὧρες συνεχῶς ἡ ἀγωνία σπάραζε τὰ σκαμμένα ἀπ' τὴ φριχτὴ ἀρρώστεια στήθη του...

'Ηταν τότε 21 χρόνων ἀκριβῶς!...

"Ας ἀφήσουμε ὅμως τὸν γνωστό μας ἀτ' τοὺς ἀγῶνες τῆς 'Ελληνικῆς 'Ανεξαρτησίας τοῦ 1821 στρατηγὸ Μαιζῶνα, πρεσβευτὴ τῆς Γαλλίας τότε στὴ Βιέννη, νὰ χαρακτηρίση τὸ θλιβερὸ αὐτὸ γεγονός.

'Ο 'Αετιδεὺς ἦταν τότε ὀρφανὸς ἀπὸ πατέρα.

'Ο Μ. Ναπολέων εἶχε πεθάνει στὴν ἀπάνθρωπη ἐξορία του, στὸ νησὶ τῆς 'Αγίας 'Ελένης... Μὰ ἦταν ὀρφανὸς κι' ἀπὸ μητέρα ὁ ἀτυχὴς πρίγκηψ. Γιατὶ ἡ μητέρα του, ἂν καὶ ζοῦσε, δὲν ἐνδιαφερόταν καθόλου γι' αὐτόν, τὸ εἶχε ρίξει στὰ γλέντια, μακρυὰ ἀτ' τὸ προσκέφαλο τῆς ἀγωνίας τοῦ μοναχογυιοῦ της, τὸν ὁποῖο ποτὲ τῆς δὲν ἀγάπησε, ὅπως δὲν ἀγάπησε καὶ τὸν ὑπερήνθρωπο σύζυγό της.

'Ιδοὺ τώρα ἡ ἐπίσημη ἐπιστολὴ τοῦ Μαιζῶνος πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Γάλλων Λουδοβίκο Φίλιππο, ἡ σχετικὴ μὲ τὸν θάνατο τοῦ 'Αετιδέως:

«'Εν Βάδη, τῇ 22 'Ιουλίου 1832.

Μεγαλειότατε,

Σήμερον 5ην πρωϊνὴν ὅραν ὁ κ. Δοὺξ τοῦ Ράϊχσταατ ἐξέπνευσεν εἰς τὰ ἀνάκτορα τοῦ Σαίνμπρουν. Φαίνεται ὅτι ὁ νεαρὸς πρίγκηψ δὲν ὀπεκψέν ἁπλῶς εἰς τὰς φυσικὰς προόδους τῆς νόσου του... 'Αλλὰ ἐμεσολάβησαν καὶ ἐσωτερικαὶ ἐπιπλοκαί, ἴσως καὶ αἱμορραγίαι, αἱ ὁποῖαι ἐπετάχυναν τὸ ἀναπόφευκτον, ἄλλως τε, θλιβερὸν τέλος του...

'Η Λότης Μεγαλειότης ἡ ἀρχιδοῦκισσα Μαρία Λουΐζα πλέει εἰς τέλαγος βαθυτάτης ὀδύνης...

Τῆς Ὑμετέρας Μεγαλειότητος πιστὸς θεράπων.

('Υπογραφὴ) Μαιζῶν».

Καθὼς βλέπετε, γιὰ τὸν ἐπίσημο ἀντιπρόσωπο τῆς γαλλικῆς διπλωματίας στὴ Βιέννη, τὸν στρατηγὸ Μαιζῶνα, τὸν ἐκκαθαριστὴ τῆς Πελοννήσου ἀπ' τὶς ὀρδὲς τοῦ 'Ιμπραὶμ πασᾶ, ὁ γυιὸς τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος ἦταν ἁπλῶς κύριος Δοὺξ τοῦ Ράϊχστατ!...

'Αλλὰ γιὰ τὴ Γαλλία τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, τὴν ἐπίσημη, ἐννοεῖται, ὁ γυιὸς τοῦ Ναπολέοντος δὲν ἦταν παρὰ κάποιος κ. Δοὺξ τοῦ Ράϊχστατ, μισητὸς γυιὸς μισητοῦ πατέρα... Πατέρα, ποὺ ἐπὶ χρόνια ἀναστάτωσε τὴν Εὐρώπη καὶ τὴ μετέτρεψε σὲ ἀπέραντο σφαγεῖο!

Κι' ὁ γαλλικὸς λαός; Πῶς ὑποδέχτηκε ὁ λαὸς αὐτὸς τὴν εἴδησι τοῦ θανάτου τοῦ 'Αετιδέως, ποὺ χρειάστηκε ἐννιὰ μέρες νὰ φτάση στὸ Παρίσι;

"Α!... 'Ο λαὸς μάτωσε στὴν εἴδησι αὐτή, τὴ θλιβερή... Τὸ μεγάλο αὐτὸ παιδί, μὲ τὰ ἀγνά, αὐθόρμητα καὶ μεγαλειώδη αἰσθήματα, τὸ ὁποῖο λέγεται λαός, συνταράχτηκε ὥς τὰ βάθη τῆς ψυχῆς του. "Ηξερε τὴ μοναξιὰ τοῦ ἄμοιρου ὀρφανοῦ. "Ηξερε τὴν αὐστηρή του ἐπιτήρησι, τὴ σχεδὸν φυλάκισί του, μῆνες τώρα, ἀτ' τὴ μισητὴ ἐκείνη γρηαλεπού, τὸν Μέττερνιχ, καὶ θὰ ξεσποῦσε σὲ ταραχὲς αἱματηρὲς ποὺ θὰ σάρωναν τὸ Παρίσι...

Μὰ τὸν κράτησε κάτι ἄλλο. 'Ηταν κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος ὁ λαός, σπαραγμένος ἀτ' τὴ φριχτὴ πληγὴ τῆς χολέρας, ποὺκανε θραῦσι κυριολεκτικῶς τὴν ἐποχὴ αὐτὴ σ' ὁλόκληρο τὸ Παρίσι. 'Απησχολημένος μὲ τὶς δικές του τραγικὲς συμφορές, μόνο τὴν ἀγανάκτησί του μπόρεσε νὰ ξεχύση στὰ μοῦτρα τῶν ἐπισημων καὶ στοὺς Βουρβώνους ποὺ κατθόντουσαν στὸν χῆρο θρόνο τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος.

Κι' ὅταν μετὰ καιρὸ πολὺ συνήλθε ἀτ' τὶς συμφορές του, ἦταν ἀργά. 'Ο θυμός κι' ἡ λύσσα του εἶχαν ἐξατμισθεῖ.

* * *

"Ας σᾶς ποῦμε τώρα λίγα λόγια, σχετικὰ μὲ τὴ θλιβερὴ ζωὴ τοῦ 'Αετιδέως, τὴν πλησιέστερη πρὸς τὴν ἡμερομηνία τοῦ θανάτου του:

Μετὰ τὸ θάνατο τοῦ μεγάλου πατέρα του, ὁ δοὺξ τοῦ Ράϊχστατ ὑπηρετοῦσε, ἄσημος καὶ ἀφανής, ὡς ἀντισυνταγματάρχης στὸ σύνταγμα Βαζά, τὸ στρατωνισμένο στὸ Παρίσι.

"Εμενε σ' ἕνα ταπεινὸ διαμέρισμα τῶν ἀνακτόρων τοῦ Κεραμεικοῦ, ἐπίτηδες παραγκωνισμένος ἀτ' τὴν τότε βασιλεύουσα δυναστεία τῶν Βουρβώνων, οἱ ὁποῖοι φοβόντουσαν ἀκόμα σὰν ἐφιάλτη τὴ φήμη τοῦ νεκροῦ πειὰ ὑπερανθρώπου πατέρα τοῦ μικροῦ δουκός. Τοὺς κυνηγοῦσε ὁ ἴσκιος του ἀκόμα καὶ προσπαθοῦσαν μὲ κάθε μέσον νὰ πνίξουν τὴ δημοκρατικότητα τῆς Ναπολεοντείου οἰκογενείας.

'Ο μόνος φίλος ποὺ ἀπόμεινε στὸν ὠχρὸ καὶ νεαρὸ 'Αετιδέα, στὸν παραγκωνισμένο καὶ ἀπομονωμένο δοῦκα τοῦ Ράϊχσταατ, ἦταν ὁ συνομήλικός του κόμης Πρόκες, Αὐστριακὸς τὴν ἐθνικότητα.

Σ' αὐτὸν εὕρισκε τὴν ἀνακούφισι τῆς μοναξιᾶς του ὁ νεαρὸς δοὺξ. Στὴ μοναδικὴ συντροφιά του ξεχνοῦσε τοὺς πόνους τῆς ὑπουλης ἀρρώστειας, ποὺ ἄρχιζε νὰ τοῦ σπαράζη τὰ στήθη!

'Αλλὰ ποῦ βρισκόταν τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ἡ μητέρα του; Ποῦ ἦταν αὐτὴ ἡ μόνη ὕπαρξις στὸν κόσμο, ποὺπρεπε νὰ παραστέκη στὶς πίκρες τοῦ μοναχογυιοῦ της; Ποῦ ἦταν αὐτὴ ποὺπρεπε ποτέ της νὰ μὴ λείπη ἀτ' τὸ πλάϊ τοῦ παιδιοῦ της, γιὰ νὰ τοῦ γλυκαίνη τὰ φαρμακωμένα ἀτ' τὴν ὀρφάνεια στεγνά του χείλη;

Ποῦ ἦταν αὐτή;

Αὐτή, ἡ πρὶν Μεγαλειοτάτη αὐτοκράτειρα τῶν Γάλλων Μαρία Λουΐζα, ἡ τώρα ἁπλῶς ἀρχιδοῦκισσα τῆς Αὐστρίας μὲ τὸν τίτλο «Μεγαλειοτάτη», βρισκόταν συνεχῶς στὴν Πάρμα. Στὰ μεγαλοπρεπῆ κτίρια της καὶ στὰ ἀπέραντα καὶ πολυτελῆ ἀνάκτορά της. 'Απορημένη διαρκῶς σὲ κυνήγια, σὲ διασκεδάσεις, σὲ χοροὺς καὶ δεξιώσεις!

'Εντωμεταξὺ ὁ γυιός της ἔσβυνε, ἡμέρα μὲ τὴν ἡμέρα, ἀτ' τὴ φθίσι. Καὶ στὶς 2 'Ιανουαρίου 1832, ἡμέρα τῆς κηδείας τοῦ στρατηγοῦ Σίγκενταλ, στὸ Παρίσι, ἀνεβασμένος στ' ἄλογό του ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ συντάγματός του, ἔπεσε λιπόθυμος στὸ χῶμα κατὰ τὴν ὥρα τῆς νεκρωσίμου παρελάσεως.

Τὸν σήκωσαν ἐγκαίρως, πρὶν τὸν πατήσουν τ' ἄλογα, μὰ ἀπὸ κείνη τὴ στιγμὴ, σακατεμμένος ἐντελῶς πειὰ ἀτ' τὴν ἀρρώστεια, δὲν μπόρεσε γὰ ξαναϊπηρετήση στὸ στρατό.

Βρῆκε εὐκαιρία τότε νὰ τὸν ξεφορτωθῆ ὁ βασιλεὺς τῆς Γαλλίας Λουδοβίκος Φίλιππος καὶ τὸν ἔστειλε στὴ Βιέννη, στὸν παπποῦ του αὐτοκράτορα τῆς Αὐστρίας, Φραγκίσκο Β', πατέρα τῆς Μαρίας Λουΐζας.

'Ο γεροπαλληκάρος αὐτὸς μπορεῖ ν' ἀγαπήσε λίγο τὸν ἔγγονό του 'Αετιδέα, φοβέστερο ὅμως περισσότερο τὴν καταγωγή του. Τὸ σκιάχτρο τοῦ πεθαμένου πειὰ Ναπολέοντος τρομοκρατοῦσε ἀκόμα τὶς βασιλικὲς Αὐλὲς τῆς Εὐρώπης. Κι' ὁ γυιός του, ὁσοδήποτε ἀδύναμος καὶ ἄρρωστος κι' ἂν ἦταν, στὸ σημένος ὅμως μὲ τὴν αἴγλη τὴν ἐκθαμβωτικὴ τοῦ πατέρα του, ἦταν στοιχεῖο τρόμου γιὰ τὶς ἐστεμμένες κεφαλὲς τῆς Εὐρώπης καὶ ἀνησυχίας γιὰ τὴν ἐπίσημη Διπλωματία της.

Τρομοκρατημένος λοιπὸν κι' ὁ παππὸς τὸν ἐμπιστεύτηκε στὸν ἀρχιαγκελλάρό του, ἀπαίσιο καὶ σατανικὸ πρίγκηπα Μέττερνιχ.

* * *

Τὸ μαρτύριο τοῦ νεαροῦ 'Αετιδέως μεγαλώνει τώρα!

Ξεθυμαίνοντας στὸ Γυιό, ἀφοῦ ταπεινωθηκε πολλὲς φορὲς ἀτ' τὸν μεγάλο του Πατέρα, ὁ Μέττερνιχ συμπλήρωσε τὴν ἄνανδρη ἐκδίκησί του, στέλνοντας τὸν μοναδικὸ φίλο τοῦ ἄρρωστου δουκός, τὴν μόνη παρηγορία του στὸ κρεββάτι τοῦ Πόνου, τὸν κόμητα Πρόκες, μὲ ἐμπιστευτικὴ ὁδηγὸ ἀποστολὴ στὴν Ἰταλία.

'Ολομόναχος τώρα ὁ Γυιός τοῦ 'Λιητοῦ, ἡ Βασιλεὺς τῆς Ρώμης, ἔσβυνε αργὰ-αργὰ. Ἐπλωμένος διαρκῶς στὸ κρεββάτι, Δίμαστιστὲς συχνὲς σπάραζαν τὰ στήθη του κι' ἔλυνανν τὸ κορμί του...

Τί ἔκανε στὴν περίστασι αὐτὴ ἡ μητέρα του, Μαρία Λουΐζα;

"Εγραφε στὸν Μέττερνιχ νὰ μὴ τὴν ἀπασχολοῦν διαρκῶς μὲ τὶς ἀτερβολικὲς νευρικότητές των γύρω ἀτ' τὴν ὑγεία τοῦ γυιοῦ της!...

Τέλος ἡ ἄστοργη μητέρα παραπονιόταν στὸν Μέττερνιχ, γιατὶ μὲ τὴν ἀλλαγὴ τῆς φρουρᾶς τῆς Πάρμας ἔφυγε ἀτ' τὴν πόλι καὶ τὸ σύνταγμα τῶν Οὐσσάρων, τὸ ὁποῖο τῆς ἔδινε πρώτης τάξεως χορεύτας καὶ καβαλλιέρους στὶς δεξιώσεις της!...

Πέρασε ἀρκετὸς καιρὸς ἀκόμα καὶ μόλις τὴν παραμονὴ τοῦ θανάτου τοῦ γυιοῦ της ἔφτασε ἡ Μαρία Λουΐζα στὴ Βιέννη. Δὲν ἔχασε ὅμως οὔτε δάκρυ γιὰ τὸν θάνατό του!...

Ξέρετε δὲ ποῦ πέθανε ὁ ἄμοιρος 'Αετιδεύς;

Πέθανε στὴν ἴδια ἐκείνη αἴθουσα τῶν 'Ανακτόρων τοῦ Σαίνμπρουν, στὴν ὁποία βημάτιζε ἀνυπόμονα ὁ μεγάλος πατέρας του, χρόνια πρίν, τὴν παραμονὴ τῆς θρυλικῆς μάχης τοῦ Βάγκραμ!...

Καὶ ἐτάφη στὶς 24 'Ιουλίου 1832 στὸν οἰκογενειακὸ τάφο τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Αὐστρίας. Τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ παπποῦ του, μόλις ἔμαθε τὸν θάνατό του, ἦσαν τὰ ἑξῆς:

—Θεωρῶ τὸν θάνατον τοῦ δουκὸς ὡς εὐτυχίαν του... Δὲν γνωρίζω ἂν τὸ θλιβερὸν αὐτὸ γεγονὸς εἶνε ὠφέλιμον ἢ ἐπιζήμιον διὰ τὰ πράγματα τῆς Εὐρώπης... Πάντως ἐγὼ θὰ λυποῦμαι βαθύτατα μέχρι τοῦ θανάτου μου, διὰ τὴν ἀπόλειαν τοῦ ἐγγόνου μου.

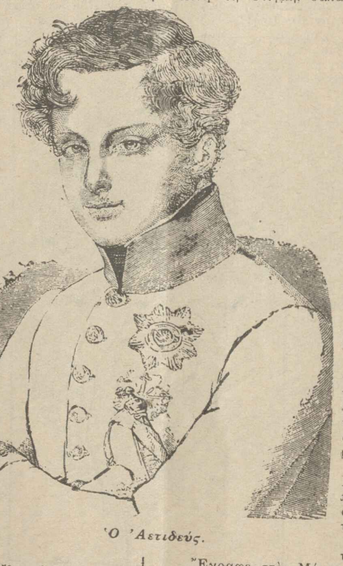

'Ο 'Αετιδεύς.

Η ΖΩΗ ΜΙΑΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΔΟΣ

Τ' ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΑΡΑΣ ΜΠΕΡΝΑΡ

ΙΗ'

ΤΟ μέρος αὐτὸ τῶν «Ἀπομνημονευμάτων» της, ἡ Σάρα Μπερνὰρ διηγεῖται πῶς ἐνῶ ἦταν ἀκόμα μαθήτρια τοῦ «Κονσερβατουὰρ», τῆς ἔγινε πρότασις ἀπὸ τὸ θέατρο «Μπωντεβίλ» νὰ πρωταγωνιστήση σὲ κάποιο ἔργο. Μὰ γιὰ νὰ παίξη ἐπαγγελματίας ἤθοποιός, ἔπρεπε νὰ πάρη πρῶτα εἰδικὴ ἄδεια ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας. Γιὰ νὰ τὸ πετύχη λοιπὸν αὐτό, παρουσιάστηκε στὸν διευθυντὴ τῶν Καλῶν Τεχνῶν κ. Ντουσέ, συνοδευομένη ἀπὸ τὴν πενταετῆ ἀδελφή της Ρεγγίνα καὶ τὴ φίλη τῆς μητέρας της κ. Γκεράρ. 'Η Ρεγγίνα ἐμοῦ μόλις βρέθηκε στὸ ὑπουργικὸ γραφεῖο, ἄρχισε νὰ κάνη διάφορες τρέλλες.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων —συνεχίζει ἡ Σάρα Μπερνὰρ— πῆρε τὸ καλάθι τῶν ἀρχιφίστων καὶ ἄρχισε νὰ σωριάζη τὰ παλιόχαρτα ποὺ ἦταν μέσα, δεξιὰ κι' ἀριστερά.

Βλέποντάς το αὐτό, ὁ κ. Ντουσὲ τὴν ἐπέπληξε μὲ γλυκὸ τρόπο καὶ τῆς εἶπε, ὅτι δὲν εἶνε φρόνιμο κορίτσι.

Τότε ἡ ἀδελφή μου, μὲ τὸ κεφάλι της χωμένο μέσα στὸ καλάθι, τοῦ ἀπάντησε μὲ τὴ στριγγὴ της φωνή:

—Ἄχου, κύριε. "Αν ἐξακολουθήσης νὰ μ' ἐνοχλῆς, θὰ πῶ σ' ὅλο τὸν κόσμο πὼς εἶσαι ἕνας ἠλίθιος... "Ετσι κάνει ἡ θειά μου...

Ἔγινα ἀμέσως κατακόκκινη ἀπὸ τὴ ντροπή μου καὶ μόλις μπόρεσα νὰ τραυλίσω:

—Μὴ τὴν πιστεύετε, κύριε... Εἶνε ψεύτρα...

Μὰ τὴν ἴδια στιγμὴ, ἡ Ρεγγίνα πετάχτηκε ἐπάνω καὶ μὲ σφιγμένη τὴ γροθιά της, ὥρμησε ἐναντίον μου φωνάζοντας:

—'Η θεία Ροζίνα δὲν τὸ εἶπε αὐτό;... "Ε;... Ἐσὺ εἶσα ψεύτρα! Τὸ εἶπε στὸ δοῦκα ντὲ Μαρόν!

Ξετρελλαμένη τότε, ἔβαλα τὸ χέρι μου στὸ στόμα τῆς ἀδελφῆς μου καὶ τὴν τράβηξα ἔξω τρέχοντας. Καθὼς τὴν ἔσερνα πίσω μου, ξεφώνιζ σὰν νὰ τὴν ἔσφαζαν. 'Η κυρία Γκεράρ μᾶς ἀκολούθοῦσε ἀπὸ πίσω.

Διασχίσαμε σὰν τὸν ἀνεμοστρόβιλο τὴν αἴθουσα τῆς ἀναμονῆς, ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος ποὺ περίμενε ἐκεῖ, μᾶς κύτταζε μὲ περιέργεια.

Μόλις βρεθήκαμε ἔξω, μὲ ἔπιασε μιὰ ὀργὴ, πρόφασι τῆς ὁποίας εἶνε ζήτημα ἂν μὲ ἔχει πιάσει ἄλλη φορὰ στὴ ζωή μου. Φώναξα ἔν' ἀμάξι ποὺ περνοῦσε καὶ μόλις μπήκαμε μέσα, ἄρχισα νὰ χτυπῶ τὴν ἀδελφή μου μὲ τέτοια λύσσα, ὥστε ἡ κ. Γκεράρ, ξετρελλαμένη, θέλησε νὰ τὴν προστατέψη μὲ τὸ κορμί της ἀπὸ τὰ χτυπήματά μου. Μὰ ἔτσι δέχτηκε αὐτὴ τὶς περισσότερες ἀπὸ τὶς γροθιές μου καὶ τὶς κλωτσιές μου, γιατὶ χτυποῦσα στὰ τυφλά, μεθυσμένη καθὼς ἤμουν ἀπὸ ὀργή, θύμα καὶ ντροπή.

'Η θλίψις μου γινόταν ἀκόμα πιὸ μεγάλη, γιατὶ ἀγαποῦσα ἐξαιρετικὰ τὸν κ. Κάμιλλο Ντουσέ, ὁ ὁποῖος ἦταν ἄνθρωπος γλυκὸς, εὐγενικὸς, γενναιόκοσμος κι' εὐαίσθητος. Πραγματικά, ἡ θεία μου ἡ Ρόζινα τὸν εἶχε ἀποκαλέσει κάποτε ἠλίθιο, γιατὶ τῆς εἶχε ἀρνηθεῖ, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω, ποιὰ χάρι, ἐνῶ τῆς εἶχε κάνει ἄλλες πενῆντα προηγουμένως. Μὰ τί ἔφταιγα ἐγὼ γι' αὐτό;

Τί θὰ ἔλεγε τώρα ὁ κ. Κάμιλλος Ντουσέ; Τί ἰδέα θὰ σχημάτιζε γιὰ μένα; Ἀσφαλῶς δὲ θὰ ἀπέρριπτε μὲ ὀργὴ τὴν αἴτησί μου νὰ μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ παίξω στὸ «Μωντεβίλ». Τὸ πρῶτο μου καλλιτεχνικὸ ὄνειρο εἶχε συντριφτεῖ ἐξ αἰτίας τοῦ ξανθοῦ αὐτοῦ μικροῦ τέρατος, ποὺ ἔμοιαζε ὡς τώρα μὲ Σεραφείμ.

Ὅταν φτάσαμε τέλος στὸ σπίτι, διηγήθηκα τὰ πάντα στὴ μαμά, ἡ ὁποία, γιὰ νὰ τιμωρήση τὴν ἀδελφή μου, τῆς εἶπε ὅτι θὰ τῆς ἔκοβε τὸ φρούτο καὶ τὸ γλύκισμα ἐπὶ δυὸ μέρες. 'Η Ρεγγίνα ἦταν λαίμαργη, μὰ πιὸ πολὺ ἀκόμα, ἦταν περήφανη. Γι' αὐτὸ, στριφογυρίζοντας πάνω στὰ τακούνια της, ἄρχισε νὰ σιγοτραγουδάη:

Τί κακὸ εἶνε πάλι τοῦτο;...
Χαῖρε, γλύκισμα καὶ φροῦτο!...

Καθὼς τὴν ἔδλεπα ἔτσι, ὅλος ὁ θυμός μου πέρασε μὲ μιᾶς. Μοῦ σχεδιάν μάλιστα νὰ πέσω ἐπάνω της καὶ νὰ τὴν πνίξω μὲ τὰ φιλήματά μου.

"Ἔπειτ' ἀπὸ μερικὲς ἡμέρες, μοῦ ἀνάγγειλαν στὸ «Κονσερβατουὰρ», ὅτι τὸ ὑπουργεῖο μοῦ ἀπαγόρευε νὰ παίξω στὸ «Μωντεβίλ». Ὁ καθηγητής μου κ. Ρενιὲ μοῦ ἐξεδήλωσε ὅλη τὴ θλίψι του γι' αὐτό, μὰ ἐπρόσθεσε ἀμέσως μὲ καλωσύνη:

—"Α! ἀγαπητό μου παιδί, τὸ «Κονσερβατουὰρ» σᾶς λογαριάζει πολὺ καὶ δὲν ἔχει καθόλου ἄδικο. Σᾶς θέλει δική του, ἐντελῶς δική του. Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ λυπᾶστε ἐξαιρετικά.

—Εἶμαι βεβαία, πὼς ὁ κ. Κάμιλλος Ντουσὲ ἀπέρριψε τὴν αἴτησί μου, τοῦ ἀπάντησα τότε ἐγώ.

—"Οχι, ὄχι! εἶπε ὁ κ. Ρενιέ. "Ισια—ἴσια, ὁ κ. Ντουσὲ συνηγόρησε θερμὰ ὑπὲρ τῆς αἰτήσεώς σας. Μὰ ὁ ὑπουργὸς δὲν θέλει νὰ κάνετε τὸ ντεμποῦτο σας ἀπὸ τώρα.

"Ἐνοιωσα τότε μιὰ ἀπέρανντη καὶ τρυφερὴ εὐγνωμοσύνη γιὰ τὸν τόσο ἀξιαγάπητο κ. Ντουσέ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε κρατήσει καμμιὰ μνησικακία ἐναντίον μου γιὰ τὴν ἠλιθία συμπεριφορά τῆς ἀδελφῆς μου.

* * *

'Από τότε ἀφοσιώθηκα στὶς καλλιτεχνικές μου σπουδὲς μὲ πραγματικὴ θέρμη. Δεν ἀπουσίαζα ποτὲ οὔτε ἀπὸ ἕνα μάθημα. Κάθε πρωὶ πήγαινα στὸ «Κονσερβατουὰρ», συνοδευομένη ἀπὸ τὴ δασκάλα μου δεσποινὶδα Μπραμπέντερ. Ξεκινούσαμε ἀπὸ πολὺ νωρὶς, γιατὶ μοῦ ἄρεσε καλύτερα νὰ πηγαίνουμε κουβεντιάζοντας μὲ τὰ πόδια, παρὰ μὲ τὸ λεωφορεῖο. "Ετσι φύλαγα τὰ χρήματα ποὺ μοῦ ἔδινε κάθε πρωὶ ἡ μητέρα μου γιὰ τὰ εἰσιτήριά μας, ὅπως ἐπίσης φύλαγα καὶ τὰ χρήματα ποὺ μοῦ ἔδινε γιὰ γλυκίσματα κ' ἔτσι τὸ μεσημέρι γυρίζαμε μεγαλοπρεπῶς μὲ ἄμαξι.

'Η μητέρα μου δὲν ἔμαθε ποτὲ τὴ μακρὴ μου αὐτὴ ἀπάτη, τῆς ὁποίας ἡ προσφιλής μου δὶς Μπραμπέντερ εἶχε γίνει συνένοχος, ἂν καὶ αὐτὸ τῆς προκαλοῦσε ἀρκετὲς τύψεις.

Δὲν ἔλειπα ποτέ, ὅπως εἶπα, ἀπὸ κανένα μάθημα. Πήγαινα κὰ σ' αὐτὸ ἀκόμα τὸ μάθημα τῆς «Καλῆς Ἐμφανίσεως», τοῦ ὁποίου ὁ καθηγητὴς κ. 'Ελὰ ἦταν ὁ πιὸ κωμικὸς τύπος τοῦ κόσμου μὲ τὰ φρυζαρισμένα του μαλλιά, μὲ τὸ φτιασιδωμένο πρόσωπό του καὶ μὲ τὶς δαντέλλες τῆς τουαλέττας του.

Στὸ μάθημα τοῦ κ. 'Ελὰ δὲν πήγαινε οὔτε τὸ ἕνα τέταρτο τῶν μαθητριῶν. Γι' αὐτὸ κ' ἐκεῖνος ξεθύμαινε σὲ μᾶς ποὺ πηγαίναμε, γιὰ τὴν ἀπουσία τῶν ἄλλων.

Μᾶς ἀνέβαζε ἐπάνω στὴ σκηνὴ καὶ ὄρθιος μὲ τὴ μπαγκέτα του στὸ χέρι, μᾶς ἔλεγε:

—'Εμπρός, δεσποινίδες, τὸ σῶμα πίσω, τὸ κεφάλι ψηλά, ἡ μύτες τῶν ποδιῶν μπροστά! "Ενα, δυό, τρία, βαδίστε!

Κι' ἐμεῖς βαδίζαμε μ' εὐγένεια κι' ἐπιτηδιότητα... κουμπάλες.

"Ἔπειτα, μᾶς ἔβαζαν νὰ ἀσκοῦμε τὴν ἐμφάνισί μας ἢ νὰ κάθομε τὰ μεσογάμπα, μ' ἀξιοπρέπεια ἢ μὲ μανία.

Μὰ, ἀλλοίμονο! δὲν μαθαίναμε τίποτε, γιατὶ ἦταν τόσο κωμικὸς ὁ τύπος καθηγητής μας, ὥστε, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές μας, δὲν μπορούσαμε νὰ κρατήσουμε τὰ γέλια μας.

"Ἔπαιρνα ἐπίσης καὶ μαθήματα ὁλοκλήρου, ἂν καὶ δὲν μοῦ ἀποκρεμόμουν νὰ τὰ παρακολουθῶ. Καθηγητής μας ἦταν ὁ περιφημος ὁλοδιδάκαλος Πόνς, ὁ ὁποῖος μᾶς ἔκανε μάθημα μιὰ φορὰ τὴ βδομάδα. Ὠ! τὸ τρομερὸς ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Πόνς! 'Ατάπειθὲς σαρκαστής, ἄγριος καὶ μολαταῦτα ἀξιοπρεπὴς στὴν ἐξωτερικό του.

Φροντίζαμε πάντα, κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ μαθήματος, τὸ κεφάλι τοῦ κεφάλι τοῦ —πράγμα ποὺ ἔκανε τὸ σόκαρε τρομερὰ τὴ δεσποινίδα Μπραμπέντερ— νὰ ἔχη τὸ σοῦρο στὸ στόμα του —πράγμα ποὺ ἔκανε τοὺς νεαροὺς μαθητάς του νὰ βήχουν διαρκῶς.

Τί μαρτύριο γιὰ μᾶς αὐτὸ τὰ μαθήματα!

'Ο Πόνς ἔφερνε σιγὰ σ' αὐτὰ τὰ μερικοὺς φίλους του, οἱ ὁποῖοι διασκέδαζαν μὲ τὴν ἀδεξιότητά μας. Μὰ αὐτὸ ἔκαμε μιὰ μέρα ἀφορμὴ σκανδάλου. Κάποιος ἀπὸ τοὺς θεατὰς αὐτοὺς, ἀφοῦ πρῶτα μὲ προσβλητικὴ παρατήρησι σ' ἕνα μαθητὴ, ὀνομαζόμενο Σατελλὲν. Ἐκεῖνος τότε, ξεφρενιασμένος, γύρισε πρὸς τὸ μέρος του καὶ τοῦ κατάφερε ἕνα δυνατὸ μπάτσο. Ἐπακολούθησε σύμπλοκη, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Πόνς, ἐλέγκτας νὰ ἐπιβῆ δεχτῆκε κ' αὐτὸς αὐτὸ τὸ μαθητὴ τοῦ ἕνα ξεγυμνὸ μπάτσο.

Τὸ ἐπεισόδιο αὐτὸ προκάλεσε μεγάλο θόρυβο στὸ «Κονσερβατουὰρ» καὶ ἀπὸ τότε ἀπαγορεύθηκε αὐστηρὰ στὸν Πόνς νὰ παρακολουθοῦν οἱ φίλοι του τὰ μαθήματά του.

'Από τότε κ' ἐγὼ ἔπεψα ἀπὸ τὴν μητέρα μου τὴν ἰδέα νὰ μὴν παρακολουθῶ τὴν θλιμμένα κ' αὐτὸ ἦταν μιὰ μεγάλη ἀνακούφισις γιὰ μένα.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ DANIEL RICHE

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΙΜΠΙΤΟΕ

ΟΤΑΝ, πρὸ χρόνων, βρισκόμουν στὸ Φουέγιος, ἕνα νησάκι τοῦ Εἰρηνικοῦ Ὠκεανοῦ, κοντὰ στὴ Νότιο Ἀμερική, ὁ καιρός μου κυλοῦσε δίχως νὰ μὲ τυραννῆ ἡ πλήξι. Δὲν τὸν ἐννοιοῦμε καθόλου.

Ἤμουν μὲ ἐπιστημονική ἀποστολὴ στὸ μικροσκοπικό αὐτὸ νησί, τὸ πλημμυρισμένο ἀπὸ ἄφθονους κροκοδείλους. Φιλόξενοι, ἱπποτικοί, ἂν καὶ μισάγριοι λιγάκι, οἱ ἰθαγενεῖς Κανάκα, οἱ κάτοικοί του, δὲν μ' ἄφησαν νὰ παραπονεθῶ σὲ τίποτε. Ἔξη μῆνες, ὅσους κάθησα ἐκεῖ κάτω, ἦσαν γιὰ μένα ἕξη μῆνες διασκεδάσεων, ψυχράιμματος καὶ κυνηγιοῦ. Ἕξη μῆνες συγκαίγεσαν καὶ ἀπρόσπτων.

Εἶχα γεφὴ παρέα ἀπὸ λεβεντόκορμα, χαλκόχρωμα παλληκάρια. Ὁ Βαρσοῦα, ὁ Σερβά, ὁ Τσιμόστα —οἱ καθημερινοί μου σύντροφοι— δὲν ἤξεραν πῶς νὰ μὲ περιποιηθοῦν. Ἀκούραστοι πεζοπόροι, τολμηροί κολυμβηταὶ καὶ σκοπευταὶ ἀφάνταστης μαεστρίας, μὲ γοήτευαν κυριολεκτικῶς μὲ τὴ συντροφιά τους. Μιᾶ συντροφιὰ μεγάλων παιδιῶν, ἀγνῶν καὶ παρθένων, σὰν τὸν ὠκεανὸ ποὺ τοὺς τριγύριζε.

Μιὰ μέρα, κοντὰ στὸ γλυκοχάραγμα, ἀντιαμώσαμε κ' οἱ τέσσερες κοντὰ στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ ποὺ σκάζει στὰ δύο τὸ γραφικὸ νησί τους καὶ ποὺ εἶνε γεμάτο ἀπὸ θρασεῖς κ' ἐπιθετικοὺς κροκοδείλους.

Εἴχαμε ἀποφασίσει συμφωνήσει τὴν ἐκδρομὴ αὐτή. Καὶ τώρα, μισοξαπλωμένοι ὅλοι μας στὸ μονόξυλο, ἀργοκυλούσαμε σύμφωνα μὲ τοῦ νεροῦ τὴν πορεία. Ὁ Σερβά, ὄρθιος στὴν πρύμνη τῆς πρωτόγονης αὐτῆς βαρκούλας, κρατοῦσε ἕνα μονάχο κουπὶ καὶ κατεύθυνε μὲ κεῖνο —σὰν μὲ τιμόνι— τὴν ξωτικὴ πορεία μας ἀνάμεσα στὸ ποτάμι.

Ἤλιο δὲν βλέπαμε καθόλου. Τὸν σκέπαζαν τὰ πυκνόφυλλα δέντρα τῆς ἀεροποταμιᾶς, κ' ἡ ἄγριες κληματαριὲς ποὺ σκωρφάλωναν ἀπάνω τους, σφιχτοπασμένες στὰ κλαριά τους. Μᾶς ἔλουζε ἡ πρωϊνὴ δροσιά, ἀνακουφίζοντας τὴν ψυχὴ καὶ τὸ κορμί μας καὶ μᾶς χάιδευε γαργηνευτικὰ τ' αὐτιά ἕνα ἀτέλειωτο γλυκοκελάδημα πολύχρωμων καὶ φανταχτερῶν πουλιῶν, ποὺ τἀβλεπα γιὰ πρώτη μου φορά.

—Χού...χα, Χού...χα!.. Ντίνν!... φώναξε ἔξαφνα ἄγρια ὁ Βαρσοῦα.

Ἡ κραυγή του αὐτὴ μὲ ξύπνησε ἀπ' τὰ δνειρά μου καὶ μ' ἔκανε νὰ τὸν κυτάξω ξαφνιασμένος. Μὰ κεῖνος περιφρόντισε νὰ χαμογελάσῃ καὶ μοῦδειξε κάποιο καρυοδέντρο ἴσαμε 80 μέτρα ἀριστερά μας.

Κύτταξα πρὸς τὰ ἐκεῖ κ' ἔννοιωσα ἄθελο θαυμασμό, γιὰ τὸ χαλκόχρωμο αὐτὸ παλληκάρι. Εἶχε διαφρίνει μιὰ ἰνδικὴ καρύδα κατασκφῆς στὸ δέντρο, τὴν εἶχε σημαδέψει λίγη ὥρα πρίν μὲ τὸ γιγάντειο δοξάρι του καὶ τώρα τὸ βέλος φαινόταν καρφωμένο στὸν ἄρμιο καρυοῦ, ποὺ ἀνάλαφρα κουνιόταν πάνω—κάτω.

—Μπράβο, Βαρσοῦα! τοῦ φώναξα μὲ εἰλικρινὴ θαυμασμό.

—Μπᾶ! Καταφέρνω καὶ πιὸ δύσκολα ἀκόμα, σενιόρ, μοῦ ἀποκρίθηκε μὲ τὰ νόστιμα κορασιάστικα Ἰσπανικά του.

Ἡ ἀφέλειά του αὐτὴ καὶ ἡ σιγουριὰ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς του μ' ἔκαναν νὰ χαμογελάσω. Μὰ κ' οἱ ἄλλοι σύντροφοί του, μὲ ὁλοκάθαρη τὴν ψυχή τους ἀπ' τὸ μόλυσμα τῆς ζήλειας καὶ τοῦ φθόνου, ἐπιβεβαίωσαν τὴν ἀπλῆ κ' ἐγωϊστικὴ λιγάκι δήλωσι τοῦ Βαρσοῦα.

Καὶ δὲν ἦσαν ὑπερβολικά, μὰ τὸ Θεό, τὰ λόγια του, γιατὶ ἀμέσως μοῦδωσε ἕνα ὑπέροχο δείγμα τῆς σκοπευτικῆς του δεινότητος.

Ὁ Τσιμόστα ἔβαλε στὸ δοξάρι του ἕνα βέλος καὶ τεντώνοντας μὲ δύναμι τὴ χορδὴ, τὸ ἄφησε ἀμέσως ἀγκαλιὰ τὴ πετάξη στὸν ἀέρα. Γρήγορος τότε σὰν ἀστραπὴ ὁ Βαρσοῦα, σημάδεψε τὸ ὁρμητικὸ βέλος τοῦ Τσιμότα, τέντωσε μὲ φοβερὴ προσπάθεια τὴ σκληρὴ χορδὴ τοῦ δοξαριοῦ του καὶ....

—Ντίνν! βούΤξε βαρειὰ στ' αὐτιά μας τὸ ἀπότομο ξετέντωμα τῆς χορδῆς, καθὼς τὴν ἄφησε ἀμέσως ἀπ' τὰ σιδερένια του μπράτσα. Τὸ τεράστιο βέλος του, σκίζοντας τὸν ἀέρα μὲ σφύριγμα φαρμακεροῦ φειδιοῦ, πέτυχε σὲ ὕψος πενῆντα μέτρων πάνω—κάτω, τὸ βέλος τοῦ Τσιμότα, καθὼς ἄρχιζε νὰ σιγοτέφτη, καὶ τὸ τσάκισε στὰ δυό!

Ἤταν ἀπίστευτο αὐτό, μὰ τὸ εἴδαμε μὲ τὰ μάτια μας. Χειροκροτήσαμε ἐνθουσιασμένοι τὸ ἀπαράμιλλο σὲ ὅλα του παλληκάρι καὶ βγάζοντας ἀπ' τὴν τσέπη μου μερικὰ τσιγάρα, τὰ μοίρασα στοὺς ἀπαλίστους, μὰ εὐγενικοὺς συντρόφους μου.

Κάπνιζα ἀμίλητος, ρίχνοντας τὴν ἐκστατικὴ ματιά μου πότε στὸ Βαρσοῦα, πότε στοὺς ἄλλους ἰθαγενεῖς καὶ πότε στὸ σιγαλὸ μικρὸ ποτάμι καὶ φρικιαστικὸ ποτάμι. Ὁ θάνατος μᾶς παραμόνευε, τριγυρνῶντας κ' αὐτὸς μαζύ μας —σπὴν ἐπιφάνεια τοῦ ποταμοῦ ἄφαντος ἀπ' τὴ θολάδα τῶν νερῶν αὐτὸς— καὶ περίμενε τὴν κατάλληλη στιγμὴ ν' ἀνοίξῃ τὶς μασέλλες του. Ὁ Θάνατος... Ὁ κροκόδειλος!

Μὰ εἶχα ξεχάσει σιγά—σιγὰ τὸν τρομακτικὸ αὐτὸ κανόνα, ἀπὸ τὶς σκέψεις μου, εἶχα ξεχάσει πὼς βρισκόμαστε πιὰ στὴν πιὸ ἐπικίνδυνη ζώνη τοῦ ποταμοῦ, στὸ μέρος ποὺ εἶνε τὰ νερὰ φρίκι κι μ' ἕνα πήδημα ξαφνικὸ μποροῦσαν νὰ χυθοῦν κοντάνω μας οἱ φρικιεροὶ καὶ τρομεροὶ κροκόδειλοι.

Ναί, Θἀννοιωθῶ κόλας τὴν ἀπαίσια δσμὴ σαπίλας, ποὺ βγαίνει ἀπ' τὸ στόμα τῶν κροκοδείλων, ἂν δὲν εἶχα τὸ μυαλό μου καρφωμένο στὰ σιγομουρμουρίσματα τοῦ Βαρσοῦα!

Τί μοῦλεγε;

Μὰ γιὰ τί ἄλλο μποροῦσε νὰ μοῦ λέη ἕνα παλληκάρι 25 χρόνων. Μοῦ μιλοῦσε γ' ἀγάπη....

Ἀκοῦστε λοιπόν, τί μοῦλεγε ὁ Βαρσοῦα:

—Ἤταν ὄμορφη πολὺ ἡ Ἰμπιτόε, σενιόρ! Μοναχούλα τῆς ἱερέα τῆς φυλῆς μας, ἤταν προορισμένη γιὰ τὸν Νέπου, τὸ γιὸ τοῦ ἀρχηγοῦ μας. Τὴν εἶχε μὲ τὸ ζόρι ἀγκαζάρει γιὰ τὸν ἑαυτό του ὁ Νέπου. Πρόλαβε, βλέπεις, σὰν πριγκηπόπουλο ποὺ εἶνε, κ' ἔχει ἐλεύθερο τὸ διάβα του παντοῦ.

....Τὴν ἀγκαζάρισε, λέω, μὲ τὸ ζόρι. Καὶ μιὰ μέρα τὴν πέτυχε μονάχη νὰ μαγειρεύη στὸ καλύβι της. Ἕνα παχουλὸ ζαρκάδι, πρωϊνιάτικο, πάνω—κάτω, στριφογύριζε πασαλειμμένο σὲ μιὰ σούβλα ἀπὸ μπαμποῦ, κ' ἡ Ἰμπιτόε πλάϊ του πρόσεχε νὰ μὴν τὸ καψαλίσῃ ἡ φλόγα τῆς φωτιᾶς.

....Μπῆκε στὸ καλύβι ὁ Νέπου, γλυκοτρίτας κατάχαμα μὲ τὴν κοιλιά του, σὰν ἄγριος γατος σὲ κοττέτσι, καὶ τῆς ξετέρασε ἀπ' τὴ μύτη τὸ μπροντζινο γιαλιστερὸ γαλιά! Δὲν ἔπρεπε νὰ σκαστῆ ἡ σάρκα, ἀπ' τὴν ἀντίπαλη τῆς κοπέλλας!

....Πᾶει, σενιόρ. Ἤταν δική του πιὰ ἡ Ἰμπιτόε. Ἂν τόκανα ἐγὼ αὐτὸ τὸ πράγμα, θὰ μὲ σκότωναν ὕποπτα καὶ κρυφὰ οἱ δικοί της. Μὰ τὸν Νέπου ποιὸς τολμάει νὰ τὸν πειράξῃ; Ἕνα βασιλόπουλο μὲ δύναμι σὰν τὸ δικό μας;

....Κολακεύτηκε μάλιστα ἀπ' τὴν τιμὴ ἡ ἱερέάς μας κ' ἔστειλε στὸν ἀρχηγό μας ἕνα ξεωγάκι πλουμιστὰ παγώνια. Ἤταν σημεῖο αὐτὸ πὼς παραδεχόταν τὸ ἀρραβώνιασμα τῆς μονογκόρης του μὲ τὸ γιό του. Κ' ὁ ἀρχηγός μας πάλι τὸν ἐπισκέπτηκε σὲ κείνο τὸ λεγμα τοῦ γιοῦ του ἦταν σύμφωνο μὲ τὴ θέλησί του.

....Μὰ θὰ μοῦ πῆς, σενιόρ: Πῶς τὴν ἀγκαζάρισε τότε μὲ τὸ ζόρι, ἀφοῦ δὲν θέλησε ἀντίστασι ἀπ' τοὺς δικούς της, ἂν τὴ ζήταγε κανονικά;

....Θὰ σοῦ πῶ: Σὲ μᾶς, μπορεῖ νὰ θέλουν τὰ γονικά μας, μὰ τίποτε δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ, ἂν δὲν θέλοιμε καὶ μεῖς. Ἔπω καὶ τὴ κοπέλλα, ἡ Ἰμπιτόε. Ἤθελε ἐμένα. Δὲν ἤθελε τὸν Νέπου. Μὰ τώρα πρέπει ἀπ' τοὺς νόμους τῆς φυλῆς μας νὰ τὸν πάρη ἄντρας της, γιατὶ κανένας, οὔτε κ' ἐγώ, δὲν τὴ θέλω πειά. Ὕστερα ἀπὸ τὴν προσβολὴ ἐκείνη τοῦ γαλιᾶ. Καταραμένε Νέπου!

Στέναξε βαρειὰ τὸ παλληκάρι, στὴν τελευταία του φράσι. Δὲν γηνεύτηκα κ' ἐγὼ ἀπ' τὸ ἀπλοϊκὸ αὐτὸ ειδύλλιο καὶ περίεργος νὰ μάθω κ' ἄλλα, ρώτησα μὲ κάποια ἀπορία τὸν Βαρσοῦα:

—Μὰ καλά, παιδί μου, ἀφοῦ σ' ἀγαποῦσε καὶ τὴν ἀγαποῦσες, γιατὶ δὲν τῆς ἔπαιρνες ἐσύ, θεληματικά ἢ ἄθελά της, τὸ γαλιά;

Κ' ὁ Βαρσοῦα, μὲ καινούργιο στεναγμό, μοῦπε μελαγχολικά:

—Γιατὶ ἦταν πεισματάρα καὶ ναζιάρα ἡ Ἰμπιτόε. Νά, Γ' αὐτό! Δὲν μποροῦσα νὰ τὴν ἀγκαζάρω θεληματικά, γιατὶ μοῦ τἄφερε πάλι μ' ἀγαποῦσε. Μὲ δαιμόνιζε μὲ φλογερὲς καὶ τσαχπίνικες ματιές σὰν ἤμουν μακρυά της, μιὰ μόλις τὴ ζύγωνα λαχταρισμένος, γλυκοτρίτας σὰν χέλι ποταμίσιο ἀπ' τὰ δάχτυλά μου κ' ἔκανε πολὺν καιρὸ νὰ μοῦ μιλήσῃ κοὶ νὰ μὲ ξαναμυτάξῃ πάλι. Νὰ τὴν ἀγκαζάρω ἄθελά της; Δὲν βάσταγε ἡ ψυχή μου. Τὴν ἀγαποῦσα καὶ δὲν ἤθελα νὰ τὴν πικράνω.

....Μὰ τώρα μετάνοιωσε ἡ καλή μου, ἡ Ἰμπιτόε μου ἡ γλυκιά, καὶ κλαίει μερόνυχτα μὲ δάκρυα ζεστά. Ἀργά, σενιόρ... Ἀργὰ καὶ γιὰ αὐτὴ καὶ γιὰ μένα. Κι' αὐτὴ θὰ ζήση μέρες ἄχαρες κ' ἐγὼ θὰ

Η ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΙΗΤΡΙΕΣ

Ἡ διάσημος Ἄγγλις ποιήτρια Ἐλισσάβετ Μπράουνινγκ.

ΑΠ' ΟΣΑ ΔΙΑΒΑΖΟΥΜΕ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΒΑΣΙΛΕΩΝ

Ὁ βασιλεὺς τῆς Ἰσπανίας Φίλιππος ὁ Β', κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν γενεθλίων τῆς τρίτης σιζύγου του Ἄννας, τῆς ἔστειλε γιὰ δῶρο μιὰ ἀνεκτίμητη... σαλάτα, μέσα σ' ἕνα χρυσὸ πιάτο, συνοδεύοντάς την μὲ τὴν ἑξῆς ἐπιστολή:

«*Ἀγαπητή μου... Σοῦ στέλνω τὴ σαλάτα αὐτή, ἡ ὁποία, πιστεύω, θὰ σοῦ φανῆ νοστιμότατη. Καθὼς βλέπεις, σὲ ὅλα ἀσχολοῦμαι, ἀκόμα καὶ στὴ... μαγειρική. Θὰ μπορέσω λοιπὸν ν' ἀποσπάσω τὰ συγχαρητήριά σου; Τὰ δικά μου τὰ ἔχεις γιὰ τὴν ἑορτή σου.*

Φίλιππος».

Ἡ περιφημη αὐτὴ σαλάτα —ἀληθινὰ βασιλική— ἀποτελεῖτο ἀπὸ ... πολύτιμους λίθους. Τὰ χορταρικὰ ἦσαν πολυτιμοκαλὰ σμαράγδια, τὸ λάδι τριμμένα τοπάζια, τὸ ξύδι σκόνη ρουμπινιῶν, τὸ ἁλάτι τέλος διαμάντια καὶ μαργαριτάρια!

* * *

Ὁ Μέγας Ναπολέων εἶχε μεγάλη ἀδυναμία στὸ κυνήγι καὶ πολλὲς φορὲς διοργάνωνε πολυπληθέστατες κυνηγετικὲς ἐκδρομές.

Ἤταν ὅμως κακὸς σκοπευτὴς καὶ πολὺ σπάνια κατώρθωνε νὰ χαστώσῃ τὸ θήραμά του, γιατὶ πυροβολοῦσε χωρὶς νὰ σκοπεύῃ καὶ χωρὶς νὰ στηρίξῃ τὸ ὅπλο του στὸν ὦμο. Μιὰ μέρα, κυνηγώντας μαζὺ μὲ τὸ στρατάρχη Μασσενά, εἶδε ἕνα ὁμῆνος πέρδικες νὰ σηκώνονται. Κι' ἐπειδὴ—κατὰ τοὺς τύπους—ἔπρεπε νὰ πυροβολήσῃ αὐτὸς πρῶτος κατὰ τῶν πουλιῶν, σήκωσε γρήγορα—γρήγορα τὸ ὅπλο του καὶ τράβηξε μιὰ γεφὴ ἐξιά, ἐντελῶς στὴν τύχη ὅμως.

Τὰ σκάγια, ἀντὶ νὰ χτυπήσουν φυσικὰ τὶς πέρδικες, σκόρπισαν πρὸς τὸ μέρος ποὺ σπεκάντουσαν οἱ ἀκόλουθοι τοῦ αὐτοκράτορος. Ἕνα μάλιστα ἀπ' αὐτὰ χτύπησε τὸ Μασσενά στὸ μάτι, ἀμέσως γύρισαν δλοι στὰ ἀνάστορα κ' ὁ ἴδιος ὁ Ναπολέων ἔδωσε διαταγὴ στὸν ἰδιαίτερο γιατρό του, τὸν περίφημο Ἀραγκί, νὰ τρέξῃ καὶ νὰ περιποιηθῆ τὸ τραῦμα τοῦ στρατάρχου Μασσενά, τοῦ ἐνδόξου νικητοῦ τῆς Ζυρίχης.

Ὅταν τὴν ἑπομένη ὁ Ναπολέων ἐπεσκέφθη τὸ Μασσενὰ στὴν κλινική, ὅπου τὸν εἶχαν μεταφέρει, ὁ ἔνδοξος στρατάρχης τοῦ εἶπε μὲ κάποια ἀνησυχία:

—Μεγαλειότατε, ὁ γιατρός δὲν μοῦ εἶπε ἂν θὰ μείνω τυφλὸς ἢ ὄχι. Θέλω νὰ τὸ ἔρω αὐτό.

—Ὄχι δά, στρατάρχα, εὐτυχῶς δὲν εἶνε σπουδαῖο τὸ πράγμα, ἀπάντησε ὁ Ναπολέων, ὁ ὁποῖος εἶχε βεβαιωθεῖ ἐντωμεταξύ, ὅτι τὸ πράγμα δὲν ἦταν ἐπικίνδυνο.

Καὶ γιὰ νὰ πείση τὸ στρατάρχη, ἔβγαλε καὶ ἄπλωσε ἐμπρός του ἕνα ἔγγραφο.

—Νά, διαβάσετε ἐδῶ... τοῦ εἶπε.

Ἤταν μιὰ διαταγή, διὰ τῆς ὁποίας ὁ Μασσενὰ ἀνομάζετο ἀρχιστράτηγος τοῦ στρατοῦ στὴν Πορτογαλλία. Ὁ στρατάρχης ὅταν τὴ διάβασε, εἶπε γελάσταις γιὰ τὸν αὐτοκράτορα:

—Ὁ διαβολάνθρωπος! πάντοτε θέλει νὰ ρίχνη στάχτη.... στὰ μάτια!...

ΕΚΛΕΚΤΕΣ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΟΥ ΦΡ. ΜΙΣΤΡΑΛ

Η ΑΓΑΠΕΣ ΤΟΥ ΦΑΥΝΟΥ

Ἔλα γυμνὴ στὴν ἀγκαλιά μου. Ἡ νύχτα τώρα ξεψυχάει.
Στερνὲς ἀναλαμπὲς ἀφίνει καὶ πριζοτρίζει τὸ κανντῆλι.
Τὸ κέδρινό μου τὸ ρολόϊ μὲ πένθιμο ρυθμὸ χτυπάει,
Κι' ἀπόμακρα μέσ' στὰ χωράφια οὐρλιάζουν ἄγριοι οἱ σκύλοι.

* * *

Σὰν κάτι νὰ συγοπεθαίνῃ, τριγύρω μας. Ἔλα σιμά μου,
Τὰ κόκκινά σου δός μου χείλη, τὰ μάτια σου τὰ φλογισμένα,
Θέλω σὰν Βάκχη νὰ σὲ σφίξω στὴ διψασμένην ἀγκαλιά μου,
Θέλω παράλυτος νὰ πέσω στὰ στήθη σου τὰ πετροφμένα.

* * *

Τῆς χήρας τὸ παιδὶ στὸ πλάϊ, στὸ σπίτι τὸ γειτονικό μας
Ξεψύχησε δυὸ ὧρες καὶ ξαγρυπνοῦνε οἱ γειτόνοι.
Ἔλα νὰ χύσουμε ἀγάπες, ζωὲς στὸ σπίτι τὸ δικό μας,
Νὰ κυλιστοῦμε μέσ' στὴ νύχτα. Γιὰ κύτται, πέρα, ξημερώνει.

* * *

Θέλω μέσα σ' αὐτὴν τὴ νύχτα, μέσ' στὸ νεκρὸ καὶ στὸ σκοτάδι
Ζωὴ νὰ πάρω καὶ νὰ δώσω ἀπ' τὴ ματιά σου, ἀπ' τὰ χείλη,
Νὰ λυώσω μ' ἕνα φίλημά σου καὶ μ' ἕνα (σου χνουδάτο χάδι
Τὴν ὥρα ποὺ μοιρολογάνε κ' οὐρλιάζουν (ἄγρια οἱ σκύλοι.

—o—

ΣΤΟ ΦΩΣ ΤΟΥ ΚΑΝΤΗΛΙΟΥ

Ἔλα νὰ σὲ πάρω μέσ' στὴν ἀγκαλιά (μου.
—Τάχατε ποὺ θἄβρης τέτοιαν ἀγκαλιά;
Ἔλα νὰ μεθύσης ἀπὸ τὰ φιλιά μου,
Τὰ τρελλὰ φιλιά!

* * *

Ἔλα νὰ σὲ βρέξω μὲ τὰ δάκρυά μου,
—Λόγια τῆς ψυχῆς μου μαργαριταρένια,
Καὶ νὰ γύρης ἔλα δίπλα στὴν καρδιά (μου,
Δίχως φόβο κ' ἔννοια.

* * *

Τὸ χλωμὸ καντῆλι ἄς το νὰ φωτίζη
Μόνο φοβισμένο. Λύσε τὰ μαλλιά σου,
Δῶσε μου τὰ χείλη, γρήγορα, πεθαίνω.

* * *

Θέλω σὰν κουρέλι μέσ' στὴν ἀγκαλιά μου
Πότε νὰ σὲ σφίγγω, πότε νὰ σὲ πάρω,
Νὰ σὲ ἰδῶ νὰ σβίνης κάτω ἀπ' τὰ φι (λιά μου
καὶ νὰ σὲ σιντρίβω στὸ βαρύ μου στέρνο.

* * *

Θέλω τὰ φιλιά σου νὰ φουρκῶ νὰ πίνω
Τὰ ὑγρά σου χείλη, τὰ θολά σου μάτια.
Τὴν ψυχή μου ὅλη μέσα σου νὰ χύνω,
κ' ὕστερα νὰ πάρω σὰ σκυρὸς κοιμάτια.

* * *

Θέλω γιὰ τὰ βλέπω ὅλα σκορπισμένα.
Τὰ μαλλιά σου, τὴν ψυχή, τὰ χείλη
Ὅλα σὰ μιὰ μάζα κάτω πεταμένα
Καὶ νὰ τὰ φωτίζη μόνο τὸ καντῆλι.

—o—

ΘΕΛΩ

Θέλω νὰ λύσω τὰ μαλλιά σου ποὺ μοιάζουν καταρράχτες μαῦροι,
Θέλω νὰ πάγω ἀπ' τὰ φιλιά σου τ' ἀθάνατο τὸ μαγικὸ νεροῦ.
Νὰ κλάψω, νὰ πονέσω, νὰ χαρῶ
Παρηγοριάν ὁ πόνος μου νὰ νἄβρη.

* * *

Θέλω στὶς νύχτες μέσα τ' ἄγριο καὶ βαθειὰ σκοτάδια
Νὰ χύσω στὴν ψυχή μου ὅλη τὴ φολὴ ματιά σου
Θέλω νὰ μεθύσω ἡ χαραυγὴ στὴν ἀγκαλιά σου
Νεκρὸν ἀπ' τὰ γαλλιά σου βελουδένια χάδια.

* * *

Θέλω νὰ νοιώσω φρίκη, ἀνατριχίλα, πόνο καὶ λαχτάρα
Θέλω τὴν ὥραν ὅπου ξαφνικὰ σιμά στὸ λίκνο ἡ (μάνα,
Ἡ τὴν αὐγὴ ὅταν ἄρχιζ κτυπᾶ τοῦ δρόμου ἡ κα (μπάνα,
Γονατιστὸς νὰ τῶ βουβὰ μιὰ προσευχὴ κ' μιὰ (κατάρα.

Μετάφρασις Ν. ΓΡΙΜΑΛΑΗ

Ὁ Προβεγκιανὸς ποιητὴς Φρειδερίκος Μιστράλ.

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ JACQUES BOULENGER

Η ΠΡΩΤΗ ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΛΑΝΣΕΛΟΤΟΥ

ΙΑ βραδειά καλοκαιριοῦ, τὴν ὥρα ποὺ ἄναβαν στὰ χωριὰ καὶ στὶς πολιτεῖες τὰ φῶτα κ' ἀστραφταν στὰ σταυροδρόμια ἡ φωτιὲς τοῦ "Αἴ Γιάννη, πρόσχαρα γέλια καὶ φωνὲς τράνταζαν τὸν ἀέρα στὸ χωριὸ τοῦ Κιμαναλοῦ.

Ἤσαν τὰ ἄγουρα παιδιὰ κ' ἡ ροδομάγουλες κοπέλλες τοῦ χωριοῦ, ποὺ πηδοῦσαν τὶς φωτιὲς ἐκεῖνες, σύμφωνα μὲ τὸ ἔθιμο, καὶ δοκίμαζαν τὴν τύχη τους στοῦ «κλείδονα» τὶς προφητεῖες.

Μισὴ ὥρα ἔξω ἀτ' τὸ χωριό, καταμεσῆς στὸ πυκνόμαυρο κ' ἀδιάβατο δάσος, βρισκόταν μιὰ λίμνη μικρὴ μὰ τρόμαθη, μὲ σκουργόγαλαζα, κατάψηχρα νερά.

Ἀέρας δὲν τὴν τάραζε ποτέ του. Κ' ὁ πιὸ θεότρελλος βορρᾶς ἀκόμα νὰ φυσοῦσε ἀγριεμμένα, δὲν μποροῦσε νὰ τρυπάσῃ ἀνάμεσα ἀτ' τὶς πάμπολλες πυκνοφυλλες βελανιδιές, ποὺ τριγύριζαν τὴ λίμνη καὶ νὰ φτάσῃ ὥς τὰ νερά της.

Λὲς κ' ἤταν αἰώνια πεθαμένη.

Μὰ κείνη τὴ βραδειά, καλοκαιριοῦ βραδειὰ —παραμονὴ τοῦ "Αη Γιάννη— ἄρχισαν παράξενα τὰ νερά της νὰ σιγοβράζουν καὶ νὰ κοχλίζουν. Σκόρπος ἀχὸς γλυστροῦσε δῶ κ' ἐκεῖ, ἐπάνω στὴν ἐπιφάνειά της καὶ παρ' ὅλα τὰ κοχλάσματα, τὸ νερό της σοῦ πάγωνε τὸ χέρι.

Τὰ σύρριαχτά τῶν λύκων, ποὺ γέμιζαν τὸν ἀέρα πρίν, ἔπαψαν τώρα νὰ τὸν ξεσκίζουν. Ἡ κοκκουβάγιες ποὺ λυπηρὰ θρηνοῦσαν, σκαρφαλωμένες στὶς βελανιδιές, πέταξαν σὲ δέντρα μακρυνότερα καὶ λάγιασαν μουγκὲς ἐκεῖ.

Κάποια τρομάρα μυστικὴ πλάκωσε ξαφνικὰ στὸ δάσος κ' ἕνας φόβος κρυερὸς σφιχτοκρατοῦσε στὴν κλεστὴ γροθιά του ἀγρίμα καὶ πετοίμενα.

Καὶ νά!... Ἄγριο μπουμπουνητὸ ἄρχισε τώρα νὰ βροντολογᾶ. Τρέμει ἡ γῆ ἀτ' τὴ βουή του καὶ τὰ νερὰ τῆς λίμνης ξεσποῦν σὲ κύματα ἀγριεμένα. Ἀπ' τὸ βυθό της βγῆκε τὸ μπουμπουνητὸ κ' ὄχι ἀτ' τ' οὐρανοῦ τὰ ὕψη.

Μιὰ ἀσπρατὴ ποὺ θάμπωσε τὴ γῆ, κουρέλιασε τῶν σκοταδιῶν τὰ πέπλα. Μιὰ λάμψη ροδαλόχρωμη ἀπλώθηκε παντοῦ, ἕνα πάρλασμα μανιασμένο τάραξε τὰ νερὰ τῆς λίμνης καὶ καθὼς σκίστηκαν στὰ δύο, ξεπροβάλλει ἀπὸ μέσα τους ἕνα πανέμορφο ζευγάρι :

Μιὰ ξωτικὴ νεράϊδα κ' ἕνας ἱππότης θεϊκός!

Τὰ νειάτα τους φεγγοβαλοῦσαν. "Αστραφτε ἡ ματιά τους καὶ στὴ θωριά τους ἔννοιωθες σταλαγματιὲς δροσιᾶς νὰ σιγοπέφτουν ἀτ' τὰ φύλλα καὶ νὰ χαϊδεύουν τὸ κορμί τους.

"Αρχισε ἡ νεράϊδα νὰ μιλάῃ καὶ στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς της ντροπιάστηκαν τ' ἀηδόνια. Κ' ἔλεγε στὸν ἱππότη :

— "Ακουσε, Γιὲ τοῦ Βασιλιᾶ. Σὲ κράτησα πολὺν καιρὸ κοντά μου. Σ' ἀντίκρισα μιὰ μέρα, πλάϊ στὸ Βασιλιᾶ πατέρα σου, νὰ κυνηγᾶς στὰ δάση καὶ πόθησα τὴ λεβεντιά σου. Φόρεσα βιαστικὴ τὸ μαγικό μου πέπλο καὶ σ' ἀκολούθησα παντοῦ.

....Στοῦ κυνηγιοῦ τὴ ζάλη, τρέχοντας ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἀπόμεινες μονάχος. Ξεχώρισες ἀτ' τὴ συντροφιά σου. Κόντευε σειὰ μεσημέρι σὰν ξάπλωσες στὸν ἴσκιο μιᾶς βελανιδιᾶς νὰ ξαποστάσῃς λίγο. Διψοῦσες. Ὁ κόπος, ἡ λαῦρα καὶ τὸ λιπόρι σοῦ στέγνωσαν τὸ λαρύγγι.

....Σὲ κοίμησα γλυκά, σὲ σήκωσα στὰ μπράτσα μου, βουτήχτηκα στὰ νερὰ τῆς λίμνης καὶ σὲ κατέβασα μαζύ μου στὰ κριστάλλινα παλάτια μου, ποὺ εἶνε χτισμένα στὸ βυθό της.

....Ἔμεινες χρόνια πολλὰ κεῖ κάτω. Αἰῶνες. Χιλιάδες χρόνια. Καὶ σὲ κρατοῦσα, λαχταρισμένη, πάντα νέον καὶ πάντα λυγερόχορμον, ἀτσιγάλλιχτον σὰν τότε ποὺ σὲ τράβηξα μαζύ μου.

....Σὲ τάξα λωτοῦ λουλούδια καὶ νούφαρα τῶν νερῶν δροσᾶτα. Σὲ πότιζα μὲ τὰ γάργαρα δάκρυά μου, ποὺ κύλαγαν σὰν τὸ νερὸ τῆς βρύσης, μόλις σκεπτόμουν πῶς κάποτε θὰ σ' ἔχανα ἀτ' τὸ πλάϊ μου.

....Καὶ ζούσαμε οἱ δυό μας ζωὴ ὀνειρεμμένη. Ἡ πάντα ἀνθισμένη νειότη σου δυνάμωνε κοντά μου, ἀντὶς γιὰ νὰ μαραίνεται. Μὰ...

....Μὰ δὲν ἤταν ἀρκετὸ νὰ εἶμαι ἡ «Κυρὰ τῆς Λίμνης» καὶ νάμαι παντοδύναμη. Ψηλότερα ἀπὸ μένα στέκεται ὁ «Βασιλιᾶς τῆς Θάλασσας» καὶ μᾶς ἐξουσιάζει ὅλες. "Ολες τὶς νεράϊδες.

....Βουλήθηκε ἀλλοιότικα Αὐτός, καὶ μοῦστειλε τὴν προσταγὴ νὰ σὲ ξεκινεύσω πάλι στὴν ἀραχλη τὴ γῆ. Σὲ ζήταγε ἐπίμονα ἀπὸ Αὐτόν, τόσους αἰῶνες τώρα.

....Πήγαινε στὸ καλό, λεβέντη μου. Σὲ ξαναδίνω πίσω, πιὸ ὄμορφο ἀτ' ὅ,τι ἤσουν τὸν καιρὸ ποὺ σ' ἄρραξα!

....Πήγαινε στὸ καλό, λεβέντη μου. Σὲ ξαναδίνω πίσω, μὰ ἄτρομον στὴν ψυχὴ καὶ πὼ λυγερὸν στὸ σῶμα. Ζήμωσα τὴν καρδιά σου μὲ αἷμα λιονταριῶν. Κ' ἔλουζα τὸ κορμί σου στὸ χυμὸ θεριῶν των κυπαρισσιῶν.

....Πήγαινε στὸ καλό, λεβέντη μου. Σὲ λέγαν τότε Λανσελότο. Ἔτσι σὲ λὲν καὶ τώρα. Ἤμουν καὶ τότε, εἶμαι καὶ τώρα ἡ βασίλισσα «Κυρὰ τῆς Λίμνης». Πήγαινε σὺ στὸ θρόνο σου, κ' ἐγὼ ξαναμπαίνω στὰ νερά μου!

Σταμάτησε ἡ θεϊκὴ νεράϊδα καὶ θρόϊσαν τὰ φύλλα ἀτ' τὴ λαχτάρα τους. Δὲν χόρταινε ἡ Πλάση τὴν ἀρμονικὴ φωνή της.

Κύτταξε μὲ βουρκωμένα τὰ γαλανά της μάτια τὸ νειό, ποὺ μεγεμένος τὴ θωροῦσε, κ' ἔβγαλε ἀτ' τὸ δάχτυλό της τὸ μαγικὸ της δαχτυλίδι. Τὸ πέρασε στὸ δάχτυλό του, τὸν φίλησε πολλὲς φορὲς κ' ἔβγαλε στὰ χρυσᾶ, σγουρὰ μαλλιά του καὶ τὸν χάιδεψε ἀνάλαφρα κ' τὴν ἄκρη τοῦ χεριοῦ της.

Στέναξε βαθειὰ ὁ νέος, σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ ὄνειρο μαγευτικό. Κύτταξε πιὸ θαμπωμένος τώρα ὁλόγυρά του, μὰ πιότε δὲν ἤθελε μπροστά του, ἐξὸν ἀπὸ σκοτάδια κ' ἀπὸ μαύρους ἴσκιους δέντρων. Καὶ μόνο τὰ νερὰ τῆς λίμνης φωτίζονταν παράξενα ἀκόμα ἀπὸ τὸ λόλαμπρο, γαλάζιο φῶς.

Ἔτρεξε πρὸς τὰ κεῖ θρηνῶντας, σπρωγμένος ἀπὸ δύναμη κρυφὴ κ' ἀλλόκοτη καὶ ρίχτηκε στὸ νερό, φωνάζοντας σπαραχτικά :

— Μὴ φύγεις.... Μὴ φύγεις.... Τί μ' ἄγησες μονάχο; Πάρε με μαζύ σου πάλι. Λέθηκα φρχτὰ μαζύ σου καὶ λαχταρῶ μὲ ὅλην τὴν ἄπαστη, τὴ διάφανη τὴ σάρκα σου. Δέσε τὸν πέπλο σου τὸν ἔξαχστο ὁλόγυρα στὸ λαιμό μου καὶ πάρε με μαζύ σου σ' ἀθάνατα παλάτια σου.

Μὰ κάποια δύναμι ἀόρατη, τρομαχτὴ καὶ ὀργισμένη, τάραξε μὲ λύσσα τὰ νερὰ τῆς λίμνης καὶ ἔξεσαν ὁ πότομα στὴν ἀμοιδιὰ τῆς ὄχθης τὸ κάθυγρο κορμί τοῦ νέου.

Θρῆνος ἀπέραντος ξεχύθηκε ἀτ' τὴ λίμνη καὶ μὲ γλυκειὰ φωνή, ἡ ἴδια τῆς νεράϊδας, κομμένη ἀτ' τὸν λυγμούς της, ἀκούστηκε στὸν ἀέρα. Κ' ἔλεγε ἡ φωνὴ ἐκείνη στὸν τρομαγμένο τώρα νέο, ποὺ ἄνοιγε καὶ τέντωνε τ' αὐτιά του, γιὰ νὰ μὴ χάσῃ λέξι :

— Δὲν μπορεῖς νὰ σθῆς μαζύ μου, ἀγαπημένο μου ἀγόρι. Εἶνε φρχτὴ ἡ προσταγὴ καὶ δοκίμασες μονάχος σου τὴ δύναμι καὶ τὴν κακία της. Σὲ δίψασε τὸ Μαῦρο Χάος. Σὲ λοχτάρισε ἡ Γῆ. Σὲ βαρεθῆκαν τὰ Νερά.

....Ἔχε γειά, ἀγαπημένε μου. Ἔχε γειά. Καλὸ... Εὐγενικέ... Χαριτωμένε... Πολυαγαπημένε... Τὸ μαγικό μου δαχτυλίδι θὰ βοηθάῃ τὰ βήματά σου σ' αὐτὰ τὰ μέρη, τὰ ἀνθρώπινα, τὰ χρόνια ποὺ μέλλεται νὰ ζήσῃς.

....Πήγαινε στὸ Θρόνο σου, ποὖναι Θεοῦ Βουλὴ καὶ τὸν ἀνέθης. Μὰ πρέπει πρώτα, πρὶν τὸν βρῆς, ἐπειτα ἀπὸ χιλιάδες χρόνια ποὺ κάθεσαι μαζύ μου, νὰ βαρταστῆς στὴν χάρι τοῦ Θεοῦ ἀτ' τὸν τριανότερο καὶ δυνατότερο βασιλιᾶ τῆς Γῆς.

....Τὸν λὲν Ἀρθοῦρο καὶ βασιλεύει στὴν Ἀγγλία. Πήγαινε νὰ τὸν ἀντιμώσῃς, δεῖξε του τὸ δαχτυλίδι κ' ὅσο νὰ πᾶς ἐκεῖ, θάχω ἐντωμεταξὺ φροντίσῃ γιὰ λαμπρὸ φιασμό σου.

....Θὰ γίνῃς ὁ δωδέκατος ἱππότης του καὶ μαζύ σου θὰ κλείσῃ ἡ σειρά. Μὰ χρήσορα θὰ γίνῃς πρῶτος ἀπ' τοὺς πρώτους μὲ τὰ ὁλόλαμπρα κατορθώματά σου.

....Θὰ σὲ τρομάξουν ὅλοι. Θὰ σ' ἀγαπήσουν ὅλες. Κ' ὅταν συμπληρωθοῦν τὰ ὁρισμένα χρόνια, θὰ βρῆς μονάχος σου τὸ στέμμα καὶ θ' ἀνεβῆς μὲ πόδι σταθερὸ τὸν πιὸ μεγάλο τῆς Οἰκουμένης θρόνο. Θὰ γίνῃς ὁ πρῶτος βασιλιᾶς τῆς Γῆς!...

....Μὴν ξεχνᾶς, ἀγαπημένε μου. Πήγαινε στὸ καλό. Πάτα νὰ μὲ θυμᾶσαι!...

.....

Καταχνιὰ βαρειὰ ἔπνιγε τὸν ἀέρα καὶ νότιζε βαθειὰ τὸ χῶμα. Ὁ ἥλιος δὲν ἀποφάσιζε νὰ ξεπροβάλλῃ, δειλιασμένος ἀτ' τὸ πατσούφιασμα τῆς ἀσυνήθιστης αὐτῆς ἀντάρας. Τὰ ποτιμὰ λάγκαβα στὶς φωλιές τους καὶ τ' ἀγρίμια τοῦ δάσους ἤσαν ζαρωμένα κάπου μουγκὰ στὰ βάθη τῶν λαγοιμῶν τους.

Ἕνας ἀναστεναγμὸς ἀκούστηκε. Καὶ μ' ἕνα πήδημα ἀπότομο βρέθηκε στὸ πόδι ὁ Λανσελότος!

Τὸν τριγύριζε ἡ μοναξιά, μὰ ἤταν ξέννοιαστη τώρα κ' ἀπλόκοφη ἡ ματιά του. Ἔσβησαν ὁλότελα ἀτ' τὸ μυαλό του, σὰν νὰ τὴ ξεπλύνανε τὸ νυστέρι, ὅλες ἡ ἀκαμνήσεις τῆς περασμένης κ' ἀλλόκοτης ζωῆς του.

Τὸ στοιχειωμένο, τοῦ κορμί, ἀγέραστο τόσες χιλιάδες χρόνια, ἄρχισε σεγαλὰ ν' ἀφομοιώνεται μὲ τὰ καινούργιο του περιβάλλον. Χυνόταν κ' αὐτὸ μὲ τὴ σειρά του, ἀσυναίσθητα καὶ μαγικά, στὸ ἀνθρώπινο φθαρτὸ καλούπι.

Ἔφυγε, βλέπεις, ξαφνικὰ ἀτ' τὴν Ἀθανασία τῶν Σταχτιῶν καὶ βρέθηκε ἀπότομα στὴ φθορὰ καὶ στὸ μαράζι τῶν Ἀνθρώπων. Ἔπαψε νάναι πειὰ τὸ πανόφρο εἴδωλο μᾶς ἄμωλης Νεράϊδας κ' ἔγινε τώρα ὁ πιὸ ὄμορφος ἀτ' τοὺς Ἀνθρώπους...

Μὰ ἤταν "Ανθρωπος τώρα πειὰ ὁ Λανσελότος...

Καὶ σὰν τέτοιος, ξέχασε, ἀπὸ θεϊκὴ πάλι βουλή, τὴν πρώτη, τὴν μυρόχρονη καὶ ὑπερόανθρωπη ἀγάπη του... Δίχως κάν νὰ ὑποψιάζεται τὴν ἄξια τοῦ δαχτυλιδιοῦ ποὺ φόραγε, χασμουρήθηκε σὰν κοινὸς θνητὸς ποὺ ἤταν τώρα... Σφίχτηκε ξέννοιαστα κ' ἀμέριμνα ἕναν ἀδιάφορο σκοπὸ ἑνὸς ἀγνώστου τραγουδιοῦ... Καὶ τράβηξε μπροστὰ γιὰ τῆς μοίρας του τὰ πετροκόμενα, ἐθθυμιὰς κι' ἀνάλαφρος, σὰν τὰ χρυσᾶ του νειάτα...

Δὲν ἔννοιωσε καθόλου στ' ἀνθρώπινα αὐτιά του τὸν ὑπερφυσικὸ τὸν θρῆνο, καὶ τῆς ψυχῆς τὸν σπαραγμό, τῆς ἀθάνατης ἀγαπημένης του... Τῆς "Κυρᾶς τῆς Λίμνης" ποὺ βογγολόγαγε, νύχτα καὶ μέρα, γιὰ τὸν σκληρὸ χαμό του...

Κι' πῆρε ἀργὰ-ἀργὰ τὸν δρόμο τῆς μοίρας του. Καὶ τράβηξε νὰ βρῆ τὴν ἀγάπη καὶ τὸν θάνατο, ὅπως τοῦ εἶχε προφητέψει ἡ νεράϊδα τῆς λίμνης... Τὴν ἀγάπη τὴ γλυκειὰ καὶ τὸν θάνατο τὸν σκοτεινὸ κι' ἀδυσάπητο...

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

Η ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΡΟ ΕΝΟΣ ΑΙΩΝΟΣ

Β'.

Ἡ κοσμικὴ κίνησις ἄρχισε στὰς Ἀθήνας μετὰ τὴν ἀνακήρυξί των εἰς πρωτεύουσαν τοῦ Κράτους καὶ τὴν ἐγκατάστασιν τοῦ Ὄθωνος καὶ τῆς ἀκολουθίας του σ' αὐτάς. Συγχρόνως ἔκαμε τὴν ἐμφάνισί του καὶ τὸ πρῶτο θερινὸ κοσμικὸ κέντρο, τὸ ὁποῖον ἱδρύθη ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, στὴν ἀρχὴ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ, ἀπὸ τοὺς Βαυαροὺς καὶ ὀνομάσθη, λόγῳ μερικῶν δέντρων ποὺ ὑπῆρχαν ἐκεῖ, «Τὸ πράσινο δεντρί».

Στὸ «πράσινο δεντρί» ποὺ ἐσώζετο, χωρὶς ὅμως κά νὰ διατηρῇ τὴν παλιά του δόξα, μέχρι τοῦ 1860, εἰσήχθη γιὰ πρώτη φορὰ στὴν Ἑλλάδα ἡ μπύρα. Στὸ αὐτὸ κέντρο, τὸ ὁποῖο δὲν ἤταν τίποτε περισσότερο ἀπὸ ἕνα συνοικιακὸ καφενεῖο, ἐδίνοντο ἀπὸ τοὺς Βαυαροὺς ἀξιωματικούς, ποὺ ἔφεραν μαζύ τους ἀπὸ τὴν πατρίδα τους καὶ τὰ μουσικὰ τους ὄργανα, συναυλίες, στὶς ὁποῖες τὴν χειραρχὴ θέσι εἶχε ἡ μουσικὴ τοῦ Ροσσίνι, ὁ ὁποῖος ἀπήλαυε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη μεγάλης δημοτικότητος. Τὶς μουσικὲς αὐτὲς συναυλίες, στὶς ὁποῖες οἱ Βαυαροὶ ὀργανωτοί τους προσκαλοῦσαν καὶ πολλοὺς Ἀθηναίους, ἐτιμοῦσε κ' ὁ βασιλεὺς Ὄθων, ὁ ὁποῖος διέσχιζε πεζὸς τὸ ἀπὸ τὰ Ἀνάκτορα μέχρι τῆς ἀρχῆς τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ διάστημα, γιατὶ ἤταν ἀδύνατο νὰ περάσῃ ἁμάξι τὸν δρόμο, λόγῳ τοῦ ὅτι ἦταν γεμάτος ἀπὸ χαντάκια.

Τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος καφενεῖο εἶχε καὶ κῆπο, ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν ψωραλέων μουριῶν τοῦ ὁποίου πολὺ συχνὰ ὠργανώνοντο διασκεδάσεις, κατὰ τὶς ὁποῖες οἱ Βαυαροί, ὑπὸ τοὺς ἤχους τῆς μικρῆς των ὀρχήστρας καὶ πρὸς γενικὴν ἐκπλῆξιν τῶν Ἑλλήνων, ἐχόρευαν μὲ κέφι καὶ ζωηρότητα εὐρωπαϊκοὺς χορούς. Ἐννοεῖται ὅτι γυναῖκες ἀπὸ τὶς Ἑλληνίδες δὲν ἐσύχναζαν στοὺς χοροὺς αὐτούς, γιατὶ ἔθεωροῦντο ἀνήθικοι. Μερικὰ μάλιστα σατυρικὰ παραστήματα ἐκαυτηρίασαν δημόσια τὸ πρᾶξικόπημα μερικῶν συζύγων, οἱ ὁποῖοι εἶχαν τὸ θάρρος νὰ ὁδηγήσουν τὶς γυναῖκες τους, ὅχι γιὰ νὰ λάβουν μέρος, ἀλλ' ἁπλῶς γιὰ νὰ παρακολουθήσουν «τοὺς ἀχρείους ἐκείνους χορούς, εἰς τοὺς ὁποίους ὁ ἀνὴρ περιφιγγεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν γυναῖκα καὶ περιεστρέφετο ὡς δαιμονιῶν».

Ἡ ἐξέγερσις κατὰ τῶν εὐρωπαϊκῶν χορῶν παρετάθη ἐπὶ πολύ. Αὐτὸ τυπλάχιστον ἀποδεικνύει ἡ κακλοφορία σατυρικοῦ ποιήματος μὲ τὸν τίτλο «Κόρδακες» λίγες μέρες πρὸ τοῦ γάμου τοῦ Ὄθωνος, διὰ τοῦ ὁποίου ἐξωρκίζοντο οἱ Ἀθηναῖοι νὰ μὴ τρυσέλθουν στὸ χορὸ ποὺ ὀργάνωσε ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικείμενον γάμων τοῦ βασιλέως στὸ σπίτι του ὁ κόμης "Ἀρμανσπεργ. Εἶνε καθῆκον παντὸς Ἕλληνος, ἤταν τὸ πνεῦμα τοῦ ποιήματος, νὰ μὴ προσέρχεται σὲ ἑσπερίδες, ὅπου τόσο ἀσεμνοι χοροὶ χορεύονται.

Πῶς ἡ ἀρχόντισσες τῶν Ἀθηνῶν ἐπήγαιναν στὶς κοσμικές των συγκεντρώσεις; Ἐπειδὴ οἱ δρόμοι τῆς πόλεως ἦσαν γεμάτοι λάσπες, ποὺ πολλὲς φορὲς ἔφταναν ὥς τὸ γόνατο τοῦ περιπατητοῦ, ἁμάξια δὲ δὲν ὑπῆρχαν τότε στὴν Ἀθήνα παρὰ ἐλάχιστα, ἡ μὲν πιὸ εὐκατάστατες ἀπὸ τὶς Ἀτθίδες ἐπήγαιναν καβαλλικεύοντας γαϊδουράκια, ἡ δὲ μὴ δυνάμενες ν' ἀνταποκριθοῦν στὴν ποιοτέλεια τῆς γαϊδουροκαβαλλαρίας, ἐκαβαλλίκευαν στὴν πλάτη μεριῶν Μαλτέζων ἀχθοφόρων, οἱ ὁποῖοι ἀνελάμβαναν ἀντὶ μιᾶς πεντάρας νὰ σὲ μεταφέρουν ἀπὸ τὸ σπίτι σου ὥς τὸ μέρος ποὺ ἤθελες νὰ μεταβῆς, κρεμασμένον στὶς πλάτες τους. Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς μεταφορᾶς ὠνομάζετο «καλλικούτσω». Ἐπειδὴ ὅμως ὑπῆρχαν καὶ ἄνθρωποι ποὺ ἐλογάριαζαν κ' αὐτὴ τὴν πεντάρα ἀκόμη, διεκινδύνευαν αὐτοὶ τὴ μετάβασί τους τὴ νύκτα στὰ φιλικά τους σπίτια, φοροῦντες οἱ μὲν ἄντρες μπότες ἀτάνω ἀπὸ τὰ παπούτσια τους, ἡ δὲ γυναῖκες τὰ παλιὰ λαστιχένια στιβάλια τῶν συζύγων τους καὶ τῶν ἀδελφῶν τους.

Ὁ κ. Θ. Συναδινός.
(Σκίτσο τοῦ κ. Ἀντωνιάδη)

«Διὰ τὴν εἰσέτι ἐντελῶς ἐλλειψιν ἁμαξῶν ἐν Ἑλλάδι — μᾶς πληροφορεῖ χρονογράφος τῆς ἐποχῆς — αἱ κυρίαι πολλάκις ἐπορεύοντο εἰς τὰς νυκτερινὰς τοῦ Ἄρμανσπεργ συναναστροφὰς ἢ ἀπ' αὐτῶν ἐπέστρεφον ἐν πλήρει στολῇ χορεύ, ἐπὶ τῶν λεπτῶν πεδίλων μακρὰ φέρουσαι ὑποδήματα τῶν ἀνδρῶν των, ὑπὸ μέγα ἀλεξιβρόχιον στεγαζόμεναι καὶ ἐπὶ πώλου ὄνου ὀχούμεναι».

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἡ γαϊδουροκαβαλλαρία αὐτὴ δὲν ἤταν ἀπηλλαγμένη κινδύνων. Ὁ Ἀλέξανδρος Ραγκαβῆς ἀναφέρει στὰ «Ἀπομνημονεύματά» του ὅτι «ὁ στρατηγὸς Church, ἐπιστρέφων ἐκ μιᾶς συναναστροφῆς ὀψὲ μετὰ τὸ μεσονύκτιον, ἐπειδὴ φανὸς τότε (1835) ἔτι ἦν ἄγνωστον σκεῦος ἐν Ἀθήναις, ἢ δὲ σελήνη εἶχεν ἤδη σβύσει τὸ ἰδικόν της. ἔπεσε μετὰ τοῦ ἵππου του, ὡς ὁ ἀχαϊὸς Κούρτιος, εἰς χαῖνον στόμιον ὑδραγωγείου καὶ ἐφ' ἱκανὸν ὑπὸ τὴν γῆν ἐπλανήθη, πρὶν ἢ ἀνεύρῃ αὐθις τὴν εἰς τὸ ὕπαιθρον ἄνοδον».

Ἡ ἄμαξα τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἂν δὲν ἤταν ἄγνωστον πράγμα, πάντως ὅμως ἀπετέλει εἶδος ἀφθάστου πολυτελείας. «Τὸ φέρεσθαι ἐπὶ τῆς ἁμάξης — ἔγραφε ἡ «Ἐλπὶς» τοῦ Λεβίδη — εἶνε εἰς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τὴν πενίαν τῶν κατοίκων, προνόμιον, οὔτως εἰπεῖν, τῶν ξένων διπλωματῶν καὶ τῶν ξένων κηφήνων — ἐννοοῦσε τοὺς Βαυαροὺς — οἵτινες ἐκγυμνόνουν τὸ πτοχὸν Ἑλληνικὸν ταμεῖον».

Χαρακτηριστικὸν εἶνε καὶ τὸ ἑξῆς γεγονός. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη (1839) διεδόθη ὅτι ἡ κυρίες ποὺ θὰ παρουσιάζονται στὸ Παλάτι, ἐπρόκειτο νὰ φέρουν πολυτελῆ φορέματα ἀπολήγοντα σὲ μακρὰς οὐρές. Μόλις ἔγινε γνωστὸ τὸ πρᾶγμα, ἀμέσως ἄρχισε νὰ σχολιάζεται δυσμενέστατα ἀπὸ ὅλους, ἡ δὲ ἐφημερίδες ἀφιέρωσαν ἐκλιβετικώτατα ἄρθρα τους κατὰ τῆς «τοιαύτης ἐπιδημίας, ὡς ἀντιβαινούσης εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ τὰς ἀρχὰς τῶν Ἑλλήνων». Μεταφέρομεν μερικὰ χαρακτηριστικὰ σημεῖα ἀπὸ τὸ πολύστηλον ἄρθρον τῆς ἐφημερίδος «Ἀθηνᾶ», ποὺ δημοσίευσε στὸ φύλλο τῆς 11 Ἰανουαρίου 1839 :

«Διαδίδεται — ἔγραφε μεταξὺ τῶν ἄλλων — ὅτι αἱ κυρίαι αἱ παρουσιαζόμεναι εἰς τὴν Αὐλὴν, μέλλουν νὰ φοροῦν εἰς τὸ ἑξῆς τὸν μακρὸν ἐκεῖνον ἐπενδύτην, φουστάνια, τὰ ὁποῖα ὡς λείψανα τοῦ μεσαιωνοῦς συνηθίζουν ἀκόμη νὰ φοροῦν αἱ κυρίαι, ὁπόταν παρουσιάζονται εἰς τὰς Αὐλὰς τῆς Εὐρώπης κατὰ τὰς ἐπισήμους τελετάς. Εἴμεθα περίεργοι νὰ ἰδωμεν τίνι τρόπῳ θὰ οἰκονομήσουν τὰ φορετὰ φουστάνια αὐτᾶ αἱ κυρίαι τῆς πόλεώς μας, ἀφοῦ γνωστὸν τυγχάνει ὅτι οὔτε τόσας ἁμάξας ἔχει ἡ πόλις μας, ὥστε πᾶσα μία κυρία νὰ ἔχῃ τὴν ἁμαξάν της, καθὼς οὔτε τόσας πλούτη εἰς τοὺς Ἕλληνας εἶνε, ὥστε δ' ἕνα χορὸν νὰ πληρώνουν μόνον εἰς τὰς ἁμάξας τρία καὶ τέσσαρα τάλληρα».

Θ. Ν. ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ

ΑΠΟ ΤΑ ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ

ΜΙΑ ΑΜΙΜΗΤΗ ΑΝΑΦΟΡΑ

Μεταξὺ τῶν πιὸ χαριτωμένων γιὰ τὴ σύνταξι προς ἐγγράφων τοῦ παλιοῦ καιροῦ, εἶνε κ' ἡ παρακάτω ἀναφορὰ ἑνὸς δημοδιδασκάλου τῆς Ἀραφαῦνα τῆς Μεσσηνίας, πρὸς τὸν Εἰσαγγελέα Καλαμῶν, σοῦμμένη εἰς τὰ ἀρχεῖα τῆς ἐκεῖ Εἰσαγγελίας. Ἀπολυσιμοτέ την:

«Κύριε Εἰσαγγελεῦ!

Χθὲς περὶ λύχνων ἀφᾶς ἐξήλθον πρὸς περίπατον, Ἄγνωστοι μ' πετέθησαν κατ' ἐμαυτοῦ καταθρασύνοντές μου τὴν κεφαλήν.

Φεῦ κ. Εἰσαγγελεῦ. Ὅταν ἤκουσα τὸ κράν ἐπὶ τῆς ἐμῆς κεφαλῆς εἶπον κατ' ἐμαυτόν· Ὦ διδάσκαλε! Νῦν εἶσαι ἐντεῦθα καὶ μετ' ὀλίγον ἀπέρχεσαι εἰς τὰς αἰωνίους μονάς.

Κύριε Εἰσαγγελεῦ.

Πρὸς διαστολὴν καὶ περιστολὴν, σύλληψιν καὶ ἀνακαλυψιν τῶν ἐν λόγῳ κακούργων, παρακαλῶ ἵνα διατάξητε τὸν Σεβαστὸν Ἐπισκοπον καὶ ἐκδοσῃ ἀφοριστικὸν, ὁπότε ἀσφαλῶς θὰ εὐρεθῶσι.

Τὰ μάλλα εὐπειθέστατος.

Ὁ Διδάσκαλος
Α. Κ.....

Ἐν Ἀφαρᾷ τῇ 25 Ἰουλίου 18.....

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ — **ΤΟΥ ΓΚΑΣΤΟΝ ΛΕΡΟΥ**

ΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐ δυσκολία οἱ δυὸ ἀντίπαλοι σήκωσαν τώρα τὰ σπαθιά τους. Ἤδαν ἑτοιμοθάνατοι σχεδὸν καὶ πλημμυρισμένοι στὸ αἷμα τους.

Τέλος ὁ Κιρκώφ, ἐξαντλημένος πειά, ἄρησε τὸ ὅπλο του νὰ πέση κάτω καὶ στηρίχτηκε σ' ἕνα παράθυρο. Δὲν μποροῦσε νὰ κάνη οὔτε τὴν παραμικρὴ κίνησι. Τὰ μάτια του, διεσταλμένα ἀπὸ τὸν τρόμο στὸ σαβασμένο πρόσωπό του, εἶχαν καρφωθεῖ μὲ ἀγωνία στὸ Σομπέργκ, τοῦ ὁποίου ἡ κατάστασις δὲν ἦταν καθόλου καλύτερη ἀπ' τὴ δική του.

Καὶ δὲν προσπάθησε κἀν νὰ φυλαχτῆ ἀπ' τὸ στερνὸ χτύπημα, ποὺ ὁ λαμπρὸς αὐτὸς φίλος ἐτοιμαζόταν νὰ τοῦ καταφέρη.

Ὁ Σομπέργκ κρατοῦσε τὸ σπαθί του καὶ μὲ τὰ δυὸ χέρια κ' ἔξαφνα, μ' ἕνα χτύπημα τρομερὸ κι' ἀπεγνωσμένο, τοῦ τὸ κάρφωσε στὸ στῆθος.

Ἔπειτα, καταβάλλοντας μιὰ στερνὴ προσπάθεια, τὸ τράβηξε πάλι ἔξω.

Τότε ὁ Κιρκώφ ἔγειρε σιγὰ ἐπάνω στὸ παράθυρο κ' ἀπόμεινε ἐκεῖ μὲ τὸ μισό του κορμὶ κρεμασμένο ἔξω.

Οἱ θεαταὶ ἑτοιμαζόντουσαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὶς θέσεις των, ὅταν εἶδαν τὸ Σομπέργκ νὰ ἐγκαταλείπη τὴν τραπεζαρία καὶ νὰ προχωρῆ, στηριζόμενος στὰ δέντρα.

Κύτταζε σὰν τρελλὸς πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἑλένης. Εἶχε γυρίσει πρὸς αὐτὴν τὸ καταματωμένο κεφάλι του, ποὺ κάθε τόσο, μὴ μπορῶντας πειὰ νὰ τὸ κρατήση, τὸ ἄφινε κ' ἔγερνε ἐπάνω στὸν ὦμο του. Ὡστόσο, καταβάλλοντας τὶς τελευταῖες προσπάθειες τῆς θελήσεώς του, κατώρθωνε πάλι νὰ τὸ ἀναπριώνη καὶ νὰ προχωρῆ μερικὰ βήματα, ἀφήνοντας αἵματα αἵματος πίσω του. Στηριζόταν στὸ σπαθί του ποὺ ἦταν κατακόκκινο ἀπ' τὸ αἷμα τοῦ Κιρκώφ.

— Ὦ! εἶπε τότε ἡ Ἑλένη στοὺς καλεσμένους της. Φεύγατε! Φεύγατε ὅλοι!...

Δὲν εἶχε ἀπληρωθεῖ ὅμως, ὅτι οἱ περισσότεροι εἶχαν φύγει κιόλας. Εἶχαν φύγει σὰν κακοποιοί, ποὺ εἶχαν κάνει ἕνα ἄσχημο κόλπο, συλλογιζόμενοι —πολὺ ἀργὰ βέβαια— ὅτι αὐτὴ ἡ ὑπόθεσις θὰ προκαλοῦσε πάταγο καὶ ψάχνοντας νὰ βροῦν τὸ ψέμμα, μὲ τὸ ὁποῖο θὰ ἔβγαζαν τὴν εὐθύνη ἀπ' τὸν ἑαυτό τους.

Ὡστόσο, ὑπῆρχαν καὶ μερικοὶ ποὺ δίσταζαν ν' ἀφήσουν τὸ Σομπέργκ σ' αὐτὴ τὴν κατάσταση καὶ τρέχοντας πρὸς αὐτόν, τοῦ πρότειναν νὰ τὸν μεταφέρουν στὸ σπίτι του.

Μὰ ὁ Σομπέργκ, χειρονομῶντας ἄγρια, τοὺς ἀπομάκρυνε.

— Φεύγατε! Φεύγατε!... τοὺς εἶπε ρογχάζοντας. Ἀφῆστε μας! Εἶναι δική μου! Τὴν κέρδισα!...

Τότε αὐτοὶ ἀπομακρύνθησαν, σκουτεύοντας νὰ πάρουν τὸ πτῶμα τοῦ Κιρκώφ καὶ νὰ τὸ μεταφέρουν στὸ μέγαρό του. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, οἱ ὑπηρέτες, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἐξαφανιστεῖ καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ δράματος, παρουσιάστηκαν κ' εἶπαν, ὅτι ἡ κυρία τους θὰ τ' ἀναλάβαιναν ὅλα, παρακαλοῦντας τοὺς συγχρόνους ἐκ μέρους της νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν κατοικία.

Μέσα σὲ μιὰ στιγμή, ὅλοι εἶχαν φύγει. Δὲν εἶχε μείνει πειά, παρὰ ὁ ἑτοιμοθάνατος Σομπέργκ, ὁ ὁποῖος ἐξακολουθοῦσε νὰ σέρνεται ἀπὸ δέντρο σὲ δέντρο, ρογχάζοντας ὁλοένα.

Ἡ Ἑλένη βρισκόταν τώρα στὴν κάμαρά της μαζὶ μὲ τὶς γυναίκες τῆς ὑπηρεσίας της, ἡ ὁποῖες τὴ βοηθοῦσαν στὴ νυχτερινή της τουαλέττα. Πολὺ γαλήνια, τοὺς ἔδινε διάφορες διαταγές. Μιὰ καμαριέρα τῆς χτένιζε τὴ θεσσαλία της κόμη, ἐνῶ συγχρόνως γυάλιζε μόνη της τὰ νύχια της.

— Τώρα, εἶπε ἔξαφνα, πηγαίνετε νὰ μοῦ φέρετε τὸν νέο αὐτὸ ποὺ περμένει...

Μιὰ καμαριέρα βγῆκε ἀμέσως ἔξω καὶ ξαναγύρισε ἔπειτ' ἀπὸ δυὸ λεπτὰ μαζὶ μὲ τὸν υἱὸ Σομπέργκ.

Μόλις αὐτὸς μπῆκε μέσα, ὅλες ἡ καμαριέρες ἀποσύρθηκαν.

Ὁ Νικόλαος, χωρὶς νὰ πῆ λέξι, ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς τὴν Ἑλένη καὶ τὴν ἔσφιξε παράφορα στὴν ἀγκαλιά του. Ἐκείνη τοῦ χαμογέλουσε μὲ τὰ μάτια της, μὲ τὰ χείλη της, μὲ ὅλο της τὸ εἶναι.

Ἔξαφνα, ἡ πόρτα τοῦ δωματίου ἄνοιξε. Ὁ νεαρὸς Σομπέργκ ἔκανε νὰ γυρίση τὸ κεφάλι του, μὰ ἡ Ἑλένη τοῦ τὸ κράτησε μέσα στὰ χέρια της, λέγοντάς του:

— Μὴ γυρίζεις, Νικολούσκα!... Μὴ κοιτᾶς πίσω!... Κύτταξε με ἐμένα!... Κύτταξε με!... Νά!... Ἔτσι!... Πάντα ἔτσι... Πές μου πὼς μ' ἀγαπᾶς!...

— Ἀ!... σ' ἀγαπῶ!... Σ' ἀγαπῶ!... ψιθύρισε ἀκουστικὰ ζωντανὸς ὁ νέος, μεθυσμένος.

Καὶ κόλλησε τὰ χείλη του στὰ δικά της.

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή, μιὰ δυπλὴ κραυγὴ ἀκούστηκε, μιὰ κραυγὴ μανίας καὶ μιὰ κραυγὴ πόνου, καὶ δυὸ πτώματα κυλίστηκαν κάτω στὸ πατάτο.

Ὁ γέρο Σομπέργκ, ὁ ὁποῖος μὲ ὑπεράνθρωπες προσπάθειες εἶχε κατορθώσει νὰ συρθῆ ὥς τὸ δωμάτιο τῆς Ἑλένης, εἶχε μπεῖ μέσα ἀκριβῶς τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ γυιός του ἔσφιγγε μέσα στὴν ἀγκαλιά του αὐτὴ τὴ γυναῖκα, γιὰ τὴν ὁποία αὐτὸς θὰ πέθαινε σὲ λίγο. Ὁ γυιός του τοῦ ἔπαιρνε τὴ θέσι του στὸ πλάϊ της...

Τότε, μέσα στὴν τρέλλα ποὺ τοῦ φλόγιζε τὸ κεφάλι, χωρὶς νὰ συλλογιστῆ τί ἔκανε, κατέβαλε μιὰ προσπάθεια ἀκόμα καὶ σηκώνοντας καὶ μὲ τὰ δυὸ του χέρια τὸ ματωμένο σπαθί του, τὸ ἔχωσε στὴ ράχι τοῦ παιδιοῦ του. Μὲ συγχρόνως κ' ὁ ἴδιος, σκοτωμένος ἀπὸ τὴν προσπάθεια αὐτή, ἔβγαλε τὸν τελευταῖο του στεναγμὸ καὶ σωριάστηκε κάτω.

Ἡ Ἑλένη ρίχτηκε πρὸς τὸ πλάϊ κ' ἔτσι τὸ σῶμα τοῦ γιοῦ ἔπεσε δίπλα στὸ πτῶμα τοῦ πατέρα του.

Ὁ νεαρὸς Σομπέργκ, ὁ ὁποῖος δὲν εἶχε ξεψυχήσει ἀκόμα, στριφογύριζε ἀπὸ τοὺς σπασμοὺς τῆς ἀγωνίας του, κοιτάζοντας τὴν Ἑλένη, ποὺ ἐξακολουθοῦσε νὰ χαμογελᾶ.

Ὅταν ἔπαψε κ' αὐτός τὴ σαλεύη, ἡ κόρη τοῦ ἐξορίστου τῆς Σιδηρόμας, ἔσπρωξε τὰ δυὸ πτώματα μὲ τὴν ἄκρη τοῦ ἰσπανικοῦ παπουτσιοῦ της καὶ ψιθύρισε:

— Σοῦ τὸς προσφέρω κ' αὐτοὺς τοὺς δυό, πατεροῦλη!...

XIX

ΟΧΙ! ΟΧΙ! ΨΥΧΟΥΛΑ ΜΟΥ ΔΕΝ ΤΕΛΕΙΩΣΑΝ ΟΛΑ!...

Ἡ Ἀγάθη, ἡ κόρη τοῦ πρεσβύτου Κιρκώφ, οὔτε σκέφτηκε νὰ κοιμηθῆ ἐκείνη τὴ νύχτα. Ἔβλεπε, ὅτι δὲν μποροῦσε πειὰ νὰ ζήση σ' αὐτὴ τὴ χώρα, κ' εἶχε ἀποφασίσει νὰ φύγη. Δὲν εἶχε ὅμως χρήματα καὶ δὲν ἤξερε κανένα, στὸν ὁποῖο νὰ ἔχη τόση ἐμπιστοσύνη, ὥστε νὰ ζητήση ἀπ' αὐτὸν νὰ τὴν προστατεύση.

Ὅλοι τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει, ὅλοι τὴν εἶχαν παραδώσει στὸν ἀπάνσιο Ρασπούτιν καὶ θὰ ἦταν τώρα χαμένη, ἂν δὲν βρισκόταν μιὰ χορεύτρια, ἡ Ἑλένη γιὰ νὰ τὴν σώση.

Ἡ Ἀγάθη ἔνιωθε τώρα πρὸς αὐτὴν τὴν πιὸ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη. Ἀνατριχίζοντας ἀκόμα ἀπὸ τοὺς κινδύνους ποὺ εἶχε διατρέξει, ἔβλεπε μὲ τὴ φαντασία της νὰ ὀρθώνεται ἀνάμεσα ἀπ' αὐτὴν καὶ τὸν Ρασπούτιν ἡ ἡρωϊκὴ κ' ὡραία αὐτὴ γυναῖκα, γιὰ νὰ διώξη μακριὰ της τὸν τρομερὸ ἐφιάλτη.

Μὰ ἀφοῦ ἦταν αὐτή, γιατὶ νὰ πάη νὰ ζητήση ἄλλοῦ προστασία; Θὰ πήγαινε νὰ ριχτῆ στὰ πόδια τῆς Ἑλένης, τὴν ἴδια νύχτα κιόλας, θὰ τῆς ἔλεγε τοὺς τρόμους της καὶ θὰ τὴν ἱκέτευε νὰ τὴν κρύψη, νὰ τὴ βοηθήση νὰ φύγη, νὰ ἐγκαταλείψη τὴ Ρωσσία, ἡ ὁποία τῆς προκαλοῦσε φρίκη... Ἄχ! νὰ ξαναγύριζε στὴ Γαλλία! Νὰ ξαναβλέπε τὶς χῶρες τοῦ ἥλιου καὶ νὰ περνοῦσ' ἐκεῖ τὶς ἡμέρες της καὶ τὶς νύχτες της, χωρὶς ἀγωνίες καὶ τρόμους...

Ἡ Ἑλένη ποὺ ἦταν τόσο δυνατὴ καὶ τόσο πλούσια, θὰ τῆς προσφέρνε διαβατήριο καὶ θὰ τῆς ἔδινε τὶς χρήματα.

Μὲ τὶς σκέψεις αὐτές, ἡ Ἀγάθη ντύθηκε γρήγορα, τυλίχτηκε σ' ἕνα σκοτεινὸ πανωφόρι καὶ ἀφουγκράστηκε. Κανένας θόρυβος δὲν ἀκουγόταν. Ἀποφασιστικὰ τότε βγῆκε ἔξω, κατέβηκε μιὰ μικρὴ ἰδιωτικὴ σκάλα καὶ βρέθηκε στὸ δρόμο.

Ἤξερε πολὺ καλὰ ποῦ βρισκόταν τὸ σπίτι τῆς Ἑλένης. Εἶχε πάρει πολλὲς φορές, κατὰ τοὺς περιπάτους της στὰ περίχωρα, τὴν πολυτελῆ αὐτὴ ἔπαυλη, στὴν ὁποία καθόταν ἡ χορεύτρια.

Ἡ Ἀγάθη περπάτησε ἀρκετὴ ὥρα. Εἶδε τέλος τὴ στέγη τῆς ἐκείνης, πάνω ἀπὸ ἕνα σιτενὸ σύδεντρο. Σκεφτόταν νὰ διευθυνθῆ πρὸς τὴν κεντρικὴ εἴσοδό της, ὅταν ἔξαφνα ἀντίκρυσε μπροστά της μιὰ μικρὴ πόρτα μισάνοιχτη. Ἀμέσως ἡ νέα μπῆκε μέσα καὶ προχώρησε μέσα ἀπὸ τὰ δέντρα. Σὲ λίγο ἔφτασε στὸ πίσω μέρος τῆς κατοικίας.

Ἀπὸ μιὰ πόρτα ἀνοιχτή, μπῆκε τότε σὲ μιὰ μεγάλη αἴθουσα, ὅπου βασίλευε ἀπερίγραπτη ἀταξία: τραπέζια ἀνατροδογυρισμένα, πιάτα σπασμένα καὶ... αἷμα, ἄφθονο αἷμα παντοῦ, στοὺς τοίχους, στὸ παρκέτο, στὰ τραπεζομάντηλα, σὰς πετσέτες.

Ἡ φτωχὴ Ἀγάθη ὀπισθοχώρησε μὲ φρίκη, κατεβαίνοντας, ὅτι κάτοιο τρομερὸ δράμα εἶχε παιχτεῖ ἐκεῖ μέσα.

Θέλησε τότε νὰ φύγη καί, βλέποντας μιὰ ἄλλη πόρτα ἀνοιχτή, διευθύνθηκε πρὸς αὐτήν.

Μὰ πρὶν φτάσει ἐκεῖ, τῆς φάνηκε ὅτι εἶδε κάποιο πρᾶγμα ποὺ ταλαντευόταν σ' ἕνα παράθυρο. Ἔκανε ἕνα βῆμα καὶ ξεχώρισε ἀόριστα ἕνα πτῶμα.

Γύρισε ἀλλοῦ τὸ κεφάλι της καὶ ὥρμησε πρὸς τὴν πόρτα, γιὰ νὰ μὴν ἀντικρύσῃ τὸν κακοῦργο αὐτὸ ἐφιάλτη.

Μὰ ὅταν σὲ λίγο ἡ Ἀγάθη βρέθηκε στὸν κῆπο, μιὰ δύναμις ἀνώτερη ἀπ' τὴ θέλησί της, τὴν ἔκανε νὰ στρέψη τὸ κεφάλι της πρὸς τὸ μέρος τοῦ παραθύρου, ὅπου τῆς εἶχε φανεῖ πὼς εἶδε ἕνα πτῶμα.

Καὶ αὐτὴ τὴ φορά, διέκρινε καθαρὰ τὸ κεφάλι τοῦ πτώματος καὶ ἀναγνώρισε τὸν πατέρα της, τὸν δυστυχισμένο πρίγκηπα Κιρκώφ.

Ἔβγαλε ἀμέσως μιὰ ὑπόκωφη κραυγὴ καὶ σύρθηκε τρεμάμενη ὥς τὸ παράθυρο γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν αὐτὸ ποὺ εἶχε δεῖ ἦταν ἀληθινό.

Ναί, ἦταν ὁ πατέρας της, πλημμυρισμένος στὸ αἷμα του καὶ μὲ τὰ μάτια του ἀνοιχτὰ ἀκόμα.

Ἡ Ἀγάθη ἄπλωσε τὰ χέρια της μπροστὰ κ' ἄνοιξε τὸ στόμα της, μὰ δὲν μπόρεσε νὰ φωνάξη.

Ὁλόγυρά της, παντοῦ, ἐπάνω στὴν ἄμμο τῶν δεντροστοιχιῶν, στὰ μονοπάτια, στὴ χλόη, ὑπῆρχε αἷμα.

Καὶ παρακάτω —ὦ φρίκη!— ἐπάνω σὲ μερικὲς ὀρτανσίες, βρισκόταν ἕν' ὅλο πτῶμα.

Μὰ ἦταν ἀληθινὰ ὅλ' αὐτὰ ποὺ ἔβλεπε; Ἢ ὀνειρευόταν;

Κι' ἔξαφνα, ἀνάμεσα σ' ὅλ' αὐτὰ τὰ μακάβρια πράγματα, εἶδε μιὰ σκιὰ ζωντανή, ἡ ὁποία διάσχιζε τὸν κῆπο καὶ ἡ ὁποία τὴν πρόφαξε περισσότερο κ' ἀπὸ τοὺς πεθαμένους.

Ἦταν ὁ Ρασπούτιν!

Ναί, ὁ Ρασπούτιν, ὁ ὁποῖος διευθυνόταν πρὸς τὴν εἴσοδο τῆς κατοικίας.

Ἦταν αὐτός, αὐτός! Ὄχι, ὄχι, δὲν ὀνειρευόταν. Τὸν ἀναγνώρισε, τὸν εἶχε δεῖ ἀπὸ πολὺ κοντὰ ἐκεῖνο τὸ βράδυ ἡ δυστυχισμένη νέα.

Ἀμέσως ὅμως συνέβη κάτι περίεργο: Ὅλος ὁ φόβος της διαλύθηκε μὲ μιᾶς καὶ μιὰ τρομερὴ ὀργὴ τὴν ἐκυρίευσε ἐναντίον τοῦ τέρατος αὐτοῦ, γιατὶ νόμιζε, ὅτι ἐκεῖνο αὐτὸ τὸ αἷμα, ἐκεῖνος τὸ εἶχε χύσει! Αὐτὸς εἶχε σκοτώσει τὸν πατέρα της! Αὐτός, αὐτός, ποὺ ἦταν ἀκόμη γιὰ ὅλα τὰ ἐγκλήματα καὶ γιὰ ὅλες τὶς φριχαλεότητες....

(Ἀκολουθεῖ)

□□□ ΣΚΙΑΓΡΑΦΙΕΣ □□□

Ὁ Βάγνερ διευθύνων ὀρχήστραν.
(Σκιαγραφία τοῦ Σ. Μπέργκερ).

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΝΘΑΝΕΤΕ ΚΑΙ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

— Ἡ Βελγικὴ Βασιλικὴ Ἑταιρεία Γεωγραφίας ἐδημοσίευσε πρὸ ἡμερῶν μιὰ ἐπίσημη στατιστικὴ γιὰ τὰ διαμάντια ποὺ ἔχουν ἐξαχθεῖ ὥς τώρα ἀπὸ τὰ ἔγκατα τῆς Γῆς.

— Σύμφωνα λοιπὸν μὲ τὴ στατιστικὴ αὐτή, ἀπὸ τὶς Ἰνδίες ἔχουν ἐξαχθεῖ ὥς τώρα 2.000 κιλὰ διαμαντιῶν, ἀπὸ τὴν Ἀφρικὴ 34.000 κιλὰ κ' ἀπὸ τὶς ἄλλες χῶρες 2.000 κιλά.

— Ἡ συνολικὴ ἀξία τῶν διαμαντιῶν αὐτῶν ὑπολογίζεται σὲ 45 δισεκατομμύρια χρυσῶν φράγκων.

— Σὲ πολλὲς Ἀμεριακανικὲς καὶ Ἀγγλικὲς ἐκκλησίες, τὸν χορὸ τῶν ψαλτῶν τὸν ἀντικατέστησαν τελευταῖα μὲ φωνογράφους, οἱ ὁποῖοι παίζουν θρησκευτικὰ μουσικὰ κομμάτια διασήμων μουσουργῶν.

— Ἐπειδὴ ἡ Ἀμεριακανίδες ὅταν πηγαίνουν στὰ θέατρα καὶ στοὺς κινηματογράφους, συνηθίζουν νὰ παίρνουν μαζύ τους τοὺς σκύλους τους, τὰ Ἀμεριακανικὰ θέατρα ἐγκαινίασαν τελευταῖα, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ συνηθισμένα βεστιάρια, καὶ εἰδικὰ... «Ζωοφυλάκια»!

— Ἔτσι, κάθε κυρία ποὺ πηγαίνει στὸ θέατρο ἢ στὸν κινηματογράφο, μπορεῖ ν' ἀφήνη τὸ σκυλάκι ἢ τὴ γατίτσα της στὸ Ζωοφυλάκιο τοῦ θεάτρου, ἀντὶ ἐλαχίστης ἀμοιβῆς.

— Ἀπὸ τὰ 36 ἑκατομμύρια Ὀθωμανῶν, τὰ 20 ἑκατομμύρια ζοῦν στὴ Ρωσσία.

— Ἡ μεγαλύτερη ἱστορία ποὺ ἔχει δημοσιευθεῖ ὥς σήμερα, εἶνε ἡ «Ἱστορία τῆς Ἀμεριακανικῆς Ἐπαναστάσεως».

— Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἐξεδόθη δαπάναις τῆς Ἀμεριακανικῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ εἴκοσι τόμους, ἐκ τῶν ὁποίων ἕκαστος περιλαμβάνει 1.000 σελίδες.

— Ὅλοι οἱ τόμοι τοῦ ἔργου αὐτοῦ καταλαμβάνουν ἔκτασι τριάντα ποδῶν καὶ ζυγίζουν 200 ὀκάδες.

— Ἡ Ἰσπανικὴ σημαία μὲ τὸ κίτρινο καὶ κόκκινο χρῶμα, εἶνε ἡ ἀρχαιότερα ὅλων τῶν ἄλλων σημαιῶν ποὺ χρησιμοποιοῦν τὰ Εὐρωπαϊκὰ κράτη. Ἡ ἱστορία της ἀρχίζει ἀπὸ τὸ 1785.

— Ἡ τρίχρωμη Γαλλικὴ σημαία ἐχρησιμοποιήθη γιὰ πρώτη φορὰ κατὰ τὸ 1795. Ἡ Ἀγγλικὴ τὸ 1801, ἡ Ἰταλικὴ τὸ 1848 καὶ ἡ Γερμανικὴ τὸ 1871.

— Ἐκ τῶν 125 ἀποικιῶν ποὺ ἔχουν τὰ διάφορα κράτη σ' ὅλο τὸν κόσμο, ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἔχει ὑπὸ τὴν κατοχή της 48 καὶ ἡ Γαλλία 32. Ἡ ὑπόλοιπες ἀποικίες ἀνήκουν σὲ διάφορα ἄλλα κράτη.

— Στὴ Γερμανία λειτουργοῦν 35 ἐργοστάσια κατασκευῆς παιχνιδιῶν καὶ 170 ἐργοστάσια κατασκευῆς ταμπελῶν γιὰ σκάλα.

— Οἱ ἰθαγενεῖς τῶν νήσων Σάνδοιτς ἐκτιμοῦν τὴν καλλονὴν τῶν γυναικῶν των ἀναλόγως τοῦ βάρους τοῦ σώματός των. Ὅσο περισσότερο ζυγίζουν ἐκεῖ ἡ γυναῖκες, τόσο ὡραιότερες θεωροῦνται.

— Τὰ τηλεγραφικὰ καλώδια ποὺ διέρχονται ὑπὸ τὸν Ἀτλαντικὸ ὠκεανό, εἶνε ἐν ὅλῳ δεκαεπτέντε. Ἡ ἀξία τῶν καλωδίων αὐτῶν ἀνέρχεται σὲ 25.000.000 λιρῶν.

— Στὴν Ἀγγλία, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκ γενετῆς τυφλῶν ἀναλογεῖ σὲ ἑξῆντα ἐπὶ 1.000.000 Ἀγγλων.

— Στὸ Θιβὲτ ἡ ἑβδομάδα ἔχει πέντε ἡμέρες. Τὴν ἡμέρα τοῦ Σιδήρου τοῦ Ξύλου, τοῦ Ὕδατος τοῦ Φύλλου καὶ τοῦ Ἐδάφους.

— Ἕνας Ἄγγλος ἀστρονόμος ἀπελόγισε ὅτι ἕνας ἄνθρωπος ἡλικίας 50 χρόνων ἐργάστηκε κατὰ μέσον ὅρον 6.500 ἡμέρες, ἐκοιμήθηκε 6.000 ἡμέρες, διεσκέδασε 4.000 ἡμέρες, διήνυσε βαδίζοντας ἀποστάσεις ἐν ὅλῳ 12.000 μιλλίων καὶ ἀρρώστησε ἢ ἀδιαθέτησε 500 ἡμέρες.

— Ἡ ὑπόγειες σιδηροδρομικὲς σιδηραγγες τοῦ Λονδίνου ἔχουν μῆκος 101 μιλλίων καὶ ἡ κατασκευή των ἔχει στοιχίσει 2.000.000 λίρες.

— Στὸ Ζωολογικὸ Μουσεῖο τῆς Ν. Ὑόρκης ὑπάρχει μιὰ κολοσσιαία φάλαινα, βάρους 100 τόννων.

— Γιὰ νὰ λάβετε μιὰ ἰδέα τοῦ μεγέθους τοῦ τεραστίου αὐτοῦ ζώου, ἀρκεῖ νὰ σᾶς πῶμε, ὅτι μόνη ἡ γλῶσσα της μπορεῖ νὰ ἐξαχθῆ ἕνας τόννος ἐλαίου!

— Τὸ πρῶτο χαρτονόμισμα ποὺ ἐκυκλοφόρησε στὸν κόσμο κατὰ τὸ ἔτος 800 μ. Χ. ἦταν Κινέζικο.

— Κατὰ τὸ τελευταῖο ἐξάμηνο, ἔγινε στὰ Ἀμεριακανικὰ βυρσοδεψεῖο ἡ κατεργασία 500.000 δερμάτων κροκοδείλων, ἰσαρίθμων φειδιῶν καὶ 1.000.000 σαυρῶν. Ὅλ' αὐτὰ τὰ δέρματα εἶχαν ἐμπορικὴ ἀξία 15.000.000 δολλαρίων.

Ο ΣΥΛΛΕΚΤΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΤΟΥ Κ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΝ

Η ΝΕΡΑΪΔΕΣ

Η'.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἡ ἐκκλησίτσα αὐτὴ ἦταν παλιὰ καὶ ἐγκαταλελειμμένη. Τὰ παράθυρα κ' ἡ πόρτες της ἔμεναν ἀνοιχτὰ καὶ χαλασμένα, σὰν νὰ περίμεναν πάντα, νύχτα καὶ μέρα, νὰ δώσουν ἄσυλο καὶ καταφύγιο σ' ὅλους ὅσοι κινδύνευαν, σ' ὅλους ὅσοι πονοῦσαν..

Τότε μιὰ ἰδέα πέρασε ἀπὸ τὸ νοῦ τοῦ Γιάννου, γρήγορη σὰν ἀστραπή.

Νὰ καταφύγῃ στὸ ἐρημοκκλῆσι. Καὶ διηύθυνε ἀμέσως πρὸς τὰ ἐκεῖ τὸ φορτωμένο ζῶο του, χτυπώντας το μὲ τὸ ἕνα του χέρι.

Μόλις πέρασε τῆς ἐκκλησιᾶς τὴν πόρτα καὶ μ' ἕνα πήδημα βρέθηκε μέσα στὴν ἐκκλησιά, ὁ γάτος ἄφρισε κ' ἀχρίεψε κ' ἔγινε ἕνα φωτεινὸ σύννεφο, σὰν ν' ἀναλύθηκε σὲ σπίθες, σπίθες ποὺ τοῦ θάμπωσαν τὰ μάτια, καὶ χάθηκε ἀπὸ πάνω του.

Μὰ ὅλη τὴ νύχτα ἀπόξω ἀπ' τὸ ἐκκλησάκι ἔμεινε κ' ἐνιαούριζε. Καὶ τὸ πρωί, σὰν ἔφεξε' ὁ Θεὸς καὶ λάλησαν τὰ κοκόρια, βγῆκε κ' ὁ Καλύβας ἀπὸ τὴν ἐκκλησιὰ καὶ στὴ θέσι ποὺ βρισκόταν ὁ γάτος καὶ νιαούριζε, εἶδε δυὸ τρία μαῦρα κάρβουνα, ξερὰ ἀποκαΐδια!...

* * *

Ἄναψ' ἔτσι ἡ κουβέντα γιὰ καλά.

Τότε θυμήθηκαν στὸ χωριὸ καὶ τὸν Παπατράντα. τὸν «ἀφορισμένον», ὅπως τὸν ἔλεγαν.

Σύννεφα μαζεύτηκαν οἱ διαβόλοι ὅταν ξεψυχοῦσε, γιὰ νὰ τοῦ πάρουν τὴν ψυχή. Τόσο μεγάλο ἦταν τὸ κακό, ποὺ τὴν ὥρα ποὺ ἔβγαινε ἡ καταραμένη του ψυχή, ἐδούλιαξε τὸ σπίτι του.

Κι' ὅταν ἔπειτα τὸν ξάπλωσαν στὸ φέρετρο κ' ἔβαλαν ἐπάνω ἀπὸ τὸ πρόσωπό του τὸν «ἀέρα», ὅπως συνηθίζουν γιὰ τοὺς παπάδες, ὁ «ἀέρας» πῆρε φωτιὰ καὶ κάηκε!...

Μὰ ἦταν τόσο κακὸς ὁ μαυρόψυχος παπᾶς, ποὺ καὶ πεθαμένος ἔδειξε τὴν κακία του.

Εἶχε γκρίνιες, ὅταν ζοῦσε, μὲ μιὰ γειτόνισσά του, τὴ Θύμενα τὴν Κοκολιά, γιὰ κάποιο χωράφι. Συγγενεῖες ἀπὸ ἀδερφοξαδέρφια ἦσαν. Ἐκείνη φτωχειὰ καὶ κακομοιριασμένη, εἶχε δυὸ-τρεῖς πῆχες γῆ, ποὺ χωράφια τίς ἔλεγε, καὶ ψευτοζοῦσε, δουλεύοντας καὶ ἠερομάματο καὶ πλένοντας ξένα ροῦχα.

Μὰ ὁ «γκαρόψυχος» ὁ παπᾶς κ' ἀπ' αὐτὰ θέλησε νὰ φάῃ. Καὶ τὴν ἀπειλοῦσε κ' ἐφώναζε. Καὶ στὸ τέλος, ἄρρωστος καὶ γκοσομαχῶντας, «μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα», πήγαινε καὶ τὴ φοβέριζε.

—Δῶστα, σοῦ λέω, τὰ χωράφια μὲ τὸ καλό, γιατ' ἀκρεβὰ θὰ τὰ πληρώσης!...

Κ' ἐκείνη ἡ κακομοῖρα ἔδειχνε τὸν οὐρανό:

—Δὲν 'νομάζεις καὶ Θεό, παπά μου! Τὰ γονικά μου χτήματα θὰ μοῦ πάρης;... Καὶ τί θὰ γίνω ἐγὼ ἡ ἔρημη κ' ὀρφανή;...

—Δῶστα, ἀν βὲς μὲ τὸ καλό, γιατὶ θὰ σὲ πετάξω μὲ τὴ βία!...

—Δὲν χόρτασες, παπᾶ μου, τόσα ποὺ ἀπόχτησες καὶ χόρτηκες στὴ ζωή σου, καὶ τώρα, μὲ τὸ ἕνα πόδι σου στὸν τάφο, ἔρχεσαι νὰ φᾶς τὸ χτῆμα τῆς φτωχιᾶς!...

«Μὲ τὸ ἕνα πόδι στὸν τάφο!». Θύμωσε ὁ παπᾶς.

—Καὶ πεθαμένος, τῆς εἶπε, θὰ σὲ κυνηγάω!

—Ὑπάρχει Θεὸς, τοῦ ἀπάντησε ἐκείνη, καὶ γιὰ τοὺς φτωχούς!

Καὶ ὑπάρχει μὲν Θεὸς γιὰ τοὺς φτωχούς, ἀλλὰ ὑπάρχει καὶ Σατανᾶς γιὰ τοὺς ἀδικους. Τὴ νύχτα λοιπόν, μιὰ ὥρα πρὶν νὰ ξεψυχήσῃ ὁ παπᾶς, ὁ γκαρόψυχος ὁ Παπατράντας, καὶ περιέλθῃ στὴ δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ, ἐπιθὼς ἡ Θύμενα ἡ Κοκολιὰ κοιμόταν κουφασμένη στὸ φτωχικό σπίτι της, ἄκουσε ἕνα θόρυβο καὶ μιὰ ὀχλαγωγὴ μεγάλη ἀπ' ἔξω. Τὸ σπίτι της. Τρίξανε καὶ στενάξανε οἱ πόρτες κ' ἄνοιξαν μόνα τους τὰ παράθυρα. Καὶ τότε ἕνα ἀερικὸ τὴν πῆρε ἔξω ἀπὸ τὸ σπιτάκι της καὶ τὴν ἔφερνε, χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ πῶς, ἔξω στὰ χωράφια...

Ἦταν ὁ Παπατράντας, ὁ καταραμένος, ποὺ κρατοῦσε τὸν λόγο ποὺχε πεῖ στὴ Θύμενα.

Σὰν τῆγαν οἱ διαβόλοι νὰ πάρουν τὴν ψυχή του, τοὺς πῆρε καὶ πῆγε νὰ τιμωρήσῃ τὴν ξαδέφφη του...

Καὶ τὸ πρωῒ ἡ Θύμενα ἡ Κοκολιὰ βρέθηκε ὁλόγυμνη, «τσιτσίδι», ὅπως τὴν ἔκανε ἡ μάνα της, ἀπάνω σὲ κάτι θυμωνιές, ὄξω στὰ χωράφια!...

Πώ!... Πώ!... Ντροπὴ καὶ γάνα τῆς κακόμοιρης, νὰ ἰδῇ ἡ ἀργατιὰ τὰ κρεατά της!

Τρύπωσε μέσα στ' ἄχυρα καὶ δὲν βγῆκε ἀπὸ κεῖ παρὰ τὸ βράδυ, ὅταν σκοτείνιασε καὶ νύχτωσε καὶ τῆς ἔφεραν ροῦχα νὰ φορέσῃ!...

* * *

—Μωρὲ νὰ ἰδῆτε τί ἔπαθα κ' ἐγώ, εἶπε κ' ὁ Κουτσονικόλας Μπεκρῆς, μιὰ βραδειὰ ποὺ κοιμήθηκα στῆς 'Απλωτῆς τὸ Μοναστήρι.

«Ἀνθρωπινὸ «κρέας» μοῦ μύριζε ἐκεῖ καὶ τῆγα τύχα κ' ἔνα σπίτι λειτουργία. 'Απὸ δῶ τὴν ἔχω. ἀπὸ κεῖ τὴν ἔχω, τὴν κρύβω στὸ κελλί ποὺ θὰ κοιμώμουν τὴν Παλουκοβίτισσα!... 'Ηταν μιὰ ἀνθρωποκάρα ὡς ἐκεῖ πάνω, μ' ἕνα ἄστρο κατῆλι στὸ κεφάλι της καὶ ἄστρες κάτω στὰ πόδια!...

Οἱ καλογέροι εἶνε ἄνθρωποι τοῦ Θεοῦ μὰ ἔχουν καὶ μὲ τὸν Σατανά νὰ κάνουν. Καὶ μυρωστηκαν ετὴν ἐξ ἡ; ἡ «ἀκαρφὶ ἔρχεται», ὅπως ὁ γάτος μυρίζει τὴ γρεμία!... Καὶ μαζεύτηκαν ἔξω ἀπ' τὸ κελλὶ καὶ «φουρλάτιζαν» ὅλη νύχτα σὰν ἄλογα, καὶ ποδοχτυποῦσαν. Μὰ ποὺ δὲν χρειαστῆκανε, Καὶ κάποιοι φορὲς μοῦ χτυπήσανε τὴν πόρτα.

—Εὐλογημένε, θέλεις τίποτα;

—Ὄχι, εὐχαριστῶ, ἅγιε πάτερ. Τὴν εὐχή σου!

Κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγο, ἄλλο χτύπημα.

—Εὐλογημένε, σὺ μᾶς ζήτησες;

—Ὄχι, ἅγιε πάτερ!

"Ως ποὺ εἶδε κ' ἀπόειδε ἡ χωριανὸς κὰ νὰ ἐλησε νὰ φύγῃ...

—Μωρὲ ἀμάν! Μωρὲ ζωάν! Πῶ! Πῶ! Φύγῃς μοναχὴ σου τέτοια ὥρα, κ' ἀπ' ποῦ;

Τίποτα αὐτή.

—Νὰ φύγω καὶ νὰ φύγω!...

—Μά, χριστιανή μου, τὸ χαγιάτι ἀπ' ἔξω εἶνε γεμάτο καλογέροις ποὺ παραφυλάν!...

—Θὰ κατέβω ἀπ' τὸ παράθυρο!

Καὶ πιάστηκε καὶ κατέβηκε ἀπὸ κεῖ. 'Ηταν καὶ μιὰ μυρμιὰ ἀπ' ἔξω καὶ βοηθήθηκε.

Μὰ ἦταν, ὅπως σᾶς εἶπα, ἀντροογυνακάρα. Πῆδησε κάτω σὲ κάτι σβουνιές, ὁρασκέλισε τὴ μάντρα τῆς Μονῆς καὶ χάθηκε μέσα στὸ σκοτάδι.

Στὸ κελλὶ δὲν ἔμεινε πειὰ παρὰ ἡ μυρωδιὰ ἀπὸ τὸ καθαρό της σῶμα καὶ μιὰ παντούφλα, ποὺ ἀπὸ τὴ βιάσι τῆς τῆς ἔπεσε...

Γιὰ νὰ ἡσυχάσω ἀπὸ τοὺς καλογέρους, ἄνοιξα τὴν πόρτα καὶ βγῆκα μὲ τὸ φῶς ἔξω.

—Θέλετε τίποτε, ἅγιοι πατέρες; ρώτησα.

Ἐκεῖνοι μπῆκαν τότε στὸ κελλὶ κ' ἄρχισαν νὰ δομίζονται σὰν κυνηγάρικα σκυλιὰ καὶ νὰ κυττάζουν δεξιὰ κ' ἀριστερά.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: 'Η συνέχεια.

Ὁ Παπατράντας ὁ γκαρόψυχος...

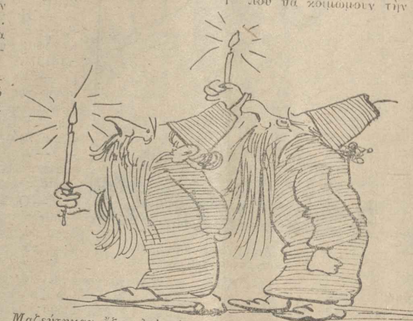

Μαζεύτηκαν ἔξω ἀπ' τὸ κελλὶ καὶ φουρλάτιζαν ὅλη νύχτα σὰν ἄλογα!...

Μὲ κύτταζε, σὰν νὰ μ' κορόϊδευε, μὲ τὰ ἀφρισμένα του μάτια...

— Καὶ πεθαμένος θὰ σὲ κυνηγάω! τῆς εἶπε.

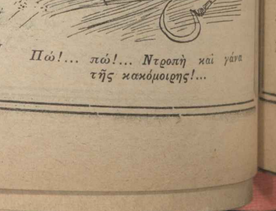

Πώ!... πώ!... Ντροπὴ καὶ γάνα τῆς κακόμοιρης!...

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΟΝΟΥ

ΤΟΥ ΜΙΧΑΗΛ ΖΙΒΑΚΟ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΑΝΝΑΜΠΕΛΛΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐ μιὰ γωνιὰ τοῦ ἐγγράφου αὐτοῦ φαινόταν ἡ κόκκινη σφραγὶς τοῦ κράτους.

Ὁ Παρνταγιάν, ὅταν τὸ διάβασε, ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως. Ἤξερε ἐπὶ τέλους τί ἔγραφε τὸ μυστηριῶδες αὐτὸ χαρτί.

—Τί βλάκας ποὺ ἤμουν νὰ μὴν τὸ διαβάσω προηγουμένως! ψιθύρισε. Πῶς θὰ κατορθώσω τώρα νὰ τὸ δώσω στὸ γιό μου γιὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ μ' αὐτὸ τὴ φυγὴ τοῦ δουκὸς καὶ τῆς οἰκογενείας του.

Τὸ ἔχασε πάλι στὴ ζώνη του καὶ ρίχνοντας μιὰ ματιὰ γύρω του, εἶδε ἀρκετοὺς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ Ἐρρίκου, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ξαναμπεῖ στὴν αὐλή, χωρὶς ὅμως νὰ τολμοῦν νὰ προχωρήσουν πρὸς αὐτόν.

Ὁ γέρο τυχοδιώκτης τότε, χωρὶς νὰ τοὺς δίνῃ σημασία, ἀποφάσισε νὰ πραγματοποιήσῃ ἕνα φοβερὸ σχέδιο.

Προχώρησε ὅς τ' ἀμάξι ποὺ βρισκόντουσαν τὰ βαρέλια μὲ τὴν πυρῖτιδα καὶ μὲ τὸ ξίφος του ἄρχισε νὰ τὰ τρυπᾷ ἕνα—ἕνα...

Ὅταν τρύπησε καὶ τὸ δέκατο ἕκτο βαρέλι, ἔβριξε μιὰ ματιὰ γύρω του καὶ εἶδε πὼς ἡ αὐλὴ εἶχε πλημμυρίσει ἀπ' τοὺς στρατιῶτες τοῦ Ἐρρίκου.

—Θάνατος! οὐρλιάζαν. Θάνατος!

—Θάνατος! οὐρλιαζε κ' ὁ ἴδιος ὁ Ἐρρίκος, προσταδῶντας νὰ ἐνδαρύνῃ τοὺς μισθοφόρους τοῦ.

—Διάβολε! ψιθύρισε τότε ὁ γέρο Παρνταγιάν. δὲν πρόφτασα νὰ τρυπήσω ὅλα τὰ βαρέλια. Μὰ καὶ τὰ δεκάξη θὰ φτάσουν.

Ἔκανε ἔπειτα μιὰ ἀποχαιρετιστήρια κίνησι μὲ τὸ χέρι του πρὸς τὴν διεύθυνσι τοῦ μεγάρου καὶ ψιθύρισε:

—Χαῖρε, Ζάν, παιδί μου... Χαῖρε, Λουΐζα, κόρη μου... Νὰ μὲ θυμᾶστε κακιὰ φορά.

Καὶ λέγοντας τὰ λόγια αὐτά, τράβηξε τὸ πιστόλι του καὶ πυροβόλησε κατὰ τῆς πυρίτιδος, ἡ ὁποία, παίρνοντας φωτιά, προκάλεσε τὴν τρομερὴ ἔκρηξη, γιὰ τὴν ὁποία μιλήσαμε.

Τὴ σιγμὴ ποὺ τὸ μέγαρο Μονμωρανσὶ κατέρρεε μὲ πάταγο, ἡ φωνὴ τοῦ Ζάν, γεμάτη ἀγωνία, ἔφτασε ὡς τ' αὐτιά τοῦ πατέρα του.

—Πατέρα! Πατέρα!...

—Τί ζῶο αὐτὸ τὸ παιδί! ψιθύρισε ὁ γέρο τυχοδιώκτης ποὺ βρισκόταν πιὰ ἀνάμεσα στοὺς κανονὸς καὶ τὰς φλόγες τῆς ἐκρήξεως. Τί θέλει τοῦτο, ἀφοῦ τοῦ σπανέσιμισι νὰ φύγῃ!

Ὅταν ἡ φλόγες κ' οἱ κανονὶ ἔρρεψαν νὰ διαλύνονται κάτω, ὁ Ἐρρίκος Μονμωρανσὶ, ὁ ὁποῖος μαζὶ μ' ἐλαχίστους ἀπὸ τοὺς στρατιῶτες του ἤγε ξεφύγει ἀπὸ τὴν καταστροφή, ἔρριξε μιὰ ματιὰ μπροστά του. Δὲν εἶδε τίποτε ἄλλο ἀπὸ πτώματα κ' ἐπὶ ἐρείπια ποὺ κάπνιζαν.

Μιὰ βλαστήμια ξέφυγε τότε ἀπὸ τὴ γρέλη του. Ὡστόσο, μέσα στὴ λύσσα του, ἔνοιωθε κάποια μυστικὴ χαρὰ, γιατὶ νόμιζε ὅτι κανεὶς ἀπ' αὐτοὺς ποὺ κατεδίωκε δὲν εἶχε σωθεῖ.

Ἔπειτα νευριασμένος, γιατὶ εἶχε χάσει τὴν Ἀνναμπέλλα, ἔφυγε μαζὶ μὲ ὅσους τοῦ εἶχαν ἀπομείνει ἀπ' τὸ στρατό του.

Ἂν ἔμενε ὅμως μιὰ σιγμὴ ἀκόμα ἐκεῖ, θὰ μποροῦσε νὰ διαφύγῃ ἕναν ἄνδρα, ὁ ὁποῖος, τρέχοντας μὲ ἀπελπισία ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ ἐρείπια, φώναζε:

—Πατέρα! Πατέρα!... Ποῦ εἶσαι;...

Ἦταν ὁ Ζάν.

—Ἐδῶ εἶμαι, μὰ τὸ Βαραβᾶ! τοῦ ἀπάντησε τότε μιὰ σβουμένη φωνὴ ποὺ μόλις ἀκουγόταν.

Ὁ ἱππότης ἔκανε ἀμέσως ἕνα πήδημα κ' ἀνάμεσα ἀπὸ ἕνα σωρὸ πέτρες καὶ δοκάρια εἶδε τὸν πατέρα του, ὁ ὁποῖος, καταβάλλοντας ὑπερανθρώπους ἀγῶνες, προσπαθοῦσε νὰ τὰ παραμερίσῃ καὶ ν' ἀναπαυθῇ.

Ὁ γέρο τυχοδιώκτης ἦταν κατάχλωμος κ' ἀνέπνεε μὲ δυσκολία. Μόλις ὅμως εἶδε τὸ γιό του, προσπάθησε νὰ τοῦ χαμογελάσῃ.

—Νά 'μαι, πατέρα... ἔλεγε ὁ Ζάν. Νά 'μαι... Δὲν ἔχεις τίποτε. 'Εγὼ θὰ σ' ἀπαλλάξω ἀπ' τὸ τρομερὸ βάρος ποὺ σὲ πλακώνει... Ὦ! τὰ μαλλιά σου κάρκαν! Τὸ ἕνα σου πόδι εἶνε σπασμένο! Θάρρος! Θάρρος, πατέρα...

Τυφλὸς ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του, ὁ Ζάν προσπαθοῦσε νὰ σώσῃ τὸν πατέρα του. Τέλος κατώρθωσε νὰ τὸν τραβήξῃ ἀπὸ τὰ ἐρείπια καὶ νὰ τὸν σηκώσῃ στὴν ἀγκαλιά του.

Καθὼς τὸν μετέφερε, τοῦ ψιθύριζε μ' ἀπόγνωσι, συγκρατῶντας μὲ δυσκολία τοὺς λυγμούς του:

—Πατέρα! Φτωχέ μου πατέρα! Δὲν εἶνε τίποτε... Θὰ γίνῃς καλά. Πές μου... Δὲν ἔχεις πληγωθεῖ ἄλλοῦ πουθενά; Ἔ;...

Τότε ὁ γέρο τυχοδιώκτης τοῦ ἀπάντησε μὲ δυσκολία:

—Μὰ τί διάβολο, παιδί μου... Ποτὲ τέλος πάντων δὲν ἐννοεῖς νὰ μ' ἀκούσῃς; Δὲν σοῦ εἶχα πεῖ νὰ φύγῃς; Γιατὶ δὲν ἔφυγες;

—Καὶ πῶς νὰ φύγω, τοῦ ἀπάντησε ὁ Ζάν, ἀφοῦ ἐσὺ ἤσουν ἐδῶ; Πῶς θὰ σ' ἄφηνα μόνο... 'Αλλὰ πές μου, πατέρα... Δὲν ἔχεις ἄλλες πληγές; Δὲν εἶν' ἔτσι;

—Μοῦ φαίνεται πὼς ἔχω... ψιθύρισε μὲ τρεμουλιασμένη φωνὴ ὁ γέρος. Μοῦ φαίνεται πὼς δυὸ—τρία πλευρά μου εἶνε σπασμένα... Ἄφησέ με τώρα. Φύγε! Μὴ σὲ μέλλει γιὰ μένα.

Πραγματικά, ὁ γέρο ἥρως εἶχε ὁλόκληρο τὸ στῆθος του κατατσακισμένο κ' ἔννοιωθε, ὅσο περνοῦσε ἡ ὥρα, ὅτι ἡ στερνή του στιγμὴ ἐπλησίαζε.

Τέλος ὁ γυιός του, κρατῶντας τὸν πάντα μέσα στὴν ἀγκαλιά του, ἄρχισε νὰ τρέχῃ μέσ' ἀπ' τὰς φλόγες.

Σὲ λίγο ἔφτασε στὸ ἀμάξι τοῦ Μονμωρανσὶ κ' ἀπόθεσε μέσα τὸ πολύτιμο φορτίο του. Ἔπειτα καβάλλησε τὸ ἄλογό του καὶ τὸ ἀμάξι ξεκίνησε.

Μόλις βρέθηκε μέσα στὸ ὄχημα, ὁ γέρο Παρνταγιάν, ὁ ὁποῖος ἔτνεε πειὰ τὰ λοίσθια, ἄπλωσε τὸ χέρι του ποὺ ἔτρεμε κ' ἔδωσε στὴ Λουΐζα τὸ πολύτιμο χαρτί, τὴν ἄδεια ἐλευθέρας κινλοφορίας. Μὲ τὸ χαρτὶ αὐτὸ ἔσωσε τώρα τὸ γιό του, τὴ Λουΐζα καὶ τοὺς γονεῖς της καὶ ἐξιλεωνόταν ἀπέναντι τῆς Ἀνναμπέλλας γιὰ τὸ κακὸ ποὺ τῆς εἶχε κάνει ἄλλοτε, ὅταν ἀκόμα ἦταν μισθωτὸς τοῦ Ἐρρίκου.

Μπροστὰ στὸ ἀμάξι, ὁ Ζάν μὲ τὸ σπαθί του στὸ χέρι, ἄνοιγε τώρα δρόμο μέσα ἀπ' τὶς μανιασμένες πλῆθη, ποὺ πλημμύρεζαν τὴν πόλι, ἐξαπολυοῦσαν ἀκόμα τὴ σφαγὴ κὰ τὴ λεηλασία.

Βλαμπε ἀπὸ τὴ χαρὰ τοῦ γιατὶ εἶχε σώσει ἕνα πολυτιμώτερο εἶχε στὸν κόσμο κὰ γονατρὰ δάκρυα κυλοῦσαν στὰ μάγουλά του.

Η ΠΑΓΙΔΑ

Πολλὲς φορὲς τὸ ἐξαγριωμένο πλῆθος ἀπέλυσε τὸ ἀμάξι τοῦ Μονμωρανσὶ, ἀλλὰ ὁ Ζάν, τοῦ ὁποίου τὶς ὑπερφυσικὲς δεξιοτεχνίες ὁ ἔρως καὶ ἡ ὀργὴ, κατώρθωνε νὰ κρατᾷ σὲ σεβαστὴ ἀπόσταση τὰ πλήθη τῶν σφαγέων, ποὺ τοὺς κατεδίωκαν πάντα.

Ὅταν ἔφτασαν τέλος πάντος στὴν πύλη, ἀπὸ τὴν ὁποία θὰ ἔβγαιναν ἔξω ἀπ' τὸ Παρίσι, ἀντιτάχθηκαν μπροστά τους ἕνας ἀξιωματικὸς καὶ ἑκατὸν καραμπινιέροι.

Ἐπιτέλους ὁ Ζάν.

—Ἀνοίξτε! τοὺς φώναξε ἀπὸ τὴ θέσι του.

—Δὲν ἐπιτρέπεται, ἀπάντησε ἐξαφνα ὁ ἀξιωματικός.

—Κατώρα!... 'Ανοιξε, γιατὶ ἀλλοιῶς...

Μὰ δὲν πρόφτασε νὰ τελειώσῃ τὴ φράσι του, γιατὶ εἶδε ἀξιωματικὸ τὴ Λουΐζα νὰ προβάλλῃ τὸ κεφάλι της ἀπὸ τὸ παράθυρο τοῦ ἀμαξιοῦ καὶ νὰ δίνῃ στὸν ἀξιωματικὸ ἕνα φύλλο χαρτί.

Ὁ ἀξιωματικὸς τὸ διάβασε κ' ἀμέσως διέταξε τοὺς στρατιῶτες του νὰ παραμερίσουν καὶ ν' ἀνοίξουν τὸ ἀμάξι κ' ἀμέσως ἔφθασε ἔξω.

—Ἀνοίξτε! τοὺς εἶπε. Εἶνε ἀγγελιοφόρος τοῦ βασιλέως...

Μὰ τὴν ἴδια σιγμὴ ἔφτασε ἕνας μεγάλος ὅμιλος κακοποιῶν, οἱ ὁποῖοι ἔδειχναν ἀγριες διαθέσεις.

Ἀμέσως ὅμως οἱ στρατιῶτες ἐστρέψαν τὰ ὅπλα τους ἐναντίον τους καὶ τοὺς ἀπομάκρυναν.

('Ακολουθεῖ)

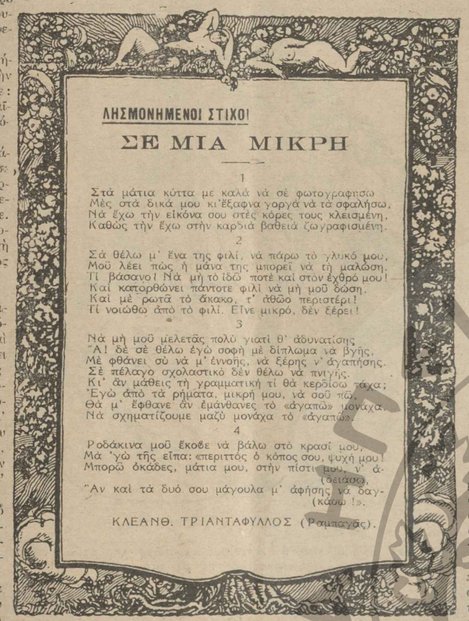

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΤΙΧΟΙ

ΣΕ ΜΙΑ ΜΙΚΡΗ

1

Στὰ μάτια κύττα με καλὰ νὰ σὲ φωτογραφήσω
Μὲς στὰ δικά μου κι' ἔξω μια γράνα τὰ σφαλήσω,
Νὰ ἔχω τὴν εἰκόνα σου στὲς κόρες τους κλεισμένη,
Καθὼς τὴν ἔχω στὴν καρδιὰ βαθειὰ ζωγραφισμένη.

2

Σὰ θέλω μ' ἕνα της φιλί, νὰ πάρω τὸ γλυκό μου,
Μοῦ λέει πὼς ἡ μάνα της μπορεῖ νὰ τὴ μαλώσῃ.
Γι' βάσανο! Νὰ μὴ τὸ ἰδῶ ποτὲ καὶ στὸν ἐγθρό μου!
Καὶ καταρθόνει πάποτε φιλὶ νὰ μὴ μοῦ δώσῃ.
Καὶ μὲ ρωτᾷ τὸ ἄκακο, τ' ἄθῶο περιστέρι!
Γι' νοιώθω ἀπὸ τὸ φιλί. Εἶνε μικρό, δὲν ἔξερε!

3

Νὰ μὴ μοῦ μελετᾶς πολὺ γιατὶ θ' ἀδυνατίσῃς
Ἀ! δὲ σὲ θέλω ἐγὼ σοφὴ μὲ δίπλωμα νὰ βγῆς.
Μὲ φθάνει σὺ νὰ μ' ἔνωσῃς, νὰ ἔρῃς ν' ἀγαπήσῃς.
Σὲ πάλαγε σχολαστικὸ δὲν θέλω νὰ πιτυχῆς.
Κι' ἂν μάθεις τὴ γραμματικὴ τί θὰ κερδίσω τάχα;
Ἐγὼ ἀπὸ τὰ ρήματα, μικρὴ μου, νὰ σοῦ πῶ,
Θὰ μ' ἔφθανε ἂν ἐμάνθανες τὸ «ἀγαπῶ» μονάχα.
Νὰ σχηματίζουμε μαζὶ μονάχα τὸ «ἀγαπῶ».

4

Ροδάκινα μοῦ ἔκοβε νὰ βάλω στὸ κρασί μου,
Μὰ 'γω τῆς εἶπα: «περιττὸς ὁ κόπος σου, ψυχή μου!
Μπορῶ ἀκόδες, μάτια μου, στὴν πάστρεψε, ν' ἀ-
(δειάσω).
Ἂν καὶ τὰ δυὸ σου μάγουλα μ' ἀφῆσῃς νὰ δαγ-
(κάσω!».

ΚΛΕΑΝΘ. ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ (Ρωμαγός).

ΙΠΠΟΤΙΚΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΑΛΕΞ. ΔΟΥΜΑ, ΠΑΤΡΟΣ

Η ΔΥΟ ΑΡΤΕΜΙΔΕΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΛΛΑ δὲν εἶνε καὶ τόσο ἀπελπιστικὴ ἡ κατάστασις, εἶπε σὲ λίγο ὁ βασιλεὺς στὸν ἀδελφὸ τοῦ δουκὸ ντὲ Γκίζ, καρδινάλιο τῆς Λωρραίνης. Τὸ Σαὶν-Κεντὲν ἄλλωστε ἀνθίσταται ἀκόμα κατὰ τῶν Ἰσπανῶν.

— Ἡ ποιὸ ἀχαριστον ἀνθίστατο πρὸ δύο ἡμερῶν, τὸν διέκοψε ὁ καρδινάλιος. Ἀλλοίμονο ὅμως. Τὰ ὀχυρώματά του βρισκόντουσαν σ' ἐλεεινὴ κατάσταση κ' οἱ πεινασμένοι κάτοικοί του εἶχαν ἀρχίσει νὰ δείχουν διαθέσεις νὰ παραδοθοῦν. Κι' ἂν τὸ Σαὶν—Κεντὲν ἀποκύψει, ἔπειτ' ἀπὸ ὀχτὼ ἡμέρες οἱ Ἰσπανοὶ θὰ βρίσκονται στὸ Παρίσι. Πάντως, Μεγαλειότατε, θὰ γράψω ἀμέσως στὸν ἀδελφό μου κ' εἶμαι βέβαιος πὼς αὐτὸς θὰ κάνη ὅ,τι εἶνε ἀνθρωπίνως δυνατὸν γιὰ νὰ σώση τὴν πατρίδα.

Καὶ ὁ καρδινάλιος, χαιρετῶντας τὸν Ἐρρῖκο Β' καὶ τὴν Ἀρτέμιδα τοῦ Ποιατιέ, ἀποσύρθηκε στὸ διπλανὸ γραφεῖο γιὰ νὰ γράψη τὴν ἐπιστολὴ ποὺ τοῦ ζητοῦσε ὁ βασιλεύς.

Ἐντωμεταξύ, ὁ Γαβριὴλ ποὺ στεκόταν παράμερα, εἶχε παραμείνει ἀπαρατήρητος. Ἡ νεανικὴ καὶ γενναία καρδιά του εἶχε συγκινηθεῖ, μαθαίνοντας ποιὸν τρομερὸ κίνδυνο διέτρεχε ἡ Γαλλία. Μετὰ τοῦ ἄλλων, εἶχε ἀκούσει προηγουμένως, ὅτι ὁ Μονμορανσύ, ὁ πιὸ σκληρὸς ἐχθρός του, ὁ ὁποῖος διηύθυνε τὰ γαλλικὰ στρατεύματα στὴ μάχη πρὸ τοῦ Σαὶν—Κεντέν, εἶχε νικηθεῖ, εἶχε τραυματιστεῖ κ' εἶχε σύλληφθεῖ αἰχμάλωτος. Μὰ τὸ ξεχνοῦσε τώρα αὐτὸ καὶ στὸ πρόσωπο τοῦ Μονμορανσὺ ἔβλεπε μόνο τὸν ἀρχιστράτηγο τῶν γαλλικῶν στρατευμάτων.

Ἔξαφνα, ἀπὸ τὸ μέρος, ὅπου στεκόταν, εἶδε τὸ βασιλέα νὰ σωριάζεται σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ νὰ φωνάζη, χώνοντας τὸ κεφάλι του στὰ χέρια του.

— Σπὸ Σαὶν—Κεντὲν κρίνεται τώρα ἡ τύχη τῆς Γαλλίας!... Ὦ Σαὶν—Κεντὲν, ὁμαία μου πόλις, ἂν μποροῦσες ν' ἀντισταθῆς ὀχτὼ ἡμέρες ἀκόμα, ὁ δοὺξ ντὲ Γκίζ θὰ πρόφταινε νὰ σὲ σώση. Ἐνῶ ἂν πέσεις, ὁ ἐχθρὸς θὰ βαδίση κατὰ τοῦ Παρισιοῦ καὶ τότε τὰ πάντα εἶνε χαμένα. Ὦ! θὰ ἔδινα τὰ πάντα σ' αὐτὸν ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σὲ κάνη ν' ἀντισταθῆς ὀχτὼ ἡμέρες ἀκόμα...

— Μεγαλειότατε, τὸ Σαὶν—Κεντὲν θ' ἀντισταθῆ περισσότερο ἀπὸ ὀχτὼ ἡμέρες! φώναξε τότε ὁ Γαβριήλ, προχωρώντας πρὸς τὸ μέρος τοῦ Ἐρρίκου Β'.

— Ὁ κύριος ντ' Ἐξμές! φώναξαν συγχρόνως ὁ Γαβριὴλ καὶ ἡ Ἄρτεμις τοῦ Ποιατιέ, ὁ πρῶτος μὲ ἔκπληξι κ' ἡ δεύτερη μὲ περιφρόνησι.

— Πῶς βρεθήκατε ἐδῶ, κύριε; ρώτησε κατόπιν μὲ ὕφος αὐστηρὸ ὁ βασιλεύς.

— Μπῆκα μαζὺ μὲ τὴν αὐτοῦ πανιερότητα, τὸν καρδινάλιο τῆς Λωρραίνης, ἀποκρίθηκε ὁ Γαβριήλ.

— Ἀ! ἔκανε ὁ Ἐρρῖκος Β', μαλακώνοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς του. Τί εἴπατε λοιπόν, κύριε ντ' Ἐξμές; Ὅτι τὸ Σαὶν—Κεντὲν μπορεῖ ν' ἀντισταθῆ;

— Τὸ εἶπα καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω, Μεγαλειότατε. Καὶ σεῖς εἴπατε, ὅτι θὰ δίνατε τὰ πάντα σ' αὐτὸν ποὺ θὰ κατώρθωνε νὰ τὸ σώση...

— Μάλιστα, κύριε ντ' Ἐξμές.

— Ἐ λοιπόν, Μεγαλειότατε, εἶπε ὁ Γαβριὴλ μὲ τόνο σταθερό, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς δὲν σᾶς ζητάει οὔτε τίτλους, οὔτε χρυσάφι.

— Καὶ ποῦ βρίσκεται ὁ ἄνθρωπος αὐτός; ρώτησε ζωηρὰ ὁ βασιλεύς.

— Μπροστά σας, Μεγαλειότατε. Εἶμαι ἐγώ, ὁ ἁπλὸς λοχαγὸς τῆς φρουρᾶς σας. Μὰ νοιώθω μέσα στὴν ψυχή μου καὶ στὰ χέρια μου μιὰ δύναμι ὑπεράνθρωπη, ἡ ὁποία θὰ σᾶς ἀποδείξη ὅτι σᾶς λέω κανχησιολογίες, ἀναλαμβάνοντας νὰ σώσω τὴν πατρίδα καὶ τὸν πατέρα μου.

— Τὸν πατέρα σας, κύριε ντ' Ἐξμές; ἔκανε ὁ βασιλεὺς φνιασμένος.

— Δὲν ὀνομάζομαι ντ' Ἐξμές, Μεγαλειότατε! φώναξε ὁ Γαβριήλ. Εἶμαι ὁ Γαβριὴλ ντὲ Μοντγκομερύ, γιὸς τοῦ κόμητος κόβου ντὲ Μοντγκομερύ, τὸν ὁποῖο ἀσφαλῶς θὰ θυμᾶστε, Μεγαλειότατε.

— Ὁ γιὸς τοῦ κόμητος ντὲ Μοντγκομερύ! φώναξε ὁ βασιλεὺς ὁ ὁποῖος εἶχε γίνει κατάχλομος καὶ σηκώθηκε ἀπ' τὴν ἕδρα του.

Συγχρόνως ἡ Ἄρτεμις τοῦ Ποιατιὲ μαζεύτηκε στὴν πολυθρόνα της, κάνοντας μιὰ κλίσι τρόμου.

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, ἀπάντησε γαλήνια ὁ Γαβριήλ. Εἶμαι ὁ ὑπακόμης ντὲ Μοντγκομερύ, ὁ ὁποῖος εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπηρεσίας ποὺ θὰ σᾶς προσφέρη, παρατείνοντας ἐπὶ ὀχτὼ ἡμέρες ἀκόμα τὴν ἄμυνα τοῦ Σαὶν—Κεντέν, σᾶς ζητάει μόνο τὴν ἐλευθερία τοῦ πατέρα του.

— Ὁ πατέρας σας, κύριε! εἶπε ὁ βασιλεύς. Ὁ πατέρας σας θανε, ἐξαφανίστηκε, δὲν ξέρω κ' ἐγὼ τί ἀπόγινε... Ἀπὸ ποῦ βρίσκεται ὁ πατέρας σας...

— Ἐγὼ ὅμως, Μεγαλειότατε, τὸ ξέρω, ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ. Ὁ πατέρας μου εἶνε φυλακισμένος πρὸ δεκαοχτὼ χρόνων στὸ Σεντ. Ἐκεῖ περμένοντας τὸν θάνατο ἀπ' τὸ Θεὸ ἢ τὸν οἶκτο ἀπὸ τὸν βασιλέα. Ὁ πατέρας μου βρίσκεται στὴ ζωή, εἶμαι βέβαιος γ' αὐτό. Ἔρχομαι γιὰ τὸ ζήτημά του, τὸ ἄγνωστο.

— Τὸ ἀγνοεῖτε; ἔκανε ὁ βασιλεύς, σκυθρωπὸς καὶ κατσουφιάζοντας.

— Τὸ ἀγνοῶ, Μεγαλειότατε. Φαίνεται ὅμως, ὅτι τὸ σφάλμα ἦνταν σοβαρό, γιὰ νὰ καταδικασθῆ σὲ μιὰ τόσο μακροχρόνο φυλάκισι. Μὰ δὲν θὰ εἶνε καὶ ἀσυγχώρητο, ἀφοῦ δὲν καταδικάστηκε σὲ θάνατο. Μέσα σὲ δεκαοχτὼ χρόνια, ὅλα τὰ ἀνθρώπινα πάθη, ὅσο μεγάλα κι' ἂν εἶνε, σβύνουν. Ὁ πατέρας μου, ἡ ὁποῖος μπῆκε νέος στὴ φυλακή, θὰ βγῆ, ἂν τοῦ δώσετε χάρι, γέρος κ' αὐτή. Ὅσο ἔνοχος κι' ἂν ἦταν, θὰ νομίζετε, ὅτι τιμωρήθηκε ἀπὸ τὸ κεφάλι; Κι' ἂν κατὰ τύχη ἡ τιμωρία του ἦταν πολὺ αὐστηρή, ἀνάλογο πειὰ νὰ ἐκδικηθῆ. Δόστε, Μεγαλειότατε, τὴν ἐλευθερία σ' ἕνα γέρο φυλακισμένο, ποὺ εἶνε ἀπὸ χωρὶς σημασία. Καὶ θυμηθῆτε, Μεγαλειότατε, σὰν χριστιανός βασιλέας, ὅτι εἴστε ὅτι τὸ Εὐαγγέλιο λέει: «Συγχωρῆτε τοὺς ἐχθροὺς σας».

Τὰ τελευταῖα λόγια προφέρθηκαν μὲ τέτοιο τόνο, ὥστε ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ Ἄρτεμις καταλάβανε τὴ σημασία τους κ' ἀλληλοκοιτάχτηκαν ἀμίλητοι.

Μὰ ὁ Γαβριήλ, ὁ ἁπλὸς ἐπίλοχος, θέλε νὰ τοὺς θίξη στὸ τρομερὸ σημεῖο, παρὰ μόνο νὰ τοὺς δείξη νὰ καταλάβουν, ὅτι ἤξερε τὰ πάντα, ἐπρόσθεσε ἀμέσως:

— Ἔχετε ὦτ' ὄψει σας, Μεγαλειότατε, ὅτι σᾶς μιλᾶω σὰν ἕνας ἀπελπισμένος κ' ἀφοσιωμένος ὑπήκοός σας. Δὲν ἔρχομαι νὰ σᾶς πῶ «Ὁ πατέρας μου δὲν δικάστηκε, ὁ πατέρας μου καταδικάστηκε ἀφᾶ κ' ἀναπολόγητος κ' ὅτι δὲν καταδικάστηκε γιὰ ἔγκλημα. Δίνω γιὰ λόγους προσωπικῆς ἐκδικήσεως κ' ὅτι ἐγώ, ὁ γιός του, θὰ προσβάλω ἐνώπιον τῶν εὐγενῶν τῆς Γαλλίας τὴν καταδίκη του κ' θὰ καταγγείλω στὸ λαὸ τῆς Γαλλίας τὴν ἀδικία ποὺ ἔγινε σ' ἕνα εὐγενῆ».

Ὁ Ἐρρῖκος Β' ἔκανε μιὰ κίνησι, ποὺ φανέρωνε ἀνυπομονησία μὰ ὁ Γαβριὴλ ἐξακολούθησε:

— Δὲν ἔρχομαι νὰ σᾶς τὰ πῶ ὅλ' αὐτά, Μεγαλειότατε, γιατί τὸ θεωρῶ τὰ μυστικὰ ἑνὸς παιρεμένου, ποὺ βρίσκεται πειὰ πολὺ κοντὰ ἀπὸ μᾶς. Ἔρχομαι μόνο νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοῦ δώσετε νὰ ἐξαγοράσω μὲ μιὰ ἡρωϊκὴ πράξι τὸ ὑπόλοιπο τῆς ποινῆς τοῦ πατέρα μου. Σᾶς προσφέρω ὡς λύτρα τὴ σωτηρία τοῦ Σαὶν-Κεντὲν ἢ ἂν τὸ Σαὶν—Κεντὲν ἔχει κυριευτεῖ πειά, τὴν ἀνάκτησι τοῦ Ἰσπανοῦ ἢ τοὺς Ἄγγλους μιᾶς ἄλλης πόλεως. Αὐτὸ μοῦ φαίνεται πὼς ἀξίζει πολὺ περισσότερο ἀπὸ τὴν ἐλευθερία ἑνὸς γέρο-

— Μιὰ λέξι ἀκόμα, εἶπε ἡ Ἄρτεμις, καρφώνοντας στὸν Γαβριὴλ τὸ διαπεραστικό της βλέμμα.

Ἡ Ἄρτεμις τοῦ Ποιατιὲ δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήση ἕνα χαμηλὸ δυνατοστίλιο μπρὸς στὴν ἡρωϊκὴ ἐμπιστοσύνη ποὺ εἶχε αὐτὸς ὁ νέος στὸν ἑαυτό του καὶ τὴν ὁποία ἐκείνη δὲν μποροῦσε νὰ κατανοήσῃ.

— Καταλαβαίνω τὸ χαμόγελό σας, κυρία, εἶπε ὁ Γαβριήλ, ρίχνοντας τὴν ἔνα μελαγχολικὸ βλέμμα. Ἔχετε τὴ γνώμη, ὅτι θὰ ὑποφέρω σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη δοκιμασία. Δὲν εἶν' ἔτσι; Θεέ μου! κ' ἐγὼ εἶνε πιθανόν. Πιθανὸν τὰ προκαθήματά μου νὰ μ' ἀπατοῦν. Τὸ σημαῖνει θὰ ἔχη ὁ θάνατός μου; Ναί, Μεγαλειότατε, ναί, κυρία. Ἂν ἀ Ἰσπανοὶ κατορθώσουν καὶ μποῦν στὸ Σαὶν—Κεντὲν πρὸ τῆς ὀρισμένης ἡμέρας, θὰ σκοτωθῶ ἐπάνω στὶς ἐπάλξεις τῆς πόλεως ἂν δὲν μπόρεσα νὰ ὑπερασπίσω. Ὁ Θεός, ἐσεῖς κ' ὁ πατέρας μου μπορεῖτε νὰ ζητήσετε περισσότερα ἀπὸ μένα. Τότε ὁ πατέρας μου θὰ πεθάνη στὴ φυλακή του, ὅπως θὰ ἔχω πεθάνει κ' ἐγὼ στὸ τέλος τῆς μάχης κ' ἐσεῖς, φυσικά, θὰ πάψετε νὰ ἔχετε καμμιὰ ὑποψία ἀπέναντί μου.

— Αὐτὸ ποὺ λέει τώρα, εἶνε πολὺ σωστό! ψιθύρισε ἡ Ἄρτεμις κ' αὐτὸ τοῦ βασιλέως, ὁ ὁποῖος ἦταν βυθισμένος σὲ σκέψεις.

Ἔπειτα, βλέποντας πὼς ὁ Ἐρρῖκος παρέμενε βυθισμένος στὴ σκέψη του, ἐπρόσθεσε δυνατά, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Γαβριήλ.

— Στὴν περιστοσι ποὺ, ὅπως ἀναφέρατε, θὰ σκοτωθῆτε, ἀφίνοντας τὸ ἔργο σας ἀσυμπλήρωτο, ποιὸς μᾶς βεβαιώνει, ὅτι δὲν θὰ ἐμφανισθῆ κάποιος κληρονόμος σας, ἔμπιστος τοῦ μυστικοῦ σας;

— Σᾶς ὁρκίζομαι στὴ σωτηρία τοῦ πατέρα μου, ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ, ὅτι ἅμα πεθάνω ἐγώ, ὅλα θὰ πεθάνουν μαζί μου καὶ ὅτι κανεὶς δὲν θὰ ἔχη τὸ δικαίωμα, οὔτε τὴ δύναμι νὰ ἐνοχλήση τὴν αὐτοῦ Μεγαλειότητα γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό.

Ὁ Ἐρρῖκος Β', ἀναπολόγητος καθὼς ἦταν, δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη καὶ κάθε τόσο γύριζε πρὸς τὴν Ἄρτεμιδα τοῦ Ποιατιέ, σὰν νὰ τῆς ζητοῦσε συμβουλὴ καὶ συμβουλή.

Ἐκείνη, ἡ ὁποία ἤξερε πολὺ καλὰ τὸν χαρακτῆρα του, εἶπε τότε:

— Δὲν εἶσθε καὶ σεῖς, Μεγαλειότατε, τῆς γνώμης, ὅτι πρέπει νὰ πιστέψουμε τὸν λόγο τοῦ κυρίου ντ' Ἐξμές, ὁ ὁποῖος εἶνε ἕνας εὐγενὴς ἀνδρεῖος καὶ ἰκανοτάτος; Δὲν ξέρω ἂν ἡ αἴτησίς του εἶνε βάσιμη ἢ ὄχι, καὶ ἡ σωστή σας σχετικὸς δὲν ἀποφασίσατε οὔτε σὲ μένα, οὔτε σὲ κανένα ἄλλο νὰ ἐμπιστευθῆτε τίποτε. Μά, κατὰ τὴν ταπεινή μου γνώμη, Μεγαλειότατε, δὲν μπορεῖ ν' ἀπορρίψη κανεὶς μιὰ τέτοια ἡρωϊκὴ πρότασι. Ἂν ἤμουν κάποιος στὴ θέσι σας, θὰ ἔδινα εὐχαρίστως τὸ λόγο μου λόγο νὰ τοῦ παραχωρήσω, ἂν ἀποφασίσατε τὶς ἡρωϊκές του ὑποσχέσεις, τὴ χάρη ποὺ σᾶς ζητάει.

— Ὦ! κυρία! Σᾶς εὐχαριστῶ! εἶπε ὁ Γαβριήλ.

— Μὰ ἀξίζει ἀκόμα, εἶπε ἡ Ἄρτεμις, καρφώνοντας στὸ Γαβριὴλ τὸ διαπεραστικό της βλέμμα. Πῶς καὶ γιατὶ ἀποφασίσατε νὰ μιλήσετε γιὰ ἕνα μυστικὸ ποὺ μοῦ φαίνεται πολὺ σπουδαῖο, μπροστὰ σὲ μένα μπροστὰ σὲ μιὰ γυναῖκα, ἐντελῶς ἄσχετη πρὸς αὐτὸ τὸ μυστικό, ἄπως ἰσοδύνατο;

— Εἶχα δύο λόγους, κυρία, ἀπάντησε ὁ Γαβριήλ, χωρὶς νὰ χάση τὴν ψυχραιμία του. Σκέφτηκα ἐν πρώτοις, ὅτι ἡ αὐτοῦ Μεγαλειότητος δὲν ἔχει κανένα μυστικὸ γιὰ σᾶς κ' ἔπειτα, σὰν γυναῖκα ἐσεῖς, θὰ μ' ἐξασφαλίζεσαστε καὶ θὰ μεσολαβοῦσατε στὸν βασιλέα γιὰ νὰ δεχτῆ τὴν αἴτησί μου.

— Κι' τώρα, ἐπιτρέψετέ μου, νὰ σᾶς ἀπευθύνω μιὰ ἄλλη ἐρώτησι, κύριε. Πῶς ἐσεῖς, τόσο νέος, ξέρετε ἕνα τόσο παλιὸ μυστικό;

— Θὰ σᾶς ἀπαντήσω εἰλικρινῶς, κυρία, εἶπε ὁ Γαβριὴλ σοβαρός, κὶ ἡ ἀπάντησίς μου θὰ σᾶς πείση, ὅτι ὁ Θεὸς ἔστειλε σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία. Ἕνας ὑπόκομος τοῦ πατέρα μου, ὁ Ἄβρανό, ὁ ὁποῖος σκοτώθηκε κατὰ τὰ γεγονότα ποὺ εἶπα, μὲ τὴν ἄδεια τοῦ Κυρίου, κὶ μοῦ ἀποκάλυψε ὅσα σᾶς εἶπα.

Ἀλοίμονο, ὁ βασιλεὺς πετάχτηκε ἐπάνω κατάχλομος. Μὰ κ' αὐτὴ ἀπάντησι ἡ Ἄρτεμις, ταρ' ὅλα τὰ χαλύβδινα νεῦρα της, δὲν μπόρεσε νὰ ἀντιταχθῆ.

Σ' αὐτὴ τὴν ἐποχὴ τῶν δεισιδαιμονιῶν καὶ τῶν προλήψεων, ποὺ ἔκαναν τὸν κόσμο νὰ τρέμη γιὰ τὰ λόγια τοῦ Γαβριὴλ προκάλεσαν ἕνα τέτοιο τρόμο σὲ δυὸ ἔνοχες ψυχές.

Ἡ ἀγωνία ὁ βασιλεὺς ἔμεινε πνιγμένη. Ὅ,τι μπορεῖ νὰ ζητήσετε, θὰ σᾶς τὸ παραχωρήσω, Πηγαίνετε! Πηγαίνετε!

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΠΟ ΤΟΝ ΞΕΝΟ ΤΥΠΟ

ΠΟΙΚΙΛΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Τὸ ἀπάτητο νησί. Πῶς καὶ πότε ἀνεκαλύφθη. Γιατὶ δὲν τολμοῦν νὰ τὸ πλησιάσουν τὰ πλοῖα. Τρικυμίες, ἐγκόπαγοι, ἐμίχλη, κτλ. Ἡ πόλις τοῦ ἰλίγγου καὶ τῆς παραζάλης. Ἡ κίνησις στὴν Ν. Ὑόρκη. Μιὰ περίεργη καὶ χαρακτηριστικὴ στατιστική. Τὸ ψέμμα τοῦ παππᾶ. Ὁ ἀμαθὴς Ἀμερικανὸς βαθύπλουτος καὶ ἡ ἀκτῖνες Ραίντγκεν, κτλ. κτλ.

Στὸν Ἀτλαντικὸ Ὠκεανὸ βρίσκεται ἡ νῆσος Μπουβέ, ἡ ὁποία μπορεῖ νὰ καυχηθῆ, ὅτι εἶνε σχεδὸν ἀπάτητος, ἀφοῦ ἀπὸ ἑνὸς αἰῶνος καὶ πλέον κανένα πλοῖο δὲν ἐπῆγε ἐκεῖ, κανένας ἄνθρωπος δὲν ἀπεβιβάσθη στὸ ἔδαφός της. Τὸ νησὶ αὐτὸ ἔχει ἔκτασι μόλις 76 τετραγ. χιλιομέτρων, ἀνακαλύφτηκε δὲ πρὸ διακοσίων χρόνων ἀπὸ τὸν Γάλλο πλοίαρχο Μπουβέ, τοῦ ὁποίου ἐπῆρε καὶ τὸ ὄνομα.

Εἶνε ἀκόμα ἀνεξερεύνητο τὸ νησὶ αὐτό, γιατὶ βρίσκεται σ' ἐπικίνδυνη ζώνη τοῦ Ἀνταρκτικοῦ Ὠκεανοῦ, στὴν ὁποία πολὺ δύσκολα μποροῦν νὰ πλησιάσουν τὰ πλοῖα, ἐπειδὴ συνταράσσεται διαρκῶς ἀπὸ θύελλες. Ἡ θάλασσα γύρω του εἶνε πάντοτε τρικυμισμένη κ' ὁ ὁρίζων σκεπασμένος ἀπὸ πυκνὴ ὁμίχλη. Ἐπίσης γύρω ἀπὸ τὸ νησὶ τοῦ Μπουβὲ ἐπιπλέουν τεράστιοι ὀγκόπαγοι, παρασυρμένοι ὡς ἐκεῖ ἀπὸ τὰ ρεύματα καὶ καθιστάμενοι ἀθέατοι, λόγῳ τῆς ὁμίχλης.

Ἀλλὰ κ' ἂν φτάσει κανεὶς ὥς τὸ νησὶ αὐτό, ἡ δυσχέρειες τῆς ἀποβάσεως εἶνε τεράστιες. Γιατὶ ἔχει ὕψος μέχρι 935 μέτρων ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης καὶ περιβάλλεται ἀπὸ ἀπότομες βραχώδεις ἀκτές. Ἔτσι ἀπὸ τὸ 1825, ἀφότου δηλαδὴ ἀνακαλύφτηκε τὸ νησὶ τοῦ Μπουβέ, κανεὶς ποντοπόρος δὲν ἐτόλμησε νὰ πλησιάση στὶς τρομερὲς ἀκτές του.

* * *

Ὁ διάσημος Νεοϋορκέζος καθηγητὴς Οὐίλλιαμ Χίτσων ἐδημοσίευσε πρὸ ἡμερῶν μιὰ πρωτότυπη στατιστικὴ τῆς κινήσεως τῆς Νέας Ὑόρκης.

Σύμφωνα μὲ τὴ στατιστικὴ αὐτή, κάθε ὥρα γίνονται στὴ Ν. Ὑόρκη 25 γάμοι καὶ 35 γεννήσεις. Ἀπὸ τὸ κεντρικότερο σταυροδρόμι τῆς πόλεως περνοῦν 50.000 αὐτοκίνητα καθημερινῶς, ἀπὸ δὲ τὴν κυριώτερη λεωφόρο, τὴν περίφημη Μπροντγουαίη, 75.000 ἄνθρωποι. Κάθε ἡμέρα περνοῦν ἐπίσης ἀπὸ τὴ γέφυρα τοῦ Μπροῦκλιν 1.000.000 ἄνθρωποι, ἀπὸ δὲ τὸν κεντρικὸ σταθμὸ τῆς Ν. Ὑόρκης περνοῦν κάθε χρόνο 400 διεκατομμύρια ταξειδιῶτες. Ἐπίσης καθημερινῶς καταλύουν στὰ ξενοδοχεῖα τῆς Ν. Ὑόρκης 275.000 ξένοι.

* * *

Μιὰ ἐφημερίδα τῆς Βιέννης διηγεῖται τὸ ἑξῆς ἀμίμητο περιστατικό:

Πρὶν ἀπὸ μέρες, μερικὰ χαμίνια καθόντουσαν γύρω ἀπὸ ἕνα γλύκισμα καὶ τὸ κυτοῦσαν μὲ λαιμαργία χωρὶς νὰ τὸ ἐγγίζουν. Τὴ στιγμὴ ἐκείνη περνοῦσε κατὰ σύμπτωσι ἀπὸ κεῖ ἕνας παπᾶς, ὁ ὁποῖος πλησίασε τὰ χαμίνια καὶ τὰ ρώτησε:

— Τί κάνετε αὐτοῦ, τέκνα μου;

— Παραβγαίνομε στὰ ψέμματα, δέσποτα. Ἐκεῖνος ποὺ θὰ πῆ τὸ μεγαλείτερο ψέμμα, θὰ πάρη τὸ γλυκό, ἀπάντησαν οἱ μικροί.

Ὁ ἀγαθὸς λειτουργὸς τοῦ Ὑψιστου, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἐθεώρησε καθήκον του νὰ ἐπισκεπτεύση ὁλα τὰ ἐπιχειρήματα γιὰ ν' ἀποτρέψη τὰ παιδιὰ ἀπ' τὸν κακὸ δρόμο τῆς ψευτιᾶς.

— Τέκνα μου, ἄρχισε νὰ τοὺς λέη, μὴν ἀκουλουθᾶτε τὸν τρισκατάρατο τὸ Σατανᾶ, μὴν τὸν ἀφήνετε νὰ σᾶς κυριεύη. Νὰ εἶστε ἀληθινοὶ καὶ δίκαιοι γιὰ νὰ προκόψετε, παιδιά μου. Οἱ καλοὶ ἄνθρωποι δὲν λένε ψέμματα. Ἐγὼ ὅτας ἤμουν στὴν ἡλικία σας, δὲν εἶχα πεῖ ποτέ μου οὔτε ἕνα ψέμμα.

Ὁ τολμηρότερος πιτσιρίκος, μόλις ἄκουσε τὰ τελευταῖα λόγια τοῦ παπᾶ, χτύπησε τὰ χέρια του κ' ἄρχισε νὰ φωνάζη:

— Τόκα, παιδιά!... Ἐκέρδισε ὁ παπᾶς. Εἶπε τὸ μεγαλείτερο ψέμμα. Δόστε του τὸ γλυκό!...

* * *

Κάποιος πολὺ πλούσιος Ἀπεζιανός, ἄλλα καὶ τρομερὰ ἀμόρφωτος, ἔχοντας ἀκούσει γιὰ τὶς ἀκτῖνες Ραίντγκεν, κάθησε, χωρὶς νὰ ξέρη οὔτε τί εἶνε, οὔτε τί σημαίνουν, κ' ἔγραψε τὴν ἑξῆς ἐπιστολὴ σ' ἕνα διάσημο γιατρό:

«Ἐξοχώτατε,

Μιὰ σφαῖρα βρίσκεται χωμένη στὸ σῶμα μου, σὰν μιὰ παλιὰ φλέγκα. Ἐπειδὴ δὲν ἔχω καιρὸ νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ, σᾶς παρακαλῶ γράψατε μοῦ τὶ πρέπει νὰ κάνω γιὰ νὰ τὴ βγάλω, ἢ ἔλθετε ν' ἴδητε μὲ τὶς ἀκτῖνες σας. Ἂν δὲν εὐκαιρεῖτε νὰρθῆτε, στεῖλτε μοῦ κάμποσα πακέτα ἀκτῖνες Ραίντγκεν μὲ τὶς σχετικὲς ὁδηγίες».

Καὶ ὁ γιατρός, ἐξυπνος καὶ ἀστεῖος ἄνθρωπος, ἔφτευσε ν' ἀπαντήση στὸν ἀμαθὴ βαθύπλουτο:

«Λυποῦμαι πολὺ γιατὶ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ. Οἱ ἀκτῖνες μου ἐπιμένουν ἐπιδείξεις καὶ δὲν μοῦ περισσεύουν γιὰ νὰ σᾶς στεῖλω. Πάντως, ἂν δὲν μπορεῖτε νὰ ρθῆτε ἐσεῖς ἐδῶ, στεῖλτε μου τὸ μέρος τοῦ σώματός σας ποὺ ἔχει σφηνωθεῖ ἡ σφαῖρα κι' ἐγὼ θὰ ἐξετάσω καὶ θὰ ἰδῶ ἂν μπορεῖ νὰ γίνη».

ΙΤΑΛΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΗΣ MATILDE SERAO

Η ΜΟΙΡΑΙΑ ΗΜΕΡΑ

ΤΑΝ τὴν εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ τὴν ὡραία, τὴν κατάλευκη ἐκείνη ὀμορφιά, μὲ τὰ ὁλόξανθα μαλλιὰ καὶ τὰ γαλάζια μάτια, μὲ τὸ λυγερὸ κορμὶ ποὺ λύγιζε σὰν λουλοῦδι, ρώτησα τὸν ἑαυτό μου ποιὸν ἄραγε ν' ἀγαποῦσε ἡ γυναίκα αὐτὴ καὶ ποιὸ ἐρωτικὸ πάθος νὰ ἐφούντωνε στὰ ὡραῖα λαχταριστὰ στήθη της.

Ἀλλὰ ὅταν τὴν ἐγνώρισα καὶ βεβαιώθηκα, ὅτι ἡ ζωή της περνοῦσε χωρὶς τὶς χαρὲς τῆς ἀγάπης, ὅτι ζοῦσε ἀδιάφορη καὶ ψυχρὴ γιὰ ὅλα, μὲ τὰ μάτια γυρισμένα πάντοτε πρὸς τὸν οὐρανό, ἀφοσιωμένη στὴν προσευχή, σὰν βασανισμένη, σὰν πονεμένη ἁμαρτωλή, ρώτησα πάλι τὸν ἑαυτό μου ποιὰ τραγωδία πόνου νάχε συντρίψει, νάχε λυγίσει ἄραγε τὴν ψυχή της;

Κι' ἔμαθα κατόπιν τὸ φριχτὸ δράμα τῆς καρδιᾶς της, τὴν τραγωδία ποὺ σπάραζε ἄλλοτε τὰ στήθη της. Ἐδῶ καὶ λίγα χρόνια, ἦταν παντρεμμένη μ' ἕνα νέο ἀριστοκράτη, βίαιο καὶ βάναυσο, ὁ ὁποῖος δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο, παρὰ νὰ τρώη τὴν περιουσία της μὲ ἠθοποιοὺς καὶ μεταλρίνες τῶν διαφόρων θεάτρων καὶ ντάνσιγκ.

Ὁ ἄνθρωπος αὐτός, τοῦ ὁποίου οἱ πρόγονοι ἦσαν ὅλοι μεγάλοι ἀριστοκράτες, ἐνόμιζε πὼς ἦταν ἐλεύθερος νὰ ζῆ ὅπως τοῦ ἄρεσε καὶ πὼς δὲν εἶχε κανένα δικαίωμα ἡ γυναῖκα του οὔτε νὰ παραπονεθῆ, οὔτε νὰ ἐκδικηθῆ. Τοὐναντίον μάλιστα ὑποκρινόταν τὸν ζηλότυπο καὶ πολλὲς φορὲς τῆς δημιουργοῦσε τρομερὲς σκηνὲς ζήλειας.

Ἡ ἀλήθεια εἶνε, ὅτι ἡ ὡραία αὐτὴ γυναῖκα εἶχε πολλοὺς θαυμαστάς, ποὺ δὲν ἔπαιναν νὰ τῆς ἐκφράζουν τὸ θαυμασμό τους καὶ νὰ τῆς προσφέρουν τὴ λατρεία τους. Ἀλλ' ἐκείνη δειχνόταν πάντα ψυχρὴ κι' ἀδιάφορη σ' ὅλες αὐτὲς τὶς ἐρωτικὲς ἐκδηλώσεις. Γιατὶ ἦταν πραγματικὰ τίμια γυναῖκα! Ἐκείνο δὲ τὸ ἀπεῖο τὴν κρατοῦσε πρὸ πάντων τίμια καὶ ἀμόλυντη, ἦταν ἡ ἐξαιρετικὴ ὑπερηφάνειά της. Δὲν ἤθελε νὰ ταπεινωθῆ! Ἤταν περήφανη μέχρι ἀγεροχίας.

Ὡστόσο, πολλὲς φορὲς σκέφτηκε, ὅτι ἔπρεπε νὰ τιμωρήση τὸν ἄντρα της γιὰ τὶς ἀπιστίες του. Νὰ τὸν πληρώση μὲ τὸ ἴδιο νόμισμα. Ὁ χαρακτήρας της ὅμως, ὁ ἀγέρωχος κι' ὑπερήφανος, ἐπαναστατοῦσε στὴν ἰδέα αὐτή. Μισοῦσε καὶ συχαινόταν ὅλους ἐκείνους ποὺ τὴν περιστοίχιζαν κι' ἐπερίμεναν μ' ἀγωνία νὰ πέση στὴν ἀγκαλιά τους. Τοὺς μισοῦσε σὰν ἐχθρούς, σὰν ἀναισχύντους κυνηγοὺς ἑνὸς ἀπαγορευμένου κυνηγιοῦ!

Πλησίασε καὶ κάρφωσε τὸ βλέμμα του στὸ γλυκό της βλέμμα...

Ἡ ἀγεροχία τὴς πλημμύριζε καὶ κατελάμβανε μέσ' στὴν καρδιά της τὴ θέση κάθε ἄλλου αἰσθήματος. Ἀπὸ ἀγεροχία ὑπέφερε κι' αὐτὸν τὸν ἀχρεῖο σύζυγο καὶ δὲν τὸν ἄφινε νὰ φύγη, γυρίζοντας στὸ πατρικό της σπίτι. Ἀπὸ ἀγεροχία δὲν ἀνταποκρινόταν στὶς ἐρωτικὲς ἐκδηλώσεις τόσων μνηστήρων τῆς καρδιᾶς της...

* * *

Μολαταῦτα, μιὰ ἡμέρα, ἡ γυναῖκα αὐτὴ ἐγνόρισε ἕναν ἔρωτα εἰλικρινῆ, βαθὺ καὶ τίμιον, ὅπως κάθε γυναῖκα θὰ τύχη νὰ γνωρίση μιὰ φορὰ στὴ ζωή της ἕνα τέτοιο αἴσθημα.

Ἐκείνος δὲν τῆς ἔκανε ἐρωτικὲς ἐξομολογήσεις, δὲν τῆς ἔγραφε φλογερὰ ἐρωτικὰ γράμματα, δὲν τὴν παρακολουθοῦσε, δὲν τῆς ζηλοῦσε ἐρωτικὲς συνεντεύξεις. Ἤταν σοβαρός, ψυχρός, ἀξιοπρεπής. Ἀλλὰ τὴν ἀγαποῦσε μ' ὅλη τὴ δύναμι τῆς καρδιᾶς του, μ' ὅλη τὴ νεανική του ψυχὴ καὶ μ' ὅλη τὴν ὁρμὴ ἑνὸς πάθους καταδικασμένου νὰ μένη φυλακισμένο στὸ στενὸ χῶρο μιᾶς τρελλὰ ἐρωτευμένης καρδιᾶς...

Πῶς τὸν ἐκατάλαβε ἐκείνη, ἡ ὁποία τόσο περιφρονοῦσε τὸν ἔνοχο ἔρωτα; Πῶς ἐπίστευψε στὸν ἔρωτά του ἡ δύστυχη ἐκείνη καρδιά; Τί συνέβη στὴ μυστηριώδη ψυχή της; Πῶς ὁλόκληρο τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἀγεροχίας της κατέρρευσε μονομιᾶς;

Ὦ! Ἡ καρδιὰ ἔχει δική της ψυχολογία! Ἔχει τὰ μυστικά της.

Κι' ἐπακολούθησε μεταξύ τους μιὰ πάλη μαγικὴ, ἀγρία. Ἐκείνος δὲν ζητοῦσε τίποτε. Ὑπόμενε ἀσκημὰ μιὰ ἀγωνία, καταναλίσκοντας τὶς δυνάμεις του, φθείροντας τὴς καρδιάς του, μὲ μόνο τὸ σκοπὸ νὰ μὴν ἀφήση νὰ ἐκδηλωθῆ πάθος του!

Ἐγνώριζε ὅτι ἐκείνη ἀνταποκρινόταν σὰν αἰσθημά του. Ἀλλὰ δὲν ἔδειχνε, ὅτι τὸ γνωρίζει. Ἐκείνη τὰ ἔβλεπε ὅλα καὶ ἐνοιωθε ὅλα, ὑπέκυπτε ἀπὸ ἡμέρα σὲ ἡμέρα, ἄφνω νὰ σπαρακτῆ σιγὰ—σιγά, συναισθανομένη ὅμως ὅλα ὅσα βαθεια κεῖνο ποὺ ἔνιωθε κρύβοντας μὲ ψυχραιμία τὸν γρεμό, στὸν ὁποῖο μαρμαρωμένη τρακυλοῦσε, τρελλὴ ἀπὸ τὸν ἔρωτά της, μεθυσμένη ἀπὸ τὸ ποτὸ ποὺ τόσο ἄστοργα ὁ ἄντρας της τῆς εἶχε σταμπάρει.

Ὅταν πρωτοσυναντήθηκαν, ἐκυτάχτηκαν μ' ἕνα εἶδος ἐξερευνητικό. Ἀντελήφθησαν, ὅτι ὁ ἕνας ἐβιάζε πρὸς τὸ μέρος τὴ θέλησι τοῦ, μοιραίως καὶ ἀναπόφευκτος. Δὲν ἀπαντοῦσε οὔτε μιὰ λέξι. Ἀλλ' ὁ ἕνας αἰσθανόταν τὶς ψυχικὲς ἀνάγκες τοῦ ἄλλου, ἄκουγε τὰ βήματα τοῦ ἄλλου ποὺ πλησίαζε. Καὶ τὸ διάστημα, ἐλογάριαζε τὸν καιρὸ ποὺ χρειαζόταν γιὰ τὴ συνάντησι.

Ἐ'Η ἡμέρα πλησίασε. Ἀγωνιώδης ἀνέμενε ἀπὸ ἕνα ἀνάστημα σιθηρία, ἕνα αἴσθημα ἀπὸ ἀφόρεση καὶ ἀγρεσι.

Ἐ'Η ὥρα φτάνει κι' ἀνακοίνωσε τὴ ταύτοχρόνως κι' ἀπὸ πλημμυρισμένος ἀπὸ ἀπὸ ποιὰ εὐτυχία.

Καὶ πραγματικὰ σύθήτως καὶ χωρὶς ἀπὸ ἀντιληφθῆ πὼς ἡ μιὰ μέρα πλησίαζε.

Ἤταν μιὰ Τρίτη, σὲ μιὰ χορευταρέμα. Ὅ ἀναντήθηκαν τὰ βλέμματα ἐδακάμασαν κι' ἀλ ὅλο ἀϊσθημα: ὅτι ἡ ἀγωνία εἶχε φτάσει πιά!

Ἐκείνος τὴν ἐκάλεσε ἐκάφεσε τὸ βλέμμα νὰ στὸ γλυκὸ βλέμμα τοῦ δούνισσα δὲν χωρίσαν φάλι της. Ἄρτα τὸ ἀνήση ἐκείνος μὲ μιὰ ἀπὸ πὸ σκοτεινὰ βλέφ τὸ της. Καὶ σὲ λίγη ὥρα ἐχόρευαν μαζύ, ἐκεῖνος κι' ἐ

—Τὴν Κυριακὴ στὸ τὸ ἀπόγευμα, θὰ σὲ σε σπίτι μου!..

* * *

Ὦ; τὴν Κυριακὴ νὰ περάσουν τέσσερις ἀγωνιώδους ἀναμονῆς ἀϊόνες, ἀτελείωτες ὁποῖες; κάθε στιγμὴ ἀφρ ψυχὴ τῆς δούκισσας; ἕνα μεφὸ αἴσθημα: Τὸ αἴσθ μετανοίας.

Μετανοοῦσε γιὰ τὸ ραντεβοῦ ἐκεῖνο, ποὺ μόνη της τὸ ἀ σει! Σκεφτόταν νὰ σηκωθῆ καὶ νὰ φύγη, ν' ἀπομακρυνθῆ ἀπ πολιτεία ἐκείνη, ἀλλ' ἀμέσως πάλι ἄλλαζε γνώμη καὶ δὲν ἠ τοποιοῦσε τὸ σχέδιό της. Ἔμενε ἀναπόφασιστη, νκαμένη, ἀ νὰ παρατηθῆ ἀπὸ τὸν ἔρωτα.

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἄντρας της ἔφευγε γιὰ δουλειές τοῦ ὁρίσι. Σὲ μιὰ στιγμὴ σκέφτηκε νὰ πέση γονατιστὴ στὰ πόδι τὸν παρακαλέση νὰ μείνη κοντά της, νὰ τοῦ ἐξομολογηθῆ τὸ τῆς πληγωμένης της καρδιᾶς, νὰ τοῦ ζητήση νὰ τὴν σώση μασε ὅμως μιὰ ἀηδία, μιὰ ἀποστροφή, ψυχικὴ ἄλλοσε σ' ναῖκα ποὺ βλέπει, ὅτι τὴν περιφρονεῖ καὶ τὴν παρακαλεῖ ἀ φος τῆς ζωῆς της.

Ἐγύριζε μέσ' στὸ σπίτι της σὰν πληγωμένη τίγρη. κι' ἀπ τας νὰ κλάψη, μὴν ἔχοντας τὴ δύναμι νὰ ξεσπάση σὲ κλ μαρτυρίας. Ὥσπου τέλος βυθίστηκε σὲ μιὰ γλυκειὰ κοιμ ἡδονικὴ ἐκμηδένισι.

Ἡ νύχτα τοῦ Σαββάτου πρὸς τὴν Κυριακὴ, ἦταν μιὰ φρικτὴς δοκιμασίας γιὰ τὴ δούκισσα. Ἀπελπισμένη καὶ συντριμμένη ἐγύριζε πρὸς τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ τὴν βουρκωμένα μάτια νὰ τὴν συμβουλέψη, νὰ τὴν ὁδηγήση, νὰ τὴ φωτίση! Φρικοῦσε, τὸ κορμί της ἔτρεμε ἀπὸ ἕνα ἀνέκφραστο βαθὺ κρύο, ἡ καρδιά της χτυποῦσε δυνατά, ἔπαιζε, παραληροῦσε. Δὲν ἔβρισκε τί ν' ἀποφασίση. Ἀμφέβαλλε, κι' ὅμως ἐγνώριζε πὼς ἦταν ἀποφασισμένη. Ἔνιωθε, ὅτι ἡ καρδιά της εἶχε δαμάσει πειὰ ὅλες τὶς ἄλλες αἰσθήσεις της, ὅλη της τὴ λογική, ὅλο της τὸ εἶναι.

Καὶ τέλος, ὕστερα ἀπὸ πολύωρη ἀγωνιώδη ψυχικὴ πάλη, ἐξαντλήθηκε, ἦταν πειὰ ἀνίκανη ν' ἀντισταθῆ στὸ μοιραῖο.

* * *

Κυριακὴ ἀπόγευμα.

Μόνη στὸ σαλόνι ἐκείνη τὸ περιμένει μὲ μιὰ ἀσυγκράτητη ἀγωνία.

Τρίζ! χτυπάει σὲ λίγο τὸ ρολόϊ τοῦ τοίχου. Διευθύνεται στὸ παράθυρο ποὺ βλέπει στὸ δρόμο. Ἀφίνει τὸ βλέμμα της καὶ πλανᾶται ἀπέραντη ὥρα ἀνάμεσα στοὺς διαβάτες ποὺ περνοῦν. Μὰ ἀλλοίμονο, ἀπείρου δὲν φαίνεται νάρχεται.

Τέσσερες, πέντε, ἑφτὰ ἡ ὥρα! Ἀκόμα νάρθη! Ἡ δούκισσα, ἀπελπισμένη πειά, ἀποφάσισε σὲ μιὰ στιγμὴ νὰ ντυθῆ καὶ νὰ τρέξη ἐδῶ στὸ σπίτι του. Ἀλλ' ὄχι, δὲν ἔπρεπε ν' ἀφήση τὸ πάθος τῆς ἀφορᾶς της νὰ τὴν παρασύρη σ' ἕνα σκάνδαλο!...

Κι' ἐπερίμενε, ἐπερίμενε ὥς τὰ μεσάνυχτα. Ἀπηνδισμένη πειὰ ἀπὸ ἀπελπισμένη ἀπὸ τὴν ψυχική της ἀγωνία, κάθησε στὸ γραφεῖο καὶ τοῦ ἔγραψε αὐτὲς τὶς λίγες λέξεις:

«Ἐπὸ πρώτο τον ραντεβοῦ δὲν πηγαίνει μονάχα ἐκεῖνος ποὺ ἔνιωθε πεθαμένος!».

Καὶ πραγματικά! Ἐκεῖνος ἦταν πεθαμένος στὴν κρεββατοκάμαρα του, ὅταν ἡ δούκισσα τοῦγραφε αὐτὰ τὰ λόγια! Ντυμένος κομψὰ, φορώντας τὰ γάντια του, μὲ μιὰ καμέλια στὴ μπουτονιέρα του, ἀναναν πὼς ἦταν ἕτοιμος νὰ πάη στὸ ραντεβοῦ του. Στὸ χλομὸ πρόσωπό του διαγράφταν μιὰ φρικτὴ ἀγωνία, ἡ ἀγωνία ποὺ δοκίμασε στὶς τελευταῖες στιγμές του. Τὸ καρδιακὸ νόσημα, ἀπὸ τὸ ὁποῖο ὑπόφερε χρόνια τώρα, εἶχε χειροτερέψει τὶς τελευταῖες ἡμέρες. Παρέμενε ἀγωνία τὴ μοιραία Κυριακή, τὴν ποθητὴ στιγμή, ποὺ θὰ ἔσφιγγε στὴν ἀγκαλιά του τὴν ἀγαπημένη του. Μὰ ὁ πόνος του ἦταν ἀκατανόητος. Ἡ καρδιά του δὲν βάσταξε στὴν τόση εὐτυχία. Ἡ καρδιά του... Τὸ εὔθραυστο, τὸ λεπτὸ αὐτὸ βάζο, ποὺ ἡ ἐλαχίστη ἀνατάραξη μπορεῖ νὰ τὸ σπάση. Καὶ τὸ ἀγωνιώδες ἐκεῖνο βάζο ἔπαψε τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ νέος ξεκινοῦσε γιὰ τὴ συνάντηση τῆς εὐτυχίας του!

Ὁ ὑπηρέτης του, ποὺ μπῆκε ἀργότερα στὸ δωμάτιό του, τὸν βρῆκε σωριασμένον στὸ πάτωμα, μὲ ἀφροὺς αἱματωμένους στὸ στόμα.

Τὴν ἄλλη μέρα, πρωτοῦ ἀκόμα ἡ δούκισσα ταχυδρομήσει τὸ γράμμα της στὸν ἐκείνον, στὸν ἀγαπημένο της, διάβασε στὶς ἐφημερίδες τὸ τραγικό του τέλος.

Τί παραφορὰ καρδιᾶς!

Ἐν αὐτῷ, λοιπόν, δὲν ἀγαπᾶ πειά, δὲν μπορεῖ πειὰ ν' ἀγαπήση ἡ δούκισσα. Ἐν αὐτῷ ζῆ, σύροντας μαζύ της τὴ φρικτὴ τραγῳδία της.

Δὲν μπορεῖ ν' ἀγαπήση πειά, γιατὶ ἡ καρδιά της εἶνε ἀφιερωμένη σ' ἐκεῖνον ποὺ ὁ θάνατός του τὴν ἔσωσε ἀπὸ ἕναν παράφορο ἔρωτα...

MATILDE SERAO

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑ

Τὸν ἐργατικὸ ἄνθρωπο τὸν πειράζει ὁ διάβολος, μὰ καὶ τὸ διάβολο τὸν πειράζει ὁ τεμπέλης.

Σ α α δ ῆ

Κατεκατάλησες τὸν καιρό σου καὶ γι' αὐτὸ τώρα ὁ χρόνος σὲ τιμωρεῖ.

Σ α ΐ ξ π η ρ

Ἂς πᾶμε, ὅτι ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου στάνει τὰ ἑβδομῆντα χρόνια. Ἀλ' αὐτά, ποιὸ ποσοστὸ εἶνε πραγματικὰ δικό μας; Ἂν ἀναρωτήσουμε τὸν καιρὸ ποὺ περάσαμε κοιμόμενοι καὶ ποὺ εἶνε χρόνος νεκρός, ἂν βγάλουμε τὸν καιρὸ ποὺ μᾶς ἀπορροφᾶ ἡ σκληρὴ βιοπάλη γιὰ τὸ ψωμὶ τῆς ζωῆς κι' ἐκεῖνον ποὺ σπαταλᾶμε γιὰ τὶς πολυπαιθίες κι' ἀσημάντες ὑποθέσεις τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς, τότε ἀπομακρυνόμαστε μὲ φρίκη πόσο λίγος χρόνος μένει στὴ διάθεσί μας γιὰ τὴν αὐτοδημιουργία μας.

Τ ζ ὼ ν Λ ο υ μ π ὸ ν

Ἔζησα ἀκριβῶς πενῆντα χρόνια. Ἀφαίρεσε ὅμως ἀπὸ αὐτὰ τὶς ὥρες ποὺ ἔζησα γιὰ τοὺς ἄλλους κι' ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό μου, καὶ τότε ἀπὸ μὲ βρῆς ἀκόμα πολὺ νέον.

Ὑπάρχουν ὧρες ποὺ τὶς ἐκμεταλλευόμαστε γιὰ λογαριασμό μας, ὧρες ποὺ μᾶς τὶς κλέβουν οἱ συνάνθρωποί μας καὶ ἄλλες ποὺ γλυστροῦν κι' φεύγουν μέσ' ἀπὸ τὰ χέρια μας ἀπὸ ὑπαιτιότητα δική μας.

Σ ε ν έ κ α ς

Η ΣΤΗΛΗ ΤΩΝ ΚΥΡΙΩΝ

ΠΩΣ ΔΙΑΤΗΡΕΙΤΑΙ Η ΩΜΟΡΦΙΑ

(Ἡ συμβουλὲς τῆς Φίλης σας)

Ἐ σ μ ε ρ ά λ δ α ν, Ἐνταῦθα.—Ἂν θέλετε νὰ εἶνε κόκκινα καὶ ἀνθηρὰ τὰ χείλη σας καὶ χωρὶς νὰ τὰ βάφετε, νὰ τ' ἀλείφετε κάθε βράδυ, πρὶν πλαγιάσετε, μὲ λίγη γλυκερίνη, ἀνακατεμένη μὲ ροδόσταγμα γνήσιο ἢ μὲ πολὺ καλῆς ποιότητος βαζελίνη. Ἡ γλυκερίνη κοκκινίζει ὡραιότατα τὰ χείλη. Κι' ἔτσι, ἂν ἀκολουθήσετε αὐτὴ τὴ συμβουλή μας, καὶ τὰ χείλη σας θὰ εἶνε κόκκινα καὶ δροσερὰ καὶ θ' ἀπαλλαγῆτε ἀπὸ τὰ διάφορα κραγιόνια, ποὺ κοστίζουν πολὺ καὶ πολλὲς φορὲς εἶνε καὶ βλαβερά.

Α ε υ κ ὴ ν Χ., Πειραιά.—Ἀφοῦ τόσο ἐπιθυμεῖτε νὰ ἔχετε μακοὺς καὶ πυκνὲς βλεφαρίδες, ν' ἀλείφετε κάθε βράδυ τὶς ρίζες τους μὲ πολὺ λίγο ρετσινόλαδο ἢ μὲ δαρνόλαδο, ποὺ μαυρίζει συγχρόνως τὶς βλεφαρίδες.

Πιάνετε πρὸς τοῦτο ἕνα μικρὸ ξυλαράκι ἢ ἕνα σπίρτο, τυλίγετε στὴν ἄκρη του λίγο βαμβάκι, τὸ βρέχετε σὲ λίγο ρετσινόλαδο ἢ σὲ δαρνόλαδο καὶ ἀλείφετε μὲ προσοχὴ τὶς ρίζες τῶν βλεφαρίδων σας, προσέχοντας πάντα μήτως ἀγγίσετε τὸ βολβὸ τοῦ ματιοῦ σας. Τὸ πρωὶ πλένετε τὰ βλέφαρά σας μὲ λίγο ἀποστειρωμένο ροδόνερο.

Ἀλλὰ θὰ ἔχετε τὸ ποθούμενον ἀποτέλεσμα, μόνον ἂν ἀκολουθήσετε τακτικὰ καὶ γιὰ πολὺν καιρὸ τὴν συμβουλή μας.

Π α υ λ ί ν α ν, Ἐνταῦθα.—Νὰ μὴν πάρετε κανένα ἀπὸ τὰ δυσκία ποὺ φεκλαμιάρουν ἢ ἐφημερίδες, ἂν δὲν ρωτήσετε πρῶτα τὸν γιατρό σας.

Εἶνε πολὺ προτιμότερο νὰ φροντίσετε ν' ἀδυνατίσετε χωρὶς φάρμακα. Ν' ἀποφεύγετε δηλαδὴ τὶς λιπαρὲς τροφές, τ' ἀμυλώδη, τὶς σάλτσες καὶ τὸ πολὺ ψωμί. Νὰ τρῶτε ψητὸ ψάρι, ψητὸ κρέας, χόρτα βραστὰ καὶ φρουγανιές. Νὰ περπατᾶτε ἐπίσης τακτικὰ κάθε ἡμέρα ἐπὶ μιὰ ὥρα καὶ νὰ κάνετε σουηδικὴ γυμναστική. Ἀλλὰ πρέπει νὰ ξέρετε, ὅτι δὲν εἶνε σωστὸ καὶ ν' ἀδυνατίσετε πολὺ καὶ ἀποτόμως. Νὰ μὴν μένετε νηστική, ἀλλὰ νὰ τρῶτε ὅσο πρέπει, γιὰ νὰ μὴν χάσετε τὶς δυνάμεις σας, φτάνει νὰ τρῶτε στεγνὴ τροφὴ καὶ δυναμωτική, ποὺ κάνουν αἷμα, ἀλλ' ὄχι καὶ λίπος.

Ἀ π ε λ π ι σ μ έ ν η ν ν ε ά ν ι δ α, Ἐνταῦθα.—Γιὰ τὸ πάθημά σας, σᾶς συμβουλεύουμε νὰ πᾶτε σὲ εἰδικὸ δερματολόγον καὶ γρήγορα μάλιστα. Αὐτὸς θὰ σᾶς δώση μιὰ εἰδικὴ ἀλειφὴ γιὰ νὰ σταματήση ὁ τριχοφάγος, ἀπὸ τὸν ὁποῖο πάσχετε, κατὰ πάσαν πιθανότητα.

Α ε υ κ ὴ ν Ἀ κ ά ν θ η ν, Ἡράκλειον Ἀττικῆς.—Γιὰ τὸ κοκκίνισμα τῆς μύτης, σᾶς συμβουλεύουμε μπάνια τοπικὰ μὲ ἕξοτο βορικοῦχο νερό. Τὸ βορικὸ νὰ εἶνε 3 τοῖς 100. Ν' ἀποφεύγετε τὸ κρασί, τὸ πολὺ κρέας, τὸ τσαί καὶ τὸν καφέ καὶ νὰ μὴ φορεῖτε στενὰ φορέματα, πρὸ πάντων ζῶνες καὶ κορσέδες.

Τὸ τοπικὸ μπάνιο θὰ γίνη ὡς ἑξῆς:

Βάζετε σ' ἕνα φλυτζάνι τὸ ἕξοτο βορικοῦχο νερό, βυθίζετε μὲ τὴ... μύτη σας καὶ τὴν ἀφίνετε ὁσάτου τὸ νερὸ ν' ἀοχίση νὰ κρυώνη. Ἀλλὰ προσέξτε, μὴ βάλητε κατόπιν σιέσος ἔξω στὸ κοῦ καὶ στὸν ἀέρα, γιατὶ τότε ὑπάρχει κίνδυνος νὰ κρυολογήσετε.

Δ ε σ π ο ι ν ί δ α Μ. Δ. Μ., Τρικόλιν.—Ἀπαντῶ μὲ τὴ σειρὰ στὶς ἐρωτήσεις σας:

Γιὰ τὶς φακίδες νὰ μεταχειρισθῆτε τὴν ἑξῆς ἀλειφὴ γιὰ τὸ πρωΐ:

Oxyde de Bismuth 10 γραμμάρια.
Kaoline 8—.
Vasceline 75—.

Καὶ τὸ ἑξῆς μίγμα γιὰ τὸ βράδυ:

Collodium 100 γραμμάρια.
Sublimè Corrosif 0,1—.

Ἡ θεραπεία αὐτὴ μένει ἡ πιὸ ἀβλαβὴς καὶ πιὸ ἀποτελεσματικὴ γιὰ τὶς φακίδες. Γιὰ τὴν γνωστὰ ὁ διάσημος Πολωνὸς δερματολόγος Una, στὴν «Revue des Sciences».

Ὅταν ἡ φακίδες θὰ ἐξαφανισθοῦν, θὰ παύσετε τὴν ἐπάλειψη.

Γιὰ τὶς τριτίτσες ποὺ ἔχετε στὸ δέρμα τοῦ προσώπου σας, νὰ μεταχειριστῆτε κυδωνόνερο, τὸ ὁποῖο παρασκευάζετε ὡς ἑξῆς:

Βάζετε νὰ μείνουν ἕνα ἀπόγευμα ἡμέρες σὲ καθαρὸ οὖζο φλοιοὺς κυδωνιῶν καὶ βρέχετε κατόπιν μ' αὐτὸ τὸ ἀφέψημά σας. Τὸ οὖζο καὶ ὁ χυμὸς τῶν κυδωνιῶν ἔχουν τὴν ἰδιότητα νὰ σφίγγουν τοὺς πόρους τοῦ δέρματος. Ὄχι, νὰ μὴ μεταχειρισθῆτε τὴν ἀλοιφὴ μὲ τὸν ὑδράργυρο.

Γιὰ τὶς ρυτίδες τῶν μαστῶν μεταχειρισθῆτε τὴν ἑξῆς ἀλοιφή:

Lanoline 35 γραμμάρια.
Eau de Brocchiri 15—.
Baume de la Mecque 5—.

Ὅσο γιὰ τὴν μεγάλη περιφέρεια, νὰ κάνετε τὴν ἑξῆς γυμναστική:

Νὰ περπατᾶτε κάθε πρωὶ μὲ σφιγμένους τοὺς μῦς τῶν μηρῶν ἐπὶ κάμποση ὥρα. Ἡ μέθοδος αὐτὴ δὲν εἶνε ἀκόμα πολὺ γνωστή, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀποτελεσματική.

Ἡ ΦΙΛΗ ΣΑΣ

ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ MANFRED G...

Ο ΕΝΟΧΟΣ

Γουλιέλμος Προυχτ ἦταν πειὰ ἱκανοποιημένος. Ἐπὰ τέλους! Θὰ μποροῦσε νὰ παρακολουθήσῃ τὴ θανατικὴ ἐκτέλεσι τοῦ Φρὶτς Σρὰτερ ποὺ θὰ γινόταν αὔριο τὸ πρωΐ.

Χρειάστηκε νὰ μεταχειρισθῇ ὅλους τοὺς φίλους του καὶ τοὺς γνωστούς του, νὰ τρέξῃ, νὰ καταβάλῃ ἕνα σωρὸ προσπάθειες, γιὰ νὰ τὸ πετύχῃ αὐτό. Μὰ καὶ πάλι δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ πῶς τὰ κατάφερε καὶ πέτυχε τὴν ἄδεια γιὰ νὰ μπῇ στὶς φυλακές, ὅπου θὰ γινόταν ἡ ἐκτέλεσι. Ἦταν ἀληθινὸ κατόρθωμα...

— Πάλι καλά, ψιθύρισε. Ἂς δοῦμε τώρα τὸ χαρτάκι μὲ τὶς σφραγίδες!

Ὅταν ἄνοιξε στὰ χέρια του τὸ χαρτάκι ποὺ τοῦδινε τὸ δικαίωμα νὰ μπῇ στὸν περίβολο τῆς φυλακῆς τοῦ Ἐμπερστάϊν στὶς 3 Ἰανουαρίου, κατὰ τὶς ἓξ τὸ πρωΐ, ὁ Γουλιέλμος Προύχτ, ἀνάπνευσε βαθειά. τὸ τσαλάκωσε στὴ χούφτα του κι' ἔννοιωσε μιὰ παράξενη ἀνατριχίλα σ' ὅλο του τὸ κορμί:

— Δόξα σοι ὁ Θεός! μουρμούρισε.

Κρατοῦσε πειὰ στὰ χέρια του τὸ πολυπόθητο αὐτὸ χαρτάκι, τὴν ἐγγύησι πῶς θὰ τελείωναν σὲ λίγο τὰ βασανά του. Θἀβλεπε μὲ τὰ ἴδια του τὰ μάτια νὰ κλείνῃ γιὰ πάντα τὸ στόμα ἐκείνου ποὺ περνοῦσε στὴ συνείδησι ὅλου τοῦ κόσμου γιὰ ἔνοχος τοῦ ἐκτροχιασμοῦ καὶ τῆς λησταείας τοῦ ταχυδρομικοῦ τραίνου...

Ὅταν πειὰ θὰ κυλιότανε στὴν ἄμμο τὸ κεφάλι τοῦ Σράτερ, θὰ τελείωναν ὅλα: Ἡ Δικαιοσύνη θἀκλεινε τὰ κατάστιχά της κι' οἱ ἄνθρωποι θἄπαυαν νὰ κουβεντιάζουν γιὰ τὸ ἔγκλημα ποὺ κόστισε τὴ ζωὴ δυὸ δυστυχισμένων σιδηροδρομικῶν. Καὶ κανείς, κανεὶς δὲν θὰ ὑποψιαζόταν τὸν ἀληθινὸ δράστη, αὐτὸν τὸν ἴδιο τὸν Γουλιέλμο Προύχτ. Ὁ Φρὶτς Σράτερ, ὁ ἄθῶος, θὰ πλήρωνε τὰ σπαμένα μὲ τὸ κεφάλι του. Τί σοῦ εἶνε, ἀλήθεια, ὁ κόσμος!...

* * *

Ὁ Προύχτ πῆρε τὶς ράγες τοῦ τραίνου καὶ τράβηξε πεζὸς γιὰ τὸ Ἐμπερστάϊν.

Γύρω του τρίζανε τὰ γυμνὰ δέντρα καθὼς ἔπαιζε ὁ πάγος στὰ κλαριά τους, τὰ σύματα τοῦ τηλεφώνου βούιζαν λυπητερὰ στὸ πέρασμα τοῦ ἄγριου γεναριάτικου ἀνέμου. Οἱ σκοῦροι κλῶνοι τῶν δέντρων ποὺ ξεχώριζαν θαμπὰ στὸ ἐδέφινιο φόντο τ' οὐρανοῦ — σὰν στρεβλωμένα μπράτσα κολασμένων τεράτων — τοῦ ξανάφεραν στὸ νοῦ του τὸ μαρτύριο τῶν τελευταίων ἡμερῶν: Ἀπὸ τὰ κατάβαθα τῆς ψυχῆς του εἶχε συρθεῖ ὑποψία σὰν φεῖδι κι' εἶχε κουλουριασθεῖ μέσα στὸ μυαλό του μιὰ ἔμμονη ἰδέα:

— Ἂν τύχαινε κάτι στὸ μεταξὺ καὶ δὲν ἐκτελοῦσαν τὸν Σράτερ;

— Ἂν τοῦδιναν χάρι;

Αὐτὰ τὰ δυὸ ἐρωτήματα τοῦ εἶχαν θαλώσει τὸ λογικό, τοῦ εἶχαν κουρελιάσει τὸ ἠθικό, τὸν εἶχαν κάνει ἕνα συχαμερὸ πρᾶμα νοτισμένο ἀπὸ χλιαρὸ λιπαρὸ ἱδρῶτα, τὸν ἱδρῶτα τῆς ἀγωνίας.

Εὐτυχῶς ἡ ἐκτέλεσι θὰ γινόταν σήμερα τὸ πρωΐ στὶς ἕξ, στὸν περίβολο τῆς φυλακῆς τοῦ Ἐμπερστάϊν.

— Εὐτυχῶς!

Ὁ Προύχτ τάχυνε τὸ βῆμα του.

Στὸ θαμπὸ φῶς ἑνὸς φαναριοῦ κύτταξε τὸ ρολόϊ του: Πέντε καὶ μισή.

Ἄρχισε νὰ τρέχῃ. Λαχάνιασε. Δὲν θὰ κατώρθωνε νὰ φτάσῃ ποτὲ στὴν ὥρα του!

Πήδηξε τότε σ' ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο ποὺ περνοῦσε γεμίζοντας τὸ σκοτάδι μὲ τοὺς ρόγχους τῆς πολυδουλεμένης μηχανῆς του...

* * *

Ὅταν ἔφτασε στὶς φυλακές, κάποιος φύλακας τοῦ ἄνοιξε καὶ τὸν ἔμπασε στὸν περίβολο.

Μέσα στὸ μακρόστενο παραλληλόγραμμο τῆς μουχλιασμένης αὐλῆς, ὅλα ἦσαν ἕτοιμα γιὰ τὴν ἐκτέλεσι. Ἕνας μικρὸς ὅμιλος ἀπὸ ἀντιπροσώπους τοῦ Νόμου, ἦταν μαζεμένος σὲ μιὰ γωνία τουρτουρίζοντας, μὲ σηκωμένους τοὺς γιακάδες τῶν ἀπανωφοριῶν καὶ τὰ κασέως. Λίγο παραπέρα, ὁ δήμιος μὲ τοὺς δυὸ βοηθούς του κρατοῦσε κάτω ἀπὸ τὴν ἀμασχάλη του ἕνα ἄμορφο πρᾶγμα τυλιγμένο σὲ μαῦρο πανί...

— Τὸ τσεκοῦρι.

Τὰ λεπτὰ περνοῦσαν ἀργά, σὰν νὰ ἦσαν κι' αὐτὰ φρὶ ἀλυσσίδες.

Ἐξαφνα, μέσα στὸ πυκνὸ σκοτάδι καὶ στὴν παγωμένη τιχτηρὸ μιὰ καμπανίτσα.. Ἡ καμπάνα τοῦ θανάτου!...

Καὶ τότε οἱ τοῖχοι τῆς φυλακῆς ἄρχισαν νὰ βροντοῦν σὰν νὰ ἐπρόκειτο νὰ γκρεμιστοῦν.

Τοῦ Προύχτ τοῦ φάνηκε πὼς σάλευε τὸ λογικό του γύρω του...

Τὸ βοητὸ θἦταν ἀληθινό. Κι' οἱ ἄλλοι, οἱ ἄνθρωποι ποὺ φαίνεται πὼς ἄκουγαν μὲ φρίκη τὸν χαλασμὸ τοῦ γνώστου. Ἡ καμπανίτσα τοῦ θανάτου εἶχε ξυπνήσει μέσα στὰ κόκαλα τοὺς βαρυποινίτες...

Κι' αὐτοὶ χτυποῦσαν τοὺς τοίχους καὶ τὶς πόρτες, ἐπαναλαμνιά τους πάνω στὰ κάγκελλα τῶν παραθυριῶν, τσακίζοντας καὶ τὰ τριποδά τους...

Ἀπὸ τὴν ἀριστερὴ μάλιστα πτέρυγα, ὅπου βρισκόντουσαν λοθάνατοι, ἀκούστηκε ξαφνικὰ μιὰ πολύστομη κραυγή, σὰν ν' νιζαν πολλὰ βώδια μαζύ... Φρίκη!...

Καὶ κοντὰ σ' ὅλ' αὐτά, πάνω ἀπ' ὅλα, ἡ καμπανίτσα ν' ἐξακολουθοῦσε ν' ἀντηχῇ πένθιμη, σκληρή, παράτεν... Σ' ὅλ' αὐτὸ τὸ ἴσιο σ' αὐτὴ τὴ συνταραχτικὴ ὀρχήστρα. ἄκου ἡ κι' ἡ φρίκη συντόνιζαν τοὺς σπαραγμούς των.

* * *

Ὁ Γουλιέλμος Προύχτ, ἀνίκανος νὰ δεχτῇ πειὰ ἀπολύτωσι, κυριολεκτικῶς κουρελιασμένος, στεκόταν ἀπέναντι σ' κρίσιμα τῆς ἐκτέλεσης κ' μενε.

Ἕνα λαμπιόνι ἄναψε.

Ἕνα πορτάκι ἀνοιξε κι' μελλοθάνατος. Μόλις ἀντ αὐτὸς τὸ ἱκρίωμα, λίθινο νατά του. Διὸ φύλακες κρ νώθεναν, ὁ παπᾶς κ' ὁ φυλακῆς, ἀναγκάστηκαν ν' ποστηρίξουν... Τὸν πίγν σηκωτὸ στὸ ἱκρίωμα. τ σαν κατί...

... Καὶ ὁ Προύχτ ἔλ πρόσινα χείλη τοῦ νὰ τὰ μάτια του νὰ κυτάξῃ ἀρος του γιαλιστερά. πάν ρά, Θεέ μου!...

— Εἶμαι ἄθῶος!... φω φνα.

Αὐτὰ τὰ δυὸ λόγια ἀρθρ πηναν κατάστηθα τὸν Προ πὼς ἕνα μανιασμένο κόπα μᾶς ἐρημιᾶς ἀκτῆς.

Ἔννοιωσε πὼς δὲν μπορ κρατῆσῃ τὰ λόγια ποὺ τὰ ν ρίζαν τὸ λαρύγγι καὶ δὲν κρ σε πειὰ νὰ τὰ ἐιποδίσῃ... Θὰ φώναζε. Θἄλεγε τὴν ἀλήθεια. γίνει ἄς γίνει...

Ἄνοιξε τὸ στόμα του, ἀλλὰ δὲν μπόρεσε νὰ βγάλῃ κιον Τότε πείσμωσε: Ἔπρεπε νὰ τὸ φωνάξῃ. Ἔπρεπε νὰ τ

— Εἶνε ἄθῶος... Σταθῆτε!... Ὁ ἔνοχος εἶμ' ἐγώ!...

Μάταια ὅμως ἀνοιγόκλεινε τὰ χείλη του. Τὸ λαρύγγι. σφιγμένο, οἱ ἀδένες του πρησμένοι, τὰ πλεμόνια του ἔ ἀπὸ ἀναλυτὸ μολύβι...

Κανεὶς δὲν τὸν πρόσεχε.

Προσπάθησε πάλι. Μὰ μάταια... μάταια...

Ὁ δήμιος σήκωσε τώρα τὸ τσεκοῦρι του. Μιὰ ἀστραπὴ πε βαινε, μιὰ ἀστραπὴ καθὼς ἔπεφτε... ἕνας ξερὸς κρότος... μένο αἱμόφυρτο κεφάλι, τὸ κεφάλι τοῦ Σράτερ!...

Κι' ἀμέσως μιὰ πιστολιά.

Ὁ Γουλιέλμος Προύχτ, ποὺ δὲν μπόρεσε νὰ ξεφύγῃ κα χο, καμμιὰ φωνὴ ἀπὸ τὸ στῆθος του, εἶχε βγάλει πάνω στ γία του τὸ πιστόλι του καὶ πυροβόλησε τὸν δήμιο.

Λίγο ἀργά. Ἕνα δευτερόλεπτο πιὸ ἀργά

* * *

Τὸν ἔπιασαν, τὸν φόρτωσαν σίδερα καὶ τὸν πηγαινοφέρ ἀνακριτή.

Εἶπε ἕνα σωρὸ ἀσυνάρτητα πράγματα, ἕνα σωρὸ πο ρες. Ἔφτασε ἀκόμα νὰ πῇ πὼς αὐτὸς εἶχε ληστέψει τὴν στοιχεῖα...

Ὁ ἀνακριτὴς ὅμως κατάλαβε πὼς ἡ ἐκτέλεσι τοῦ ἔφερ τὰ νεῦρα, τοῦ εἶχε σαλέψει τὸ λογικό, καὶ τὸν ἔστειλε γιὰ κ γνωσῆ ἐξέτασι. Κι' ὕστερα ἀπὸ τὶς τυπικὲς προθεσμίες, κι' ἀφ φτηκαν καὶ σφραγίστηκαν μὲ τάξι ὅλα τὰ σχετικὰ χαρτιά, τ σαν σ' ἕνα φρενοκομεῖο...

MANFRED GE...

...Ἕνας ξερὸς κρότος,... μιὰ πιστολιά...

κυρία ντὲ Γουρβὲλ στὸν Λ...).

Φίλε κύριε,

Ξυπνήσες ὡς τώρα. ν' ἀκοῦς ἀπὸ τὰ χείλη μου καὶ νὰ διαβάζῃς τὰ γράμματά μου. λό- μια τρυφερὰ λατρείας ποὺ δὲν τὴν ἄξιζες κα- λέ μου...

Σήμερα ὅμως εἶνε πολὺ κοντὰ τὰ πράγματα... Χωρὶς δυστυ- χῆς νὰ πάψω νὰ σ' ἀγα- πῶ, χωρὶς οὔτε στὸ ἐλάχιστο νὰ ἔχῃ ἐλατ- τωθῇ ἡ κατοστρεπτι- κή κι' ὁλοφώτεινη ἀγάπη μου γιὰ σένα, θὰ κοα- τήσω ἀπέναντί σου μιὰ τακτικὴ, ἀσυνήθιστη ὡς τὰ τώρα, ποὺ μακάρι νὰ τὴν κρατοῦσα ἀπ' τὴν ἀρχή...

Ναί, εἶνε ἀργὰ πειὰ τώρα... Σὲ λίγο θὰ πεθάνω...

Κ' ἔταν θὰ ἔχω ξεψυχήσει, δυὸ πρόσωπα, δυὸ ὄντα ποὺ ἦσαν τὸ μόνο γιὰ μένα σ' αὐτὸν τὸν ψεύτικο τὸν κόσμο, θὰ διαβάζουν τὴν ἴδια ἐπιστολὴ αὐτὰ τὰ ὀστερνά μου λόγια:

Τὸ πρωτότυπο τῆς ἐπιστολῆς αὐτῆς ὁ ἕνας... Τὸ πιστὸ ἀντίγραφό τοῦ ἄλλου...

Τὸ πρωτότυπο ὁ ἀγαπημένος μου... Τὸ ἀντίγραφο ὁ σύζυγός μου!

Καὶ πρῶτα-πρῶτα φωνάζω στὸν ἀγαπημένο μου:

Σκληρόκαρδη ψυχή μου!...

Γιατί μοῦ φάνηκες τόσο κακός;... Γιατί μοῦ σπάραξες ἀμείλικτα τὴν τρυφερὴ καρδιά μου, ποὺ τόσο ἤταν δική σου, ποὺ σοῦ τὴ χάρισα τόσο ἀθόρυβα;...

Ἤμουν ἀθῶα κι' ἤρωας... Μὰ μὲ φθόνησε κακὴ μοῖρα καὶ σ' ἔρριξε στὸ δρόμο μου... Μαγεύτηκα ἀπ' τὴ θωριά σου... Μὲ τρέλλανε τὰ μάτια σου καὶ δίψασα τὰ χείλη σου...

Κ' ἔγασα ἀπὸ τότε παντοτεινὰ τὴν ἡσυχία μου...

Μὰ λέρωσα συγχρόνως καὶ τὴν ψυχή μου... Ἤμουν πειὰ ἔνοχη μπροστὰ στὴ συνείδησι μου, καὶ μόνο ποὺ σὲ πόθησα... Ὡστόσο, βυθίστηκα μὲ τὰ μούτρα στὴ λάστη τῆς ἁμαρτίας, ἀφίνοντας τὸν ἑαυτό μου ἄβουλο χαλινό, ν' ἀκούῃ τὰ πλάνα σου τὰ λόγια...

Γιὰ τὴν ἡθική μου αὐτὴ πτῶσι πληρώθηκα ἀπ' τὸν Θεό, καὶ μὲ τὸ παραπάνω μάλιστα... Ἡ δίκαιη καὶ σοφὴ του κρίσι διάλεξε ἐσένα ἀκριβῶς ἀγαπημένε μου, γιὰ ὄργανο τῆς τιμωρίας μου...

Δοκίμασα πόνους φαρμακεροὺς ἀπ' τὴν κακία σου καὶ τὴν ἀστάθεια σου... Δοκίμασα φοικτοὺς σπαραγμοὺς ψυχῆς ἀπὸ τὰ πείσματα καὶ τὰ ψεύματα σου λόγια... Καὶ τὸ πιὸ χειρότερο ἀπ' ὅλα:

Δοκίμασα τὴ φοικτὴ ἀπογοήτευσι γιὰ τὴν ποιότητα τῆς δῆθεν λαμπρᾶς σου γιὰ μένα!...

Ναί... Θέλησες νὰ μὲ κατεβάσῃς στὸ ταπεινὸ ἐπίπεδο τῶν γυναικῶν ποὺ δίνουν μὲ πληρωμὴ τὰ χάδια τους... Δὲν σοῦφτανε ἡ ἔνοχη πειὰ ψυχή μου... Θέλησες ἔνοχο καὶ τὸ κορμί μου...

Ἄλλοιῶς σ' ἀγάπησα ἐγώ... Ἦσαν διαφορετικὰ τὰ ὄνειρά μου γιὰ τὴν Ἀγάπη... Σοῦδινα δίχως ἐπιφύλαξι τὴν πάναγνη ψυχή μου. γιατί ἤμουν σχεδὸν κυρία της... Τὴν ὁρίζα λιγάκι αὐτήν...

Μὰ δὲν τὴν πρόσεξες καθόλου, τὴν ἄμοιρη καὶ μισοένοχη ψυχή μου... Ἀλλοῦ σημάδευες ἐσύ, καὶ γιὰ νὰ τὸ πετύχῃς, φόρεσες μιὰ ἀνοιχτοκαρδιακή. Ναί... Αὐτὴ εἶνε δυστυχὼς ἡ μόνη καὶ καθαρὴ ἀλήθεια...

Δοφύσες τὸ κορμί μου καὶ γιὰ νὰ φτάσῃς ὡς ἐκεῖ, ποδοπάτησες τὴν ψυχή μου... Μὰ ἀπατήθηκες οἰκτρά, ἀγαπημένε φίλε, γιατὶ διψοῦσα γιὰ Ἀγάπη ἐγώ!...

Κι' μονο στὶς ψυχές μας φωλιάζει ἡ Ἀγάπη...

Σὲ σιλλυποῦμαι, φίλε μου, γιὰ τὴν ἀνέλπιστη ἀποτυχία σου, σ' αὐτὲς τὶς μανούβρες σου γιὰ μένα... Ἤσουν ὡς τώρα τὸ φάνφαν γκαρὶ τῶν σαλονιῶν... Ὁ μόνος ἀγαπημένος τόσων καὶ τόσων κυριῶν καὶ δεσποινίδων... Σὲ παραχάιδεψε ἡ ἐπιτυχία σὲ ὅλες τὶς πολιορκητικές ἐπιχειρήσεις σου, ἐξὸν βέβαια ἀπὸ τὴν τορινὴ μαζύ μας...

Ἤταν λοιπὸν καιρὸς γιὰ νὰ γνωτῆς καὶ λίγο τὴ λύσσα τῆς ἀντιστάσης!...

Μοῦ κόστισε σκληρὰ ἡ λύσσα σου αὐτή... Δεμένη καὶ τυλιγμένη ἀπελπιστικὰ στὰ δίχτυα μιᾶς ἄτιμης, μιᾶς παρεξηγημένης ἀπὸ ἕνα ἀγάπης, ἔχασα ὁριστικὰ τὸ μυαλοῦ μου τὴ γαλήνη καὶ τὴς ψυχῆς μου τὴν ἀνυστερία ἀπέναντι στὸ σύζυγό μου...

Μὰ κάλλιο ἔτσι — σύμφωνα μὲ τὶς ἀποψές μου πεποιθήσεις — πιστεύω διαφορετικὰ — σύμφωνα μὲ τὶς ἀποψές σου σάπιες θεωρίες! Τώρα θὰ μοῦ χαμογελᾶς... Θὰ φρονεύσῃς, δίχως ἀμφιβολία, τὴν ψυχική κατάστασί μου. Θὰ ἀδικήσῃ μου παραξάλη καὶ τοῦ μυαλοῦ μου τὶς φουρτοῦνες... Κι' ἡ μόνη σου ἀνησυχία θἄναι μὴν κατονίσει ἔξαφνα ὁ σύζυγός μου τοὺς ἐκκρεμεῖς μου λογαριασμοὺς μαζύ σου!...

Δὲν μὲ πειράζει αὐτὸ τὸ πράγμα... Ὅλα τὰ περιμένω ἀπὸ σένα, πράστυχε ἀγαπημένε μου!... Εἶν' ἄλλως τε τόσο μικρή, τόσο ἀσήμαντη ἡ στενοχώρια μου αὐτὴ μπροστὰ σὲ τόσα ἄλλα ἠθικὰ μαρτύρια καὶ χτυπήματα, ὥστε καθόλου δὲν τὴ νοιάθω...

Ποῦ εἶνε ἡ φιλενάδες μου;... Τὶς ἀπαρνήθηκα ἀπὸ καιρὸ γιὰ σένα καὶ τώρα μὲ περιφρονοῦν... Ποῦ εἶνε ἡ ἐκτίμησι τοῦ κόσμου;... Δὲν τὴ λογάριασα ἐξ αἰτίας σου, τόσον καιρό, καὶ μοῦφυγε γιὰ πάντα κ' αὐτή... Ποῦ εἶνε τοῦ ἄμοιρου σιζύγου μου ἡ οἰκογενειακὴ κ' ἡ ψυχικὴ γαλήνη;... Τοῦ τὴν ἔκλεψα ἔνοχα κι' ἄστοργα ἀπὸ καιρὸ καὶ πέταξε παντοτεινά, μαζύ της, κι' ἡ δική μου...

Σὲ λίγο θὰ πεθάνω... Κι' ὅμως κανένας δὲν θὰ κλάψῃ πλάι στὸ νεκρωμένο μου κορμί... Ἀποκλείστηκε γιὰ μένα κάθε παρηγοριὰ καὶ κάθε βάλσαμο ἀνακουφιστικό...

Κανένας δὲν μὲ λυτᾶται... Καὶ κάνουν πολὺ σωστά... Γιατὶ ἡ λύπη, ὁ οἶκτος, πάντα σταματοῦν στὴν ἄκρη τῆς τρομερῆς φωτιᾶς, ποὺ μέσα της φλογίζεται σκληρὰ ἡ ἄμοιρη παραστρατημένη...

Ἔτσι εἶν' ὁ κόσμος... Μὲ κομματιάζει ἡ τύψι, πονάει φριχτὰ ἡ ψυχή μου, ματώνει ἀνείπωτα ἡ δόλια μου καρδιά, ἡ τόσο πρωδομένη, καὶ φωνάζω σπαραχτικὰ ἀπ' τὸν πόνο... Μὰ εἶνε γραμμένο ἀτ' τὴ μοῖρα νὰ μὴν ἀκούγονται ἡ φωνές μου...

Ἤ, κι' ἂν ἀκούγονται ἀκόμα, κανένας νὰ μὴν τὶς προσέχῃ!...

Ἔτσι εἶνε ὁ κόσμος, ἀδιάφορος καὶ ψυχρός, σοῦ ἄλλου τὶς θλίψεις καὶ τὶς φουρτοῦνες... Δὲν τοῦ καίγεται κανενὸς καφφὶ γιὰ τὸν σπαραγμὸ τῶν συνανθρώπων του... Κυττάζει ἐγωϊστικὰ τὶς ἰδιαίτερες ὑποθέσεις του, δίχως νὰ δίνῃ μιὰ πεντάρα ἂν ὑποφέρουν ἄλλοι πλάϊ του... Εἶν' ἄκαρδος ὁ κόσμος...

Πιὸ ἄκαρδος ὅμως ἀπὸ κεῖνον, εἶσαι σύ, ἀγαπημένε μου!...

Πιὸ χειρότερος ἀπὸ κεῖνον!... Ἀφάνταστα χειρότερος!...

Γιατὶ εἶσαι πιὸ πρόστυχος ἐσύ, ἀγαπημένε μου... Πιὸ ἄνανδρος καὶ ταπεινός... Καὶ στέκεσαι πιὸ χαμηλὰ ἀπὸ κεῖνον!... Μὴ σοῦ παραξενοφανεῖ αὐτὴ μου ἡ πεποίθησι... Στηρίζεται στὴν ἀλήθεια...

Ναί... Εἶνε ψυχρὸς κι' ἀδιάφορος ὁ κόσμος... Μὰ εἶσαι χαιρέκακος ἐσύ!... Δὲν δίνει τσακιστὴ πεντάρα γιὰ τὸν σπαραγμό μου ὁ κόσμος... Μὰ σύ γελᾶς κι' εὐφραίνεσαι μὲ τὸ μαρτύριό μου...

Σοῦ φαίνεται πὼς μ' ἐκδικεῖσαι γιὰ ὅλες μου τὶς ἀρνήσεις γιὰ ἱκανοποιήσω τὶς ταπεινὲς ὁρμές σου... Νταραστήκαμε τοὺ χτύπησαν κατάμουτρα τὰ πρόστυχά σου σχέδια, στὸν τοῖχο τὸν σκληρὸ τοῦ ἀκλίδοτου ἴσαμε τώρα χαραχτῆρα μου... Ὁ κόσμος σηκώνει τὴν ψυχρὴ ματιά του καὶ τὴν παίρνει ἀπὸ πάνω μου, σὰν τύχει νὰ μ' ἀντικρύσῃ... Ἐνῶ, ἀντίθετα ἐσὺ τὴν καρφώνεις κι' μέσος στὰ βοῦρκομένα μάτια μου... Ὁ κόσμος σφαλάει μὲ φόβο τὸ στόμα του, σὰν μ' ἀντικρύσει λίγο... Ἐνῶ, ἀντίθετα, ἐσὺ τὸ ἀνοίγεις διάπλατο, γιὰ νὰ ξεχύσῃς ἄφθονα τὴν ποσοβολὴ καὶ τὴ σικωμαντία...

Ποιὸς θὰ μὲ γλυτώσῃ ἀπ' τὸν βόρβορο τῆς ψυχῆς σου κι' ἀπ' τὴ λυσσαρχη μανία ποὺ τάραξε τὸ μυαλό σου, διαβολικὲ ἀγαπημένε μου; Πότε θὰ λυτρωθῇ ἡ ψυχή μου ἀπ' τὰ σκοτάδια τοῦ ἐξευτελισμοῦ ποὺ μ' ἔριξαν τὰ κακοποιήματα σου κι' οἱ λασπωμένοι πόθοι σου;

Μόνον ὁ θάνατος. χρυσὲ μου... Τὸν θεριοπαρακάλεσα καὶ μοῦρθε... Τὸν φώναξα καὶ μοῦ κόπιασε...

Καλωσόρισες στὸ σπιτικό μου, Χάρε!... Ἐγὼ σὲ φώνεξα με τόθο, ἐγὼ σὲ φώναξα, θυμᾶσαι; γιὰ τοῦ τάφου τὴ γαλήνη, καὶ σ' εὐχαριστῶ μὲ τὴν ψυχή μου ποὺ ἄκουσες τὴν παράκλησί μου...

Χάρισέ μου λίγες στιγμὲς ἀναπνοὴ... Χάρισέ μου τὸν καιρὸ τὸν λίγο, σσο νὰ γράψω λίγα λόγια στὸν ἄμοιρο σύζυγό μου... Ὄχι πολύ... Λύπησου με γιὰ λίγο ἀκόμα, ὅσο νὰ στάξω βάλσαμο στὴν πονεμένη του ψυχή... Ὅσο νὰ τοῦ χαρίσω λίγες στιγμὲς ἀνακουφιστικὲς στὴν τόση του ντροπὴ καὶ στὸν τόσο του σπαραγμό...

Τοῦ τὴ χρωστάω αὐτὴ τὴ χάρι. Τὴν ἐλάχιστη ἂν τὴ συγκρίνω μὲ τὴ φαρμάκια ποὺ τὸν πότισα...

Ἀντίο ἐσύ, ἄκαρδε, ἀγαπημένε μου... Εἶσε κάτι σ' ἀνταμώσω Ἐκεῖ Ψηλά, κάτι πιὸ ἀγαπημένο ἀπ' ὅ,τι σ' ἀγαπῶ τώρα, στὸ ταπεινὸ τῆς Γῆς τὸ χῶμα... Ἀντίο!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ ἐπιστολὴ τῆς κ. ντὲ Γουρβὲλ στὸν σύζυγό της

Η ΣΕΛΙΣ ΤΩΝ ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΩΝ

Η ΠΑΘΗΤΙΚΩΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

(Ἀπὸ τὶς «Liaisons Dangereuses» τοῦ Choderlos de Laclos)

ΕΝΑΣ ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΚΑΤΑΚΤΗΤΗΣ

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΠΕΡΙΦΗΜΟΥ ΓΟΗΤΟΣ ΝΤΕ ΡΙΣΕΛΙΕ

ΙΣΤ'

Α ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, τόσο ὁ βασιλεὺς Λουδοβίκος ΙΕ' μεταβαλλόταν. Ἀπομακρυνόταν διαρκῶς ἀπ' τὴ γυναίκα του, τὴ θεοφοβούμενη βασίλισσα Μαρία Λεζίνσκα καὶ συχνὰ τὸ ἔσκαζε ἀπὸ τὸ παλάτι γιὰ νὰ συναντᾶ τὴν σὲ διάφορα εὐθύμια σουπὲ ποὺ ὀργάνωναν γιὰ νὰ τὸν διασκεδάζουν οἱ εὐνοούμενοί του αὐλικοί.

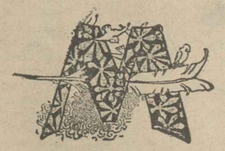

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ἀκριβῶς, ὁ Ρισελιὲ ἐπεδίωξε νὰ προσεγγίσει τὸν βασιλέα καὶ νὰ γίνῃ φίλος του. Ὁ πρωθυπουργὸς Φλεοὺ τὸν διεκόλυνε σ' αὐτό, προσκαλώντας τον στὰ σουπέ, ποὺ τόσο ἄρεσαν στὸν Γάλλο μονάρχη. Μὰ ἂν ἤξερε, ὅτι ὁ Ρισελιέ, προσεγγίζοντας τὸν βασιλέα, ἤθελε νὰ γίνῃ πρωθυπουργός, ἀσφαλῶς δὲν θὰ ἔκανε ποτὲ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα.

Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ὁ ἥρως μας κατώρθωσε νὰ κερδίσῃ τὴν εὔνοια καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη τοῦ Λουδοβίκου ΙΕ'. Μὰ ὁ Φρονσάκ, ὁ ὁποῖος ἦταν κατὰ βάθος πολὺ πονηρός, ἀπόμενε νὰ ἐκμεταλλευθῆ στὰ φανερὰ τὴν εὔνοια αὐτὴ καὶ προτίμησε μὲ πλάγια μέσα ν' ἀποσπάσῃ ἀπ' τὸν βασιλέα ὅ,τι ζητοῦσε.

Βλέποντας λοιπόν, ὅτι ὁ Λουδοβίκος ΙΕ' ἀπομακρυνόταν ὁλοένα ἀπὸ τὴ σύζυγό του, σκέφτηκε νὰ τοῦ βρῇ μιὰ εὐνοουμένη τοῦ χεριοῦ του, ἡ ὁποία νὰ τὸν ἐξυπηρετῆ στὰ συμφέροντά του καὶ γιὰ τὸ σκοπὸ αὐτὸ διάλεξε τὴν κόμησσα ντὲ Μαγιύ, ἡ ὁποία ἀπὸ καιρὸ ἀγαποῦσε μυστικὰ τὸν βασιλέα. Μὰ ἐπειδὴ αὐτὴ ἦταν πολὺ σεμνή, μετὰ τὶς πρῶτες δοκιμές, τὴν ἀντικατέστησε μὲ τὴν ἀδελφή της Παυλίνα, ἡ ὁποία ἦταν περισσότερο τολμηρὴ κι' ἔτρεφε ἀπὸ καιρὸ τὴ φιλοδοξία νὰ γίνῃ βασιλικὴ εὐνοουμένη γιὰ νὰ κυβερνήσῃ τὴ Γαλλία.

Ὁ Λουδοβίκος ΙΕ', μόλις τὴν εἶδε, εὐχαριστήθηκε, ὄχι τόσο ἀπὸ τὴν ὀμορφιά της, ὅσο ἀπὸ τὸ πνεῦμα της καὶ τὴν ἐπῆρε στὸ παλάτι.

Ἡ κόμησσα ντὲ Μαγιύ, ἡ ὁποία ἐξακολουθοῦσε ν' ἀγαπᾶ τὸν βασιλέα, τοῦ συγχώρησε εὐκολα αὐτὴ τὴν ἀπιστία καὶ παραχώρησε μάλιστα τὰ διαμερίσματά της στοὺς δύο ἐρωτευμένους γιὰ φωλιά τῆς ἀγάπης τους.

Ἐκεῖ μέσα, ὁ Γάλλος μονάρχης διασκέδασε ἐπὶ μερικὲς βδομάδες πότε μὲ τὴ μιὰ καὶ πότε μὲ τὴν ἄλλη ἀδελφή. Μὰ ἡ γυναικεία φλυαρία κατέστρεψε γρήγορα τὰ πάντα. Ἡ Παυλίνα ἔκανε μιὰ μέρα τὴν ἀνοησία νὰ πῇ σὲ κάποια αὐλικό, ὅτι ἀγαποῦσε τὸν βασιλέα. Αὐτὸ ὅμως ἔφτασε γιὰ νὰ τὸ μάθῃ ὅλη ἡ Γαλλία καὶ νὰ ξεσπάσῃ τὸ σκάνδαλο.

Τότε ὁ βασιλεὺς γιὰ νὰ τὸ συγκαλύψῃ, ἀπομάκρυνε νὰ παντρέψῃ τὴν Παυλίνα. Ὡς σύζυγό της διάλεξε τὸν ἀνεψιό του, δοῦκα ντὲ Βαντιμύγ, ὁ ὁποῖος δέχτηκε πρόθυμα τὸ συνοικέσιο, ἀφοῦ ὁ βασιλεὺς τοῦ παραχώρησε ὡς προῖκα 200.000 φράγκα εἰσόδημα, ἕνα μεγάλο διαμέρισμα στὶς Βερσαλλίες γιὰ κατοικία καὶ πολλὰ ἄλλα προνόμια.

Ὁ γάμος ἔγινε πράγματι καὶ εὐλογήθηκε ἀπὸ τὸν ἀρχιεπίσκοπο τῶν Παρισίων. Μὰ ἐπειδὴ ὁ βασιλεὺς δὲν ἤθελε νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν Παυλίνα στὸν σύζυγό της, τοὺς συνόδευσε μετὰ τὴν τελετὴ ὡς τὴν γνφική τους παστάδα. Ἐκεῖ ὅμως, ἀντὶ νὰ μπῇ μέσα ὁ γαμπρός, μπῆκε ὁ Λουδοβίκος ΙΕ', ἐνῶ ὁ δοῦξ ντὲ Βαντιμύγ ἔσστειλε νὰ ἐξαφανιστῆ.

Ἂν καὶ ἡ πρώτες αὐτὲς εὐνοούμενες τοῦ Γάλλου βασιλέως ἦσαν μάλλον φτωχές, ἐν τούτοις δὲν τοῦ στοίχιζαν πολύ. Στὰ 1739 δὲν δαπάνησε παραπάνω ἀπὸ 50.000 φράγκα γιὰ τὰ ἐρωτικά του ἔξοδα. Μὰ δὲν ἄξιζαν καὶ παραπάνω. Ἡ κόμησσα ντὲ Μαγιύ εἶχε ἀρχίσει πειὰ νὰ γίνεται γεροντοκόρη κ' ἡ ἀδελφή της Παυλίνα εἶχε λαμὲ μακρὺ σὰν στρουθοκάμηλος, περπατοῦσε σὰν γρεναδιέρος κ' ὁ ἰδρῶτας της μύριζε ἀπάισια.

Παρ' ὅλ' αὐτά, ὁ βασιλεὺς τὴν προτιμοῦσε ἀπὸ τὴν ἀδελφή της, γιατὶ ἦταν ὁρμητικὴ καὶ παράφορη.

Ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες μετὰ τὸ γάμο της —λιγότερους ἀπὸ τοὺς σινηθισμένους ἐννέα— ἡ Παυλίνα βρέθηκε σ' ἐνδιαφέρουσαν κατάσταση καὶ συγχρόνως δυνατὸς πυρετὸς τῆς ἐκδηλώθη. Ὅλη ἡ Αὐλὴ τότε, γιὰ νὰ εὐχαριστήσῃ τὸν βασιλέα, μεταφέρθηκε στὰ διαμερίσματά της. Τέλος ἕνα πρωὶ γέννησε κ' ἡ βασιλεύς, ὁ ὁποῖος παραστεκόταν κοντά της, δέχτηκε στὴν ἀγκαλιά του ἕνα κορίτσι, ποὺ τοῦ ἔμοιαζε κατάπληκτικά. Τὸ ἀπόθεσε ἐπάνω σ' ἕνα πλουμιὰ ἀπὸ βελοῦδο πορφυρὸ καὶ δὲν κουράστηκε νὰ τὸ καμαρώνῃ ὅλόκληρες μὲ πραγματικὴ πατρικὴ τρυφερότητα.

Μὰ ἡ κατάσταση τῆς λεχώς χειροτέρευε μετὰ τὸν ἔρχεται ἀπὸ δυὸ μέρες ἡ φτωχὴ γυναῖκα πέθανε. Ὁ θάνατος προκάλεσε στὸ βασιλέα ἐξαιρετικὴ ὀδύνη, μὰ δὲν δικαιολόγησε παρηγοριῶν, γιατὶ γνόρισε στὴν κηδεία τῆς τὴν τρίτη κόρη τῆς Μαρία Ἄννα, μαρκησία ντὲ λὰ Τουρνέλ.

Ὡραία, μεγαλοπρεπής, μὲ μάτια γλυκύτατα καὶ κατάστικὰ λεπτότατα, μ' ἕνα χαμόγελο παιδιάστικο, ἡ μαρκησία Τουρνὲλ ἄρεσε ἀμέσως στὸν βασιλέα. Ἔννιωσε κ' αὐτὴ συμπάθεια καὶ μόλις γύρισε ἀπ' τὴν κηδεία στὰ διαμερίσματά τῆς ἔξαμολογήθηκε τὸ κακουργημα αὐτὸ στὸ Ρισελιέ. Ἄρχοντα τῆς Αὐλῆς, στὸν ὁποῖο φερνόταν σὰν νὰ ἦταν δικός του.

Ὁ Ρισελιέ, γεμάτος ἐλπίδες τότε, ἄρχισε νὰ κάνῃ ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ πετύχῃ τὴν εὔνοια τῆς μαρκησίας καὶ γιὰ νὰ δυναμώσῃ τὴν προσέγγισί της μὲ τὸν βασιλέα. Τὴν ἐπισκεπτόταν σχεδὸν κάθε μέρα κοντὰ τῆς ἐπανελάμβανε διαρκῶς τὰ κολακευτικὰ λόγια ἀγαπᾶς τὸν βασιλέα ἀπ' τὴ σκοτούρα ἑνὸς ἀντιζήλου.

Ὅταν πάλι βρισκόταν κοντὰ στὸν βασιλέα, δὲν ἔχασε τὴν εὐκαιρία νὰ τοῦ ἐκθειάζῃ τὰ θέλγητρά της, νὰ τοῦ λέῃ ὅτι κι' αὐτὴ ἦταν ἀδιάφορη πρὸς τὸ αἴσθημά του καὶ ν' ἀνάβῃ ἔτσι περισσότερο τὸ πάθος του.

Τέλος, μιὰ μέρα, ὁ βασιλεὺς τὸν κάλεσε τὸ Ρισελιὲ ν' ἀποκαλύψῃ τὴν μαρκησία ντὲ λὰ Τουρνέλ, ἡ ὁποία θυμοῦσε νὰ τὴν κάνῃ εὐνοουμένη.

Ὁ Ρισελιὲ ἔτρεξε ἀμέσως σ' αὐτὴ μόλις ἄκουσε τὴ πρότασι, τὴν ὁποία ἄλλωστε ἀπάντησε :

— Ἔρχομαι πολὺ καλά, ὅτι σκοπεύεις γιὰ νὰ μ' ἀγαπήσῃ ὁ βασιλέας. Ἀλλὰ ἀρκετὰ ἴσως ἀπὸ τὰ θέλγητρά μου. Δὲν θὰ σᾶς κρύψω βέβαια, ὅτι ἡ μία καθόλου ἀδιάφορη στὰ νέα σου φέρνεται. Μὰ ἐπειδὴ σὲ μιὰ ἑβδομάδα ἡ λεπτὴ χρειάζεται κανεὶς ἕνα καλὸ βούλο, διαλέγω ἐσᾶς γιὰ σύμμαχο.

Ἀφοῦ συμφώνησαν λοιπὸν ἐπὶ τῆς ὥρας, ἀποφάσισαν, πρωτοῦ ἡ δεχτῆ τὴν πρότασι τοῦ βασιλέως, ξιώσῃ ἀπ' αὐτὸν τὴν ἀπαιτούμενη τὰ τοῦ τῆς ἀδελφῆς της κόμησσας Μαγιύ, τὴν τιμὴ νὰ τὴ διακρίνῃ σημαδεμένη εὐνοουμένη του, νὰ τῆς δώσῃ τίτλο τῆς δουκίσσης κ' ἕνα μεγάλο σόδιμα.

Παρ' ὅλ' αὐτά, ἡ μαρκησία Τουρνὲλ δὲν ἀγαποῦσε καθόλου τὸ βασιλέα κι' ὅ,τι ἔκανε, τὸ ἔκανε κατὰ βάθος φέρον. Στὴν πραγματικότη, ἡ ἀγάπη τῆς ἀνῆκε στὸν ἀνεψιό τοῦ Ρισελιέ, τὸν μαρκήζο ντ' Ἀξενοιά, ὁ ὁποῖος τὴν ἀγαποῦσε μὲ πάθος.

Μὰ στὸ Ρισελιὲ δὲν ἄρεσε καθόλου τὸ εἰδύλλιο αὐτό, γιατὶ ἤξερε, ὅτι ἡ γρήγορα, ὁ βασιλεὺς θὰ τὸ ἀντιλαβῆ.

Ὁ Λουδοβίκος 15ος.

Γιὰ νὰ χωρίσῃ λοιπὸν τοὺς δύο ἐρωτευμένους, ἀποφάσισε ἀπὸ τὸ Λαγκεντὸκ μιὰ κυρία, ἡ ὁποία τὸν εἶχε ἀγαπήσει πολύ. Ὅταν αὐτὴ ἔφτασε στὸ Παρίσι, ἀφοῦ τῆς μίλησε πρῶτα ὁ πάθος τοῦ βασιλέως πρὸς τὴν κυρία ντὲ Τουρνέλ, τῆς ἐπιβεβαίωσε τὴν ἀνάγκη νὰ προσελκύσῃ κοντά της τὸν κόμητα ντ' Ἀξενοιά, γιὰ νὰ ἀποκλείσῃ καὶ μειδιάματα τοὺς περιέργους, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποὺ μαζεύτηκαν γύρω του.

Ἀπὸ ἀπὸ τοὺς συνοδοὺς τοῦ Οὐάλλας, ἀπευθυνόμενοι τότε σὲ μιὰ ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ γυναικῶν, ποὺ βρισκόταν πολὺ κοντὰ στὸ αὐτοκίνητο, τοὺς φώναξαν:

—Νά, αὐτὸς εἶνε ὁ ἐκλεκτός σας, ὁ ἄνθρωπος στὸν ὁποῖον πρέπει νὰ δώσετε τὴν ψῆφο σας. Αὐτὸς θὰ ὑποστηρίξῃ τὰ συμφέροντά σας.

—Καὶ ποιός εἶνε αὐτός; φώτησαν ἡ γυναῖκες.

—Ὁ διάσημος συγγραφεὺς Ἔντγαρ Οὐάλλας.

—Φαίνεται ὅμως ὅτι ἐκεῖνες δὲν εἶχαν ἀκούσει ποτὲ τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως, γιατὶ ξαναρώτησαν:

—Οὐάλλας; Εἶνε σύζυγος τῆς Νέλλυ Οὐάλλας;

—Ὄχι.

ΞΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΕΝΤΓΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ

(Ἀπὸ τὴν τελευταία βιογραφία τοῦ Συγγραφέως, τὴν ὁποία ἐξέδωκε ὁ ἰδιαίτερος γραμματεύς του, Ρέμπερ Κοῦρτις)

Ο ΤΑΝ πέθανε πρὸ ὀλίγων μηνῶν ὁ διάσημος Ἄγγλος ἀστυνομικὸς μυθιστοριογράφος Ἔντγαρ Οὐάλλας, εἴχαμε δημοσιεύσει διάφορα ἀνέκδοτα ἀπ' τὴ ζωή του.

Ἀλλὰ τελευταίως ἐξεδόθη στὸ Λονδῖνο μιὰ νέα βιογραφία τοῦ Οὐάλλας, γραμμένη ἀπ' τὸν ἰδιαίτερο γραμματέα του Ρόμπερ Κοῦρτις. Ἡ βιογραφία αὐτὴ περιέχει ἕνα πλῆθος ἀγνώστων ἀνεκδότων τοῦ διασήμου συγγραφέως. Ἀπὸ αὐτὰ παραλαμβάνομε τὰ πιὸ χαρακτηριστικά, χάριν τῶν ἀναγνωστῶν μας.

Εἶνε γνωστὸν ὅτι ὁ Οὐάλλας ἦταν ὁ πολυγραφώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς συγγραφεῖς τῆς ἐποχῆς μας. Εἶχε γράψει πάνω ἀπὸ 150 μυθιστορήματα, καμμιὰ εἰκοσαριὰ θεατρικὰ ἔργα, ἐννηακόσια περίπου διηγήματα καὶ χιλιάδες ὁλόκληρες ἄρθρα!...

Ἡ Κυριακὴ ἀπόγευμα ποὺ ὁ Οὐάλλας δὲν εἶχε τίποτε καλύτερο νὰ κάνῃ, ἐκάθησε μὲ τὸν γραμματέα του νὰ συντάξουν ἕναν πλήρη κατάλογο τῶν ἔργων του, τὸν ὁποῖο τοῦ εἶχε ζητήσει κάποια βιβλιοθήκη.

Ὅπως ἦταν φυσικό, ἄρχισαν ἀπὸ τὰ μυθιστορήματα, τὰ ἐκδοθέντα σὲ βιβλία καὶ δημοσιευθέντα εἰς περιοδικὰ κι' ἐφημερίδες. Μὰ ὅσο κι' ἂν κόπιαστε τὸ μυαλό τους, δὲν μπόρεσαν νὰ θυμηθοῦν παρὰ μόνο 118 ἀπ' αὐτά. Κατόπιν αὐτοῦ, ἀναγκάστηκαν νὰ ζητήσουν τὴν βοήθεια τῶν βιοκαταλόγους ἀπὸ ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα τῆς Ἀγγλίας. Ἔμαθε ὁ Οὐάλλας ἔστειλε σ' ὅλα τὰ τυπογραφεῖα τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν μιὰ ἐγκύκλιο, συνταγμένη ὡς ἑξῆς:

«Κύριε,

Ἐπειδὴ θέλω νὰ συντάξω ἕνα πλήρη κατάλογο τῶν ἔργων μου γράψει, σᾶς παρακαλῶ πληροφορῆστε με ποιὰ ἔργα μου, μυθιστορήματα, διηγήματα, ἄρθρα καὶ καμπάνιες, ἔχουν δημοσιευθεῖ στὰ φύλλα σας.

Μεθ' ὑπολήψεως

Ἔντγαρ Οὐάλλας».

Ἔτσι, χάρις στὶς πληροφορίες ποὺ τοῦ ἔδωσαν οἱ ἐκδόσεις, κατώρθωσε ὁ Οὐάλλας νὰ... μάθῃ πόσα ἀπὸ τὰ ἔργα εἶχε γράψει. Εἶχε ξεχάσει δηλαδὴ ὅλες τὶς πάνω 40 μυθιστορημάτων του, καὶ ὅλων τῶν διηγημάτων του, ἐκτὸς ἀπὸ πέντε-δέκα.

* * *

Πολλὰ ἀνέκδοτα τοῦ Οὐάλλας σχετίζονται μὲ τὸν προεκλογικὸ ἀγώνα τῶν τελευταίων ἐκλογῶν τῆς Ἀγγλίας, στὶς ὁποῖες, ὅπως εἶνε γνωστόν, ὁ Οὐάλλας ἔχει βάλει κάλπη γιὰ βουλευτὴς καὶ... ἔπεσε παταγωδῶς.

Ἀφοῦ ἀπ' αὐτὴ ἀπεφασισμένοι τοῦ Οὐάλλας, καθὼς ἀπὸ ὁ ἴδιος νόμιζαν ὅτι ἦταν ὁ πιὸ γνωστὸς ἄνθρωπος στὴν Ἀγγλία, ἔπειτ' ἀπὸ τὸν πρίγκηπα τῆς Οὐαλλίας, γνωστότερος ἀκόμη κι' ἀπ' τὸν πρωθυπουργὸ Μάκ Ντόναλντ κι' ἀπ' τὸν μέγαν καὶ ποτὲ Λλόυ Τζόρτζ. Στὴν πρώτη ὅμως προεκλογικὴ ὁμιλία ποὺ ἔκανε ὁ Οὐάλλας, ἀνακάλυψε πόσο ἐσφαλμένος.

Ἕνα Σάββατο ἀπόγευμα, μιὰ μεγάλη συνοδεία ἀπὸ αὐτοκίνητα τοῦ ἀποστόλου τῶν φιλελευθέρων, ξεκίνησε, μὲ τὸν Οὐάλλας ἐπὶ κεφαλῆς, ἀπὸ τὴ πρωτεύουσα τοῦ Λαγκασάϊρ. Ἐπρόκειτο τὴν ἡμέρα ἐκείνη ὁ ἀγαπημένος μυθιστοριογράφος νὰ ἐκφωνήσῃ τὸν πρῶτο ἐκλογικό του λόγο στοὺς ἐκλογεῖς του.

Ὅταν ἡ συνοδεία ἔφτασε στὴν κεντρικὴ πλατεῖα τοῦ Λαγκασάϊρ, ἀπὸ τὰ ἄλλα αὐτοκίνητα σταμάτησαν σὲ μιὰ ἄκρη καὶ μόνο ἡ κίτρινη λιμουζίνα τοῦ Οὐάλλας προχώρησε ὡς τὴ μέση τῆς πλατείας. Ὁ ἀγαπημένος συγγραφεὺς ἀνέβηκε ἀμέσως ὄρθιος πάνω στὸ κάθισμα τοῦ αὐτοκινήτου του καὶ γυρίζοντας δεξιὰ κι' ἀριστερά, χαιρετοῦσε μὲ τὰ χέρια, ποὺ κρατοῦσαν μὲ μειδιάματα τοὺς περιέργους, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, ποὺ μαζεύτηκαν γύρω του.

Ὁ Ἔντγαρ Οὐάλλας στὸ γραφεῖο του.

—Ἀδελφός της, συγγενής της;

—Ὄχι, ξαναεῖπαν οἱ φίλοι τοῦ συγγραφέως.

Σημειωτέον ὅτι ἡ Νέλλυ Οὐάλλας εἶνε μιὰ Ἀγγλὶς συγγραφεὺς φεμινίστρια, ποὺ ἐκτὸς ἀπὸ μυθιστορήματα, γράφει ἄρθρα καὶ μελέτες σχετικὲς μὲ τὰ γυναικεῖα ζητήματα. Γι' αὐτό, ἐνῶ εἶνε ἄγνωστη στὸ παγκόσμιο κοινόν, εἶνε ἀντιθέτως γνωστότατη στὸν γυναικεῖο κόσμο τῆς Ἀγγλίας, καὶ προπάντων στὶς νοικοκυρὲς τῶν κατωτέρων τάξεων.

Ὅταν ἄκουσε τὶς ἐρωτήσεις τῶν γυναικῶν ἐκείνων, ὁ Οὐάλλας προσεβλήθη. Βλέποντας ὅτι ἦταν λιγότερο γνωστὸς ἀπὸ μιὰ θηλυκὴ συγγραφέα, ἡ ὁποία μπροστά του ἦταν ἐντελῶς ἄσημη. Φώναξε λοιπὸν θυμωμένα:

—Ὄχι, κυρίες μου. Οὔτε σύζυγος εἶμαι τῆς κυρίας αὐτῆς — πῶς τὴν εἴπατε; — τῆς Νέλλυ Οὐάλλας, οὔτε ἔχω καμμιὰ συγγένεια ἢ σχέσι μαζύ της, οὔτε θέλω νὰ τὴν ξέρω. Μπροστά μου αὐτὴ δὲν ἀξίζει τίποτε.

Ἀλλὰ κι' ἡ γυναῖκες θύμωσαν μὲ τὴ σειρά τους. Κι' εὐθὺς τοῦ γύρισαν τὶς πλάτες κι' ἔφυγαν...

* * *

Σὲ μιὰ ἄλλη περιοδεία του ὁ Οὐάλλας, προκειμένου νὰ μιλήσῃ στοὺς ἐκλογεῖς του, ἄρχισε τὴν ἀγόρευσί του ὡς ἑξῆς:

—Δὲν σᾶς παριστάνω τὸν ἅγιο, οὔτε τὸν τέλειο ἄνθρωπο. Εἶμαι ἄνθρωπος τῆς ἐποχῆς μου, μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ ἐλαττώματα. Δὲν εἶμαι Χριστιανός, μὲ τὴν ἔννοια ποὺ ἔχει ἡ λέξις αὐτή. Δὲν ἔχω ζήσει τὴ ζωὴ τοῦ ἀγρότη καὶ οὔτε μοῦ ἀρέσει. Εἶμαι κατ' ἐξοχὴν ἄνθρωπος τῆς πόλεως καὶ δὲν μπορῶ νὰ ζήσω οὔτε μιὰ μέρα μακρυὰ ἀπ' τὶς μεγαλουπόλεις. Εἶμαι θαμὼν τακτικὸς τῶν Ἱπποδρομίων, στὶς ὁποῖες παίζω μεγάλα ποσά, ὅπως ἐπίσης παίζω καὶ χαρτιά. Μὲ μιὰ λέξι, εἶμαι ἁμαρτωλός, πολὺ ἁμαρτωλός...

Οἱ φίλοι καὶ θαυμασταί του, ἀκούγοντας τὰ λόγια αὐτά, ἀναστατώθηκαν. Τὸν πλησίασαν λοιπὸν ἀμέσως καὶ ἄλλοι μὲν τὸν τραβοῦσαν ἀπ' τὸ πανταλόνι, ἄλλοι δὲ ψιθυριστὰ ἢ μὲ νοήματα προσπαθοῦσαν νὰ τοῦ δώσουν νὰ καταλάβῃ ὅτι τὸ εἶχε παρακάνει.

—Τί κάνεις ἐκεῖ; τοῦ εἶπε ὁ φίλος του Μπόϋντελλ ἀρκετὰ δυνατά, ὥστε ν' ἀκουστῆ ἀπ' τὸ πλῆθος. Μ' αὐτὰ ποὺ λές, ἐξεγείρεις τοὺς ἐκλογεῖς καὶ θὰ χάσῃς ἑκατοντάδες ψῆφων.

Μὰ ὁ Οὐάλλας, χωρὶς νὰ δώσῃ σημασία στὰ λόγια καὶ στὰ νεύματα τῶν φίλων του, ἐξακολούθησε στὸν ἴδιο τόνο:

—Δὲν ἔχω δώσει ποτέ μου οὔτε μιὰ λεπτάρα συνδρομὴ σ' ἐκκλησία, οὔτε καὶ θὰ δώσω ποτέ μου. Πρέπει ἀκόμα νὰ σᾶς πῶ ὅτι δὲν πατάω τὸ πόδι μου στὶς ἐκκλησίες!...

Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι ἔπειτα ἀπ' ὅλ' αὐτά, ἔχασε τὴν ἐκλογὴ παταγωδῶς. Ὁ ὑποψήφιος τοῦ ἀντιθέτου κόμματος βρῆκε βουλευτὴς μὲ 38.000 ψῆφους παραπάνω ἀπ' τὸν διάσημο Ἔντγαρ Οὐάλλας.

Τὴν ἀποτυχία του αὐτὴ ὁ Οὐάλλας δὲν τὴν πῆρε καθόλου κατάκαρδα. Μόλις τοῦ ἀνήγγειλαν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐκλογῶν, χαιρετήσας μὲ ἀφέλεια καὶ εἶπε στὸν γραμματέα του:

—Τοὐλάχιστον γλυτώσαμε τὶς ἑκατὸν πενήντα λίρες ποὺ εἴχαμε καταθέσει γιὰ ἐκλογικὸ παράβολο. Φόντισε νὰ μάθῃς τί ὥρα ἀνοίγει αὐριο τὸ Ταμεῖο, γιὰ νὰ πᾶς ἀμέσως νὰ ξαναπάρῃς πίσω τὰ λεφτά μας.

Ὅπως γράφαμε κι' ἄλλοτε, ὁ Οὐάλλας δὲν γελιόταν καθόλου ὅσον ἀφορᾶ τὴ φιλολογικὴ ἀξία τῶν ἔργων του. Τὸ ἤξερε καλὰ ὅτι τὰ ἔργα του δὲν ἦσαν προορισμένα νὰ ζήσουν αἰωνίως. Μὰ δὲν ἤθελε νὰ τοῦ τὸ λένε οἱ ἄλλοι.

Κάποτε ἕνας ἀνόητος γνωστός του, θέλοντας νὰ πειράξῃ τὸν Οὐάλλας, τοῦ εἶπε:

—Δὲν μοῦ λές, τί χρήσιμο πρᾶγμα ἔχεις κάνει σ' ὅλη σου τὴ ζωή;

Κι' ὁ Οὐάλλας, μὲ φλέγμα καὶ μὲ κάποια δόση αὐταρεσκείας, τοῦ ἀπάντησε:

—Ἀγαπητέ μου, κατώρθωσα κάτι, γιὰ τὸ ὁποῖο κανένας ἄλλος ἄνθρωπος στὸν κόσμο δὲν μπορεῖ νὰ καυχηθῆ. Ἔχω κάνει στὴ ζωή μου νὰ ἀγρυπνήσουν νύχτες ὁλόκληρες, διαβάζοντας τὰ ἔργα μου, τόσες χιλιάδες γυναῖκες, ὅσες κανένας ἄλλος ἄνθρωπος στοὺς αἰῶνες. Αὐτὴ εἶνε ἡ μόνη ἀξία τῶν ἔργων μου καὶ αὐτὰ μοῦ φτάνει.

* * *

Ρώτησαν κάποτε τὸν Οὐάλλας, ποὺ ἐδρεύει τὸ αἴσθημα τοῦ ἔρωτος.

Καὶ ὁ διάσημος ἀστυνομικὸς μυθιστοριογράφος ἀπάντησε:

—Στὸ στομάχι.

—Πῶς, στὸ στομάχι; τὸν ξαναρώτησαν.

—Ἁπλούστατα, ἀπάντησε. Δὲν βλέπετε;... Ὅλοι οἱ ἐρωτευμένοι ἄνθρωποι χάνουν τὴν ὄρεξί τους... Ἀποδείξις ὅτι τὸ στομάχι γεμίζει ἔρωτα καὶ... τριχωμάνα!...

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ συνέχεια.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ

ΤΟΥ Κ. ΦΑΝΗ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΩΣ ΕΙΔΕ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ ΕΝΑΣ ΕΠΤΑΝΗΣΙΟΣ ΤΑ 1849 - ΛΙΒΕΛΛΟΓΡΑΦΟΙ ΚΑΙ ΣΑΤΥΡΙΚΟΙ - Ο Α. ΦΑΤΣΕΑΣ

ΙΑ'.

ΕΤΑ τὴ δημοσίευσι τοῦ καυστικοῦ αὐτοῦ κατηγορητηρίου ἐναντίον τῶν Ἄγγλων τῆς Ἑπτανήσου, ὁ Φατσέας δὲν μποροῦσε νὰ μείνῃ πειὰ στὴ Ζάκυνθο. Γιὰ ν' ἀποφύγῃ λοιπὸν τὶς καταδιώξεις, κατέφυγε στὴν Ἑλλάδα κι' ἔφθασε στὴν Ἀθήνα τὴν ἄνοιξι τοῦ 1849, στὸν τόπο ποὺ ἐγαπήσει μὲ τὴ φαντασία του, ποὺ τὸν νόμιζε σὰν τὸν παράδεισο τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸν θεωροῦσε σὰν τὸν εὐτυχέστερο, τὸν εὐνομώτερο καὶ καλύτερο τόπο τοῦ κόσμου. Ἡ Ἀθήνα ἦταν τότε ἡ Ἱερουσαλὴμ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων, ἀληθινὸ προσκύνημα γιὰ κάθε σκλάβο ἢ ξενητεμμένο τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὴν ἴδια θρησκευτικὴ λατρεία πρὸς τὴν Ἀθήνα ἔτρεφαν κι' ὅλοι οἱ ὁπωσδήποτε μορφωμένοι Ἑπτανήσιοι, ὅπως ὁ Λασκαράτος, ὁ Μουστοξύδης, ὁ Βράϊλας Ἀρμένης κ.ἄ., πρὶν τὴν ἐπισκεφθοῦν καὶ πατήσουν τὸ χῶμα της. Αὐτὸς ὁ Φατσέας εἶχε γράψει στὸ βιβλίο του τὰ ἑξῆς σχετικά, συγχρίνοντας τὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα μὲ τὴν τυραννία τῶν Ἄγγλων στὴν Ἑπτάνησο: «*Διατί ὀπισθοδρομοῦμεν ἐμεῖς οἱ Ἑπτανήσιοι; Διατί οἱ νέοι μας, τόσοι λαμπροὶ νόες μένουν νεκροὶ ἢ διαφθείρονται; Διατί ἐμείναμεν ὀπίσω, ἐνῶ ἡ Ἑλλὰς μετὰ τὴν Τουρκοκρατίαν, μετὰ τὴν καταστρεπτικὴν Ἐπανάστασιν, τὴν ἐγωϊστικὴν βασιλείαν καὶ τοὺς συνεχεῖς ἀντιπερισπασμούς, ἐπροόδευσε καὶ προοδεύει καὶ ἔχει μέγα μέλλον; Διατί εἰμεθα μαραμένοι καὶ ταπεινοί, παρὰ διότι μᾶς λείπει ἡ ἐλευθερία; Θέλομεν νὰ ἔχωμεν τὸ μέλλον τῆς Ἑλλάδος. Θέλομεν νὰ ἔχωμεν τὴν ἑλληνικὴν σταδιοδρομίαν. Ἡ Ἑλλὰς εἶνε ὁ τόπος τῆς ἐπαγγελίας*».

Ἔτσι μιλοῦσαν οἱ ὑπόδουλοι πρὶν ἐπισκεφθοῦν τὴν Ἑλλάδα. Τὰ ἴδια σχεδὸν ἔγραφαν κι' ὁ Ἀνδρέας Λασκαράτος κι' ὁ Μουστοξύδης κι' ὁ Βράϊλας Ἀρμένης. Ἀλλὰ ποιὰ ἡ ἐκπληξι τοῦ Φατσέα (καθὼς καὶ τοῦ Λασκαράτου, στὰ 1845), ὅταν πάτησε στὴν προσφιλῆ του Ἑλλάδα κι' ὅταν εἶδε ἀπὸ κοντὰ τὸ ἰδανικὸ τῆς φαντασίας του, τὴν Ἀθήνα; Ποιὰ ἡ ἀπογοήτευσι του, ὅταν σφυγμομέτρησε κι' ἐψηλάφησε τὴν ἐρωμένη τῆς ψυχῆς του, τὴν πολυαγαπημένη του Ἑλλάδα; Ἐκεῖ ποὺ νόμιζε πὼς θὰ ἀβρισκε τὸ ἰδανικὸ τῆς ἐλευθερίας, πὼς θὰ βλέπε τὴν ἐκπαίδευσι στὸ ὕψος της, τὴ δικαιοσύνη τιμωρὸ τῶν κακῶν καὶ τῶν ἀδίκων καὶ τὴν κοινωνία γεμάτη ἀπὸ ἀνώτερα ἰδανικὰ γιὰ τὴ Φυλὴ καὶ τὸ Γένος, ἐκεῖ δὲν βρῆκε παρὰ παγερὴ ψυχρότητα, ἀναίσχυντη συμφεροντολογία καὶ ἀφάνταση μικροπολιτική, γύρω στὰ πιὸ ἀσήμαντα ζητήματα. Τότε εἶδε πὼς ἡ Ἑπτάνησο, τόσο ἀπὸ κοινωνικὴ ἄποψι, ὅσο κι' ἀπὸ ἄποψι μορφώσεως, νομοθεσίας, διοικήσεως καὶ δικαιοσύνης, παρ' ὅλη τὴν αὐστηρότητα τῶν Ἄγγλων, ἦταν πολὺ ἀνώτερη ἀπὸ τὴν ἐλεύθερη Ἑλλάδα. Μὲ μιᾶς τὰ μάτια του ἄνοιξαν. Τὸ ἰδανικὸ του γκρεμίστηκε:

«*Παρήτησα, γράφει, τὴν πατρίδα μου μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν ἐπιστρέψω πλέον, ἐπειδὴ τὴν ἔβλεπα εἰς τὴν ἀπελπισίαν καὶ τὴν τυραννίαν τῶν Ἄγγλων. Ἦτο σῶμα φθισικὸν καὶ μόνον ὁ ἀὴρ τῆς ἐλευθερίας ἠδύνατο νὰ τὸ σώσῃ. Ἤλπιζα εἰς τὴν ἕνωσιν αὐτῆς μετὰ τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἐρχόμενος εἰς Ἀθήνας ἐξεπατήθην καὶ εἶδα, ὅτι ἔθνος συνηθισμένον εἰς τὴν δουλείαν, μετὰ μεγάλων δυσκολιῶν ἐλευθεροῦται. Ἀπαιτεῖται καιρὸς πρὸς ἐκτίμησιν τοῦ δώρου τῆς ἐλευθερίας. Αἱ Ἀθῆναι εἶνε ὁ ΤΑΦΟΣ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΥ. Ἡ Ἑλλὰς ἔλαβε δύο μεγάλα δυστυχήματα, πρῶτον ὅτι μεταβᾶσα ἐκ τῆς ἄκρας δουλείας εἰς τὴν ἄκραν ἐλευθερίαν, δὲν ἠτύχησε νὰ λάβῃ στερεὰν κυβέρνησιν, καὶ δεύτερον τὰ εἰσαγόμενα στρέφουσι καὶ τὴν πνίγουσι εἰς τὴν πρώτην τῆς σπορᾶς ἀνάπτυξιν*».

Ἡ ἀνάγνωσι τῶν ἀθηναϊκῶν ἐφημερίδων τὸν ἀπελπίζει ἐπίσης. Καὶ γράφει: «*Σπανίως ἀναγιγνώσκω ἐφημερίδας. Ἀλλ' ὀσάκις κατὰ περίστασιν ἀνέγνων τινὰ τῶν ἐγηραιῶν μάλιστα ἐφημερίδων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἀπήντησα ἄρθρον μὲν πρῶτον περὶ ΚΛΟΠΗΣ, δεύτερον περὶ ΨΕΥΔΟΥΣ, τρίτον περὶ ΑΠΙΣΤΙΑΣ, ΔΙΑΠΗΣ, δεύτερον περὶ ΔΙΑΣΤΡΟΦΗΣ καὶ τέταρτον καὶ πέμπτον καὶ πάλιν περὶ ΚΛΟΠΗΣ κτλ. ὅλα περὶ κλοπῆς*». Τὸ μόνο περιοδικὸ σύγγλου, δὲν περιεῖχε παρὰ μεταφράσεις ξένων μυθιστορημάτων, περιηγήσεις ἀγρίων τόπων, συρμοὺς καὶ κοσμικὴ κίνησι. Τίποτε τὸ ἑλληνικὸ δὲν συναντάει ὁ ἀναγνώστης πουθενά. Ὅλα «*φραγκιάζουν*», κατὰ τὸν Φατσέα. Πηγαίνει στὸ Πανεπιστήμιο, θέλοντας νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν παράδοσι τῶν μαθημάτων καὶ νὰ γνωρίσῃ τὴν διδασκαλίας γιὰ νὰ συγκρίνῃ μὲ ὅ,τι παραδίδεται ἐκεῖ. Ἀλλὰ κι' ἐδῶ ἡ ἴδια ἀπογοήτευσι τὸν καταλαβαίνει. Τὸ στήμιο δὲν εἶνε παρὰ μιὰ φωλιὰ ἀέργων. Ἀμαθῶν καὶ ἀμαθῶν στὴ σκέψη νέων. «*Εἰς τὸ Πανεπιστήμιον*, γράφει, ἀκούω ἀνθρώπους ἀναφερομένους εἰς τὸν ἥλιον διὰ νὰ ἡλιασθῇ». Ἡ διδασκαλία μὲ τὸν σχολαστικώτερο τρόπο, χωρὶς σύστημα, χωρὶς βιβλία. Οἱ περισσότεροι φοιτηταὶ εἶνε «*πενηντάρηδες*», ἀποφασισμένοι νὰ μὴν τελειώσουν ποτέ. Ὅλοι κάνουν τὸ ἀδύνατο νὰ μὴν ἀποκτήσουν τίποτε ἀπὸ ἐπιστήμη. Ἀναφέρει παραδείγματα γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς φοιτητικῆς ζωῆς τῶν χρόνων ἐκείνων. Ἕνας νεῶν κατάπληξι. Γιὰ ἕνα φοιτητὴ ἀρκοῦσαν 20—24 δρχ. τὸ μῆνα. Ἄλλοι μὲ ἕνα μάθημα τοῦ παραδίδουν κ' ἄλλοι μὲ ἕνα μῆνα. Ὁ φοιτητικὸς βίος εἶνε κυνικώτατος. Ἰδοὺ καὶ ἕνα τιμολόγιο ὁ ὁποῖος ἀναφέρει τὰ σχετικῶς ὁ Φατσέας:

Ἕνα βῶδι ἀγοράζεται μὲ	80 δρχ.
Ἕνα πρόβατο ἀγοράζεται μὲ	14 »
Τὸ γιαοῦρτι στοιχίζει	2 δβάλια
Ἡ ζάχαρι »	4 δβάλια
Τὸ ψωμὶ »	2 δβάλια

Δυστυχῶς δὲν μᾶς ἀναφέρει ἄλλες τιμές, ποὺ θὰ μᾶς ἐνδιαφέρανε σήμερα, ἐπειδὴ ἀφορῶν τὴν ἐποχὴ τῆς ἐποχῆς. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τοῦ βιβλίου αὐτοῦ τοῦ Φατσέα, τὸ *Μαρτίου τοῦ 1849*», εἶνε ἀφιερωμένο στὴν πολιτικὴ κατάσταση τῆς βασιλείας τοῦ Ὄθωνος. Ὁ ὁποῖος δὲν εἶνε παρὰ λιβελλογράφος βάθος, γραμμένο σὲ πολὺ ἀπλὸ ὕφος καὶ μὲ συμπάθεια γιὰ τὸν κόσμο τῆς ἐλληνικὰ πράγματα. Ἡ ἀγάπη τοῦ γιὰ τὴ χωρὶς νὰ χάνῃ τὸ πολεμικὸ ὕφος ἐδῶ εἶνε μετριασμένο. Ὁ ὁμῶς ἐδῶ εἶνε μετριασμένος σχετικῶς γιὰ τὴν πολιτικὴ κατάσταση τῆς Ἑλλάδος: «*Ἡ Βουλὴ εἶνε ἀνεμένη καὶ διάφορα τέλη ὡς ἀγράμματον, βαρεῖαν ἐξῆς. Τὸ ἐφετεῖον δὲν γνωρίζει ἐκεῖνον ὁποῖον κουσα νὰ εἰπωσι καλὸν περὶ δικαστῶν. Τὰς ἐφημερίδας δὲν ἀναγνωστεύει κανείς. Ὁ εἰς ἀδιαφορεῖ τὴν διαγωγὴν τοῦ ἄλλου. Ἐὰν ἐγὼ ἐπιστεύσω τὰ ἀκούσματά μου, θὰ ἐκατάλαβα, τὸ συμφέρον καὶ τὴν ἀρετὴν εἶνε τὰ ἰσχυρὰ ἐλατήρια τῶν πράξεων. Ὁ τίμιος νομίζεται ὁ ἀνόητος. Ὁ ἀρετὴ ἀρχαιοπρεπὴς ἀρχαιοπρεπὴς ἀρχαιοπρεπὴς

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ MC GREGOR

Η ΚΟΥΡΣΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΕΣΑ στὸν μεγαλόπρεπο κ' ἀρχοντικό τους πύργο, σὲ μιὰ ἀπότομη καὶ γραφικὴ βουνοπλαγιὰ τοῦ ὄρους Σεθιότ, στὴ Σκωτία, ζοῦσε ζωὴ εὐτυχισμένη ἕνα ζευγάρι ζηλευτό :

Ὁ λόρδος καὶ ἡ λαίδη Χάμμερδην.

Νεαρός, χλομοπρόσωπος καὶ λυγερὸς ἐκεῖνος, ὥς 30 χρόνων, κληρονόμος ἀποκλειστικὸς ὀνόματος λαμπροῦ καὶ τίτλων παλαιῶν. Πλούσιος ἀράντασται, μορφωμένος ἐξαιρετικὰ καὶ πολυτάξειδος, ἦταν ἀριστοκράτης στοὺς τρόπους του καὶ στὴν καταγωγή του ὅς τὴν τελευταία φλέβα τοῦ κομψοῦ καὶ τρισχαριτωμένου του κορμιοῦ. Λεγόταν Ἄρθουρ.

Ξανθὴ κοικλίτσα, λεπτὴ καὶ ἀβρὴ σὰν ξωτικὸ κινέζικο λουλοῦδι, ἐκείνη, ὥς 25 χρόνων, μέτρια στὸ ἀνάστημα, μὲ ὁλόχρυσα μαλλιά, κανονικὰ χειλάκια καὶ ρόδινα, ἀπαλόχνουδο προσωπάκι, γαλαξομάτα καὶ τσαχπίνα, μοναχοκόρη τοῦ λόρδου Ἔρκ Κύννερφηλδ, λάτρευε μὲ πάθος φλογερὸ τὸν σύζυγό της. Λεγόταν Ἔδελιν.

Ἡνωρίστηκαν δυὸ χρόνια πρίν, σὲ μιὰ δεξίωσι ξένης πρεσβείας στὸ Λονδίνο, ἀγαπήθηκαν τρελλὰ κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγους μῆνες παντρεύτηκαν.

Ἔφυγαν γιὰ τὸ ταξεῖδι τοῦ μέλιτος καὶ ζήτησαν καταφύγιο καὶ σκέπη τῆς ἀγάπης των στὸν ἀνέφελο οὐρανὸ τῆς Κάτω Ἰταλίας. Μὰ κεῖ ποὺ ζοῦσαν ξένοιαστοι μιὰ ζωὴ εὐτυχισμένη, ἕνα ἄγγελμα θλιβερὸ τοὺς ἔκανε νὰ γυρίσουν πίσω.

Πέθανε ὁ πατέρας τοῦ Ἄρθουρ, ἀπὸ ἀρρώστεια ξαφνική.

Θρήνησε τὸ χαμό μου εἰλικρινὰ ὁ νεαρὸς κληρονόμος τῶν τίτλων καὶ τῆς περιουσίας του, καὶ κλείστηκε γιὰ τὴ χρονιὰ τοῦ πένθους στὸν ἀπόμερο καὶ παμπάλαιο πύργο τῶν προγόνων του, ἐπάνω κεῖ στὰ βουνὰ τῆς Σκωτίας.

Σύντροφος ἀχώριστός του, ἡ ἀγαπημένη του γυναῖκα, τὸν ἔκανε μὲ τὴν ἀφοσίωσί της καὶ τὴν ἄπειρη ἀγάπη της, νὰ ξεχάσῃ γρήγορα τὴν πίκρα του. Κ' ἔτσι γρήγορα ξαναβρῆκαν πάλι τὶς ἀξέχαστες παλιὲς σταγμὲς τῆς εὐτυχίας καὶ τῆς ξεγνοιασιᾶς των καὶ λησμόνησαν κεῖ πάνω τὶς σκοτοῦρες τῆς κοσμικῆς ζωῆς, ποὺ τοὺς ἔδινε ἡ κοινωνική τους θέσι.

Πέρασε ἡ χρονιὰ τοῦ πένθους καὶ κεῖνοι ἔμειναν ἀκόμα μακρυὰ ἀπ' τὸν κόσμο. Εὕρισκαν γοητεία ἀνείπωτη στὴ μοναξιὰ τους καὶ στὴν ἀμοιβαία τους ἀγάπη.

Κυνηγοῦσαν συχνὰ στὰ ἀτέραντα τοῦ πύργου δάση. Ἔκαναν ἐκδρομὲς συχνότερα στὶς μαγικὲς τοποθεσίες, ποὺ τριγυρίζαν τὰ χτίματά τους. Κ' ὧρες πολλὲς κλεινόντουσαν στὸ λαμπροστόλιστο σαλόνι τους, αὐτὴ στὸ πιάνο καθισμένη νὰ παίζῃ καὶ νὰ τραγουδῆ, κ' αὐτὸς ἀντίκρυ της νὰ τὴν ἀκούῃ καὶ νὰ τὴ θαυμάζῃ.

Τὰ νειάτα ὅμως ἔχουν, πάντα τους, καὶ δίκαιες ἀπαιτήσεις. Θέλουν καὶ κάποιο δόρυδο τριγύρω. Θέλουν καὶ κάποια ποικιλία, γιὰ νὰ ξεσκίζῃ πότε—πότε τὸν πέπλο τὸ βαρὺ τῆς μοναξιᾶς καὶ τῆς μονοτονίας.

Ἕνα πρωὶ Νοέμβρη, ἀνταριασμένο κ' ἐκνευριστικό, χασμουρήθηκε γιὰ μιὰ στιγμὴ ὁ Ἄρθουρ. Καθόταν πλάϊ στὴ γυναῖκα του, ἀντίκρυ στ' ἀναμμένο τζάκι τους, καὶ κύτταζε ἀφηρημένα τὶς φλόγες τῆς φωτιᾶς ποὺ βούζαν χαρούμενα.

Τὰ ἴδια καὶ ἡ Ἔδελιν!

Ἀντὶ νὰ θυμώσῃ ἢ καὶ νὰ πειραχτῆ λιγάκι, χασμουρήθηκε κ' αὐτή. Ναί. Τὴν τσάκιζε κ' αὐτὴ ἡ ἀνία. Ἔτριψαν ἀπότομα κ' οἱ δυό τους τὰ κεφάλια τους καὶ κυττάχτηκαν μέσα στὰ μάτια τους, ξαφνιασμένοι καὶ μισοχαμογελαστοί!

—Ναί. Καιρὸς νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ, ἀγαπημένη μου ψυχή. Μᾶς πόθησε τὸ Λονδίνο, φαίνεται. Ἀρκετὰ φυλακοστήκαμε δῶ πάνω στὰ κατσάβραχα. Ἔ ; Τί λὲς καὶ σύ ; εἶπε ὁ Ἄρθουρ, κ' ἐκείνη, ἀντὶ νὰ τοῦ ἀποκριθῆ, ἔγειρε βουβὴ στὴν ἀγκαλιά του καὶ σφράγισε τὸ στόμα του μ' ἕνα γλυκὸ φιλί.

Ἔπειτα ἀπὸ δυὸ ἑβδομάδες, βρισκόντουσαν ἐγκαταστημένοι στὸ πατρικὸ τοῦ Ἄρθουρ μέγαρο, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ξεχωριστὰ καὶ τὰ πιὸ πολυτελῆ μέσα στὸ Λονδίνο.

Τοὺς θάμπωσε στὴν ἀρχὴ ὁ σίφουνας τῆς κοσμικῆς ζωῆς. Μὲ γρήγορα συνήθισαν στὴν ἐκτυφλωτικὴ τὴ λάμψι τῶν λαμπροφορεσμένων σαλονιῶν τῆς Λονδρέζικης ἀριστοκρατίας.

Πῆγαν σὲ πολλοὺς, παραπολλοὺς χοροὺς καὶ δεξιώσεις. Καὶ δέχτηκαν πολλές, παραπολλὲς φορὲς κ' αὐτοὶ στὸ μέγαρό τους. Τοὺς παρέσυρε κυριολεκτικὰ ἡ κοσμικὴ ζωὴ τοῦ κόσμου των καὶ χαλαρώθηκε μὲ τὸν καιρὸ ὁ πρῶτος σύνδεσμός τους.

—Καλημέρα σου, ἀγάπη μου!

—Καληνύχτα σου, γλυκειά μου!

Δὲν προφταίναν νὰ βγοῦν ἀπὸ τὰ χείλη τους ἡ τριψερὲς αὐτὲς ἐκφράσεις, καὶ νά! Τὰ μάτια τους σφαλοῦσαν κοντὰ στὸ ἥλιοφαμμα, κοιμιένα ἀπ' τὴν ἀγρύπνια, γιὰ νὰ ξανανοιξουν πάλι μιὰ μέρα ἔγερνε ἡ ἡμέρα, ἕτοιμα γιὰ τὸ καινούργιο καὶ ἐξαντλητικὸ ξενύχτι.

Μὰ ἡ ζωὴ αὐτὴ σέρνει μαζύ της καὶ ἀναπάντεχες ἐκπλήξεις. Ὁ πυρετὸς ὁ διακρής, ποὺ δέρνει πάντα τοὺς πεσμένους μὲ τὰ μούτρα στὴν ἄτακτη ζωὴ τῶν ἡδονῶν, δίνει φτερὰ ἀλλόκοτα στὴν ξεκουμένη φαντασία τους.

Κ' ὁ Πειρασμὸς ὁ γοητευτικός, ποὺ τοὺς παραμονεύει ἀμείλικτα ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, τοὺς ρίχνει σφιχτοδεμένους καὶ ἀδύναμους σὲ κάθε λογῆς ἐλκυστικά, μὰ ἔνοχα παραστρατίσματα!

Ἐξαίρεσι στὸν κανόνα αὐτὸ δὲν ἔκανε, δυστυχῶς, κ' ὁ Ἄρθουρ. Τὴν Ἔδελιν τὴ φύλαξε ὥς τώρα ἡ φλογερή, ἡ ἄγρια σχεδόν, ἀγάπη της γιὰ τὸ σύζυγό της. Ἀπὸ τὴν πρώτη της στιγμὴ ἔβαλε στὴ θέσι τους, τοὺς οἰκτροὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους, τὰ σάτια αὐτὰ τῶν ἀσημικῶν σαλονιῶν φρούτα, ποὺ τὴν τριγύριζαν μὲ πείσμα.

Ὁ Ἄρθουρ ὅμως ;

Ὁ Ἄρθουρ, δυστυχῶς, ἀφοῦ μὲ τὴν ψυχὴ στὰ δόντια πάλαιψε στὴν ἀρχὴ ἀποφασιστικά, ἔσκυψε κατόπιν τὸ κεφάλι, νικημένος ἀπ' τὸν Πόθο.

Ἔγινε κουρέλι ἀνίκητο στὰ νύχια μιᾶς Γάτας πλουμιστῆς. Τῆς σαγηνευτικῆς σειρήνας λαίδης τοῦ Λογγεσσάρ.

Τῆς μυριοπόθητης Ἔλλεν!

Μὲ τὴ σατανική της ὀμορφιά, τὴν ἀνυπέρβλητη τὴ χάρι της καὶ τὴν ἄφθαστη γοητεία της, ἡ λαίδη Ἔλλεν Λογγεσσάρ, ἐνσάρκωσι διαβολικὴ τῆς Κακῆς Μοίρας, ἔσπειρε τὸν ὄλεθρο στὸ διάβα της.

Ἀτειρα τὰ θύματά της ὅσα γιὰ τὸ χατίρι της βοτήτηκαν ὥς τὸ λαιμὸ σὲ βοῦρκο καὶ στὸ ἔγκλημα. Ἀνήσυχη καὶ πάντα διψασμένη γιὰ καινούργιες περιπέτειες, ἡ ἔκφυλη ψυχή της περιφρονοῦσε ἥσυχα κανένα οἶκτο τὰ ἀνθρώπινα κουφέλια ποὺ σώριαζε στὰ πόδια της ἕνα τρελλὸ καὶ πρόσκαιρο καπρίτσιο της.

Ὅταν ἀντίζρυσε, ἀρχὴ—ἀρχὴ ἀκόμα, τὸν Ἄρθουρ καὶ τὴν Ἔδελιν, φρύαξε ἀπὸ πείσμα ἡ ἔκφυλη ψυχή της. Δὲν εἶχε συνηθίσει νὰ τὴν κυττᾶν τόσο ψυχρά, μὲ τόση ἐπαρφίλαξι, μάτια ἀνδρικά, ὅπως τὴν κύτταζαν τότε τὰ μάτια τοῦ Ἄρθουρ. Ἔννοιωσε τὴν ἀγάπη τοῦ νέου αὐτοῦ γιὰ τὴ γυναῖκα του, νοιώθοντας συγχρόνως καὶ τὴν πρώτη ἀντίστασι ἀνδρὸς στὰ προκλητικά της θέλγητρα.

Τὴ λύσσαξε ἡ ἀποτυχία!

Κ' ὡρκίστηκε ἐκδίκησι!

Τί μέσα ἔβαλε μπροστὰ ὁ γοητευτικὸς ἐκεῖνος θηλυκὸς σατανᾶς ; Τί μαεστρία ἄφθαστη, τί τέχνη καὶ κυνουργία ξετύλιξε μπρὸς στὸν ἄμοιρο Ἄρθουρ, γιὰ νὰ τὸν δῆ στὰ πόδια της, λέγον καμένο κατόπιν, ἄβουλον κ' ἀδύναμο, τρελλὸν ἀπ' τὴν ἀγάπη ;

Ὁ σατανᾶς καὶ κείνη ξέρουν!

Χάθηκε ὁ Ἄρθουρ γιὰ τὴν ἄμοιρη γυναῖκα του. Ἀχώριστος πιὰ ἀπ' τὸ πλευρὸ τῆς λαίδης Λογγεσσάρ, τὴ συνώδευε στὶς ἐκδρομές της, στὰ μικροταξειδάκια καὶ στὰ γλέντια της. Ἔσβυσε γι' αὐτὸν ὁ κόσμος ὅλος μπρὸς στὴν ἀκτινόβολη ὀμορφιὰ τῆς διαβολικῆς του φίλης.

Μὰ χάθηκε κ' ὁ κόσμος ὅλος ἀπ' τὰ μάτια τῆς γυναίκας του. Ἔσβυσε γι' αὐτὴν ὁ Ἄρθουρ καὶ μαζύ του σβύσαν ἡ χαρὲς τῆς νιότης, ἡ εὐτυχία τῆς ἀγάπης κ' οἱ παλμοὶ ἀπ' τὴν καρδιά της.

Τοῦ κόκκινο παραπάλεσε. Φοβέρισε πολύ. Κ' ἔκλαψε περισσότερο. Τὴν πλήγωναν ἡ καθημερινὲς σκηνές, τὰ αἰώνια παραπάλια της στὸν ἄπιστο σύζυγό της καὶ μέρα μὲ τὴν ἡμέρα τὴν ἔσκαβε τὸ μαρμάρι τῆς προδομένης της ἀγάπης.

Ἀπελπίστηκε μιὰ μέρα, ἐπὰ τέλους, κ' ὡρκίστηκε σκληρὴ ἐκδίκησι.

Ἄρχισε τὴν ὑποκριδία καὶ ξαναφάνηκε στὸν κόσμο, ἔπειτα ἀπ' τὴ ἀπορριθήσιμά της, τὶς πρῶτες μέρες τῆς θλιβερῆς ἀποκαλύψεως τῶν ἔνοχων ἐρώτων τοῦ συζύγου της.

Ὅλοι τὴν ἀντάκρυσαν πάλι, μὲ ἔκπληξι στὴν ἀρχή, μὲ κάποια ὑποπτοσύνη ἔπειτα, νὰ κάνῃ τὴν ἀδιάφορη καὶ νὰ μιλάῃ ξέγνοιαστα σὰ βλοῦς.

Μόνο τὰ λαμπερά της μάτια ἔδειχναν τὴ λύσσα καὶ τὸν πυρετό, ποὺ σγύβραζε στὴν ψυχή της!

Μιὰ μέρα δροσολουσμένη —ἀρχὲς τοῦ Μάη πειά— ἀρκετὰ λουσμένα αὐτοκίνητα ξεκίνησαν ἀπ' τὸ μέγαρο τοῦ Ἄρθουρ γιὰ μαρμαρένη δημερη ἐκδρομή. Διάφοροι καλεσμένοι γέμιζαν ὅλα τ' ἄλλα, μὰ τὰ τρία πρόσωπα, ποὺ μᾶς ἐνδιαφέρουν, βρισκόντουσαν σὲ ἕνα τ' αὐτά.

Στὴ θέσι τοῦ σωφὲρ ἡ Ἔδελιν. Πλάϊ της ἡ λαίδη Λογγεσσάρ. Καὶ μέσα σ' αὐτοκίνητο ὁ Ἄρθουρ.

Σὰν αἴνιγμα ψυχρὴ ἡ πρώτη. Ναρκωμένη ἀπ' τὴν Ἁμαρτία κ' ἐνέπνεοτα οἱ ἄλλοι δυό.

Ἐκίνησαν τελευταῖοι — ἐπίτηδες ; τυχαίως ; — κ' ἀκολουθοῦσαν ἀπὸ μακρυὰ τὰ ἄλλα αὐτοκίνητα. Κ' ἔπειτα ἀπὸ λίγες ὧρες παραφέρναν ἐπίπονα μιὰ θεόσπενη κορβίλα ἀπότομου καὶ ὀρθοῦ βουνοῦ, ἐνῶ κάτω ἀπὸ τὰ πόδια τους, σὲ βάθος ποὺ κρεμνοῦσε ζάλη, ἔσταζε μὲ θόρυβο καὶ βοῦρρο ἡ θάλασσα τὰ φουσκωμένα κύματά της.

Καὶ... Σὲ μιὰ στιγμή, μιὰ ἀπαίσια στιγμή, ἀστραψαν ἀκόμα πιὸ ἀπαίσια τῆς Ἔδελιν τὰ μάτια. Ἕνα συρτὸ καὶ ἀρπαϊαχαιμένο γέλιο, τὸ γέλιο τῆς, σκίρτεξε βουβὰ τὶς τρομαγμένες ψυχὲς τῶν δυὸ ἐνόχων. Μιὰ στραβοτιμονιὰ ἐπίτηδες! Δυὸ—τρία δευτερόλεπτα φρίκης, βουβῆς κ' ἀνείπωτης! Κι' ὕστερα τὸ τρομερὸ βάραθρο...

Πρὶν ἀνατριχιάσουν κὰν ἀπ' τὸ φάσμα τοῦ θανάτου, ἔγιναν κ' οἱ τρεῖς τους, στὸ βάθος τοῦ γκρεμοῦ, μιὰ μάζα ἀρμαλέα, τυλιγμένος ἀγκοὺς ἀπ' τὸ ξεσκίζεται, τὸ χυμένο αἷμα!....

Ἡ Ἔδελιν εἶχε ἐκδικηθεῖ....

ΑΝΕΚΔΟΤΑΚΙΑ

Ο «ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ»

Ὁ Μέγας Ναπολέων, ἀπὸ μικρὸς ἀπὸ ἐξαιρετικὴ κλίσι πρὸς τὴν πολεμικὴ τέχνη, ὅπως ἀναδεικνύεται ἀπὸ τὸ παρακάτω χαριτωμένο ἀνέκδοτό του :

Ὅταν ὁ Ναπολέων ἦταν ἀκόμα μαθητής, δὲν ἔκανε ἄλλη δουλειὰ στὰ διαλείμματα, παρὰ νὰ παραπέσῃ στὸ χῶμα στρατεύματα ἀπὸ... πετρίτσες καὶ νὰ τοὺς κάνῃ —γιατί;—κίνα.

Μιὰ μέρα, ὁ ἐπίδοξος αὐτοκράτωρ εἶχε παραταγμένο τὸ στρατό του σὲ κανονικώτατες τετράδες, ἐνῶ αὐτὸς ἀπὸ πάνω, κορμοδένος μὲ μιὰ βέργα στὸ χέρι γιὰ ξίφος, ἐφώναζε πρὸς μιὰ μεγαλόπετρη πέτρα, ποὺ ὑπετίθετο, ὅτι παρίστανε τὸ διοικητὴ τοῦ στρατεύματος :

—Συνταγματάρχα! Ἓν βῆμα ἐμπρός!

Ὁ... συνταγματάρχης ὅμως δὲν κουνήθηκε καθόλου ἀπ' τὴ θέσι του, πράγμα ποὺ ἔκανε τὸν μικρὸ Ναπολέοντα νὰ ἐπαναλάβῃ ἐντονώτερα τὴ διαταγή.

Τότε ἕνας μαθητάκος ποὺ παρακολουθοῦσε τὴ σκηνή, ἄρχισε νὰ τιλιᾶ καὶ νὰ κορφίδευῃ τὸ Ναπολέοντα, λέγοντάς τον τρελλό.

Θύμωσε ὁ μικρὸς Βοναπάρτης, χωρὶς νὰ χάσῃ καιρό, ἀρπαξε τότε τὸν... πέτρινο συνταγματάρχη καὶ ἔσπασε τὸ κεφάλι τοῦ σημαιφόρου του.

Πέρασαν ἀρκετὰ χρόνια ἀπὸ τότε κ' ὁ μικρὸς Βοναπάρτης δὲν ἔγινε μόνο μεγάλος, ἀλλὰ «Μέγας» Ναπολέων. Μιὰ μέρα λοιπὸν τοῦ παρουσιάστηκε ἕνας ἄγνωστος ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος τοῦ ἐξιστόρησε τὸ παιδικό ἐκεῖνο περιστατικό, δείχνοντάς του συγχρόνως καὶ τὸ σημάδι τῆς πληγῆς ποὺ εἶχε στὸ μέτωπο ἀπὸ τὸν... πέτρινο συνταγματάρχη.

Συγκινημένος ὁ Μέγας Ναπολέων ἀπ' τὴν ἀνάμνησι τοῦ μακρυνοῦ ἐκείνου ἐπεισοδίου, κράτησε ἀρκετὲς ὧρες κοντά του τὸν πιστό του σημαιφόρο, τὸν ὁποῖο διώρισε κατόπιν σὲ μιὰ ὄχι εὐκαταφρόνητη θέσι.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΔΙΑΣΗΜΩΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΤΟΥ ΖΩΓΡΑΦΟΥ ΡΟΥΜΠΕΝΣ

(Ὁ Ζωγράφος καὶ ὁ.... Διπλωμάτης)

Ὅπως θὰ ξέρετε βέβαια, ἕνας ἀπὸ τοὺς διασημότερους καλλιτέχνας τῆς Ἀναγεννήσεως ὑπῆρξε κι' ὁ Φλαμανδὸς ζωγράφος Παῦλος Ροῦμπενς, ὁ ὁποῖος γεννήθηκε τὸ 1577 στὴ Βετσφαλία, ὅπου ὑπηρετοῦσε ὁ πατέρας του ὡς ἀνώτερος ὑπάλληλος. Ὅταν πέθανε ὁ πατέρας του, ἡ μητέρα τοῦ Ροῦμπενς, ὁ ὁποῖος ἦταν τότε 10 χρόνων, ἐγύρισε στὴν πατρίδα της, στὸ Ἀννόβερο.

Ὁ μικρὸς Παῦλος ἐξακολούθησε ἐκεῖ τὶς σπουδές του, κ' ὅταν ἔγινε δεκαπέντε χρόνων, γιὰ νὰ ἐξοικονομῆ τὰ ἔξοδά του, φρόντισε ἡ μητέρα του καὶ τὸν προσέλαβαν ὡς ἀκόλουθο στὴν οἰκογένεια ἑνὸς εὐγενοῦς ἄρχοντος. Κατὰ τὶς νυχτερινὲς ὧρες, ὁ νεαρὸς Ροῦμπενς κλειν̀όταν στὸ δωμάτιό του καὶ ζωγράφιζε. Εἶχε προμηθευθεῖ ἕνα μεγάλο μαυροπίνακα, τὸν εἶχε κρεμάσει στὸν τοῖχο τῆς κάμαράς του καὶ σχεδίαζε πάνω σ' αὐτὸν μὲ τὴ φαντασία του διάφορα πορτραῖτα.

Ἕνα βράδυ τοῦρθε στὸ μυαλὸ νὰ φτιάσῃ καὶ τὸ πορτραῖτο τοῦ κυρίου του. Τόσο δὲ καταπληκτικὴ ἦταν ἡ ἐπιτυχία του, ποὺ τὴν ἄλλη μέρα πῆγε καὶ παρακάλεσε τὸν κύριό του νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ ὥς τὸ δωμάτιό του, ὅπου θὰ τοῦκανε μιὰ ἀνέλπιστη ἔκπληξι. Ὁ κύριός του δέχτηκε πρόθυμα κ' ὅταν βρέθηκε μπρὸς στὴν προσωπογραφία του, ἔμεινε κατενθουσιασμένος. Ἐξετάζοντας ὅμως προσεχτικώτερα τὸ πορτραῖτο του, ἀνακάλυψε μιὰ γκάφα τοῦ νεαροῦ καλλιτέχνη. Γύρισε τότε καὶ τοῦ εἶπε, χτυπώντας τον φιλικὰ στὸν ὦμο:

—Δὲν μοῦ λές, φιλαράκο μου, πότε μὲ εἶδες νὰ φορῶ τὸ σπαθί μου δεξιά;

Ὁ μικρὸς Ροῦμπενς, ποὺ δὲν εἶχε προσέξει τὴ λεπτομέρεια αὐτή, ἔμεινε ἀποσβολωμένος. Ὡστόσο, τὸ πορτραῖτο του ἐκεῖνο ἀποκάλυψε στὸν κύριό του τὴ μεγάλη του κλίσι στὴ ζωγραφική κ' ὕστερα ἀπὸ λίγες μέρες προσέλαβε σπίτι του ἕναν εἰδικὸ δάσκαλο γιὰ τὴ συστηματική καλλιτεχνικὴ ἐκπαίδευσι τοῦ νεαροῦ Ροῦμπενς.

* * *

Σὲ ἡλικία εἰκοσιτριῶν χρόνων, ὁ Ροῦμπενς βρισκόταν στὴ Βενετία, κοντὰ στὸν φημισμένο Ἰταλὸ ζωγράφο Βερονέζε.

Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες ὁ δούξ τῆς Μάντουας εἶχε προσκαλέσει στὴν Αὐλή του τὸν Βερονέζε γιὰ νὰ φτιάσῃ διάφορες τοιχογραφίες. Ὁ Βερονέζε ὑπάκουσε στὴν πρόσκλησι τοῦ δουκὸς καὶ πῆγε στὸ μέγαρό του, παίρνοντας μαζὺ καὶ τὸν Ροῦμπενς.

Κατὰ τὴν ἐκτέλεσι δὲ τῶν ἔργων ποὺ τοὺς ἀνέθεσε ὁ δούξ, ὁ Βερονέζε ἐσχεδίαζε μονάχα τὶς διάφορες ζωγραφικὲς συνθέσεις καὶ τὶς ἐζωγράφιζε κατόπιν ὁ Ροῦμπενς μὲ ἀξιοθαύμαστη ἐπιτυχία.

Ὕστερα ἀπὸ λίγες ἡμέρες ὅμως, ὁ Βερονέζε ἀδιαθέτησε σοβαρὰ καὶ ἤθελε νὰ γυρίσῃ σπίτι του. Δὲν εἶχε ὅμως τὸ θάρρος νὰ ἐπῇ στὸν δούκα ἕνα τέτοιο πρᾶγμα. Βλέποντας τον σ' αὐτὴ τὴν ἀμηχανία, ὁ Ροῦμπενς τοῦ εἶπε:

—Μὴ στενοχωρέσαι, διδάσκαλε. Ὁ μαθητής σου θὰ σ' ἀντικαταστήσῃ καὶ θὰ φανῆ ἀντάξιός σου.

Ἔτσι ὁ Βερονέζε ἔφυγε γιὰ λίγες μέρες, ἀφίνοντας τὸν Ροῦμπενς ἀντικαταστάτη του. Ὅταν ξαναγύρισε δὲ στὸ μέγαρο τοῦ δουκὸς καὶ εἶδε τὰ ἔργα ποὺ ἔζωγραφισε ὁ Ροῦμπενς, ἐνθουσιάστηκε τόσο, ὥστε τὸν ἀγκάλιασε καὶ τὸν ἐφίλησε βαθιὰ συγκινημένος.

Βλέποντας κατόπιν ὁ Βερονέζε πὼς ὁ Ροῦμπενς δὲν εἶχε ὑπογράψει τὰ ἔργα ποὺ εἶχε κάμει, πῆρε τὴν παλέτα καὶ τὸ πινέλο καὶ χάραξε σ' ὅλα ἐκεῖνα τ' ἀριστουργήματα τὸ ὄνομά του, ἀποθετώντας ἔτσι ἐπίσημα τὸ καλλιτεχνικὸ πάλαντο τοῦ ἀνταξίου μαθητοῦ του.

* * *

Ὁ Ροῦμπενς ὑπῆρξε καὶ διάσημος διπλωματίας.

Σὲ ἡλικία τριανταπέντε χρόνων, παντρεύτηκε πειὰ μὲ τὴν ὡραία Ἰσαβέλλα Μπραντ, βρισκόταν στὴν πατρίδα του, τὸ Ἀννόβερο. Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὸν προσκάλεσε στὸ Παρίσι ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων, μητέρα τοῦ βασιλέως τῆς Γαλλίας Λουδοβίκου τοῦ ΙΓ', καὶ τοῦ ἀνάθεσε τὴ διακόσμησι τῆς αἰθούσης τῶν Τιμῶν στὸ ἀνάκτορο τοῦ Λουξεμπούργου.

Μέσα σὲ δυὸ χρόνια ὁ Ροῦμπενς ἔκαμε ἑκατοντάπεντε ἀλληγορικοὺς πίνακες, πραγματικὰ ἀριστουργήματα.

Ὕστερ' ἀπὸ λίγον καιρὸ ὅμως, ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων ἤλθε σὲ ρῆξι μὲ τὸν βασιλέα κ' ἀναγκάστηκε νὰ φύγῃ μὲ τὸν δευτεράτοκο γυιό της Γάστωνα καὶ νὰ ζητήσῃ καταφύγιο στὴν Αὐλὴ τῶν Βρυξελλῶν. Στὴν περίστασι δὲ αὐτὴ ἡ βασιλομήτωρ, ἐκτιμώντας ἐξαιρετικὰ τὴ μεγαλοφυΐα καὶ τὴν ἀφοσίωσι τοῦ Ροῦμπενς, δὲν ἐδίστασε νὰ τοῦ ἀναθέσῃ μιὰ πολὺ ἐπικινδυνεμένη διπλωματικὴ ἀποστολή: Νὰ ζητήσῃ δηλαδὴ τὴ μεσολάβησι τῆς ἐφαντίνης Ἰσαβέλλας καὶ τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας γιὰ τὸν διακανονισμὸ τῶν διαφορῶν της μὲ τὸν γυιό της. Ὁ Ροῦμπενς ἀνέλαβε πρόθυμα τὴν ἐντολὴ αὐτὴ κ' ἔδειξε τέτοια διπλωματικὴ φινέτσα, ὥστε μέσα σὲ λίγον καιρό, χάρις στὴ μεσολάβησι τοῦ βασιλέως τῆς Ἱσπανίας, ἡ Μαρία τῶν Μεδίκων ξαναγύρισε στὴν Αὐλὴ τῆς Γαλλίας.

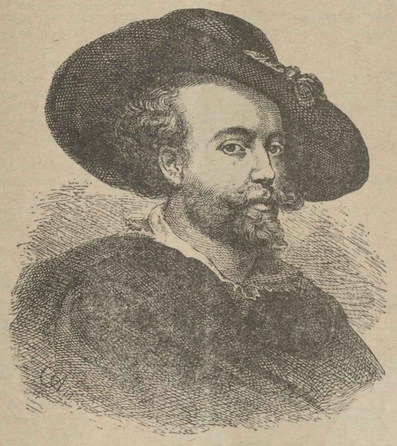

Ὁ ζωγράφος Ροῦμπενς.

Ο ΔΙΑΔΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ JEAN JEANNE

Η ΝΕΡΑΪΔΑ

ΠΡΟΣΩΠΑ :

ΕΛΙΖΑ, 47 ἐτῶν, μά φαίνεται κατά δέκα χρόνια μεγαλείτερη. Χλωμή, ἀδύνατη, ντυμένη φτοχικά. ΑΝΝΑ, 45 ἐτῶν, μά μ' ἐμφάνισι νέας κοπέλλας.

(Σ' ἕνα πλούσια ἐπιπλωμένο διάδρομο. Ἡ Ἐλίζα κάθεται καὶ περιμένει).

ΕΛΙΖΑ.—Θεέ μου!... Πόσο ἀργεῖ αὐτή ἡ κυρία!... Εἶνε τρομερὸ νὰ ζητάη κανεὶς ἐργασία καὶ μάλιστα στὴν ἡλικία ποὺ βρίσκομαι ἐγώ. Νὰ ζητάη ἐπιμόνως, μὲ χίλιες ἐκεσίες, καὶ νὰ μὴ βρίσκη, νὰ μὴ βρίσκη πουθενά... Ἤραγε θὰ μὲ δεχτοῦν ἐδῶ; Ἢ θὰ φύγω κ' ἀπὸ δῶ πέρα ἀπογοητευμένη;

(Μπαίνει ἡ Ἄννα. Ἡ Ἐλίζα σηκώνεται ἀπὸ τὴ θέσι της).

ΑΝΝΑ.—Καθῆστε, σᾶς παρακαλῶ, κυρία μου.

(Κάθεται κι' ἡ ἴδια κοντὰ στὴν Ἐλίζα).

ΑΝΝΑ.—Νὰ μὲ συγχωρεῖτε ποὺ ἄργησα λίγο καὶ σᾶς ἔκανα νὰ περιμένετε.

ΕΛΙΖΑ.—Δὲν πειράζει, κυρία.

ΑΝΝΑ.—Λοιπόν; Σᾶς στέλνει ἡ κυρία Ντυπόν, δὲν εἶν' ἔτσι;

ΕΛΙΖΑ.—Μάλιστα, κυρία. Μὲ στέλνει ἡ κυρία Ντυπόν. Θέλετε νἠμπορῶ νὰ ἰδῆτε τὰ πιστοποιητικά μου; *(Ἑτοιμάζεται ν' ἀνοίξη τὴν τσάντα της).*

ΑΝΝΑ.—Εἶνε περιττόν... Ἔχω ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη στὴν κυρία Ντυπόν. Ἄλλωστε, ἔχετε τόσο καλὸ παρουσιαστικό!...

ΕΛΙΖΑ.—Εὐχαριστῶ πολύ, κυρία.

ΑΝΝΑ.—Θὰ μπορούσατε λοιπὸν νὰ ἐργασθῆτε στὸ σπίτι μου ὡς οἰκονόμος;

ΕΛΙΖΑ.—Μάλιστα, κυρία, ὡς οἰκονόμος ἢ ὡς γκουβερνάντα γιὰ τὰ παιδιά σας. Ὅπως θέλετε.

ΑΝΝΑ.—Τὰ παιδιά μου εἶνε ἀρκετὰ μεγάλα, ἀλλὰ πάντα ἔχουν ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ἐπίβλεψη μιᾶς μορφωμένης κυρίας. Μὰ δὲν μοῦ εἴπατε τ' ὄνομά σας...

ΕΛΙΖΑ.—Ἐλίζα Λακούρ, κυρία.

ΑΝΝΑ, *(τινάζεται ξαφνισμένη).*—Ἐλίζα Λακούρ;...

ΕΛΙΖΑ.—Μάλιστα, κυρία.

ΑΝΝΑ, *(κυττάζοντάς την μὲ προσοχή).*—Εἴστε σεῖς ἡ Ἐλίζα Λακούρ,... ἡ «Νεράϊδα»;

ΕΛΙΖΑ, *(ἀναστενάζοντας).*—Ναί. Ὅταν ἤμουν νέα, μ' ἔλεγαν «Νεράϊδα». Ἤμουν ὤμορφη τότε, πολὺ ὤμορφη... Μὰ πῶς τὸ ξέρετε σεῖς, κυρία; Εἶνε τώρα τόσος καιρὸς ἀπὸ τότε...

ΑΝΝΑ, *(μονολογεῖ).*—Ἡ Ἐλίζα... Ἡ ὤμορφη Ἐλίζα... Ἡ νεράϊδα!... Ἡ μαγεύτρα νεράϊδα, ποὺ ἔπαιρνε τὰ μυαλὰ καὶ τὶς καρδιὲς τῶν νέων...

ΕΛΙΖΑ.—Ἔχετε ἀκούσει νὰ μιλοῦν γιὰ μένα, κυρία;

ΑΝΝΑ.—Ἀλλοίμονο, ἀγαπητή μου... Φαίνεται πῶς κ' ἐγὼ ἄλλαξα πολύ, ἀφοῦ δὲν μ' ἀναγνωρίζεις.

ΕΛΙΖΑ.—Ποιὰ εἶστε λοιπόν;

ΑΝΝΑ.—Τὸ οἰκογενειακό μου ὄνομα εἶνε: Ἄννα Λεμπλάν.

ΕΛΙΖΑ, *(κυττάζει ἔκπληκτη τὴν Ἄννα. Ὕστερα κατεβάζει ταπεινωμένη τὰ μάτια της).*—Θεέ μου!...

ΑΝΝΑ.—Πόσα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε ποὺ ἔχουμε νὰ ἰδωθοῦμε, Ἐλίζα;

ΕΛΙΖΑ, *(μὲ σκυμμένο πάντα τὸ κεφάλι).*—Πολλά. Πάρα πολλά...

ΑΝΝΑ.—Πόσα; Εἴκοσι... εἰκοσιδύο;

ΕΛΙΖΑ.—Εἰκοσιδύο ἀκριβῶς.

ΑΝΝΑ.—Τόσα χρόνια!... Εἶνε φυσικὸ λοιπὸν νὰ χουμε ἀλλάξει πολὺ ἀπὸ τότε.

ΕΛΙΖΑ, *(κυττάζοντας δειλὰ τὴν Ἄννα).*—Κι' ὅμως ἐσεῖς, μπορεῖ νὰ πῆ κανεὶς πῶς εἶστε ὡραιότερη τώρα. Ἐνῶ ἐγώ; Ἐγὼ εἶμαι ἕνα ἐρείπιο.

ΑΝΝΑ.—Γιατί, Ἐλίζα; Ὑπόφερες πολὺ στὴ ζωή σου;

ΕΛΙΖΑ, *(στενάζοντας).*—Πάρα πολύ. Ναί, πάρα πολύ. Ὁ Θεὸς μ' ἐτιμώρησε σκληρά, πολὺ σκληρά... *(Ξεσπάει ἔξαφνα σὲ κλάματα).*

ΑΝΝΑ.—Μὴν κλαῖς, Ἐλίζα.

ΕΛΙΖΑ.—Ἂν ξέρατε μὲ πόσα δάκρυα πλήρωσα τὴ λίγη μου εὐτυχία... Ἐγώ... Ἡ νεράϊδα... Γιατί ἠμουν πολὺ κακή, πολὺ φιλάρεσκη. Μιὰ νεράϊδα, ναί, ἀλλὰ πολὺ ἐπιπόλαιη. Μοῦ ἄρεσε τόσο νὰ ἔχω θύματα, νὰ παίζω μὲ τὶς καρδιὲς καὶ τὶς ζωὲς τῶν ἀνθρώπων. Ἤθελα ὅλος ὁ κόσμος νὰ τρελλαίνεται, νὰ πεθαίνη γιὰ μένα. Φρένιαζα ὅταν ἔβλεπα ἕνα νέο νὰ προτιμᾶ μιὰν ἄλλη γυναίκα, ἐνῶ ὑπῆρχα ἐγώ, ἡ πεντάμορφη νεράϊδα.

ΑΝΝΑ, *(χαμογελῶντας πικρά).*—Κι' ἔκανες τὸ κάθε τι νὰ ξετρελλαίνης ἐκείνους ποὺ δὲν σερνόντουσαν πίσω σου, σὰν σκλάβοι, σὰν δοῦλοι σου...

ΕΛΙΖΑ.—Ναί... Ναί... Ντρέπομαι τώρα γιὰ ὅλ' αὐτά. Μ' ἔτσι εἶνε... Κι' ἀφοῦ ἔπαιξα μὲ τὶς καρδιὲς ὅλων τῶν νέων ποὺ γνώρισα, ἀφοῦ ξελόγιασα ἀκόμα καὶ παντρεμένους κ' ἀνάγκασα ἕνα ἀπ' αὐτοὺς ν' αὐτοκτονήση, ξελόγιασα στὸ τέλος καὶ τὸν δικό σου ἀγραβωνιαστικό, Ἄννα...

ΑΝΝΑ.—Καὶ τὸν πῆρες κ' ἔφυγες.

ΕΛΙΖΑ.—Ναί. Τὴν παραμονὴ ἀκριβῶς ποὺ ἦταν νὰ γίνη ὁ γάμος σας.

ΑΝΝΑ.—Κι' ἐγὼ ἀπὸ τὴν ἀτελπισία μου, θέλησα νὰ πεθάνω...

ΕΛΙΖΑ.—Ἀλλοίμονο, ναί... Καὶ μόλις σ' ἔσωσαν ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ Χάρου...

ΑΝΝΑ.—Τὸν ἀγαποῦσα πολὺ τὸν Ἀνδρέα, Ἐλίζα.

ΕΛΙΖΑ.—Τὸ ἤξερα. Κι' ὅμως δὲν σὲ λυπήθηκα καὶ σοῦ τὸν πῆρα, σοῦ τὸν ἔκλεψα.

ΑΝΝΑ.—Μ' ἀγαποῦσε κ' ἐκεῖνος. Ἀλλὰ ἐσὺ ἤξερες τὴν τέχνη νὰ χωρίζης καὶ τὰ πιὸ ἀγαπημένα ζευγάρια.

ΕΛΙΖΑ.—Ἤμουν τόσο σκληρή, τόσο φιλάρεσκη!... Δὲν μποροῦσα νὰ τὸ πάρω ἀπόφασι πῶς ὁ Ἀνδρέας, ὁ πιὸ χαριτωμένος, ὁ μορφονέος κ' ἐξυπνότερος νέος τῆς πόλεώς μας, ἐρωτεύθηκε ἐσένα ποὺ δὲν ἤσουν τόσο ὡραία ὅσο ἐγώ, πῶς προτίμησε ἐσένα ἀπὸ μένα, τὴν πανέμορφη «Νεράϊδα». Κι' ἔκανα ὅ,τι μποροῦσα γιὰ νὰ σοῦ τὸν πάρω...

ΑΝΝΑ.—Καὶ μοῦ τὸν πῆρες, Ἐλίζα.

ΕΛΙΖΑ.—Ἀλλὰ πόσο ἀκριβὰ τὸν πλήρωσα τὸν θρίαμβό μου πάνω στὸν. Ὁ Ἀνδρέας ἦταν φοβερὰ ζηλιάρης. Τὸν ἔκανα νὰ ἀποφεύγη τὴν οἰκογένειά μου, νὰ μὲ πείσουν νὰ πάρω ἕναν ἄλλον...

ΑΝΝΑ.—Κι' ὁ Ἀνδρέας, ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του, σηκώθηκε κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε ποιὰ τύχη τοῦ ἔπεσε.

ΑΝΝΑ.—Κι' ἐσύ;

ΕΛΙΖΑ.—Καθὼς εἶχα βρεθεῖ μόνη, σὲ ξένο μέρος, ὅπου ἄρχισα νὰ γυρνῶ ἀπὸ θέατρο σὲ θέατρο κ' ἀπὸ ἀγκαλιὰ σ' ἀγκαλιά. Μὰ καὶ νεράϊδα ἂν εἶσαι, δὲν μπορεῖς νὰ βαστάξης πολὺν καιρὸ σ' αὐτὴ τὴ ζωή, πίστεψέ με, Ἄννα. Κουράστηκα, ἀρρώστησα, ἔχασα τὴν ὀμορφιά μου, γέρασα πρόωρα. Πέρασα!... Ναί, πείνασα. Ἀναγκάστηκα τότε νὰ ζητήσω «οὐδωρὲς δουλειές». Μὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν τὴ καταφέρνω τόσο καλά. Σ' ὅσα σπίτια πῆγα νὰ ἐργασθῶ, δὲν ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Δὲν ἔχω καμμιὰ ὀβελίσκη πειά, ἐγὼ ἡ νεράϊδα. Καὶ στὸ τέλος ἡ κυρία μὲ ἀφορτώνονται μὲ κάποια πρόφασι, δίνοντάς μου ἕνα ἀποστολητικὸ στὸ χέρι. Λύσκολα παίρνω πειά τὰ παλιά μου. Ἐγὼ ποὺ χύρεια σὰν νεράϊδα. Ἐγώ... Καὶ τώρα;... Τάφερε ἡ Μοῖρα νὰ ρθῶ στὸ δικό σου σπίτι ζητώντας ἐργασία. Μὰ βέβαια, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὲ δεχτῆς ἐσύ,... *(Σηκώνεται).* Ἄννα... Σοῦ ζητῶ συγγνώμη γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σοῦ ἔχω κάνει. Εἶνε πολὺ ἀργά. Ἀλλὰ τιμωρήθηκα ἀρκετά. Καὶ τώρα, γιὰ σκέψι, ἐγὼ ἡ νεράϊδα, γυρνῶ ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι ζητιανεύοντας ἐργασία. Ἀντίο, Ἄννα... Εὔχομαι νὰ εἶσαι πάντα εὐτυχισμένη...

ΑΝΝΑ.—Ἐλίζα, μὴ φεύγεις. Μείνε... Ναί, μὰ μὲ κυττάζεις ἔκπληκτη, μεῖνε. Ναί... Ἔγινες αἰτία νὰ ὑποφέρω πολύ. Πάρα πολύ. Μοῦ πῆρες τὸν μόνο ἄνθρωπο ποὺ ἀγάπησα στὴ ζωή μου. Μὲ τὸν ἄντρα μου μόνο ἤμουν καθῆκον μὲ συνέδεσε. Καὶ σ' ὅλη μου τὴ ζωή, καὶ ὅταν ἀκόμα ἔγινα μητέρα, σοῦ τὸ ἐμπιστεύομαι τώρα ἐπειδὴ εἶχα πάντα μτροστά μου τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀνδρέα. Βέβαια, σιγὰ-σιγά, καθὼς μεγάλωναν τὰ παιδιά μου, ἀρχίζοντας νὰ μοιάζουν πολὺ στὸν πατέρα τους, ἀρχίζοντας νὰ μοιάζουν πολὺ στὶς ἀρχὲς μὲ τὴ φιλαρέσκειά μου, ὥς ποὺ ἀπογοητεύθηκε ἀπὸ τὴ ζωή μου, βαρέθηκε, ἀηδίασε καὶ μ' ἐγκατέλειψε.

ΑΝΝΑ.—Ἐντωμεταξὺ ὅμως εἶχε καταστραφεῖ οἰκονομικῶς; καὶ ἠθικῶς, γιὰ σένα.

ΕΛΙΖΑ.—Καὶ θέλησε νὰ ξαναγυρίση πειὰ σ' ἐσένα...

ΑΝΝΑ.—Μὰ ἐγὼ ἤμουν πειὰ παντρεμένη. Οἱ γονεῖς μου κατάστησαν τέλος νὰ μὲ πείσουν νὰ πάρω ἕναν ἄλλον...

ΕΛΙΖΑ.—Κι' ὁ Ἀνδρέας, ἀπὸ τὴν ἀπελπισία του, σηκώθηκε κ' ἔφυγε γιὰ τὴν Ἀμερική καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε πειὰ τίποτα γι' αὐτόν...

ΑΝΝΑ.—Κι' ἐσύ;

ΕΛΙΖΑ.—Καθὼς εἶχα βρεθεῖ μόνη, σὲ ξένο μέρος, ὅπου ἄρχισα νὰ γυρνῶ ἀπὸ θέατρο σὲ θέατρο κ' ἀπὸ ἀγκαλιὰ σ' ἀγκαλιά. Μὰ καὶ νεράϊδα ἂν εἶσαι, δὲν μπορεῖς νὰ βαστάξης πολὺν καιρὸ σ' αὐτὴ τὴ ζωή, πίστεψέ με, Ἄννα. Κουράστηκα, ἀρρώστησα, ἔχασα τὴν ὀμορφιά μου, γέρασα πρόωρα. Πέρασα!... Ναί, πείνασα. Ἀναγκάστηκα τότε νὰ ζητήσω «οὐδωρὲς δουλειές». Μὰ νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, δὲν τὴ καταφέρνω τόσο καλά. Σ' ὅσα σπίτια πῆγα νὰ ἐργασθῶ, δὲν ἔμειναν εὐχαριστημένοι. Δὲν ἔχω καμμιὰ ὀβελίσκη πειά, ἐγὼ ἡ νεράϊδα. Καὶ στὸ τέλος ἡ κυρία μὲ ἀφορτώνονται μὲ κάποια πρόφασι, δίνοντάς μου ἕνα ἀποστολητικὸ στὸ χέρι. Λύσκολα παίρνω πειὰ τὰ παλιά μου. Ἐγὼ ποὺ χύρεια σὰν νεράϊδα. Ἐγώ... Καὶ τώρα;... Τάφερε ἡ Μοῖρα νὰ ρθῶ στὸ δικό σου σπίτι ζητώντας ἐργασία. Μὰ βέβαια, δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μὲ δεχτῆς ἐσύ,... *(Σηκώνεται).* Ἄννα... Σοῦ ζητῶ συγγνώμη γιὰ τὸ κακὸ ποὺ σοῦ ἔχω κάνει. Εἶνε πολὺ ἀργά. Ἀλλὰ τιμωρήθηκα ἀρκετά. Καὶ τώρα, γιὰ σκέψι, ἐγὼ ἡ νεράϊδα, γυρνῶ ἀπὸ σπίτι σὲ σπίτι ζητιανεύοντας ἐργασία. Ἀντίο, Ἄννα... Εὔχομαι νὰ εἶσαι πάντα εὐτυχισμένη...

ΑΝΝΑ.—Ἐλίζα, μὴ φεύγεις. Μείνε... Ναί, μὰ μὲ κυττάζεις ἔκπληκτη, μεῖνε. Ναί... Ἔγινες αἰτία νὰ ὑποφέρω πολύ. Πάρα πολύ. Μοῦ πῆρες τὸν μόνο ἄνθρωπο ποὺ ἀγάπησα στὴ ζωή μου. Μὲ τὸν ἄντρα μου μόνο ἤμουν καθῆκον μὲ συνέδεσε. Καὶ σ' ὅλη μου τὴ ζωή, καὶ ὅταν ἀκόμα ἔγινα μητέρα, σοῦ τὸ ἐμπιστεύομαι τώρα ἐπειδὴ εἶχα πάντα μτροστά μου τὴν εἰκόνα τοῦ Ἀνδρέα. Βέβαια, σιγὰ-σιγά, καθὼς μεγάλωναν τὰ παιδιά μου

ΤΙ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΜΑΣ

ΚΑΡΤ-ΠΟΣΤΑΛ

Τὸ φύλλο τοῦ «Μπουκέτου» καὶ τῆς «Οἰκογενείας» τιμᾶται παντοῦ δρ. 4. Ἡ αὐθαίρετος ὑπερτίμησίς των παρὰ τῶν ὑποπρακτορείων ἀπαγορεύεται.

Παρακαλοῦμεν ὅθεν τοὺς ἀγαπητούς μας ἀναγνώστας, δσάκις ὑποπίπτει εἰς τὴν ἀντίληψίν των τοιοῦτον τι, νὰ μᾶς τὸ ἀναφέρουν ἀμέσως.

(Ἐκ τῆς Διευθύνσεως)

Ἡ ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν μας ἀποστελλομένη συνεργασία καὶ μὴ συνοδευομένη ὑπὸ δικαιώματος κρίσεως ἐκ δραχμῶν πέντε εἰς γραμματόσημα, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν.

Πολλοὶ ἀναγνῶσται μας μᾶς γράφουν ὅτι ἐπιθυμοῦν νὰ προμηθευθοῦν τὰς ἐκδόσεις μας καὶ νὰ ἐγγραφοῦν συνδρομηταὶ τοῦ περιοδικοῦ μας, ἀλλὰ δυσκολεύονται εἰς τὴν ἔκδοσιν ἐπιταγῶν. Γιὰ νὰ τοὺς διευκολύνουμε σχετικῶς, τοὺς πληροφοροῦμεν ὅτι δεχόμεθα τὸ ἀντίτιμον τῶν συνδρομῶν, φύλλων, βιβλίων, Ἡμερολογίων κλπ., εἰς γραμματόσημα ἢ κινητὰ χαρτόσημα οἱασδήποτε τιμῆς.

Ι. Καραμπλῆν, Πάτραις. Γράφετε καλούς στίχους. Μὰ τα δυό σας ποιήματα «Μόνος» καὶ «Ὥρα Χρυσῆ» θέλουν διόρθωμα. Ἕνα μικρὸ ἐχτένισμα. Ἐκεῖνο τὸ «πόψε», ἀντὶ «ἀπόψε», στὸ πρῶτο σας ποίημα, ἡ λέξεις «ἐρημο» καὶ «ἐρημικὸ» στὸν ἴδιο στίχο, καταστρέφουν τὸ σύνολο. Ἐπίσης θέλει ἐντελῶς ἄλλαγμα τὸ τρίτο τετράστιχο τοῦ δευτέρου σας ποιήματος. Διορθῶστε τα λοιπὸν καὶ στείλτε τά μας ἐκ νέου. Προπάντων γράφετε καθαρά. Ἀμφιβάλλουμε ἂν κι' αὐτὸ τὸ ὄνομά σας τὸ γράφουμε ἐδῶ σωστά. Κι' ὅμως τὸ εἴχατε σὲ δυὸ μερὶς στὸ γράμμα σας. Ἀλλὰ καὶ στὰ δυὸ μέρη δὲν διαβαζόταν εὔκολα. Γιατί τόση κακογραφία;... Κ ω ν σ τ. Κ α ρ β ε λ λ ᾶ ν, Ρυάκια (Πιερίας). Τὸ «Στὸ Κάρτ Ποστάλ τοῦ «Μπουκέτου» ποίημά σας ὄχι πνευματῶδες. Μὴν πειράζετε λοιπὸν τοὺς ἄλλους... Λουμανσά, Τζέντλεμαν, Γ. Γ. κλπ. — ἀφοῦ καὶ σεῖς, λίγο-πολύ, τὰ ποιεῖτε στιγουργικὸς θάλαττα!... Π ε ρ ι κ λ. Κ α θ ά ν η ν, Μυτιλήνην. Μᾶς γράφετε στὸ φιλικό σας γράμμα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Εἶσαι τὸ μόνο περιοδικὸ ποὺ παρακολουθῶ καὶ βρίσκω τοῦ γούστου μου ἀνάμεσα σὲ μύρια ἄλλα περιοδικὰ ποὺ ἔχουν ζωὴ προσωρινή. Μὰ ἐσὺ στερεώθηκες γιὰ πάντα στὴν ἐκτίμησι τοῦ κοινοῦ ποὺ σὲ ἐκτιμᾶ.

» Ἔχεις στὰ περιεχόμενά σου κάθε τι ποὺ μπορεῖ νὰ τραβήξῃ τὸ παιδί, τὸν νέο καὶ τὸν γέρο, τὸν μορφωμένο ἄνθρωπο, τὸν μαθητή, ἀκόμα καὶ τὸν ἁπλὸ λαό, κτλ. κτλ.».

Γιὰ τὰ καλὰ κι' εὐγενικὰ αὐτὰ λόγια σας σᾶς εὐχαριστοῦμεν θερμῶς. Πραγματικῶς, τὸ «Μπουκέτο» ἔχει γίνει ὁ ἀχώριστος φίλος τοῦ κοινοῦ. Ἀρκεῖ νὰ σᾶς ποῦμε ὅτι στέλνουμε πλέον φύλλα στὰ τέσσερα ἄκρα τοῦ κόσμου. Μακρὰν, πολὺ μακρὰν τῆς Ἑλλάδος, μακρὰν τῆς Εὐρώπης, σὲ χῶρες μακρυνές, ὅπου ζοῦν Ἕλληνες κι' ὅπου περιμένουν τὸ «Μπουκέτο» μὲ λατρεία, σὰν ἀδελφικὸ χαιρετισμὸ ἀπ' τὴν Ἑλλάδα τους... Τὸ ποίημά σας ὄχι ἐπιτυχές, δυστυχῶς. Ἡ κεντρικὴ ἰδέα ξένη. Ἔχει ξαναγραφεῖ παρόμοιο ποίημα ἀπὸ γνωστὸν Ἕλληνα ποιητή. Ἀποφεύγετε νὰ γράφετε, τώρα στὴν ἀρχὴ τοῦλάχιστον, σονέττα. Τὸ σονέττο ἀπαιτεῖ ποιητικὴ μαεστρία ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ἔχῃ ὁ γιὰ πρώτη φορὰ γράφων στίχους. Ἐπίσης μὴ χρησιμοποιεῖτε ἀκαλαίσθητες καὶ κρεουργημένες διὰ λόγους μετρικῆς ἀνάγκης λέξεις, ὅπως τὸ «φραδοῦνε», ἀντὶ τοῦ εὐφρανθοῦνε». Προπάντων, τέλος, γράφετε ποιήματα πάνω σὲ δικές σας σκέψεις, ἐμπνεύσεις καὶ ἰδέες κι' ὄχι σὲ ξένες. Ἐνοεῖτε ὁ ποθέτουμε, τί θέλουμε νὰ ποῦμε... Γ. Π α σ χ α λ ί δ η ν, Πάτρας. Ὄχι χρήσιμα. Εὐχαριστοῦμε. Σ α ρ ί ν α Ἰ ω σ α φ ά τ, Βόλον. Ἐδώσαμε τὴν ἐπιστολὴ μας σὲ γνωστὸν μας βιβλιοπώλη, ὅστις ἔχει τὸ βιβλίον ποὺ ζητεῖτε. Θὰ σᾶς γράψῃ τὴν τιμὴ καὶ τὰ κανονίζετε μαζί του. Χρ. Β α σ ί λ η ν, Κέρκυραν. Ὑπάρχει στὴ βιβλιοθήκη μας. Εὐχαριστοῦμε θερμῶς. Σ. Π α π α δ ή μ η τ ρ ί ο υ, Σικάγον. Δυστυχῶς τὸ ποίημά σας «Πρὸς τοὺς Ἑλληνίζοντας Ἀγγλους» ὄχι ἐπιτυχές. Ὑπάρχουν ὅμως πράγματι ἑλληνίζοντες Ἄγγλοι; Ἐμεῖς νομίζουμε ὅτι ὑπάρχουν μᾶλλον ἀγγλίζοντες καὶ γαλλίζοντες... παπαγαλίζοντες Ἕλληνες!... Π α ρ α δ α ρ μ έ ν ο ν, Σύρον. Μᾶς γράφετε στὴν ἐπιστολή σας:

«Ἀγαπητὸ «Μπουνέτο», σοῦ στέλνω αὐτὸ τὸ ποίημα καὶ ἐλπίζω ὅτι στὴν προσεχῆ σας ἔκδοσι νὰ τύχω τῆς εὐμενοῦς ἐκ μέρους σας κριτικῆς. Λέγω εὐμενοῦς καθότι ἡ ἀξία τοῦ ποιήματός μου εἶνε ἀναμφισβήτητος».

Δυστυχῶς, φίλε κύριε, δὲν ἔχετε δίκηο. Τὸ ποίημά σας «Ἡ Ντάλιας», δὲν εἶνε καλό, δὲν εἶνε «ἀναμφισβήτητου ἀξίας». Καὶ ἰδοὺ ἡ ἀποδεῖξις:

'Ἀπὸ τὸν κῆπο τῆς ζωῆς πολὺ'
(καταφυτευμένος
Κι' ἀπ'ἄνθη πάμπολλων εἰδῶν πυ-
(κνὰ-πυκνὰ σπαρμένος,
Κάτι μικρὸ κι' ἐγὼ πεζὰ θέλω νὰ
(ἀναφέρω
Εἶνε ἀλήθεια ἀξέχαστο ἀκόμη ὑ-
(πορέρω.
Ἐνῶ πολὺ προσεκτικὰ περνόντας
(ἐκυττοῦσα
Δὲν ξέρω πῶς παρέσυρα μιὰ ντά-
(λια ποὺ πατοῦσα.
Ἀκόμη πιὸ προσεκτικὰ ἀπέφυγα
(νὰ σπάσω
Κάτι ποὺ λίγο ἀργότερα ἐπέπρωτο
(νὰ χάσω.
Τὸ λυγιστὸ κορμάκι της ὀρθώθηκε
(μὲ μιᾶς,
κι' ἡ κορυφὴ μὲ θώπευσε στὸ μέρος τῆς καρδιᾶς.
Ἐγύρισα ἀσυναίσθητα τὴν εἶδα νἀν' γερμένη
Ὁμολογῶ μοῦ ἔλεγε πῶς εἶνε εὐτυχισμένη.
Καὶ μ' ἐνθουσιασμὸ τὸ χέρι μου ἄπλωσα σ' αὐτήν,
κοντά μου νὰ τὴν φέρω,
Ἐ! ἀπ' ἐκείνη τὴ στιγμὴ ὁ δόλιος ὑποφέρω.
Γιατὶ τραβήχτηκε καὶ ἔδωσε στὸ ἄνθος της μιὰ τέτοια ὁ[illegible]
Ποὺ καὶ ἐμὲ τὸν ἀγαθὸ κυρίευσε τῆς ἐκδικήσεως ἡ φ[illegible]
(μανία.
Καὶ τότε πειὰ ἀπρόσεκτα ὅ,τι εὕρισκα πατοῦσα.
Καὶ ἂν ἐδιεμαρτύροντο τὰ καταβλαστημοῦσα.

Στοματῆστε λοιπὸν νὰ γράφετε στίχους κι' ἀρχίστε νὰ διαβάζετε. Ἡ ρεότυπη ἢ συμβουλή, μὰ εἶνε ἡ μόνη ποῦχει τὴ θέσι της στὴν τραπεζαρίπτωσι. Ἰ ω ά ν. Μ π ο υ λ α φ έ ν τ η ν, Κάλυμνον. Μᾶς γράφετε νὰ σας μὲ τὰ ποιήματά σας αὐστηρῶς. Τὸ κάνουμε εὐχαρίστως. Καὶ σᾶς λέμε δὲν εἶνε καλά, μὰ καθόλου καλά. Νὰ καὶ τὸ σχετικὸ δείγμα! Τὸ τρίλαβὴ ποίημά σας, τὸ χωρὶς τίτλο:

Τὰ ρόδα τὰ δροσᾶτα
σὰν πετοῦσα στὴν ποδιά σου
μὲ κύταγες μὲ γλύκα
κι' ἐθάρευ' ἡ καρδιά σου.
Εὐθὺς ὡς μειδιοῦσες
ἐμειδιοκλίνες τὰ μάτια
ἐγλύκενεν ἡ ὄψις
κι εὐθὺς σβύναν τὰ γινάτια.

Βασίλισσα χρυσῆ μου
σὲ μὲ πείσματα μὴν κοιτ[illegible]
γιατὶ γρήγορα θέλῃς
μὲς στὸ τάφο νὰ μὲ βάλ[illegible]
Ἂς πάψωμεν κι' οἱ δυὸ [illegible]
τὸ θυμό μας νὰ κρατοῦμ[illegible]
κι' ἂς 'ρχήσωμε καὶ πάλ[illegible]
στὴν ἀγάπη νὰ μεθοῦμ[illegible]

Ὅσο κι' ἂν σᾶς τὸ ἐνέπνευσε ὁ παυάθλιος ἔρως, τὸ ποίημά σας κα[illegible] εἶνε παρὰ πρωτόλειο καὶ μόνον πρωτόλειο δυστυχῶς. Στοιχίστε λιγ[illegible] σεῖς τὴ στιχουργία καὶ πιάστε τὸ βιβλίο. Ἄλλη θεραπεία δὲν ὑπάρχ[illegible] ρ ά σ χ ο ν Π ε τ σ ά κ ο ν, Παναγίαν ('Ικαρίας). Ἀγαπητὲ φίλε, κα[illegible] ἔχουμε νὰ ποῦμε τὰ ἴδια. Καὶ τὸ διήγημά σας καὶ τὸ ποίημά σας κα[illegible] παρὰ ἐπιτυχημένα εἶνε. Δείχνουν ἄνθρωπο ποὺ ἀγνοεῖ ἐντελῶς τὸ τί [illegible] Νὰ π.χ. τὸ ποίημά σας μὲ τὸν τίτλο «Μ' ἀγαπᾶς»:

Ὁ ὕπνος, τὸ γλυκὸ ξεκούρασμα,
Τὴν νύκτα δὲν μὲ παίρνει πειά.
Γιατὶ ἐπίμονη φωνὴ μοῦ τὸν χαλᾶ.
Μοῦ λέει, εἶναι ψεύτικοι οἱ ὅρκοι, τὰ φιλιά,
τὰ χάδια τῆς ἀγάπης σου τὰ τόσον τρυφερά.
Κι' ὁ ἑαυτός μου τότε ἀγάλια μ' ἐρωτᾶ,
Ἄραγε νἂν' ἀληθινὰ αὐτὰ π' ἄκουσα τώρα;
Ἐμάντευσες καμιὰ φορὰ ἂν πράγματι σ' ἀγαπᾶ;

Εἶνε κρίμα νὰ χάνετε τὸν καιρό σας γράφοντες τόσο ἀνεπιτήδ[illegible] τα. Ἐνῶ θὰ μποροῦσατε νὰ τὸν χρησιμοποιήσετε καλύτερα στὴ μελέτ[illegible] αὐτὴ δὲν γίνεται τίποτε. Ὀδτε ἐπιστολὴ σωστὴ δὲν μπορεῖ νὰ γράψ[illegible] Σ. Σ π η λ ι ό π ο υ λ ο ν, Παγγαῖον (Καβάλλας). Τὸ πεζογράφημα σ[illegible] ἐπιτυχές. Λέτε σ' αὐτὸ πράγματα πολὺ κοινὰ καὶ γνωστά. Τὸ μόνο [illegible] ρισμα εἶνε μερικὲς μικρὲς φροσιτσες ἐδῶ κι' ἐκεῖ, ἐξύπνες ἀπαλ[illegible] Ἀ γ ι ο σ τ ρ α τ ί τ η ν, Ἐνταῦθα. Τὰ ποιήματά σας ἀπελ[illegible] τετράστιχο ἔχουν ἕνα-δυὸ στίχους καλούτσικους καὶ τοὺς ἀπολήτ[illegible] τρίους. Δὲν ἔχουν μὲ ἄλλους λόγους ἰσορροπία. Φ α ί δ ω ν α Σ τ [illegible] Ὄχι, δὲν χάθηκε τίποτε δικό σας... Ἀλλὰ εἶνε τόσο πολλὰ αὐτὰ ποὺ [illegible] στέλνετε, ὥστε ἔχουμε θαλασσώσει. Γράφετε, πρὸς θεοῦ, λιγώτερα [illegible] θὰ βγῆτε ζημιωμένος. Τὰ ποιήματά σας ποὺ ἔχουμε σήμερα ὅτ[illegible] «Στοῦ μόλυο τὰ χαλάσματα» καὶ «Στὴν Ψυχή» — καὶ ὄχι «Στὴ Ψυχ[illegible] τὸ γράφετε — ἁπλὰ στιχουργικὰ [illegible] δια, κάπως ἐπικίνδυνα γιὰ ἕνα [illegible] πόδειξις τὸ «Στὴν Ψυχή, τοῦ [illegible] ρικοὶ στίχοι κάνουν κάτως κομ[illegible] πωσι:

ΣΤΗ ΨΥΧΗ

Τῆς λήθης τὸ σεντόνι
Ἀπλώνεται σὰ χιόνι,
Κι' ἀντηχεῖ.
—Στὴ νύχτα ποὺ σιωπ[illegible]
Τοῦ πόδου μου τ' ἀηδόν[illegible]
Στὴν ἀρχὴ
Τοῦ τραγουδιοῦ τ' οἱ κυ[illegible]
—Πίκρες καημοὶ καὶ [illegible]
Ταραχή—.
Κατόπιν τὸ τελειώνει,
Τὸ γέλοιο ποὺ μοῦ ζώνει,
Τὴ ψυχή.

Ἀ λ ε ξ α ν δ ρ ι ν ό ν Β., Κ[illegible] Σᾶς εὐχαριστοῦμε πολὺ γιὰ τὴ [illegible] σας πρὸς τὸ «Μπουκέτο» καὶ [illegible] πονοῦμε μὲ ὅλη μας τὴν καρδιά [illegible] θαλιερὲς πράγματι δυστυχῶς [illegible] γιὰ τὴν ὑποδεῖξί σας. Θὰ σκεφθῶ[illegible] προσεχῶς μ' αὐτή.

«ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΟΜΑΔΟΣ ΛΟΓΙΩΝ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΟΔΟΣ ΛΕΚΑ 7 (Τηλέφ. 21—419)
Διαχειριστὴς: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»

Ἐσωτερικοῦ δι' ἓν ἔτος	Δρχ. 200 II	Ἐξωτερικοῦ	Δολλάρια 6
» Ἑξάμηνος	» 100 II	Ἀμερικῆς »	» 6

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δέον ν' ἀπευθύνωνται πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τοῦ «Μπουκέτου» κ. ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΝ.
Τιμὴ ἑκάστου φύλλου Δρχ. 4.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»:
Ἐν Ἀμερικῇ Mr D. Stroumbos 602 w. 137 th Str(Apt.41) New York city. ἐν Αἰγύπτῳ — Σουδὰν ὁ κ. *Χριστόδουλος Σαράφης*, 12 Cheikh Soliman Pacha, Alexandrie, καὶ ἐν Βελγικῷ Κονγκὸ ὁ κ. *Γεώργ. Ἀντωνιάδης* B. P. 445 Elisabethville Congo—Belge.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΠΡΑΚΤΟΡΕΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗ διὰ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ»: NEW YORK NEWS AGENCY, General P. O. Box 497, NEW YORK, CITY, ὅπου δέον ν' ἀπευθύνωνται οἱ ἐνδιαφερόμενοι.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΚΤΕΛΕΙ ΠΑΣΑΝ ΤΡΑΠΕΖΙΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ
ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ 41)4c)o μέχρι δραχμῶν 100.000
ΕΝΟΙΚΙΑΣΙΣ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΚΙΒΩΤΙΩΝ
42 ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Κάθε κομψὴ Κυρία δὲν πρέπει νὰ βιασθῇ νὰ ράψῃ τὰ φερέματά της. Ἂς ἐπισκεφθῇ τὸν ΡΑΠΤΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ τῆς διπλωματούχου μοδίστας
ΛΔΟΣ ΧΡΥΣΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ
ΟΔΟΣ ΒΟΥΛΗΣ 37α.

Θὰ εὕρῃ ὅλα τὰ τελευταῖα μοντέλλα τῆς θερινῆς σαιζὸν μὲ χάρι, Παριζιάνικο γοῦστο καὶ τιμὰς λογικάς.
Γίνονται δεκταὶ παραγγελίαι καὶ ἀπὸ τὰς ἐπαρχίας ἐπὶ μέτρῳ.

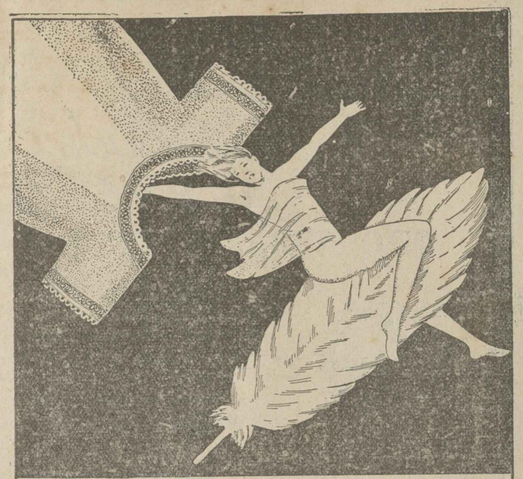

ΕΥΛΥΓΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΕΛΑΦΡΑ ΣΑΝΦΤΕΡΟ
ΘΑ ΓΙΝΕΤΕ ΜΕ ΤΑ ΔΙΣΚΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΣ
ΠΑΧΥΣΑΡΚΙΑΣ
KISSINGA
Πωλοῦνται εἰς τὰ φαρμακεῖα
ΓΕΝ. ΑΝΤΙΠΡ. ΤΖΟΥΡΟΣ-ΚΑΡΡΑΣ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΑΓ. ΘΕΟΔΩΡΩΝ 9 - ΤΗΛΕΦ. 23605

ΤΙΜΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ "ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ"

		Ἐσωτερ.	Ἐξωτερ.
ΚΑΠΕΤΑΝ ΦΑΝΤΑΣΜΑ	τοῦ ΠΩΛ ΦΕΒΑΛ	Δρχ. 60	Δρχ. 80
ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑΣ	τοῦ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΟΥΚΕΡ	» 30	» 40
ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ	τοῦ ΕΔΓΑΡ ΠΟΕ ἕκαστος τόμος	» 15	» 20
ΓΟΡΔΩΝΟΣ ΠΥΜ (2 τόμοι)			
ΠΛΗΓΩΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ	τοῦ ΟΝΟΡΕ ΜΠΑΛΖΑΚ	» 20	» 30
ΣΦΙΓΞ ΤΩΝ ΠΑΓΩΝ	τοῦ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ	» 20	» 30
Η ΣΟΝΙΑ	τοῦ ΕΡΡΙΚΟΥ ΓΚΡΕΒΙΛ	» 15	» 20
Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΗ ΔΙΠΛΗ ΖΩΗ	τοῦ ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ	» 15	» 20
Η ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΒΑΛΤΟΥ	τῆς ΣΕΛΜΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ	» 15	» 20
Η ΜΟΝΜΑΡΤΡΗ	τοῦ ΜΥΡΖΕ	» 15	» 20
Η ΕΡΩΤΕΥΜΕΝΗ		» 15	» 20
ΜΕΣΑ ΣΤΑ ΓΙΑΣΕΜΙΑ	τοῦ Π. ΡΟΔΟΚΑΝΑΚΗ	» 5	» 8

Ἅπαντα τ' ἀνωτέρω ἐκλεκτὰ βιβλία εὑρίσκονται καὶ πωλοῦνται εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ «ΜΠΟΥΚΕΤΟΥ».

Ὁδὸς Λέκα 7.

Ἀφαιρέσαλε τῆς τρίχες τῆς μασχάλ
ἢ τὰ χνούδια σου ἔχελε σολλὲς σὲ χείλη, σὲ μάγουλα!

ΑΥΤΟ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΣΗΜΕΡΟΝ Η ΥΓΙΕΙΝΗ ΚΑΙ Η ΚΑΛΛΑΙΣΘΗΣ

Εἶνε ἐντελῶς ἀντιαισθητικὸν νὰ βλέπῃ κανεὶς μίαν ὡραίαν γυναῖκα μὲ τρίχας ὑπὸ τὰς μασχάλας ἢ στὰ πόδια, μὲ χνούδια στὰ μάγουλα ἢ στὸ ἄνω χεῖλος! Ἐκτὸς τούτου, αἱ τρίχες εἰς τὰ ἄνω σημεῖα, εἶνε ἑστία μικροβίων καὶ δερματικῶν παθήσεων, προκαλουμένων διὰ τοῦ ἱδρῶτος.

Δι' αὐτοὺς τοὺς λόγους, καμμία γυναῖκα εἰς τὴν Εὐρώπην δὲν διατηρεῖ πλέον τὰς περιττὰς αὐτὰς τρίχας. Ἀπατριχώνεται τακτικά, τοὐλάχιστον ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος μὲ τὴν νέαν ἐπιστημονικὴν κρέμαν

EPILOSAN - ΕΠΙΛΟΖΑΝ

Ἐὰν καὶ εἰς τὴν Ἑλλάδα δὲν ἔχει ἀκόμα διαδοθεῖ πολὺ ἡ ἀποτρίχωσις, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι καμμία σχεδὸν κυρία δὲν ἔμεινε εὐχαριστημένη ἀπὸ τὰ ὑπάρχοντα ἀποτριχωτικὰ μέσα: (ἀηδεῖς σκόναι, δῆθεν «ἀρωματικαὶ κρέμαι», ἐπικίνδυνον ξυράφι). Μὲ τὴν νέαν ὅμως ἐπιστημονικὴν κρέμαν ΕΠΙΛΟΖΑΝ ἡ κάθε γυναῖκα θὰ εὕρῃ ἐκεῖνο ποὺ τῆς χρειάζεται. Διότι τὸ ΕΠΙΛΟΖΑΝ παρεσκευάσθη μετὰ προηγουμένην μελέτην τῶν μειονεκτημάτων τῶν ἄλλων ἀποτριχωτικῶν καὶ ἐδόθη εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀφοῦ προηγουμένως ἐδοκιμάσθη ἐπὶ χιλιάδων γυναικῶν εἰς τὰ καλλίτερα Δερματολογικὰ Νοσοκομεῖα.

Ἐγγυώμεθα ὅτι τὸ EPILOSAN
ἔχει τὰ ἑξῆς πλεονεκτήματα:

1) Ἀποτριχώνει εἰς 3—5 λεπτά.
2) Δὲν προκαλεῖ ἐγκαύματα, οὔτε ἐρεθίζει τὸ δέρμα.
3) Δὲν εἶνε ἀποκρουστικὰ δύσοσμον, ὡς αἱ ἄλλαι κρέμαι ἢ σκόναι.
4) Δὲν ξηραίνεται ποτὲ εἰς τὸ σωληνάριον.
5) Δὲν συντελεῖ εἰς τὸ νὰ φυτρώνουν νέαι τρίχες σκληρότεραι.
6) Εἶνε κρέμα εὔχρηστος, ἐπιστημονικὴ καὶ ἐντελῶς ἀβλαβής.
7) Εἶνε σύθηνοτέρα ἄλλων τῶν ἄλλων κρεμῶν.

Ἡ νέα ἀποτριχωτικὴ κρέμα ΕΠΙΛΟΖΑΝ πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ καλὰ Φαρμακεῖα, Μυροπωλεῖα καὶ καταστήματα ψιλικῶν, πρὸς δρ. 30 τὸ σωληνάριον. Ἐν ἐλλείψει, ἀποταθῆτε εἰς τὸν Γεν. Ἀντιπρόσωπον κ. ΚΩΣΤΑΝ ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΝ, Σούτσου 17β, Ἀθήνας (τηλ. 20166), ὅστις θὰ σᾶς τὸ ἀποστείλῃ διὰ συστημένου δέματος.

Τὰ χρήματά σας θὰ σᾶς ἐπιστραφῶσιν, ἐὰν δὲν μείνετε τελείως εὐχαριστημένη.

(Ἀποκόψατε καὶ ἀποστείλατε τὸ κουπόνι)

Κύριον Κώσταν Νικολαΐδην, Σούτσου 17β, Ἀθήνας.

Παρακαλῶ ὅπως μοῦ ἀποστείλετε δωρεὰν τὰς ὁδηγίας χρήσεως τοῦ EPILOSAN, καθὼς καὶ μίαν ἔγχρωμον εἰκόνα τῶν Κινηματογραφικῶν Ἀστέρων.

Ὀνοματεπώνυμον .....

Πόλις ..... Ὁδὸς .....

(Γράψατε, παρακαλῶ, τὸ ἀνάγνωστα).

«Ἡ ἀποτριχωτικὴ κρέμα EPILOSAN πρέπει σήμερον νὰ εἶνε τὸ ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς τουαλέττας κάθε κοκέττας σωρίας».
ΣΤΕΛΛΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΙΔΟΥ

«Ἡ γνώμη μου εἶνε ὅτι τὸ EPILOSAN δὲν πρέπει νὰ λείπῃ ἀπὸ τὸ boudoir κάθε κοκέττας γυναικός».
ΜΑΡΙΚΑ ΝΕΖΕΡ

«Ἡ ἀφαίρεσις τῶν τριχῶν τῆς μασχάλης εἶνε σήμερον ζήτημα ὑγιεινῆς καὶ καλῆς ἐμφανίσεως. Καὶ τὸ δύο ἐπιτυγχάνονται μὲ τὴν κρέμα EPILOSAN».
ΕΛΕΝΗ ΧΑΛΚΗ

«Ἡ κρέμα EPILOSAN εἶνε τελείως ἀποτελεσματική».
ΑΛΙΚΗ ΒΕΡΓΟΠΟΥΛΟΥ

«Χρησιμοποιῶ μόνον τὴν κρέμαν EPILOSAN καὶ εἶμαι τελείως ἐνθουσιασμένη».
ΚΛΙΤΗ ΒΕΡΩΝΗ

«Ἀπὸ ὅλα τὰ ... τικὰ μέσα ... χειρισθῆ μόνον ἡ κρέμα SAN ... ἀστημα ... χωρὶς νὰ ... τὴν ἐπιδερμίδα».
ΛΙΤΣΑ ΛΑ...

«Ἡ κρέμα ... SAN ... λεπτὰ καὶ ... μα βελούδινα».
ΠΕΡΣΑ ...

«Ἡ κρέμα ... SAN εἶνε καλύτερ... λων. Χρησιμοποι... αὐτὴν δι' ἀποτρ... εἶμαι κατενθουσι...
Λ. ...

«Αἱ ἀδελφαί ... στοῦν τὴν ἀποτρ... κρέμαν EPI... ὡς τὴν καλύτερ... εἶδος της».
ΕΛΕΝΗ καὶ ΘΕΟΔ...